

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 20.04.2020

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	5
4 § Oikaisuvaatimus koskien aiheettomasti maksetun palkan takaisinperintää	6
5 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 25 / 2020	9
6 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 131 / 2019	11
7 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 152 / 2019	13
8 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 62 / 2019	16
9 § Vantaan ratikan tilannekatsaus ja kaupunginhallituksen seurantaryhmän perustaminen	20
10 § Valtionavustuksen hakeminen ja osallistuminen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden hankkeeseen sekä Sote-rakennemuutostusta tukevan alueellisen valmistelun hankkeeseen	22
- Hakuilmoitus: Rakennemuutos	24
- Hakuilmoitus: Tulevaisuuden sote-keskus	26
11 § Lausunto oikeusministeriölle virkamiesselvityksestä usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään	28
- Liite: Selvitys suomen kielellä/Lausuntopyyntö selvityksestä usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään	32
12 § Talous- ja hallintojohtajan viran auki julistaminen (vakanssi 207416)	80
13 § Kuolinpesän omaisuuden anominen Vantaan kaupungille	82
14 § Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle koskien Finavian hakemaa Lentoaseman ympäristöluvan muutosta (ESAVI/13877/2019)	83
- Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö koskien Lentoaseman ympäristöluvan muuttamista ja Ilmoitus kuulutuksesta/ Finavia Oyj	85
15 § Lausunto aluehallintovirastolle koskien Uudenmaan ELY-keskuksen aloitetta Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi (ESAVI/22998/2018)	86
- Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö koskien aloitetta Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamisesta/Uudenmaan ELY-keskus	89
16 § Asemakaavamuutos 002364 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1 - 3	90
- Asemakaavamuutosselostus 11.2.2020/Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki	97
- Muistutukset ja vastineet 11.2.2020/Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki	158
- Lausunto ja vastine 11.2.2020/Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki	166
- Lausunto, Arkkitehdit Leppänen 13.12.2019/ Asemakaavan muutos 002364, 15. Myyrmäki / henkilötiedot peitetty	170
17 § Kokouksessa saadut selostukset	171
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	172
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	173
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	174

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 20.04.2020

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	175
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	180
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	181
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuusto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa	182

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 20.4.2020 klo 15.00-18.10

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Multala Sari, puheenjohtaja	x	Kortesalmi Marilla	
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	x (etäyhteydellä)	Nieminen Irja	
Norrena Vaula, II varapuheenjohtaja	x (etäyhteydellä)	Hölttä Heikki	
Abdi Faysal	x	Kähkönen Osmo	
Jääskeläinen Jouko	x (etäyhteydellä) klo 15.00-17.50	Ansalehto-Salmi Irja	
Kaira Lauri	x (etäyhteydellä)	Weckman Markku	
Kaukola Ulla	x (etäyhteydellä)	Hämäläinen Anu	
Niikko Mika	x (etäyhteydellä)	Kärki Niilo	
Orpana Anitta	x (etäyhteydellä)	Sieviläinen Marianne	
Pajunen Sirpa	x (etäyhteydellä)	Kuusela Minna	
Puoskari Pentti	x (etäyhteydellä)	Särkelä Jussi	
Rokkanen Sakari	x (etäyhteydellä)	Sami Kanerva	
Tyystjärvi Kati		Karinen Ville	x (etäyhteydellä)
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			x (etäyhteydellä)
Orlando Carita, valtuuston I varapuheenjohtaja			x (etäyhteydellä)
Kauppinen Sirpa, valtuuston II varapuheenjohtaja			x (etäyhteydellä)
Viljanen Ritva, kaupunginjohtaja			x
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			x (etäyhteydellä)
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja			x (etäyhteydellä)
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja			x
Aronkytö Timo, apulaiskaupunginjohtaja			x (etäyhteydellä)
Rainio Päivi, viestintäjohtaja			x (etäyhteydellä)
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja			x (etäyhteydellä)
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies			x
Kytömaa Anne, hallintosihtööri			x
Kamppi Kaisa, pöytäkirjanpitäjä			x
Silfverberg Lotta, hallintoasiantuntija			x
Räikkönen Outi, hallinnon harjoittelija			x
Yli-Leppälä Henna, hallintoasiantuntija			x (etäyhteydellä)

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sari Multala

Pöytäkirjanpitäjä Kaisa Kamppi

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 27.4.2020, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Pykälät § 12, § 14 ja § 15, tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Lauri Kaira

Ulla Kaukola

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 29.4.2020, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 27.4.2020 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	6.4.2020
Jääskeläinen Jouko	6.4.2020
Kaira Lauri	20.4.2020
Kaukola Ulla	20.4.2020
Niikko Mika	
Norrena Vaula, II varapuheenjohtaja	
Orpana Anitta	
Pajunen Sirpa	
Puoskari Pentti	
Rokkanen Sakari	
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	
Tyystjärvi Kati	

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 29.4.2020 lähtien.

Päätös:

- a) valittiin Lauri Kaira ja Ulla Kaukola pöytäkirjantarkastajiksi suorittamaan pöytäkirjan tarkastus kaupungintalossa maanantaina 27.4.2020 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 29.4.2020 lähtien.

3 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

RV/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Sosiaali- ja terveyslautakunta nro 4/14.4.2020

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta nro 3/15.4.2020

Opetuslautakunnan pöytäkirja nro 4/14.4.2020

Vapaa-ajanlautakunnan pöytäkirja nro 4/15.4.2020

Kaupunginjohtajan päätökset

§ 64 Ennakkosuostumuksen antaminen

§ 65 Infraomaisuuden käyttökorvauslaskujen eräpäivien siirto / Helsingin seudun liikenne

Henkilöstö - ja konsernijohtaja päätökset

§ 18 Paikallinen virka- ja työehtosopimus ennalta suunnitelluista joustavista työajoista sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla 1.4.2020–30.9.2020

§ 25 Paikallinen sopimus opetushenkilöstön vuosityöaikakokeilusta Vantaan kaupungin Vierumäen koulussa 1.8.2018 - 31.7.2021 ja Hämeenkylässä koulussa 1.8.2020 - 31.7.2023

Hankintajohtajan päätökset

§ 30 Henkilösuojausten hankinta (n.690.000,00 €, alv 0 %)

§ 31 Hengityssuojausten hankinta (132.000 €, alv 0 %)

§ 32 Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

Tietohallintojohtajan päätökset

§ 30 Päätös Vantaan kaupungin tilausjärjestelmän hankinnasta (548 183 euroa)

§ 31 Aromin Diet -ravintolaskentasovelluksen hankinta (31 036 euroa)

§ 32 Päätös Vantaan kaupungin saavutettavuustyökalun hankinnasta (250 000 euroa)

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 3

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Hankintajohtajan päätökset

§ 33 Optiopäätös_ Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tarveaineet ja tarvikkeet hankinnassa (940 000 € alv 0 %)

§ 34 Option käyttöönotto liikunta- ja urheiluvälineiden hankinnassa (300 000 €/alv 0 %)

§ 35 Option käyttöönotto musiikkiaineistojen hankinnassa (59 000 €, alv 0 %)

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

4 §

Oikaisuvaatimus koskien aiheettomasti maksetun palkan takaisinperintää

VD/8333/01.02.01.05/2019

RV/K-ML/MN/HY-L/KK

Hakija on lähettänyt 2.12.2019 kirjaamoon 29.11.2019 päivätyn oikaisuvaatimuksen, jossa pyydetään henkilöstöpäällikkö Aija Heiskasen 15.11.2019 tekemän takaisinperintäpäätöksen § 9 / 2019 oikaisua.

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue toteaa oikaisuvaatimuksesta seuraavaa:

Oikeus takaisinperintään

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (jäljempänä viranhaltijalaki) 56 §:n 1 momentin mukaan aiheettomasti maksettu palkka tai muu palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden määrä saadaan periä takaisin. Takaisinperintä voidaan suorittaa myös siten, että perittävä määrä vähennetään seuraavan tai seuraavien palkanmaksujen yhteydessä viranhaltijan palkasta, jos tämä on edelleen saman työnantajan palveluksessa.

Erehdyksestä johtunut virhe

Vantaan kaupunki on maksanut hakijalle aiheettomasti palkkaa 1.9.2018 -30.9.2019 välisenä aikana yhteensä 802,69 euroa. Aiheeton palkanmaksu johtui virheestä, jossa palkkaa maksettiin väärän hinnoittelun mukaan. Hakijalle 1.9.2018 tehdyssä viranhaltijamääräyksessä on erehdyksestä johtuneen virheen takia ilmoitettu virheellisen hinnoittelutason mukainen tehtäväkohtainen palkka 3 316,80 euroa ja lisäksi maksettu rekrytointilisä 150,00 euroa. Hakijan oikean hinnoittelun mukainen tehtäväkohtainen palkka on 2 900,00 euroa ja lisäksi rekrytointilisä 490,00 euroa.

Vantaan kaupungilla on työnantajana oikeus ja velvollisuus korjata palkanmaksussa tapahtunut erehdyksestä johtunut virhe.

Oikeuskirjallisuudessa takaisinperinnän on katsottu olevan mahdollista myös tilanteessa, jossa työ- ja virkaehtosopimusta on tulkittu virheellisesti ja viranhaltija on virheellisen tulkinnan takia saanut aiheettomia palkkaetuja. Oikeuskirjallisuuden (Hirvonen – Mäkinen, Kunnallinen viranhaltija – Oikeudellisen aseman sääntely 2006 s. 378) mukaan aiheeton palkanmaksu voi johtua esimerkiksi lasku- tai kirjoitusvirheestä taikka virkaehtosopimuksen virheellisestä tulkinnasta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 56 §:n 3 momentin mukaan työnantaja voi luopua takaisinperinnästä kokonaan tai osittain, jos takaisinperintää on olosuhteet huomioon ottaen pidettävä kohtuuttomana tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Vantaan kaupunki toteaa, että takaisinperintä ei ole kohtuutonta eikä aiheettomasti maksettu määrä ole vähäinen.

Oikeuskirjallisuudessa pääsääntönä on, että vastaanottajan on palautettava perusteeton etu riippumatta siitä, onko hän aiheuttanut varallisuudensiirron vai ei. Perusteettoman edun palautusta ei muun muassa estä se, että tappion kärsijä on vapaasta tahdostaan tehnyt suorituksen tai se, että edunsaaja on ollut vilpittömässä mielessä saamansa edun perusteettomuuden suhteen.

Hakijan viittaus koskien tehtäväkohtaista palkkaa

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan myös tuonut ilmi, että tehtäväkohtainen palkka perustuu Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaan ensisijaisesti tehtävien vaativuuteen (KVTES, Luku II, 2 mom.). Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että hänen tehtävissään tai niiden vaativuudessa ei ole tapahtunut mitään muutoksia kyseisenä ajankohtana ja hänen työtehtävänsä ovat olleet aina ns. laajan tehtäväkuvauksen mukaisia, joten hakijan näkemyksen mukaan mitään tosiasiallisia perusteita takaisinperinnälle ei ole. Hakijan mukaan takaisinperintää perustellaan tehtäväkuvauksella ja siihen liittyvällä hinnoittelutasolla, joita kyseisenä ajankohtana sovellettiin osaan sosiaalityöntekijöitä. Hakijan näkemyksen mukaan hänen tehtävänsä ovat jatkuneet muuttumattomina kaiken aikaa, joten tehtäväkohtaisen palkan alennukselle ei ollut sopimuksien mukaisia perusteita, eikä myöskään takaisinperinnälle tälle perusteella.

Vantaan kaupunki toteaa, että tehtäväkohtainen palkanosa perustuu tehtävän vaativuuteen ja on työntekijästä riippumaton. Tehtävän vaativuuden arviointi perustuu tehtäväkuvaukseen ja paikalliseen tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmään. Tarvittaessa menettelytapa koskien tehtävän vaativuutta ja tehtävän vaativuuden arviointia, on kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) kunnallisen pääsopimuksen mukainen eikä käsittely tapahdu ko. viranhaltijapäätöksen oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä.

Lisäksi Vantaan kaupunki toteaa, että virka- ja työehtosopimukset ovat normisopimuksia, joiden sopimuskompetenssin rajat tulevat lainsäädännöstä. Järjestelmä on nimenomaisesti sopimusoikeutta, josta työnantajan ja työntekijöiden edustajat sopivat yhdessä. Palkkaukseen liittyvät määräykset kuuluvat virka- ja työehtosopimuksilla sovittaviin palvelussuhteen ehtoihin. Virka- ja työehtosopimuksen palkkausperusteiden eroavaisuuksissa ei ole kyse yhdenvertaisuuslaissa tarkoitetusta syrjinnästä. Palkkausperusteiden eroavuudet eivät myöskään riko työnantajan velvollisuutta kohdella henkilöstöään tasapuolisesti, koska palkkauksen eroavaisuudet perustuvat hyväksyttyyn palkkausjärjestelmään.

Hakijan viittaus JUKO:n paikallisen tason neuvotteluihin

Hakija on oikaisuvaatimuksessaan esittänyt, että neuvottelujärjestö JUKO on käynnistänyt paikallisen tason neuvottelut tämän ns. suppean tehtäväkuvauksen soveltamisesta eli asiasta vallitsee erimielisyys. Hakijan mukaan JUKO:n näkemyksen mukaan kyseinen tehtäväkuvaus ja sen hinnoittelutaso on laadittu KVTES:n määräysten vastaisesti.

Vantaan kaupunki toteaa, että mahdolliset neuvottelut työnantajan ja neuvottelujärjestön välillä eivät kuulu ko. viranhaltijapäätöksen oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteyteen eikä asiaa siten tule käsitellä ko. viranhaltijapäätöksen oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä. Vantaan kaupunki yleisesti toteaa, että neuvottelut virka- ja työehtosopimuksen velvoittavien määräysten tulkintaa ja soveltamista koskevasta asiasta käsitellään KVTES:n kunnallisen pääsopimuksen mukaisesti.

Takaisinperinnän kohtuuttomuus

Lain esitöissä todetaan, että säännöksessä tarkoitettussa kohtuuttomuudessa olisi kysymys lähinnä taloudellisesta kohtuuttomuudesta. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että viranhaltijalain 56 §:n tulkinnassa on lähdettävä siitä, että takaisinperintä on pääsääntö, josta voidaan luopua vain laissa luetelluilla perusteilla.

Hakija ei ole oikaisuvaatimuksessaan millään tasolla tuonut ilmi sitä, että takaisinperintä hänen tilanteessaan olisi kohtuutonta. Hakija ei ole esittänyt mitään taloudellisia syitä sille, miksi

takaisinperintää tulisi kohtuullistaa. Vantaan kaupunki toteaa, että takaisinperintää ei voida pitää kohtuuttomana. Takaisinperintä tapahtuu hakijan palkasta vähentämällä kohtuullisin kuukausierin.

Oikaisuvaatimus on nähtävissä kokousasiakirjoissa.

Kaupunginhallitus 9.3.2020 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hylätä 2.12.2019 päivätty oikaisuvaatimus takaisinperinnästä henkilöstöpäällikön päätöksestä 15.11.2019 § 9/2019 edellä mainituin perustein.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 6.4.2020 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hylätä 2.12.2019 päivätty oikaisuvaatimus takaisinperinnästä henkilöstöpäällikön päätöksestä 15.11.2019 § 9/2019 edellä mainituin perustein.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hylätä 2.12.2019 päivätty oikaisuvaatimus takaisinperinnästä henkilöstöpäällikön päätöksestä 15.11.2019 § 9/2019 edellä mainituin perustein.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

työmarkkinalakimies Maiju Nousiainen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

5 §

Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 25 / 2020

VD/904/03.01.02.00/2020

RV/HN/HY-L

Alkuperäinen päätös ja perustelut:

Hakija vaati korvausta auton öljypohjan rikkoutumisesta asfalttitietyömaalla. Hakijan mukaan tietyömaata ei ollut merkitty tietyö -merkillä. Hakija vaatii korvauksena vakuutuksen omavastuun 150,00 euroa sekä menetetyt bonukset 141,01 euroa jokaiselta tulevalta vakuutuskaudelta, kunnes bonus saavuttaa vakuutuksen mahdollisen maksimitason.

Vahinkorahaston asiamies totesi, että urakka-asiakirjojen mukaisesti mahdollinen vahingonkorvausvastuu on urakoitsijalla. Vantaan kaupungin kaupunkiympäristön toimialan ja urakoitsijan lausuntojen mukaan työmaa oli tapahtumahetkellä merkitty asianmukaisesti liikennemerkillä 142. Merkillä varoitetaan työnaiaisesta tienkohdasta tai tieosuudesta, jolla saattaa olla työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja kuten irtokiviä tai kuoppia. Merkki velvoittaa tienkäyttäjää noudattamaan erityistä varovaisuutta, ottamaan huomioon mahdolliset kuopat ja epätasaisuudet ja sovittamaan tilannenopeuden tilanteeseen sopivaksi. Hakijan korvausvaatimuksesta ilmenee, että hakija ei ole huomannut liikennemerkkiä 142. Asiassa on siten pidettävä mahdollisena sitä, että hakija ei ole noudattanut tieliikennelain mukaista huolellisuusvelvollisuutta kadulla olevalla työmaa-alueella. Vantaan kaupungin vahinkorahasto on siten katsonut, että urakoitsija ei ole laiminlyönyt velvollisuuksiaan. Vahinkorahasto on hylännyt vahingonkorvausvaatimuksen 2.3.2020.

Oikaisuvaatimus ja sen perustelut:

Hakija on 14.3.2020 ilmoittanut tyytymättömyyttä korvauspäätökseen. Hakija vaatii oikaisua, koska hakijan mukaan tietyömaalla ei ole noudatettu tiehallinnon (nykyinen väylävirasto) ohjeita. Liikennevirasto on määritellyt, että korkeista jyrskistä reunoista on varoitettava merkillä nro 147. Lisäksi jyrskien päät tulee muotoilla loiviksi. Hakijan mukaan kuvista on nähtävissä, että jyrskittyä päätä ei ole loivennettu, eikä tietyöstä ole varoitettu liikennemerkillä 147. Lisäksi hakija vetoaa noudattaneensa huolellisuusvelvollisuutta.

Vahinkorahaston asiamies toteaa, että hakijan omaa tuottamusta aiheutuneeseen vahinkoon ei voida poissulkea, koska korvausvaatimuksen mukaan hän ei ole huomannut liikennemerkkiä 142, eikä asfalttitietyömaata ennen kolahdusta. Korvausvaatimuksessa hakija on kertonut, että kohahdus kuului heti tielle kääntymisen jälkeen ja tästä johtuen hänen nopeutensa oli alhaisempi kuin sallittu nopeus. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että hakija olisi toiminut häneltä vaaditun huolellisuuden ja varovaisuuden mukaisesti vaaran ja vahingon välttämiseksi. Työmaapäällikön lausumaan yhtyen, esitetyt vauriot eivät ole voineet aiheutua, mikäli tilannenopeus on ollut oikea. Urakka-asiakirjoissa vastuu liikenteen sujuvuudesta ja turvallisuudesta on siirretty urakoitsijalle sekä mahdollinen vahingonkorvausvastuu on urakoitsijalla.

Väyläviraston ohjeiden mukaan merkkiä 147 (vaarallinen tien reuna) käytetään varoittamaan päällysteen tai jyrsinuran pituussuuntaisesta reunasta, joten kyseinen liikennemerkki ei sovellu kyseessä olevan

tietyömaan varoitusmerkiksi. Kyseisellä tietyömaalla on käytetty väyläviraston ohjeiden mukaisesti merkkiä 142 (tietyö) varoittamaan työmaa-alueen alkamisesta.

Hakija on vedonnut ottamiensa kuvien perusteella, ettei tietyömaasta ollut varoitettu liikennemerkeillä. Työmaapäällikön lausumaan viitaten korvausvaatimuksessa liitteinä olleissa kuvista näkyy toisen tietyömerkinselkäpuoli ja toisestakin tietyömerkistä näkyy varjo. Tietyöstä on siten varoitettu ohjeiden mukaisesti.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu esille sellaisia uusia seikkoja, jotka vaikuttaisivat tapauksen kokonaisarviointiin. Tapauksessa ei ole näytetty Vantaan kaupungin tai urakoitsijan tuottamusta. Urakoitsija on varoittanut tietyömaasta lain edellyttämällä tavalla.

Kaupunkiympäristön toimialan lakimies esittää, että oikaisuvaatimus hylätään kaupungille esitetyn selvityksen perusteella ja edellä oleviin perusteluihin vedoten.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat nähtävänä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä esitetyn perusteella hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 25 / 2020.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen.

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, puh. 09 8392 2025, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

6 §

Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 131 / 2019

VD/6222/03.01.02.00/2019

RV/HN/HY-L

Alkuperäinen päätös ja perustelut:

Hakija on vaatinut korvausta ajoneuvolleen sattuneesta vahingosta ELY-keskukselta, joka siirsi vahingonkorvaushakemuksen Vantaan kaupungille, koska vahinkopaikka on Vantaan kaupungin kunnossapitovastuussa. Hakija vaatii korvausta ajoneuvon jousien rikkoontumisesta Puutarhantiellä olevalla tietyömaalla 29.4.2019 klo 21.30. Autoliike, josta hakijan ajoneuvo oli hetki sitten ostettu, korvasi osan vahingoista. Täten hakija vaati korvauksena vain korjauksessa tarvittut varaosat 223,10 euroa sekä ansionmenetyksen yhdeltä työpäivältä 110,00 euroa; yhteensä 333,10 euroa.

Tietyömaalla toimi urakoitsija, jonka kanssa Vantaan kaupungilla on urakkasopimus. Vantaan kaupungin projekti-insinöörin mukaan kyseessä on urakka-alue, joka on luovutettu urakoitsijan hallintaan urakkasopimuksella. Urakoitsija vastaa kolmansille osapuolille aiheutuneista vahingoista rakennusurakan yleisten sopimusehtojen (YSE 1998) 31 §:n mukaisesti. Tietyömaan urakoitsijan tietyömaapäällikön mukaan tieltä oli poistettu asfalttia, minkä takia alueella oli 30 km/h -nopeusrajoitus ja tietyö-liikennemerkki. Tiellä on vilkas liikenne päivittäin ja muita korvausvaatimuksia ei ole tullut. Urakoitsija katsoo, että 140 000 kilometriä ajatun ajoneuvon jouset ja muut kuluvat osat ovat jo käyttöikänsä päässä. Vantaan kaupungin vahinkorahasto on katsonut, että urakoitsija ei ole laiminlyönyt velvollisuuksiaan, ja hakija ei todennäköisesti ole noudattanut huolellisuusvelvollisuuttaan. Vahinkorahasto on hylännyt vahingonkorvausvaatimuksen 24.10.2019.

Oikaisuvaatimus ja sen perustelut:

Hakija on 24.10.2019 ilmoittanut tyytymättömyytensä korvauspäätökseen. Hakija vaatii oikaisua, koska hän ei ole rikkonut tieliikennelakia, ja on noudattanut nopeusrajoitusta. Hakija oli ajanut samaa nopeutta kuin edessä oleva auto, minkä takia hakija ei ollut ehtinyt huomaamaan tien kuntoa ja kiertämään monttuja ja epätasaisuuksia. Lisäksi hakijan mielestä työmaapäällikkö poikkeaa päätöksessä ja tiedoksiannossa toisistaan. Päätöksessä on vedottu tieliikennelain noudattamatta jättämiseen, kun taas tiedoksiannossa on painotettu auton kilometrien määrää ja käyttöosien kulumista.

Vahinkorahaston asiamies toteaa, että hakijan omaa tuottamusta ei voida poissulkea, koska hän on ajanut mitä ilmeisimmin niin lähellä edellä menevää autoa, ettei ole huomannut asfaltin puuttumista. Korvauspäätöksen perusteluiden mukaisesti tietyömaalla kuljettajan oma huolellisuusvelvollisuus korostuu ja kuljettajan on sopeutettava ajonopeutensa tilanteeseen sopivaksi. Esitetyn näytön perusteella ei voida sulkea pois hakijan omaa tuottamusta ja ajoneuvon kuluvien osien kuntoa vahingon syntymisessä. Tätä tulkintaa puoltaa se, että autoliike on maksanut osan korjauskustannuksista. Projekti-insinööri on lisälausunnossaan (25.10.2019) lausunut, että miksi autoliike ei olisi osallistunut kustannusten kattamiseen, jos vaurioiden syy olisi ollut kadun kunnossa.

Tieliikennelain noudattamatta jättäminen ja ajoneuvon kilometreihin ja kuluvien osien kuntoon vetoaminen eivät ole ristiriidassa keskenään, vaan perustelut tukevat ja täydentävät toisiaan vahingon tapahtumisen syinä.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu esille sellaisia uusia seikkoja, jotka vaikuttaisivat tapauksen kokonaisarviointiin. Tapauksessa ei ole näytetty Vantaan kaupungin tai urakoitsijan tuottamusta. Urakoitsija

on varoittanut tietyömaasta lain edellyttämällä tavalla. Näin ollen esitetään, että oikaisuvaatimus hylätään.

Kaupunkiympäristön toimialan lakimies esittää, että oikaisuvaatimus hylätään kaupungille esitetyn selvityksen perusteella ja edellä oleviin perusteluihin vedoten.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat nähtävänä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä esitetyn perusteiden hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 131 / 2020.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, puh. 09 8392 2025, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

7 §

Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 152 / 2019

VD/8675/03.01.02.00/2019

RV/HY-L/KK

Hakija on 18.12.2019 toimittanut Vantaan kaupungille vaatimuksen, jolla hakija vaatii vahinkorahaston asiamiehen päätöksen § 152 / 2019 oikaisemista.

Alun perin hakija on 28.10.2019 esittänyt Vantaan kaupungille 2 567 euron vahingonkorvausvaatimuksen potilaan Katriinan sairaalan osasto 7:llä kadonneiden hammasproteesien ja kuulolaitteen korvaamiseksi.

Vahinkorahaston asiamies on 27.11.2019 hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että proteesien ja kuulolaitteen häviäminen ei ole johtunut Katriinan sairaala os. 7 henkilökunnan tuottamuksesta.

Nyt käsiteltävässä oikaisuvaatimuksessa hakija edelleen vaatii, että Vantaan kaupungin on suoritettava vahingonkorvauksena hakijalle kadonneen proteesien ja kuulolaitteen kustannukset alkuperäisen vaatimuksen mukaisesti.

Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksensa perusteeksi seuraavaa:

Hammasproteesit (ylä- ja alaproteesi) katosivat ensimmäisen kerran viikolla 39 ja löytyivät hoitajien kertoman mukaan erään vaeltelevan asiakkaan taskusta. Hakijan omaiselle oli kerrottu, että osaston henkilökunnan olisin pitänyt siirtää hammasproteesit lukolliseen kaappiin.

Hakijan kuulokoje katosi syyskuun lopussa. Tämän jälkeen hakijan alahammasproteesi katosi toisen kerran lokakuun alussa 2019 sen jälkeen, kun hakija oli pessyt hampaansa itse ja ilmoittanut hoitajalle, että hammasproteesi on potilaspöydän laatikossa. Hoitaja ei ollut siirtänyt niitä lukolliseen kaappiin eikä asiakkaalla itsellään ollut mahdollisuutta siirtää niitä lukolliseen tilaan.

Hakijan mukaan hoitohenkilökunta ei ole näin ollen hoitanut velvollisuuksiaan eikä asiakkaan tavaroiden valvomisesta annettuja ohjeita.

Hakija pitää todennäköisenä, että joku asiakkaista on varastanut kuulokojeen ja proteesit, sillä hoitoyksikössä on tapahtunut muun muassa ruokavarkauksia. Hakija toteaa, että hoitohenkilökunnan mukaan kuulokojeita ja hammasproteeseja on päätynyt toisinaan myös pesulaan pyykin mukana.

Hakija katsoo, että on kohtuutonta säilyttää katoamisesta aiheutuvat kulut terveydenhuollon asiakkaalle ja mahdollisesti edelleen myös tämän omaisille, varsinkin kun hoitoyksikössä tiedetään olevan "tahattomasti varastelevia" henkilöitä.

Vahinkorahaston asiamies toteaa, että vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuus perustuu useimmissa tapauksissa ns. isännänvastuuseen. Vahingonkorvauslain 3 luvun 1 ja 2 §:n mukaan kunta on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka kunnan työntekijä tai viranhaltija virheellään tai laiminlyönnillään työssä on aiheuttanut.

Katariinan sairaala os. 7 ei ole tapana automaattisesti laittaa kaikkien potilaiden hampaita tai kuulolaitteita lukolliseen kaappiin, vaan potilaan omaa tahtoa noudatetaan niin pitkälle kuin mahdollista ja annetaan toimia oma-aloitteisesti päivittäisissä toiminnoissa. Potilas on pessyt hampaitaan itse, hoitaja auttanut tarvittaessa. Katriinan sairaala os. 7:ltä saadun selvityksen mukaan ei käy ilmi, että joku Katriinan sairaalan os. 7 henkilökuntaan kuuluva olisi syyllistynyt sellaiseen virheeseen tai laiminlyöntiin, johon kaupungin korvausvelvollisuus voisi perustua.

Vahinkorahaston asiamies esittää, että hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat nähtävänä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 24.2.2020 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 152/2019.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 9.3.2020 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 152/2019.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 152/2019.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikko esitti, että hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 152/2019 hyväksytään. Esitys raukesi kannattamattomana.

Kaupunginjohtaja täydensi esitystään siten, että päätökseen lisätään lause *"Kaupungin tulee ohjeistaa ja avustaa palveluyksiköiden asiakkaita tarvittaessa hakemaan toimeentulotukea vastaavissa tapauksissa, jossa välttämättömiä apuvälineitä on kadonnut."*

Päätös:

Päätettiin edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 152/2019.

Kaupungin tulee ohjeistaa ja avustaa palveluyksiköiden asiakkaita tarvittaessa hakemaan toimeentulotukea vastaavissa tapauksissa, jossa välttämättömiä apuvälineitä on kadonnut.

Lisäksi merkittiin kaupunginhallituksen jäsen Mika Niikon jättämä pöytäkirjalausuma:

"Kaupunginhallituksen päätös olla huomioimatta minkäänlaista korvausta kuulokojeen ja hammasproteesin katoamisesta aiheutuneesta 2567 euron vahingosta, rikkoo heikossa asemassa olevan kuntalaisen perusoikeuksia. Asiaa on käsitelty kaupunginhallituksessa kolmesti. Lisäselvityksistä on helppo päätyä sellaiseen olettamukseen, että tavarat ovat kadonneet joko toisen asiakkaan toimesta tai kaupungin aiheuttaman laiminlyönnin seurauksena.

Kuulokojeen katoaminen iltatoimien yhteydessä ja siitä annettu selvitys herättää kysymyksen Katriina sairaalan henkilökunnan riittävydestä. Kaupungin tulee jatkossa huomioida hoitajien riittävä määrä laadukkaiden palveluiden turvaamiseksi.

Kuntalaiset maksavat saamastaan hoivapalvelusta. Mikäli iäkkään hoiva- ja kuntoutuspalvelut tuotetaan kaupungin toimesta, on asiakkaan kohtuullista olettaa, että siihen sisältyy riittävät ennaltaehkäisevät toimet vahinkojen syntymiseksi. Tässä kyseisessä tapauksessa kaupunki ei ole huomionut omaisten aiemmin tehtyjä ilmoituksia hammasproteesin katoamisesta, eikä ole ryhtynyt pyydettyihin kohtuullisiin ennaltaehkäiseviin turvaaviin toimenpiteisiin. Tällöin vastuu vahingosta ei voi olla yksin asiakkaan.

Vaikka kuntoutusjaksolla tapahtuneen vahingon aiheuttajaa ei pystytä vedenpitävästi osoittamaan, käy selvityksestä ilmi, että vahinko olisi pystytty mahdollisesti ennaltaehkäisemään. Kaupunginhallituksen päätös olla myöntämättä korvausta hammasproteesin ja kuulokojeen hankkimiseksi on kohtuuton ja epäoikeudenmukainen."

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

8 §

Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 62 / 2019

VD/9738/03.01.02.01/2018

RV/HN/HY-L/KK

Hakijat ovat toimittaneet Vantaan kaupungille vaatimuksen, jolla hakijat vaativat vahinkorahaston asiamiehen päätöksen 62 § 2019 oikaisemista.

Alkuperäisen korvausvaatimuksen mukaan hakijat muuttivat K Oy:lta ostamaansa uudiskohteeseen Vantaalle 27.1.2017. Hakijat ovat asumisen alusta alkaen kärsineet viereisellä tontilla toimivan V Oy:n aiheuttamasta melusta ja pakokaasupäästöistä. Melua ja pakokaasupäästöjä aiheuttavat esim. rekkojen lastaus- ja purkutoimintaan liittyvät nostimien käyttö ja varoitusäänet sekä hitsauslaitteiden käyttö.

Hakijat ovat reklamoineet meluhaitoista K Oy:lle. K Oy on vastannut heille lakimiehensä välityksellä, että K Oy ei voi olla oikeudellisessa vastuussa asunto-osakeyhtiön tontin ulkopuolisesta melusta, vaan sen hillitsemisestä vastaavat ympäristönsuojelulainsäädännön perusteella kunnan ja valtion viranomaiset. K Oy:n lakimiehen mukaan edellä mainitut viranomaiset vastaavat myös muiden tontin ulkopuolelta tulevien ympäristöhaittojen torjumisesta.

Hakijat katsovat, että meluhaitat johtuvat Vantaan kaupungin kaavoitusvirheestä. Hakijoiden mukaan kaavoittaja on laiminlyönyt selonottovelvollisuutensa sen suhteen, minkälaista toimintaa ja mihin vuorokaudenaikoihin naapurissa sijaitsevassa teollisuuskiinteistössä harjoitetaan. Niinpä hakijat vaativat korvausvaatimuksessaan, että Vantaan kaupunki lunastaisi asunto-osakeyhtiön asunnon oikeuttavat osakkeet itselleen. Hakijat vaativat korvausvaatimuksessaan, että Vantaan kaupunki korvaa asunnon käteiskauppahinnan 65 095 euroa, velkaosuuden 152 000 euroa, tonttiosuuden 32 000 euroa, kaksi autopaikkaa (1800 euroa + 1600 euroa) 3400 euroa ja varainsiirtoverot 4500 euroa, eli yhteensä 256 995 euroa.

Vahinkorahaston asiamies on hylännyt hakijoiden esittämän korvausvaatimuksen sillä perusteella, että alkuperäisessä korvausvaatimuksessa on ollut kyse kaupankohteesta. Vantaan kaupunki ei ole ollut kaupassa osapuolena ja näin ollen kaupunki ei ole myöskään yhteydessä syntyneeseen vahinkoon. Vastuu mahdollisesta asunnon virheestä kuuluu myyjälle, jonka kanssa hakijat ovat tehneet sopimuksen huoneiston osakkeiden ostamisesta.

Nyt käsiteltävässä oikaisuvaatimuksessa hakijoiden mukaan 24.10.2011 Vantaan kaupunginhallituksessa hyväksytty asemakaava, jossa hakijoiden asuinalue on ollut käsittelyssä, on virheellinen.

Tässä oikaisuvaatimuksessa hakijat ovat muuttaneet korvausvaatimustaan niin, että he vaativat Vantaan kaupungilta nyt 65 000 € kertakorvausta kahden eri vaihtoehtoisen laskentakaavan mukaan laskettuna. 65 000 € on 25 % hakijoiden asunnon arvosta. Hakijat katsovat ko. summan sisältävän kohtuullisen korvauksen mm. heille aiheutuneesta meluhaitasta ja muusta haitasta sekä toisen hakijan menetetyistä työtuloista sekä melun ja haitan aiheuttamista sairaus- ja terveydenhuoltokuluista.

Hakijoiden näkemyksen mukaan Vantaan kaupunki on menetellyt kaavoituspäätöstä tehdessään virheellisesti sekä tehnyt kaavoituspäätöksen tarkoituksellisen virheellisesti. Hakijoiden mukaan

kaupunki ei ole ottanut selvää V Oy:n aiheuttamasta melun tasosta, päästö-, vaara- eikä ympäristöhaitasta.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Kaavamuutoksen valmistelun ja päätöksenteon yhteydessä vuonna 2011, kun hakijoiden asuinalue on ollut käsittelyssä, on noudatettu silloin voimassa ollutta maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999) ja sen 8 luvun kaavoitusmenettelyä ja vuorovaikutusta koskevia säännöksiä. Asiassa on tehty lain vaatima osallistumis- ja arviointisuunnitelma, jossa on kuultu kaikkia tahoja, joilla on kaavamuutoksen käsittelyssä intressiä. Kaavamuutosta valmisteltaessa paikan päällä on käynyt myös ympäristökeskuksen ympäristöinsinööri, joka on todennut, että muutosalueen lähiympäristön teollisuusalueet eivät aiheuta sellaista melua, joka estäisi asemakaavan muutoksessa esitetyn asuntorakentamisen korttelin, jolla hakijat asuvat. Lisäksi on huomioitava, että vuonna 2008 vahvistetussa, mm. V Oy:n omistamaa kiinteistöä koskevassa kaavassa, V Oy:n kiinteistö oli kaavoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jolle ei saa sijoittaa toimintaa, joka aiheuttaa ympäristöhaittoja.

Kaupunki on siis kaavaa suunnitellessaan selvittänyt teollisuusalueen mahdollisesti aiheuttamaa melua ja toiminut näin ollen päätöksenteon aikana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti ottaen huomioon mahdolliset meluhaitat tai ympäristölle haitalliset tekijät. Vuonna 2011 vahvistetussa asemakaavassa ei ole sellaista virhettä, joka olisi aiheuttanut hakijoille vahinkoa.

Hakijoiden naapurikiinteistö ja sillä harjoitettava yritystoiminta, joka oikaisuvaatimuksen mukaan aiheuttaa ympäristöön meluhaittaa, ei ole Vantaan kaupungin vastuulla. Toiminnan aiheuttaman melun osalta Vantaan kaupunki toteaa, että ympäristönsuojelulain (myöh. YSL) 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. V Oy on YSL 5 §:n 1 momentin 8 kohdan mukainen toiminnanharjoittaja, ja sen aiheuttamat melupäästöt ovat YSL 5 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisia päästöjä, jotka voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelulain tärkeimpiä kantavia periaatteita ovat toiminnanharjoittajaa sitova YSL 6 §:n selvilläolovelvollisuus, jonka mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Jos pilaantumisesta ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. YSL 14 § asettaa toiminnanharjoittajalle myös pilaantumisen torjuntavelvollisuuden, jos toiminnasta aiheutuu tai uhkaa välittömästi aiheutua terveyshaittaa tai merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta.

Ympäristövahingoista aiheutuneet vahingot korvataan ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain mukaisesti. Korvausvelvollisena on ensisijaisesti se, jonka harjoittamasta toiminnasta ympäristövahinko johtuu. Vantaan kaupunki ei ole näin ollen vastuussa ympäristön mahdollisesta pilaantumisesta ja sen aiheuttamista vahingoista.

Oikaisuvaatimuksessa on viitattu maankäyttö- ja rakennuslain pykälään 117 f § (958/2012) meluntorjunnasta ja ääniolosuhteista. Kyseinen pykälä koskee asuntorakentamista eli asettaa näin ollen vaatimukset riittävästä meluntorjunnasta rakennuttajalle. Pykälän ensimmäisen momentin mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus ja sen oleskelu- ja piha-alueet niiden käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla suunnitellaan ja rakennetaan siten, että rakennuksen sekä rakennuspaikan piha- ja oleskelualueiden meluallistus ja ääniolosuhteet eivät vaaranna terveyttä, lepoa tai työntekeä.

Hakijoiden ostaessa asunnon olisi asunnon myyjän tullut ilmoittaa heille asuntoon liittyvästä meluhaitasta. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että myyjälle voi syntyä virhevastuu antamatta jääneiden tietojen perusteella, jos hän ei ole ilmoittanut ostajalle sellaisesta asunnon ympäristöä tai alueen palveluja koskevasta erityisestä seikasta, josta hänen täytyy olettaa tienneen ja josta ostaja perustellusti saattoi olettaa saavansa tiedon. Esimerkkinä voidaan mainita tieto siitä, että lähikiinteistöllä harjoitetaan toimintaa, josta aiheutuu melua, hajua tai muuta asumista erityisesti haittaavaa häiriötä tai että tällaisen toiminnan aloittaminen on suunnitteilla. Asuntokauppalain 25 §:n 1 momentin mukaan jos uudessa asunnossa on virhe ja jollei virheen oikaisu tule kysymykseen, ostaja saa vaatia virhettä vastaavaa tai muuten virheeseen nähden kohtuullista hinnanalennusta tai purkaa kaupan, jos sopimusvirhe on olennainen. Asuntokauppalain 26 §:n mukaan ostajalla on myös oikeus korvaukseen vahingosta, jonka hän kärsii asunnon virheen vuoksi.

Sen jälkeen, kun kaupunki on saanut tiedon meluhaitassa, V Oy:lle on asetettu useita määräaikoja meluidan rakentamiseksi vuonna 2018. Koska meluaitaa koskeva asia ei ollut edennyt, ympäristölautakunta on 21.8.2019 päätöksessään ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla velvoittanut V Oy:n rakentamaan kiinteistölleen 19.9.2018 päivätyn suunnitelman mukaisen tai vastaavan melun leviämistä estävä meluseinän-/aidan 31.10.2019 mennessä ja asettanut määräyksen noudattamiseksi uhkasakon. Meluidan rakentaminen on parhaillaan käynnissä. Kiinteistöltä 18.2.2020 otetut kuvat ovat kokouksessa nähtävillä.

Kaupunki on pyrkinyt aktiivisin toimin meluhaitan poistamiseen ja toiminut näin laissa määrättyjen velvoitteidensa mukaisesti. Vantaan kaupungin ympäristöjohtajan 7.8.2019 antamassa lausunnossa todetaan, että pakkokeinojen (uhkasakon määrääminen ja täytäntöönpano) käyttö haitan poistamiseksi on viimesijainen vaihtoehto. Ensisijaisesti asioita pyritään aina ratkaisemaan neuvottelemalla, mikä ei tässä tapauksessa ole johtanut aidan rakentamiseen noin vuosi sitten saadusta suunnitelmasta ja sen jälkeen annetuista useista kehotuksista huolimatta. Näin ollen Vantaan kaupungin voidaan todeta toimineen lakien ja määräysten mukaisesti ja pyrkineen aktiivisesti toiminnallaan poistamaan asukkaille mahdollisesti aiheutunutta meluhaittaa.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu ilmi mitään sellaisia seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa vahinkorahaston asiamiehen ratkaisua tehtäessä.

Kaupungille esitetyn selvityksen perusteella ja edellä oleviin perusteluihin vedoten kaupunkiympäristön toimialan lakimies esittää, että oikaisuvaatimus hylätään.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat nähtävänä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 13.1.2020 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä esitetyn perusteella hylätä hakijoiden oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 62/2019.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle 24.2.2020 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 24.2.2020 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä esitetyin perustein hylätä hakijoiden oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 62/2019.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle 23.3.2020 pidettävään kokoukseen.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä esitetyin perustein hylätä hakijoiden oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 62/2019.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen.

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, puh. 09 8392 2025, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

9 § Vantaan ratikan tilannekatsaus ja kaupunginhallituksen seurantaryhmän perustaminen

VD/399/00.01.04.02/2020

RV/HP/TH/HY-L/LS/KK

Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta puolsi kokouksessaan 20.2.2020 Vantaan ratikan hakemusta EU:n yleiseurooppalaisten liikenneverkostojen kehittämiseen osoitetusta määrärahasta (CEF). Hakemus koski suunnitteluvaiheen kustannuksia kaikkiaan 20,3 M€, josta CEF-rahoitukseksi haetaan 50 %. Hakemuksen rahoitussuunnitelmassa oli hankkeen kotimaisesta rahoituksessa osoitettu valtion avustukseksi 30 %. Vantaan kaupunginhallitus päätti hakemuksesta kokouksessaan 24.2.2020. Valtion rahoitusosuus käsitellään vielä Helsingin seudulle laadittavassa MAL-sopimuksessa. EU:n tukeen voidaan lukea kaikki kustannukset hakemuksen jättöpäivästä (25.2.2020) alkaen.

Vantaan ratikkahanke on käynyt läpi YVA-tarveharkinnan. Uudenmaan ELY-keskus on 6.3.2020 todennut, että YVA-menettelyä ei hankkeessa tarvita. Kaavoituksen osalta ratikan kaavarunkotyön valmistelu ja asemakaavoituksen ohjelmointi on käynnistetty.

Vantaan ratikan suunnittelu on nyt käynnistynyt tarkempaa suunnitteluvaihetta valmistelevilla selvityksillä. Kevään 2020 selvitykset sisältävät esimerkiksi lentoaseman lähistön ratikkareitin selvitystä, suunnitteluohjeiden kokoamista katusuunnitelmia varten sekä tietomallipohjaisen suunnittelun periaatteita. Varsinainen suunnitteluvaihe (katusuunnitelmat) alkaa aikaisintaan alkusyksystä. Nämä suuret suunnittelupaketit kilpailutetaan useassa osassa.

Vantaan ratikan suunnittelu on tarpeen käynnistää myös talousarvioon sisältyvän henkilöstön rekrytoinneilla. Raideliikenteen suunnittelua ja toteuttamista osaavan henkilöstön osalta on maassamme tällä hetkellä merkittävää niukkuutta, joten rekrytoinnit on syytä käynnistää välittömästi. Tällä pyritään siihen, että hankeorganisaation keskeiset tehtävät ovat miehitetty alkusyksyyn mennessä.

Ratikan suunnittelua ohjaa kaupunkiympäristön toimialalla muodostettu ohjausryhmä, joka vastaa hankkeen suunnittelusta ja toteutuksesta. Hankkeen kaupunkitasoiset asiat, erityisesti hankkeen merkitys kaupunkikehitykselle käsitellään virkamiestasoisessa seurantaryhmässä, jonka puheenjohtajana toimii kaupunginjohtaja.

Vantaan Ratikan hankkeen merkittävyyden johdosta on kuitenkin syytä perustaa myös kaupunginhallituksen jäsenistä koostuva Vantaan ratikan seurantaryhmä, jolle raportoidaan hankkeen etenemisestä ja keskeisistä ratkaisuista erityisesti kaupunkikehityksen kannalta. Kaupunginhallituksen seurantaryhmä kokoontuu vuosittain 2-3 kertaa.

Kaupunginhallitus 6.4.2020 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi Vantaan ratikan tilannekatsaus.
- b) perustaa kaupunginhallituksen seurantaryhmä Vantaan ratikalle ja nimetään sille puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi jäsentä.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi Vantaan ratikan tilannekatsaus.
- b) perustaa kaupunginhallituksen seurantaryhmä Vantaan ratikalle ja nimetään sille puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi jäsentä.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

liikenneinsinööri Tiina Hulkko, puh. 050 304 4146, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

10 §

Valtionavustuksen hakeminen ja osallistuminen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus-hankkeeseen sekä Sote-rakenneuudistusta tukevan alueellisen valmistelun hankkeeseen

VD/3241/00.01.04.00/2020

RV/TA/HH/S-AP/HY-L

Valtioneuvosto on asetuksillaan (7/2020 ja 13/2020) avannut kaksi erillistä sote-uudistukseen liittyvää valtionavustushakua (<https://soteuudistus.fi/valtionavustushaut>). Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmasta voidaan hakea rahoitusta peruspalvelujen toiminnalliseen kehittämiseen ja rakenneuudistusta tukevasta valtionavustuksesta vapaaehtoiseen alueelliseen yhteistyöhön ja yhteiseen valmisteluun. Hakuaika valtionavustuksiin on 30.4.2020 asti. Osa edellytetyistä liitteistä on toimitettavissa 29.5.2020 asti. Hankehakemus perustuu Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan ja kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä Keravan sosiaali- ja terveystoimenhankevalmisteluun. Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala on sitoutunut kehittämään lasten, nuorten ja perheiden palveluja yhteistyössä sote- ja perhekeskustoimijoiden kanssa

Kuntasitoumus valtionavustushaussa tarkoittaa kunnan tai kuntayhtymän päätöstä siitä, että kunta tai kuntayhtymä sitoutuu osaltaan noudattamaan valtionavustukseen liittyviä säädöksiä ja ohjeita sekä sitoutuu osaltaan edistämään kunnan/alueen hankesuunnitelman toteuttamista sen tavoitteiden mukaisesti. Vantaa toimii hankehallinnoijana Vantaa-Kerava -alueen hankekokonaisuudessa. Valtionavustusten myöntäminen edellyttää lisäksi, että hankkeeseen osallistuvat kunnat/kuntayhtymät ovat tehneet sitovat päätökset hankkeisiin osallistumisesta. Kuntasitoumuksen tulee olla tehtynä 31.5.2020 mennessä.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman toimeenpanoon on maakunnille varattu 70 milj. euroa käytettäväksi vuosina 2020–2022. Koko Uudenmaan osuus määrärahasta on enintään noin 17 milj. euroa; avustus ei edellytä omavastuuosuutta.

Ohjelman päätavoitteet ovat:

- palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen
- toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
- palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
- palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen
- kustannusten nousun hillitseminen.

Rakenneuudistusta tukevaan alueelliseen valmisteluun on varattu 120 milj. euroa vuosille 2020–2021. Koko Uudenmaan osuus määrärahasta on enintään noin 29 milj. euroa; avustus edellyttää 20 prosentin omavastuuosuutta. Avustusta voidaan myöntää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista tukevaan hankkeeseen, joka liittyy:

- palveluiden järjestämistehtävän ja tuottamisen toimintamallien ja ohjauksen kehittämiseen ja yhtenäistämiseen
- palveluverkkoa koskevaan selvitykseen ja suunnitelmaan
- palveluketjujen ja -kokonaisuuksien määrittelyyn
- palveluverkon ja palveluketjujen johtamisen kehittämiseen ja tiedolla johtamiseen
- tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen yhtenäistämiseen tai
- muiden kustannuskehityksen hillintään liittyvien toimenpiteiden valmisteluun.

Lisäksi rakenneuudistusta tukevasta avustuksesta rahoitetaan Tulevaisuuden sotekeskus -ohjelman digitaalisten palvelujen kehittämishankkeet.

Asetusten perusteella hankkeisiin osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien yhteenlasketun asukasluvun tulee olla vähintään 80 % maakunnan asukasluvusta. Uudenmaan sote-erillisselvityksessä esitettiin, että Uudellamaalla sote-uudistuksen jatkovalmistelu pohjautuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämiseen neljällä itsehallintoalueella ja Helsingin kaupungissa. Sosiaali- ja terveysministeriön kanssa käydyssä neuvottelussa 12.2.2020 sovittiin, että Uudellemaalle ehdotetut itsehallintoalueet (Helsinki, Itä-Uusimaa, Keski-Uusimaa, Länsi-Uusimaa sekä Vantaa ja Kerava) voivat kukin tehdä molempiin valtionavustuksiin omat hankehakemukset alueellisten lähtökohtien ja tarpeiden pohjalta. Lisäksi Uudenmaan alueen yhteisiä tarpeita varten on mahdollista tehdä yhteiset hankehakemukset yhteisistä aihealueista.

Vantaa ja Kerava ovat käynnistäneet aktiivisen yhteistyön yhteisten kehittämistarpeiden kartoittamiseksi ja priorisoitavien tavoitteiden määrittämiseksi alueellisille kehittämishankkeille. Hyvää yhteistyötä on jatkettu verkostomaisesti myös Uudenmaan alueen muiden toimijoiden kanssa laajemmasta yhteistyöstä hyötyvien kehittämiskohteiden määrittämiseksi.

Uudenmaan osuus valtionavustuksista on valmistelussa sovittu jaettavan hakuvaiheessa alueiden väestöosuuksien mukaisesti pois lukien tarkoituksenmukaisen keskitetyn hankehallinnoinnin ja/tai alueen yhteishakemusten osuus hankekokonaisuuksista. Vantaan ja Keravan laskennallinen osuus Uudenmaan valtionavustusosuudesta olisi Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeessa enintään noin 2,8 milj. euroa ja rakenneuudistuksen valmistelua tukevassa hankkeessa enintään noin 5,5 milj. euroa.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) osallistua Tulevaisuuden sotekeskus -ohjelma sekä Valtiontuki alueelliseen sote-valmisteluun -nimisiin valtiontukihakuihin yhdessä Keravan kaupungin kanssa, ja
- b) valtuuttaa kaupunginjohtaja allekirjoittamaan hankehakemuslomakkeet, kuntasitoumuslomakkeet sekä muut mahdolliset hakuihin liittyvät asiakirjat.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hakuilmoitus: Valtionavustuksen hakeminen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa vuosina 2020–2022 toteuttaville hankkeille
- Hakuilmoitus: Valtionavustuksen hakeminen sote- ja rakenneuudistusta tukevaan alueelliseen valmisteluun 2020–2021

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Hanna Heinikainen, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

HAKUILMOITUS

Valtionavustuksen hakeminen sote-rakenneuudistusta tukevaan alueelliseen valmisteluun 2020-2021

KÄYTTÖTARKOITUS JA TAUSTA

Hallitus on käynnistänyt sote-uudistuksen valmistelun. Uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Sosiaali- ja terveyspalveluiden vaikuttavuutta ja tuottavuutta parannetaan, palveluiden kustannusten nousua hillitään ja niiden läpinäkyvyyttä ja avoimuutta lisätään.

Hallitusohjelmassa todetaan, että uudistus tarvitsee tuekseen toimivat tietojärjestelmä- ja tiedonhallintajärjestelmät sekä kattavan tietopohjan ja yhtenäisen tavan raportoida. Tietojärjestelmien yhteensovittaminen, ICT-valmistelu ja muu sote-kehittämistyön rahoitus turvataan siirtymävaiheen aikana.

Kesällä 2019 annetussa lisätalousarviossa uudelleen kohdennettiin edellisen vaalikauden maakunta- ja sote-uudistuksen käyttämättä jääneet rahat. Määrärahasta jaetaan alueille valtionavustuksina **voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuvaan vapaaehtoiseen alueelliseen yhteistyöhön ja yhteisen valmistelun tukemiseen enintään 120 miljoonaa euroa**.

Valmistelun rahoituksessa kyse ei siis ole tulevan sote-uudistuksen toimeenpanosta, vaan vapaaehtoisen alueellisen yhteistyön ja yhteisen valmistelun tukemisesta. Näissä hankkeissa voidaan jatkaa edellisellä vaalikaudella tehtyä valmistelua sekä alueen kuntien ja kuntayhtymien aloittamaa, välttämättömäksi osoittautunutta kehittämistyötä.

Sote-rakenneuudistusta tukevista valtionavustuksista on säädetty valtioneuvoston asetuksella toiminnan tehostamisen, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen ja pelastustoimen uudistamisen valtionavustuksista (7/2020). Valtionavustusta voidaan myöntää usean kunnan yhteiseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista tukevaan hankkeeseen, joka liittyy:

- palveluiden järjestämistehtävän ja tuottamisen toimintamallien ja ohjauksen kehittämiseen ja yhtenäistämiseen;
- palveluverkkoa koskevaan selvitykseen ja suunnitelmaan;
- palveluketjujen ja -kokonaisuuksien määrittelyyn;
- palveluverkon ja palveluketjujen johtamisen kehittämiseen ja tiedolla johtamiseen;
- tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen yhtenäistämiseen; tai muiden kustannuskehityksen hillintään liittyvien toimenpiteiden valmisteluun.

Valtionavustushaku ja sen tavoitteet nivoutuvat yhteen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelman ja sen valtionavustushaun kanssa. Tällä valtionavustuksella rahoitetaan kaikki Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan liittyvät digitaalisten palveluiden kehittämishankkeet.

Valtionavustus muodostuu kolmesta osa-alueesta:

1. Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio
2. Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen
3. Toimintatapojen ja –prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla

Näiden lisäksi valtionavustusta voi hakea maakuntien yhteisille kehittämishankkeille osa-alueeseen 4 (Yhteistyötasoinen tai muu maakuntien yhteinen kehittäminen), joka voi koostua

osa-alueiden 1-3 sisällöistä ja tehtävistä. Tällöin hankehakemuksen tekee alueiden yhdessä sopima organisaatio, joka tekee sen osana omaa hankehakemustaan. Hankehakemuksessa on kuvattava kunkin osallistuvan alueen rooli ja työpanos hankkeessa.

Kukin maakunta tekee vain yhden hankehakemuksen. Hankehakemuksen sisällä olevia osa-alueita arvioidaan kuitenkin erikseen. Valtionavustusta voidaan myöntää myös vain joillekin osa-alueille.

Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio (25 milj. euroa) jyvitetään alueille laskennallisesti. Muilta osin rahoitus perustuu alueen tilannekuvaan ja arvioituun tarpeeseen sekä hankehakemuksiin.

HAKEMINEN

Hakijana voi olla maakunnan alueelta järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä. Avustuksen saaja voi olla myös maakunnan liitto, jos hanketta toteuttavat tahot näin sopivat.

Valtionavustusta voidaan myöntää vain yhdelle hankekokonaisuudelle kussakin maakunnassa.

Hankkeeseen osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu asukasluku tulee olla vähintään 80 prosenttia maakunnan asukasluvusta tai asetuksen 3 momentissa tarkoitetun erityisen syyn perusteella määritellyn muun alueen asukasluvusta.

Myönnettävän valtionavustuksen enimmäismäärä voi olla enintään 80 prosenttia hankkeen valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista.

Hakuaika valtionavustuksiin alkaa 20.1.2020 ja päättyy 31.3.2020.

Avustusta haetaan täyttämällä sähköinen webropol-lomake, joka löytyy osoitteesta:

<https://link.webpolsurveys.com/S/DE6202C90828A0A8>.

Hakulomakkeeseen ja liitteisiin voi tutustua ennakkoon osoitteessa <https://soteuudistus.fi/valtionavustushaut>.

AVUSTUSPÄÄTÖKSET JA LISÄTIETOJA

Sosiaali- ja terveysministeriö tekee avustuspäätökset keväällä 2020.

Avustusta koskeviin kysymyksiin vastaavat STM:ssä:
johtava asiantuntija Kari Hakari ja erityisasiantuntija Antti Kuopila
Digitalisaatioon liittyvissä kysymyksissä: erityisasiantuntija Pilvi Rantanen
Teknisissä kysymyksissä: suunnittelija Krista Björkroth.
STM:n sähköpostit: etunimi.sukunimi@stm.fi.

HAKUILMOITUS

Valtionavustuksen hakeminen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa vuosina 2020-2022 toteuttaville hankkeille

KÄYTTÖTARKOITUS JA TAUSTA

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaan käynnistetään Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelma. Visiona on, että Suomi on maa, jossa jokainen saa hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti. Palvelut ovat kustannustehokkaita ja vaikuttavia. Ne rakentuvat joustavasti ja kokonaisvaltaisesti ihmisen elämäntilanteiden ja tarpeiden ympärille.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa toteutetaan alueellisilla kehittämishankkeilla, jotka rahoitetaan valtionavustuksilla vuosina 2020–2022. Vuonna 2020 jaettavissa oleva hankerahoituksen enimmäismäärä on 70 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 haussa painotetaan peruspalveluiden saatavuutta edistäviä kehittämistoimia, jotka samalla tukevat hallitusohjelman mukaisen hoitotakuun tiukentamisen mahdollisuuksia.

Kyseessä on kolmivuotinen siirtomääräraha eli se on käytettävissä vuosina 2020 - 2022. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosien 2021 ja 2022 avustusten (täydentävät haut) mahdolliset painotukset ja enimmäismäärän viimeistään syksyllä 2020 ja syksyllä 2021.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelman rahoitus muodostuu talousarvion momenteilta 33.03.31 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä 33.60.39 Palvelurakenteen kehittäminen ohjelman toteuttamiseksi tehtyihin varauksiin.

Ohjelman tarkoituksena on kehittää laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus, josta ihminen saa palvelunsa sujuvasti ja avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Sosiaali- ja terveyskeskuksessa hyödynnetään uudenlaista työnjakoa, tarjotaan eri ammattilaisten ja erityistason konsultaatioita sekä hyödynnetään digitalisointia. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksen ei tarvitse tarkoittaa uutta yhteistä rakennusta, vaan kussakin maakunnassa sen palvelut ja tilat sekä toimintamallit suunnitellaan vastaamaan asukkaiden tarpeisiin.

Ohjelma ja sen tavoitteet nivoutuvat yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen kansallisen ja alueellisen valmistelun kanssa. Asiakkaalle kehittämistyö näkyy perustason sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden, laadun, yhteentoimivuuden, saavutettavuuden ja tehokkuuden parantumisena. Johtamismallit ja näyttöön perustuvat menetelmät tukevat asiakaslähtöisyyttä sekä työntekijöiden kehittymistä ja hyvinvointia. Tarkoituksena on myös vahvistaa kansalaisten luottamusta julkisesti järjestettyihin sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Ohjelman tavoitteiden mukaisesta valtionavustuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksessa (13/2020). Hankerahoituksen hakemisessa ja käytössä tulee noudattaa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa ja hankeopasta.

HAKEMINEN

Avustusta myönnetään ilman omarahoitussuutta jokaisen maakunnan yhdelle yhteiselle hankkekokonaisuudelle. Hakijana voi olla maakunnan alueelta kunta tai kuntayhtymä.

Hakemuksessa tulee esittää hankkeen tavoitteet, niiden saavuttamiseksi suunnitellut toimenpiteet ja tavoiteltavat tulokset.

Hakuaika valtionavustuksiin alkaa 20.1.2020 ja päättyy 31.3.2020. Hakemus liitteineen toimitetaan sähköisessä muodossa sosiaali- ja terveysministeriöön osoitteeseen kirjaamo@stm.fi. Ohjelma ja hankeopas sekä hakulomake ja liitteet täyttöohjeineen löytyvät osoitteesta www.soteuudistus.fi/valtionavustushaut

AVUSTUSPÄÄTÖKSET JA LISÄTIETOJA

Sosiaali- ja terveysministeriö tekee avustuspäätökset keväällä 2020.

Avustusta koskeviin kysymyksiin vastaavat sosiaali- ja terveysministeriössä lääkintöneuvos Taina Mäntyranta ja erityisasiantuntija Vuokko Lehtimäki, sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi. Terveys- ja hyvinvoinnin laitos tukee alueita hankkeiden valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvissä tehtävissä.

11 § Lausunto oikeusministeriölle virkamiesselvityksestä usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään

VD/2304/00.04.03/2020

RV/HL/MT/NK/HY-L

Oikeusministeriö pyytää Vantaan kaupungilta lausuntoa otsikon oikeusministeriön, valtiovarainministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, väestörekisterikeskuksen sekä etnisten suhteiden neuvottelukunnan virkamiehistä koostuvan asiantuntijaryhmän selvityksestä. Virkamiestyöryhmä on selvittänyt kahta eri vaihtoehtoa seuraavasti:

- väestötietojärjestelmään merkittäisiin henkilön kohdalle useampi äidinkieli ja asiointikieleksi suomen tai ruotsin kieli, tai
- väestötietojärjestelmään merkittäisiin äidinkieli ja asiointikieli kuten nyt, ja näiden lisäksi järjestelmään voitaisiin lisätä useampi kotikieli.

Selvityksessä on arvioitu vaikutuksia opetustoimintaan. Useampi äidinkieli väestötietojärjestelmässä tarkoittaisi nykytilanteessa (opetuslainsäädäntöä muuttamatta) perusopetuksen osalta mahdollisesti muutoksia koulupaikan määräytymiseen sekä muutoksia valtionavustusten määräytymiseen. Lausuntopyynnössä pyydetään arvioimaan selvityksessä mainittujen vaikutusten lisäksi kummankin vaihtoehdon osalta erikseen mitä muita vaikutuksia usean kielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään mahdollisesti olisi kieliryhmiin ja kaupungin toimintaan ja mitä taloudellisia vaikutuksia tällä olisi kaupungille. Lausunnossa pyydetään ottamaan kantaa kumpi vaihtoehtoista olisi parempi vai ei kumpikaan.

Lausunto on pyydetty antamaan 30.4.2020 mennessä lausuntopalvelu.fi:n kautta.

Vantaan kaupungin lausunto on valmisteltu kaupunkistrategian ja johdon toimialalla yhteistyössä lakiasiat ja päätösvalmisteluyksikön ja tietopalveluyksikön kanssa.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa oikeusministeriölle usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään -selvityksestä seuraava lausunto:

Vantaan kaupunki pitää lähtökohtaisesti hyvänä, että väestötietojärjestelmään merkitään useampi kieli. Toisaalta viranomaisen tulee kerätä henkilöistä vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeellisia laissa säädettyjen viranomaistehtävien hoitamista varten. Kielisyydellä on merkitystä monissa viranomaistehtävissä. Etenkin äidinkieli on kuitenkin myös tärkeä osa etnisyyttä ja kieli on yhdenvertaisuuslaissa kiellettyjen, henkilöön liittyvien syrjimättömyysperusteiden joukossa. Henkilön ja esimerkiksi alueen kielivaranto ei ole neutraali tiedonkeruun kohde. Koko uudistusta ja ehdotettuja muutoksia tulisikin vielä arvioida ihmisoikeuslähtökohdista käsin.

Tiedon hyödynnettävyyden näkökulmasta kysymyksiä herättää myös se, miten tieto kielisyydestä kerätään. Miten kattavaa ja luotettavaa tieto on, jos se perustuu vapaaehtoiseen ilmoittamiseen?

Motivaatio ilmoittaa useita äidinkieliä tai kotikieliä voi riippua esimerkiksi tunnuseikoista tai siitä, millaisia etuuksia tai oletuksia tähän tietoon ja sen viranomaiskäyttöön kytkeytyy.

Nykytilanteessa väestötietojärjestelmään merkitään henkilön ilmoittama yksi äidinkieli sekä yksi asiointikieli. Asiointikieliä kaksikielisissä kunnissa, kuten Vantaalla, ovat suomi ja ruotsi. Kumpikaan ehdotetuista vaihtoehtoista ei toisi muutoksia asiointikieleen, joten usean kielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään ei olisi vaikutuksia kaupungin kirjaamon toimintaan tai lomakepohjiin. Ehdotetut muutokset eivät myöskään loisi kaupungille suoraan velvollisuutta järjestää palveluja useammalla kielellä. Käytännössä väestörekisterin tietoja käytetään palvelujen suunnittelussa ja kohdentamisessa, jolloin jossain määrin muutos (ainakin vaihtoehto A kohdalla) tulisi näkymään kaupungin palveluissa. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että muutoksen vaikutukset kuntien palveluissa huomioidaan asianmukaisesti myös valtionosuusjärjestelmässä. Lisäkustannuksia mahdollisesti voi myös tulla lisääntyvistä käänös- ja tulkkauspalveluista.

Tilastojen laadinnan näkökulmasta kielisyyden tarkempi ja monipuolisempi kirjaaminen on sinällään hyvä asia. Vantaan nopeasti kansainvälistyvässä väestössä tämä on eittämättä merkittävä rakennepiirre, joka olisi hyvä kyetä myös tilastojen kautta kuvaamaan. Myös rekisteriaineistojen pohjalta tehdyt tutkimukset (tilastot pohjautuvat näihin samoihin rekisteriaineistoihin) hyötyvät tarkemmasta tietosisällöistä. Tilastojen laadinnan näkökulmasta useamman äidinkielen kirjaaminen (vaihtoehto A) johtaisi tilastollisten aikasarjojen katkeamiseen. Kotikielten lisääminen (vaihtoehto B) kohdalla tämä ongelma vältettäisiin. Tilastoinnin näkökulmasta vaihtoehto B on siten parempi.

Selvityksessä on arvioitu, että viranomaisten kannalta vaihtoehdon A vaikutukset olisivat merkittävämmät. Vaihtoehto A:han voi liittyä myös enemmän ongelmia. Äidinkielessä on ollut tapana lähteä lähtökohdasta, että kyseessä on kieli, jota henkilö osaa laaja-alaisesti hyvin tai parhaiten häntä lähellä olevista kielivaihtoehtoista. Vaihtoehto A:ssa on ajateltavissa, että henkilö listaa äidinkielekseen tai -kielikseen esimerkiksi tunnesyistä tai poliittisista syistä kieliä, joita hän ei käytännössä osaa tai hallitse erityisen hyvin. Tällöin äidinkielellä ei ole enää ainakaan sitä merkitystä, joka sille on Suomessa totuttu antamaan. Äidinkieli ja kotikieli ovat kaksi eri asiaa. Vaihtoehto B riittää moniin uudistuksella haettuihin tarkoituksiin, muun muassa kielivarannon arviointiin tai todentamiseen, ja lisäksi se antaa viranomaisille mahdollisuuden hyödyntää eri kielten kotikieli-tasoista osaamista erilaisiin toimenpiteisiin, esimerkiksi haastatteluihin tai palvelujen kehittämiseen.

Usean kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään merkitsisi muutosta ensinnäkin tilastojen laadintaan itsessään, mutta mahdollisesti muutoksia myös Facta-kuntarekisteriin. Teknisestä näkökulmasta esille nousevat tarpeet tehdä muutoksia Facta-kuntarekisteriin ja sen verkkopohjaiseen käyttöliittymään. Näiden kustannusten suuruus kunnalle ja toteutusaikataulut ovat kuitenkin vaikeasti arvioitavissa.

Käsittely:

Kaupunginhallitus täydensi lausunnon viimeistä kappaletta seuraavasti:

Usean kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään merkitsisi muutosta ensinnäkin tilastojen laadintaan itsessään, mutta mahdollisesti muutoksia myös Facta-kuntarekisteriin. Teknisestä näkökulmasta esille nousevat tarpeet tehdä muutoksia Facta-kuntarekisteriin ja sen verkkopohjaiseen käyttöliittymään. Näiden kustannusten suuruus kunnalle ja toteutusaikataulut ovat kuitenkin vaikeasti arvioitavissa. *Tällä perusteella Vantaan kaupunki katsoo, että vaihtoehto B on tarkoituksenmukaisempi.*

Päätös:

Päätettiin antaa oikeusministeriölle usean kielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään -selvityksestä seuraava lausunto:

Vantaan kaupunki pitää lähtökohtaisesti hyvänä, että väestötietojärjestelmään merkitään useampi kieli. Toisaalta viranomaisen tulee kerätä henkilöistä vain sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeellisia laissa säädettyjen viranomaistehtävien hoitamista varten. Kielisyydellä on merkitystä monissa viranomaistehtävissä. Etenkin äidinkieli on kuitenkin myös tärkeä osa etnisyyttä ja kieli on yhdenvertaisuuslaissa kiellettyjen, henkilöön liittyvien syrjimättömyysperusteiden joukossa. Henkilön ja esimerkiksi alueen kielivaranto ei ole neutraali tiedonkeruun kohde. Koko uudistusta ja ehdotettuja muutoksia tulisikin vielä arvioida ihmisoikeuslähtökohdista käsin.

Tiedon hyödynnettävyyden näkökulmasta kysymyksiä herättää myös se, miten tieto kielisyydestä kerätään. Miten kattavaa ja luotettavaa tieto on, jos se perustuu vapaaehtoiseen ilmoittamiseen? Motivaatio ilmoittaa useita äidinkieliä tai kotikieliä voi riippua esimerkiksi tunnuseikoista tai siitä, millaisia etuuksia tai oletuksia tähän tietoon ja sen viranomaiskäyttöön kytkeytyy.

Nykytilanteessa väestötietojärjestelmään merkitään henkilön ilmoittama yksi äidinkieli sekä yksi asiointikieli. Asiointikieliä kaksikielisissä kunnissa, kuten Vantaalla, ovat suomi ja ruotsi. Kumpikaan ehdotetuista vaihtoehtoista ei toisi muutoksia asiointikieleen, joten usean kielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään ei olisi vaikutuksia kaupungin kirjaamon toimintaan tai lomakepohjiin. Ehdotetut muutokset eivät myöskään loisi kaupungille suoraan velvollisuutta järjestää palveluja useammalla kielellä. Käytännössä väestörekisterin tietoja käytetään palvelujen suunnittelussa ja kohdentamisessa, jolloin jossain määrin muutos (ainakin vaihtoehto A kohdalla) tulisi näkymään kaupungin palveluissa. Tämän vuoksi on tärkeää varmistaa, että muutoksen vaikutukset kuntien palveluissa huomioidaan asianmukaisesti myös valtionosuusjärjestelmässä. Lisäkustannuksia mahdollisesti voi myös tulla lisääntyvistä käänös- ja tulkkaukspalveluista.

Tilastojen laadinnan näkökulmasta kielisyyden tarkempi ja monipuolisempi kirjaaminen on sinällään hyvä asia. Vantaan nopeasti kansainvälistyvässä väestössä tämä on eittämättä merkittävä rakennepiirre, joka olisi hyvä kyetä myös tilastojen kautta kuvaamaan. Myös rekisteriaineistojen pohjalta tehdyt tutkimukset (tilastot pohjautuvat näihin samoihin rekisteriaineistoihin) hyötyvät tarkemmasta tietosisällöistä. Tilastojen laadinnan näkökulmasta useamman äidinkielen kirjaaminen (vaihtoehto A) johtaisi tilastollisten aikasarjojen katkeamiseen. Kotikielten lisääminen (vaihtoehto B) kohdalla tämä ongelma vältettäisiin. Tilastoinnin näkökulmasta vaihtoehto B on siten parempi.

Selvityksessä on arvioitu, että viranomaisten kannalta vaihtoehdon A vaikutukset olisivat merkittävämmät. Vaihtoehto A:han voi liittyä myös enemmän ongelmia. Äidinkieleessä on ollut tapana lähteä lähtökohdasta, että kyseessä on kieli, jota henkilö osaa laaja-alaisesti hyvin tai parhaiten häntä lähellä olevista kielivaihtoehtoista. Vaihtoehto A:ssa on ajateltavissa, että henkilö listaa äidinkielekseen tai -kielikseen esimerkiksi tunnesyistä tai poliittisista syistä kieliä, joita hän ei käytännössä osaa tai hallitse erityisen hyvin. Tällöin äidinkielellä ei ole enää ainakaan sitä merkitystä, joka sille on Suomessa totuttu antamaan. Äidinkieli ja kotikieli ovat kaksi eri asiaa. Vaihtoehto B riittää moniin uudistuksella haettuihin tarkoituksiin, muun muassa kielivarannon arviointiin tai todentamiseen, ja lisäksi se antaa viranomaisille mahdollisuuden hyödyntää eri kielten kotikieli-tasoista osaamista erilaisiin toimenpiteisiin, esimerkiksi haastatteluihin tai palvelujen kehittämiseen.

Usean kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään merkitsisi muutosta ensinnäkin tilastojen laadintaan itsessään, mutta mahdollisesti muutoksia myös Facta-kuntarekisteriin. Teknisestä näkökulmasta esille nousevat tarpeet tehdä muutoksia Facta-kuntarekisteriin ja sen verkkopohjaiseen käyttöliittymään. Näiden kustannusten suuruus kunnalle ja toteutusaikataulut ovat kuitenkin vaikeasti arvioitavissa. Tällä perusteella Vantaan kaupunki katsoo, että vaihtoehto B on tarkoituksenmukaisempi.

Liite:

- Usean kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään -selvitys (oikeusministeriön julkaisuja 2020:8)

Täytäntöönpano: Lausunto oikeusministeriölle lausuntopalvelu.fi:ssä

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

tutkimuspäällikkö Henrik Lönnqvist, puh. 050 3181 582, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

suunnittelija Meija Tuominen, puh. 040 7156 293, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

lakimies Niina Kolju, puh. 050 5149 558, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Usean kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään -selvitys

Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2020:8

Usean kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään -selvitys

Oikeusministeriö, Helsinki 2020

Oikeusministeriö

ISBN PDF: 978-952-259-800-4

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2020

Kuvailulehti

Julkaisija	Oikeusministeriö	13.2.2020	
Tekijät	Corinna Tammenmaa (toimittaja)		
Julkaisun nimi	Usean kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään -selvitys		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2020:8		
Diaari/hankenumero	VN8830/2019 / OM031:00/2019	Teema	Selvityksiä ja ohjeita
ISBN PDF	978-952-259-800-4	ISSN PDF	2490-0990
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-800-4		
Sivumäärä	45	Kieli	suomi
Asiasanat	Väestötiedot, kielelliset vaikutukset, kielelliset oikeudet		
Tiivistelmä Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2017 sisältää keskeisen huomion siitä, että useamman kielen merkitsemistä väestötietojärjestelmään tulisi selvittää. Myös Euroopan neuvoston ministerikomitea on suositellut Suomelle moni-identiteetin ja useisiin eri kieliyhteisöihin kuulumisen ilmoittamisen helpottamista väestötietojärjestelmässä. Selvityksessä on arvioitu yksilön hyötyä usean kielen merkitsemisestä järjestelmään. Näitä olisivat muun muassa se, että se antaisi täydellisemmän kuvan henkilön kielellisestä identiteetistä ja erikielisten vanhempien ei tarvitsisi valita lapsen kieltä. Usean kielen merkitseminen voisi myös antaa monipuolisemman kuvan kielivarannosta. Myös vaikutuksia viranomaisten toimintaan on arvioitu. Väestötietojärjestelmään merkittyjä tietoja äidinkielestä käytetään muun muassa kuntien kielisyyden määrittelyyn, palveluiden suunnitteluun, yhteydenottokielen valitsemiseen sekä valtionosuuksien- ja avustusten laskennassa. Selvityksessä päädyttiin tarkastelemaan kahta eri vaihtoehtoa. Vaihtoehto A on usean äidinkielen merkitseminen siten, että henkilö aina myös merkitsee asiointikielekseen suomen tai ruotsin kielen. Vaihtoehto B on, että äidinkieli ja asiointikieli merkitään samalla tavalla kuin nykyään, ja lisätään mahdollisuus merkitä väestötietojärjestelmään yksi tai useampi kotikieli. Julkaisu on päivitetty 20.2.2020, s. 6.			
Kustantaja	Oikeusministeriö		
Julkaisun jakaja/myynti	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Justitieministeriet		13.2.2020
Författare	Corinna Tammenmaa (redaktör)		
Publikationens titel	Utredning om antecknande av flera språk i befolkningsdatasystemet		
Publikationsseriens namn och nummer	Justitieministeriets publikationer, Utredningar och anvisningar 2020:8		
Diarie-/ projektnummer	VN8830/2019 / OM031:00/2019	Tema	Utredningar och anvisningar
ISBN PDF	978-952-259-800-4	ISSN PDF	2490-0990
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-800-4		
Sidantal	45	Språk	finska
Nyckelord	Befolkningsuppgifter, språkliga konsekvenser, språkliga rättigheter		
Referat			
I regeringens berättelse om tillämpningen av språklagstiftningen 2017 ingår en central iakttagelse om att det bör utredas om man i befolkningsdatasystemet kunde anteckna flera språk för en person. Också Europarådets ministerkommitté har rekommenderat att Finland ska göra det lättare att i befolkningsdatasystemen anmäla multiidentitet och tillhörighet till flera språkgemenskaper. I denna utredning har det bedömts vilka fördelar en individ skulle ha av att flera språk antecknades i systemet. Till fördelarna hör bland annat att systemet skulle ge en fullständigare bild av personens språkliga identitet och att föräldrar som talar olika språk inte skulle behöva välja barnets språk. Att anteckna flera språk skulle också ge en mångsidigare bild av språkreserven hos finländare. I utredningen bedömdes också konsekvenserna för myndigheternas verksamhet. De uppgifter som finns i befolkningsdatasystemet om modersmål används bland annat vid den språkliga indelningen av kommuner, vid planering av tjänster, vid val av kontaktspråk och vid bestämmande av statsandelar statsunderstöd. I utredningen kom man fram till att två alternativ ska undersökas. I alternativ A antecknas flera modersmål och dessutom alltid finska eller svenska som kontaktspråk. I alternativ B antecknas modersmålet och kontaktspråket på samma sätt som i dagens läge, men det blir också möjligt att i befolkningsdatasystemet anteckna ett eller flera hemspråk. Publikation uppdaterades den 20 Februari 2020, s. 6.			
Förläggare	Justitieministeriet		
Distribution/ beställningar	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: vnjulkaisumyynti.fi		

Description sheet

Published by	Ministry of Justice		13 February 2020
Authors	Corinna Tammenmaa (editor)		
Title of publication	Report on entering several languages in the Population Information System		
Series and publication number	Publications of the Ministry of Justice, Reports and guidelines 2020:8		
Register number	VN8830/2019 / OM031:00/2019	Subject	Reports and guidelines
ISBN PDF	978-952-259-800-4	ISSN (PDF)	2490-0990
Website address (URN)	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-800-4		
Pages	45	Language	Finnish
Keywords	Population information, linguistic impacts, linguistic rights		
Abstract One of the key observations contained in the Report of the Government on the Application of Language Legislation 2017 is that the possibility of entering several mother tongues for a person in the Population Information System should be investigated. A recommendation issued by the Committee of Ministers of the Council of Europe to Finland also stated that the expression of multiple identity and language affiliations in the Population Information System should be facilitated. This report assessed the benefits for the individual of entering several mother tongues in the Population Information System. They include providing a fuller picture of a person's language identity, and avoiding situations where parents who speak different languages have to choose a language for their child. The possibility of recording several languages could additionally give a more diverse idea of the language resources in Finland. The impacts of the proposal on the public administration were also assessed. The mother tongue information in the Population Information System is used for such purposes as determining the linguistic division of municipalities, service planning, selecting the language used to contact a person, as well as the criteria for determining the amounts of central government transfers to local government and discretionary government transfers. The report concludes by examining two alternatives. Alternative A is entering several mother tongues in the system, however always also recording either Finnish or Swedish as the person's preferred language. Alternative B is recording the mother tongue and preferred language as before but incorporating in the Population Information System the possibility of entering one or more languages spoken at home. Publication was updated on 20th February 2020, p. 6.			
Publisher	Ministry of Justice		
Distributed by/ Publication sales	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: vnjulkaisumyynti.fi		

Govvidanbláddi

Almmustahti	Vuoigatvuodaministeriija	13.2.2020	
Dahkkit	Corinna Tammenmaa (doaimmaheaddji)		
Almmustahttima namma	Mánngga giela merken álbmotdiehtovuogádahkii – čilgehus		
Almmustahttinráiddu namma ja nummir	Vuoigatvuodaministeriija publikašuvnnat, Čilgehusat ja rávvagat 2020:8		
Diára/fidnonummir	VN8830/2019 / OM031:00/2019	Temá	Čilgehusat ja rávvagat
ISBN PDF	978-952-259-800-4	ISSN PDF	2490-0990
URN-čujuhus	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-800-4		
Siidomearri	45	Giella	Suomagiella
Áššesánit	Veahkadatdieđut, gielalaš váikkuhusat, gielalaš vuoigatvuodat		
Čoahkkáigeassu Ráđdehusa mitalus giellaláhkaásaheami guoskadeamis 2017 doallá sisttis guovddáš fuomášumi das, ahte eanet gielaide merken álbmotdiehtovuogádahkii galggalii čilgejuvvot. Maiddái Eurohpa ráđi ministarkomitea lea ávžžuhan Supmii mánggaidentitehta ja mánggaide sierra giellaservošiidda gullama ilmmuheami álkidahttima álbmotdiehtovuogádagas. Čilgehusas lea árvvoštallojuvvon ovttaskas olbmo ávki mángga giela merkemis vuogádahkii. Dát livčče earret eará dat, ahte dat attálui dievaslaččat gova olbmo gielalaš identitehtas ja sierragiela váhnemat eai dárbbahivčče válljet máná giela. Mánngga giela merken sáhtálii maid addit mánggabealálaččat gova giellariggodagas. Maiddái váikkuhusat eiseváldiid bargui leat árvvoštallojuvvon. Álbmotdiehtovuogádahkii merkejuvvon dieđut eatnigielaš adnojuvvot earret eará gielladaid gielalašvuoda meroštallamii, bálvusaid plánemii, oktavuhtaváldingiela válljemii sihke stáhtaossodagaid ja doarjagiid rehkenastimis. Čilgehusas gávnnavuvvoje guorahallojuvvot guokte sierra molssaeavttu. Molssaeaktu A lea mángga eatnigiela merken dađi lági mielde, ahte olmmoš álohii merke áššiiddikšungiellanis suoma- dehe ruotagiela. Molssaeaktu B lea, ahte eatnigiella ja áššiiddikšungiella merkejuvvo seamma ládje go dálá áigge, ja lasihuvvo vejolašvuhta merket álbmotdiehtovuogádahkii ovttá dehe mánga ruovttugiela. Publikašuvdna lea ođasnuhtton áigedássái 20.2.2020, s. 6.			
Goasttideaddji	Vuoigatvuodaministeriija		
Almmustahttima juohkki/vuovdin	Elektrovnalaš veršuvdna: julkaisut.valtioneuvosto.fi Almmustahttinvuovdin: vnjulkaisumyyni.fi		

Sisältö

1	Taustaa	9
2	Väestötietojärjestelmä Suomessa	11
3	Kansainvälinen vertailu	12
3.1	Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomissio UNECE	12
3.2	UNECE:n jäsenmaiden kielitilastointi	13
3.3	Ruotsi	13
3.4	Norja	14
4	Yksilön hyöty useamman kielen merkitsemisestä	15
4.1	Yleistä	15
4.2	Suomen- ja ruotsinkieliset	17
4.3	Saamenkieliset	18
4.4	Viittomakieliset ja Coda-lapset	19
4.5	Muut kieliryhmät	20
5	Väestötietojärjestelmään merkityn kielen käyttö viranomaisissa	21
5.1	Yleistä	21
5.2	Kielellinen jaotus	21
5.3	Palveluiden suunnittelu	23
5.4	Yhteydenottokieli	23
5.5	Asian käsittelykieli	24
5.6	Valtionosuudet	25
5.7	Saamenkielisiin ja kotiseutualueen kuntiin kohdistuvat muut vaikutukset	26
6	Äidinkieltä koskeva tieto ja opetus	28
6.1	Oikeus opetukseen omalla äidinkielellä	28
6.2	Varhaiskasvatus ja esiopetus	29
6.3	Perusopetus	30
6.4	Koulun opetuskieli	31
6.5	Koulupaikan määräytyminen	32
6.6	Kaksikielinen opetus	33

6.7	Suomi tai ruotsi toisena kielenä.....	33
6.8	Oppilaan oman äidinkielen opetus.....	34
6.9	Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinto.....	35
6.10	Ammatillinen koulutus.....	36
6.11	Korkeakoulutus	36
6.12	Johtopäätökset opetusta koskevan lainsäädännön osalta	38
7	Toteuttamisvaihtoehdot.....	39
7.1	Usean äidinkielen merkitseminen sekä asiointikielen valitseminen (Malli A)....	39
7.2	Äidinkielen merkitsemisen lisäksi järjestelmään voidaan merkitä muu kotikieli (Malli B).....	41
7.3	Johtopäätökset.....	42
	Lähdeluettelo	43

1 Taustaa

Hallituksen kertomuksessa kielilainsäädännön soveltamisesta 2017 käsitellään toiminnallisesti kaksikielisten tilannetta Suomessa. Suomessa on paljon ihmisiä, jotka ovat eri syistä kaksi- tai monikielisiä. Väestötietojärjestelmään voi kuitenkin merkitä vain yhden äidinkielen ja tämän lisäksi asiointikieleksi joko suomen tai ruotsin kielen. Väestötietojärjestelmään ilmoitettu äidinkieli ei vaikuta henkilön kielellisiin oikeuksiin. Väestötietojärjestelmään merkityjä kielitietoja käytetään hyödyksi erilaisissa viranomaistarkoituksissa, esimerkiksi tilastoinnissa sekä palvelutarpeen ennakkoinnissa.¹

Erityisesti kaksi- tai monikielisten henkilöiden osalta väestötietoihin merkitty kieli ei anna oikeaa kuvaa henkilön osaamisesta ja hänen käyttämistään kielistä. Esimerkiksi Suomessa puhuttujen saamen kielten tilastoinnissa on suuria vaihteluita johtuen siitä, että monet saamelaiset eivät ole rekisteröineet saamen kieltä (inarin-, koltan- tai pohjoissaame) äidinkielenkseen.

Euroopan neuvoston ministerikomitea on päätöslauselmassaan kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen täytäntöönpanosta Suomessa antanut suosituksen Suomelle siitä, että moni-identiteetin ja useisiin eri kieliyhteisöihin kuulumisen ilmoittamista väestötietojärjestelmissä tulisi helpottaa.² Suomessa vieraillut Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen neuvoa antava komitea kehotti Suomen viranomaisia varmistamaan puiteyleissopimuksen 3 artiklassa määrätyn, vapaata itseidentifikaatiota koskevan periaatteen toteutumisen mahdollistamalla sen, että väestörekisteriin voidaan merkitä henkilön kuuluminen useisiin eri väestö- tai kieliryhmiin, jotta tiedot kuvastaisivat paremmin yksilön omaa valintaa.³

¹ Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2017, s. 26–27

² Päätöslauselma CM/ResCMN(2017)1 kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen täytäntöönpanosta Suomessa

³ Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen neuvoa antavan komitean Suomea koskeva neljäs raportti. (ACFC/OP/IV(2016)002)

Hallituksen kertomukseen kielilainsäädännön soveltamisesta 2017 sisältyy seuraava keskeinen huomio: Väestötietojärjestelmän muuttamista siten, että siihen lisätään mahdollisuus merkitä yhdelle henkilölle useampi äidinkieli, tulisi selvittää. Selvityksessä tulisi huomioida, minkälaista hyötyä yksilölle on useamman äidinkielen merkitsemisestä väestötietojärjestelmään. Tämän lisäksi tulisi selvittää vaikutukset viranomaisten toimintaan, esimerkiksi palvelujen suunnitteluun.⁴

Oikeusministeriön, valtiovarainministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, Digi- ja väestötietoviraston sekä etnisten suhteiden neuvottelukunnan virkamiehistä koostuva asiantuntijaryhmä on selvittänyt vaihtoehtoja väestötietojärjestelmän muuttamiseen, sekä sen vaikutuksia. Selvityksessä päädyttiin tarkastelemaan kahta eri vaihtoehtoa. Vaihtoehto A on usean äidinkielen merkitseminen siten, että henkilö aina myös merkitsee asiointikielekseen suomen tai ruotsin kielen. Vaihtoehto B on, että äidinkieli ja asiointikieli merkitään samalla tavalla kuin nykyään, ja lisätään mahdollisuus merkitä väestötietojärjestelmään yksi tai useampi kotikieli.

4 Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2017, s. 27

2 Väestötietojärjestelmä Suomessa

Väestötietojärjestelmään (VTJ) merkitään väestötietolain (661/2009) 13 §:n mukaan henkilön ilmoittama äidinkieli ja asiantikieli.

Äidinkieli perustuu henkilön omaan tai vanhempien ilmoitukseen. Tilastokeskus seuraa suppeaa ISO 639-1 -standardia kielistä.⁵ Äidinkieli-tiedon kerääminen ja tallentaminen väestörekisteriin ei ole koko maailman mittakaavassa kovin tavallista, eikä esimerkiksi muissa Pohjoismaissa ole tietoa väestöön kuuluvien äidinkielestä. Suomessa tätä tietoa on tarvittu jo vuosikymmeniä maamme virallisen kaksikielisyyden vuoksi: kielitilaston ytimessä on tieto maamme suomenkielisistä ja ruotsinkielisistä.

Niissä tapauksissa, joissa väestötietojärjestelmään rekisteröidyn henkilön äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi, henkilö voi ilmoittaa niistä jomman kumman haluamakseen asiantikieliksi väestötietojärjestelmään. Ilmoittamalla asiantikielen henkilö varmistaa, että hän saa esimerkiksi viranomaisten kirjalliset yhteydenotot, sillä Suomen virallisella kielellä, jonka hän paremmin hallitsee.

Lapsen vanhemmat ilmoittavat lapsen äidinkielen samalla kun he ilmoittavat lapsen etunimen/etunimet ja sukunimen. Jokainen henkilö voi ilmoittaa väestötietojärjestelmään äidinkieltä ja asiantikieltä koskevat muutokset. Äidinkieltä koskevan tiedon oikeellisuutta ei erikseen valvota, mutta väestötiedoista ilmenevien tietojen tulisi olla luotettavia.

Vuoden 2012 Väestötietojärjestelmän luotettavuustutkimuksessa noin 9 000 työikäiseltä henkilöltä kysyttiin, onko heidän väestötietojärjestelmään merkitty äidinkiellensä oikea. Tieto oli oikein 99,7 prosentilla vastanneista.⁶

5 Laatuseloste: Väestörakenne 2018, www.tilastokeskus.fi

6 Laatuseloste: Väestörakenne 2018, www.tilastokeskus.fi

3 Kansainvälinen vertailu

3.1 Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomissio UNECE

YK:n Euroopan talouskomissio UNECE on perustettu vuonna 1947. Se on yksi viidestä YK:n aluekomissiosta, ja sen tarkoituksena on vahvistaa jäsenmaiden välistä taloudellista yhteistyötä. Työn painopisteitä ovat taloudelliset ja poliittiset analyysit, ympäristö- ja elinolot, tilastointi, kestävät energiamuodot sekä kaupan, teollisuuden ja yritysmaailman kehittäminen, puutavara ja liikenne. UNECE kehittää yhteisiä käytäntöjä, ohjesääntöjä ja standardeja sekä toimii teknisenä tukena. YK:ssa tehtävä kehitystyö muodostaa puitteet kansainvälisille tilastoluokituksille ja yhtenäisille menettelytavoille.⁷

UNECE tukee kansallisia tilastointijärjestelmiä metodologisella opastuksella, tilastojen uudistamisessa sekä kapasiteetin kehittämisessä. UNECE:n eurooppalaisten tilastotieteilijöiden konferenssi on vuodelle 2020 antamissaan suosituksissa⁸ ottanut kantaa etnis-kulttuuristen piirteiden tilastointiin.⁹ Etnis-kulttuuriin piirteisiin sisältyy puhuttujen ja kirjoitettujen kielten tilastointi.

UNECE:n suosituksessa tilastoinnista todetaan, että monikieliset maat usein toivovat voivansa kerätä tietoa maassa käytetyistä kielistä. Jos maalla on useampi virallinen kieli maalla voi olla tarvetta kerätä tietoa käytetyistä kielistä lainsäädännön ja politiikan (policy) tarpeita ajatellen. Riippuen tiedon tarpeesta suositellaan yhden tai useamman käsitteen käyttöä seuraavista: a) äidinkieli, ensimmäinen kotona tai varhaislapsuudessa käytetty kieli, b) pääkieli, kieli jota henkilö taitaa parhaiten, c) yleiset kielet, yleisimmin käytetyt kielet töissä/kotona, d) kielten osaaminen, kyky puhua ja/tai kirjoittaa yhtä tai useampaa tiettyä kieltä. Suosituksessa todetaan, että jokaisen maan on päätettävä, onko mikään näistä

⁷ www.stat.fi

⁸ UNECE Conference of European Statisticians Recommendations for the 2020 Censuses of population and Housing

⁹ Conference of European Statisticians Recommendations for the 2020 Censuses of population and Housing, Chapter XII. Ethno-cultural characteristics, p. 148–153

tai variaatio näistä relevantti, kun kyseessä on maan tiedontarve. Tosin järjestön mukaan on suositeltavaa, että maa tiedustelisi useamman kuin yhden kielen käyttöä.¹⁰

3.2 UNECE:n jäsenmaiden kielitilastointi

UNECE:n raportti "Measuring population and housing"¹¹ on katsaus jäsenmaiden käytäntöihin heidän toimittaessaan vuoden 2010 väestölaskentoja. Raportin mukaan oli yleisempää kerätä tietoa kielistä (36 maata 51:stä) kuin etnisestä ryhmästä tai uskonnosta, mutta valtaosa maista (31) keräsi tietoa kaikista osa-alueista. Raportissa kuitenkin todetaan, että hallinnon keräämissä tiedoissa harvemmin kerätään tietoa kielestä, ja että Suomi oli ainoa maa, jossa on väestötietojärjestelmä, jolla kerätään tietoa kielestä. Yllättäen tiedon kerääminen kielistä oli vähentynyt seurantajakson aikana.

Yleisintä oli tiedon kerääminen äidinkielestä (2/3 maista). Yli puolet keräsivät tietoa kotona puhutusta kielestä (20 maata), ja yli kolmasosa (13 maata) keräsi tietoa kielten osaamisesta. Maita jotka keräävät kieltä koskevaa tietoa usealla kysymyksellä ovat esimerkiksi Kanada (6 tapaa), Kazakhsstan (5 tapaa), Unkari, Irlanti, Venäjä (4 tapaa), Luxembourg, Sveitsi, Britannia (3 tapaa), Puola ja Yhdysvallat (2 tapaa).¹²

3.3 Ruotsi

Ruotsin kielilaissa ruotsin kieli määritellään maan pääkieleksi. Kansalliset vähemmistökielet ovat lain mukaan suomi, jiddisch, meänkieli, romani chib ja saame. Julkisella vallalla on erityinen velvollisuus suojella ja edistää kansallisia vähemmistökieliä. Sama koskee viittomakieltä, vaikka sitä ei ole määritelty vähemmistökieleksi.¹³

Ruotsissa ei ole tarkkaa tietoa siitä, miten paljon vähemmistökieliin lukeutuvien kielten puhujia on, koska tätä ei tilastoida. Kielten puhujien määrät perustuvat arvioihin.¹⁴ Ruotsissa tilastoidaan syntymämaa sekä kansalaisuus.¹⁵ Nämä eivät kuitenkaan anna tietoa

10 Conference of European Statisticians Recommendations for the 2020 Censuses of population and Housing, Chapter XII. Ethno-cultural characteristics, p. 152–153

11 Measuring population and housing 2014: s. 163–164

12 Measuring population and housing 2014: s. 163–164

13 Språklag (2009:600)

14 Esim. www.minoritet.se sivustolta löytyy arvioita eri kielten puhujista

15 <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/>

vähemmistökielten puhujista jotka pääsääntöisesti ovat sekä syntyneet Ruotsissa, että ovat Ruotsin kansalaisia.

Kielilain mukaan kansalliseen vähemmistöön kuuluville on annettava mahdollisuus oppia, kehittää ja käyttää vähemmistökieltä.¹⁶ Puutteelliset tiedot vähemmistökielten puhujista voidaan kuitenkin arvella vaikeuttavat palveluiden ja opetuksen järjestämistä näillä kielillä verrattuna Suomeen, jossa viranomaisilla on verrattain täsmällistä tietoa eri kielten puhujien määrästä.

3.4 Norja

Norjan eri kielimuotojen, kirjanorja (bokmål) ja uusnorja (nynorsk), käytöstä säädetään norjan kielilaissa *mållova*¹⁷. Lain mukaan molempia kielimuotoja on käytettävä julkaisuissa, jotka julkaistaan kirjallisena tai verkossa.¹⁸ Yksityishenkilöillä jotka kääntyvät valtion puoleen on oikeus käyttää omaa kielimuotoaan. Norja on ratifioidessaan Euroopan neuvoston kieliperuskirjaa¹⁹ määritellyt vähemmistökielikseen saamen, kveenin sekä kaksi romanikieltä (romanes ja romani).²⁰

Språkrådet tilastoi kielimuotojen (kirjanorja ja uusnorja) käyttöä pyytämällä vuosittain valtiollisilta viranomaisilta tietoja siitä, kuinka moni on lähestynyt heitä tietyllä kielellä. Språkrådet julkaisee vuosittain raportin kielten käytöstä.²¹

16 Språklag (2009:600)

17 Mållova (LOV-1980-04-11-5)

18 <https://www.sprakradet.no/Spraklige-rettigheter/Spraklege-rettar-som-gjeld-bruken-av-norsk/Maallova/>

19 Alueellisia tai vähemmistökieliä koskeva Eurooppalainen peruskirja (23/1998)

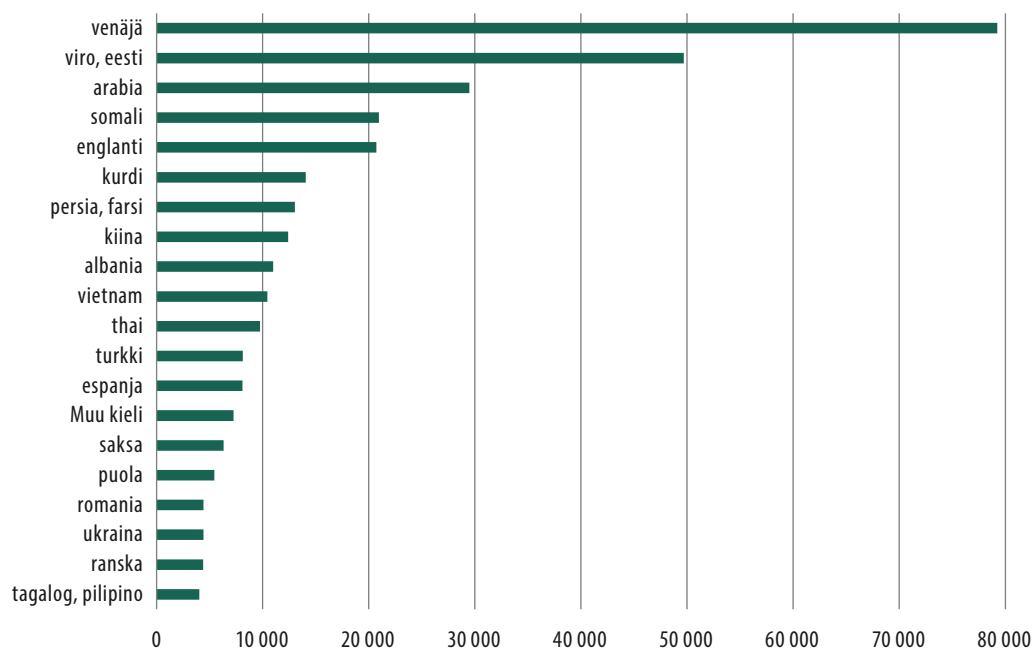
20 www.sprakradet.no

21 <https://www.sprakradet.no/Spraklige-rettigheter/Spraklege-rettar-som-gjeld-bruken-av-norsk/Maallova/Statistikk/>

4 Yksilön hyöty useamman kielen merkitsemisestä

4.1 Yleistä

Vuonna 2018 Suomessa asuvista 87,6 % oli ilmoittanut äidinkielekseen suomen ja 5,2 % ruotsin.²² 2282 henkilöä, eli 0,03 % oli merkinnyt äidinkielekseen saamen. Näistä 28 oli ilmoittanut inarinsaamen, 27 koltansaamen ja 80 pohjoissaamen äidinkielekseen.²³

Kuvio 1. Vieraskieliset 2018, lähde: tilastokeskus.

²² Väestörakenne 2018, Tilastokeskus

²³ Väestötietojärjestelmä 15.1.2020

Väestötietojärjestelmästä ilmeneviä äidinkieliä oli vuonna 2016 noin 160, joista monia puhuu alle 100 henkilöä. Suurimmat vieraskielisten ryhmät (eli muut kuin suomi, ruotsi tai saame) Suomessa vuonna 2018 olivat venäjänkieliset, vironkieliset, arabiankieliset, somalinkieliset, englanninkieliset, kurdinkieliset, persian/farsinkieliset, kiinankieliset, albaniankieliset ja vietnaminkieliset. Kaikilla näillä kielillä oli yli 10 000 puhujaa. Vieraskielisten osuus oli vuoden 2018 lopussa 7,1 prosenttia koko väestöstä.²⁴

Tilastoinnin ongelmia heijastaa se, että koska henkilö voi ilmoittaa vain yhden äidinkielen, kaksi- tai useampikieliset eivät käy tilastoista ilmi. Lisäksi moni Suomessa syntynyt merkitsee äidinkielekseen suomen, vaikka esimerkiksi vanhemmat olisivat vieraskielisiä. Tilastot eivät siten anna todellista kuvaa maan kielitilanteesta.

UNECEN suosituksessa todetaan, että useamman kielen tiedusteleminen antaa täydellisemmän kuvan kielellisestä monimuotoisuudesta maissa joissa on useita kieliryhmiä ja enemmän kuin yksi virallinen kieli.²⁵ Järjestelmä jossa rekisteröidään vain yksi kieli, ei anna oikeaa kuvaa maan kielivarannosta.

Hallituksen kielikertomuksen valmistelun yhteydessä järjestettiin kyselyitä, kuulemisia ja lausuntokierroksia. Oikeusministeriö järjesti 7.9.2016 yhdessä etnisten suhteiden neuvottelukunnan kanssa työpajan vieraita kieliä edustaville järjestöille. Kieliryhmät toivat esiin tarpeen voida merkitä useampia kieliä väestötietojärjestelmään, sekä järjestelmään merkityn äidinkielen käytön viranomaisissa.

Kieli on vahva osa henkilön identiteettiä. Jos henkilö on toiminnallisesti kaksi- tai useampikielinen, yhden kielen merkitseminen ei tuo esiin koko hänen kielellistä identiteettiään. Useimmiten vanhemmat valitsevat lapsen väestötietojärjestelmään merkittävän kielen. Jos vanhemmat ovat erikielisiä, voi lapsen kielen valitseminen tuntua vanhemmista vaikealta.

Väestötietojärjestelmään merkitty kieli ei vaikuta henkilön kielellisiin oikeuksiin. Suomen- ja ruotsinkielisten osalta, sekä saamenkielisten osalta saamelaisten kotiseutualueella, väestörekisterimerkintää käytetään oletuksena sille, millä kielellä viranomainen lähestyy henkilöä. Asiointikieltä kuitenkin vaihdetaan, jos asiakas näin toivoo.

²⁴ Väestörakenne 2018, Tilastokeskus

²⁵ Conference of European Statisticians Recommendations for the 2020 Censuses of population and Housing, Chapter XII. Ethno-cultural characteristics, kohta 725

Kieliryhmät ovat kuitenkin tuoneet esiin huolensa siitä, että merkintöjä tosiasiallisesti käytetään esimerkiksi silloin, kun lapsen oikeutta saada kotikielen opetusta harkitaan kunnassa.²⁶ Vaikka väestörekisterimerkintää ei voida pitää yksinään ratkaisevana harkittaessa oikeutta tiettyyn palveluun, ei voida pitää poissuljettuna, etteikö näin käytännössä tapahtuisi. Asiaa tarkastellaan yksityiskohtaisemmin luvussa 6.

4.2 Suomen- ja ruotsinkieliset

Rekisteritietoja suomen- ja ruotsinkielisistä voidaan pitää melko luotettavina. Tilastoista ei kuitenkaan ilmene onko henkilö kaksikielinen. Arvioiden mukaan $\frac{3}{4}$ kaksikielisiin (suomi/ruotsi) perheisiin syntyneistä lapsista rekisteröidään ruotsinkielisiksi.²⁷

Rekisteröity kieli vaikuttaa suoraan siihen, millä kielellä viranomaiset lähestyvät henkilöä, jos viranomaisella ei entuudestaan ole tietoa asiakkaan valitsemasta palvelukielestä. Järjestelmään merkitty kieli ennakoi myös millä kielellä vanhemmat haluavat lapsensa osallistuvan varhaiskasvatukseen sekä lapsen koulukieltä, vaikka tiedolla ei sinänsä ole oikeuksia tai velvollisuuksia luovia vaikutuksia. Koska järjestelmään merkitty kieli vaikuttaa näkyvästi suomen- ja ruotsinkielisten arkeen, nämä ovat usein melko tietoisia tekemästään valinnasta.

Ruotsinkielisiä edustavat järjestöt eivät ole oikeusministeriön tekemissä kyselyissä tai kuulemisissa nostaneet esiin tarvetta muuttaa väestötietojärjestelmää. Folktinget, jonka tehtävänä on edistää Suomen ruotsinkielisen väestön oikeuksia, on esittänyt, että sekä suomen että ruotsin kielen merkitseminen äidinkieleksi väestötietojärjestelmään voisi johtaa ruotsinkielisten palveluiden tarjoamisen vähentämiseen.²⁸

26 Familia ry yhdessä Cultura-säätiön ja Yhteiset Lapsemme ry:n kanssa järjesti 14.3.2019 pyöreän pöydän keskustelun useamman kuin yhden äidinkielen rekisteröimismahdollisuudesta väestötietojärjestelmään.

27 www.folktinget.fi, 1.10.2019

28 Fifth opinion on Finland, Advisory Committee on the Framework Convention for the Protection of National Minorities, Adopted on 27 June 2019

4.3 Saamenkieliset

Saamen kielen on voinut ilmoittaa äidinkieleksi väestötietoihin jo järjestelmän perustamisesta (1968–1973) lähtien. Vuodesta 2013 lähtien väestötietoihin on ollut mahdollista merkitä äidinkieleksi jokin tietty saamen kieli: etelä-, inarin-, kildin-, koltan-, luulajan- tai pohjoissaame.²⁹ Väestötietojärjestelmässä 2282 henkilöä oli rekisteröity saamenkieliseksi vuonna 2020.³⁰ Saamelaisia on Suomessa noin 10.000 henkilöä³¹. Pohjoissaamelaiset muodostavat suurimman saamelaisten ryhmän, inarinsaamelaisia on noin 600 ja koltansaamelaisia noin 600.³²

Saamen kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään on vähäistä. Kaikki saamenkieliset eivät tunne asiaa tai näe sitä merkityksellisenä, ja monien äidinkielenä väestötiedoissa on suomen kieli.³³ Saamebarometrin vastaajista noin neljännes ilmoitti puhelinhaastattelussa pitävänsä äidinkielenään sekä saamea ja suomea, kun kysymys esitettiin aina nimenomaan muodossa ”Mitä kieltä tai mitä kieliä pidät omana äidinkielenäsi?”. On myös mahdollista, että viralliseen tiedonkeruuseen ja tilastointiin suhtaudutaan varauksella tai että suomeksi asioiminen koetaan yksinkertaisempaan. Asenteet voivat myös liittyä puutteelliseen saamen luku- ja kirjoitustaitoon ja uudissanaston heikkoon tuntemukseen.³⁴

Saamenkielisten osalta mahdollisuus merkitä useampi kieli väestötietojärjestelmään voisi johtaa siihen, että saamen kieltä puhuvien määrä näkyisi selkeämmin. Tällöin esimerkiksi kunnat voisivat hyödyntää tietoja saamenkielisten palvelujen suunnittelussa.

29 Lisää hallituksen kertomuksessa kielilainsäädännön soveltamisesta 2017, s. 28–29

30 Väestötietojärjestelmä 15.1.2020

31 www.oikeusministerio.fi/saamenkielet

32 www.kotus.fi/kielitieto/kielet/saame

33 Saamebarometri 2016, s. 12

34 Saamebarometri 2016, s. 49

4.4 Viittomakieliset ja Coda-lapset

Suomessa käytetään suomalaista ja suomenruotsalaista viittomakieltä. Suomalaista viittomakieltä käyttää äidinkielenään noin 4 000–5 000 kuuroa tai huonokuuloista. Lisäksi sitä käyttää äidinkielenään, toisena kielenään tai vieraana kielenä noin 6 000–9 000 kuulevaa henkilöä. Väestötietoihin suomalaisen viittomakielen oli ilmoittanut äidinkielekseen 633 henkilöä³⁵ ja ruotsalaisen tai suomenruotsalaisen viittomakielen 10 henkilöä³⁶.

Vain pieni osa viittomakieltä käyttävistä on rekisteröinyt viittomakielen äidinkielekseen väestötietojärjestelmään. Syitä tähän ei ole selvitetty. Vanhempien ikäpolvien kuurot ovat saaneet opetusta vain suomen ja ruotsin kielellä, eikä lainkaan viittomakielellä, ja osa heistä ovat kokeneet ajanjakson jolloin viittomakielen puhuminen koulussa oli kiellettyä. Tämä voi mahdollisesti vaikuttaa siihen, että kieltä ei rekisteröidä äidinkieleksi, vaikka mahdollisuudesta oltaisiinkin tietoisia.

Viittomakielen rekisteröiminen lapsen kieleksi ei takaa oikeutta tulkkiin, avustajaan tai esimerkiksi kuurojen vanhempien ns. Coda-lapsen mahdollisuutta opiskella viittomakieltä oppiaineena koulussa, vaan päätökset tehdään muiden tietojen perusteella. Viittomakielen merkitseminen kuulevan lapsen äidinkieleksi taas on käytännössä aiheuttanut tilanteita joissa viranomaiset ennalta ovat luulleet lasta kuuroksi.³⁷

³⁵ Väestötietojärjestelmä 15.1.2020

³⁶ Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2017, s. 29–30

³⁷ Kuurojen liitto, sähköposti 9.12.2019

4.5 Muut kieliryhmät

Jos henkilölle on merkitty äidinkieleksi muu kuin suomi tai ruotsi, hänelle voidaan valita asiointikieli, joka on suomi tai ruotsi. Viranomaisilla ei ole velvollisuutta käyttää muuta kuin suomea tai ruotsia, ja päätökset, tuomiot sekä muut asiakirjat annetaan asian käsittelykielillä, joka on suomi tai ruotsi. Viranomainen voi kuitenkin olla velvollinen käyttämään tulkkia, ja esimerkiksi kertomaan asiakirjan sisällöstä kielellä, jota asiakas ymmärtää. Väestötietoon merkitty kieli ei vaikuta arvioon tulkkauksen tarpeesta eikä mahdollisen tulkkauksen kieleen.

Suomen romaneista noin 30–40 prosenttia puhuu romanikielen pohjoista murretta, kaaloa. Romanikieltä käytetään lähinnä romaniyhteisön keskuudessa.³⁸ Romanikieli on mahdollista merkitä äidinkieleksi väestötietoihin. Tätä mahdollisuutta ei kuitenkaan ole hyödynnetty käytännössä juuri lainkaan. Esimerkiksi vuoden 2020 alussa romanikielen oli ilmoittanut äidinkielekseen 73 henkilöä, joten romanikielen puhujien todellinen määrä ei näy virallisissa tilastoissa.³⁹

Ulkomaalais- ja maahanmuuttajataustaisen väestön määrää kuvataan usein väestötietojärjestelmään merkittyjen kielten puhujien kautta. Monikulttuurisuuden tilastointia vain äidinkieleksi merkityn tiedon perusteella onkin arvosteltu.⁴⁰ Tilastoinnin ongelmina on muun muassa nähty että kaikki ihmiset eivät ilmoita parhaiten osaamansa kieltään, vaan jonkin muun kielen esimerkiksi ilmaistakseen etnis-kulttuurista ryhmäkuuluvuutta. Syrjinnän tai muiden seurauksien pelossa jotkut taas saattavat jättää todellisen äidinkielen merkitsemättä.⁴¹

Useamman kielen merkitsemisen tarpeellisuutta on perusteltu myös sillä perusteella, että se antaisi monipuolisempaa tietoa tarpeesta käyttää useita kieliä tiedottamisessa sekä palveluiden kehittämistä ja järjestämistä varten. Myös palveluiden mitoittaminen edellyttää, että jo suunnitteluvaiheessa otetaan huomioon yhteiskunnan lisääntyvä monikielisyys.⁴²

38 Romanian perustuslaissa turvattujen kielellisten oikeuksien toteutuminen, OM selvityksiä ja ohjeita 11/2014

39 Väestötietojärjestelmä 15.1.2020

40 Lisää m.m. Saukkonen Pasi ja Latomaa Sirkku

41 Saukkonen Pasi

42 Latomaa Sirkku

5 Väestötietojärjestelmään merkityn kielen käyttö viranomaisissa

5.1 Yleistä

Väestötietojärjestelmästä saatu tieto henkilön äidinkielestä on tärkeä väline viranomaisille, kun he suunnittelevat palveluita ja tekevät päätöksiä ja lähettävät asiakirjoja yksityishenkilöille. Tietoja käytetään laajasti. Ne julkishallinnon toimijat, jotka saavat tietoa äidinkieltä koskevien tietojen muutoksista ovat Liikenne ja viestintävirasto Traficom, Eläketurvakeskus, Kansaneläkelaitos, kunnat, kuntayhtymät, sairaanhoitopiirit, Keva, oikeusministeriö, Patentti- ja rekisterihallitus, Poliisi, Pääesikunta, Ortodoksiset seurakunnat, Kirkkohallitus, Terveystieteiden tutkimuskeskus, Verohallinto, Ruokavirasto, Suomen metsäkeskus, Maanmittauslaitos, Työttömyysvakuutusrahasto, Valvira, Tilastokeskus ja Opetushallitus.

Väestötietojärjestelmään merkittyjä tietoja käytetään myös korvaamaan viranomaisille aiheutuvia lisäkuluja käännöksistä ja tulkkauksesta. Tiedot vaikuttavat esimerkiksi kuntien saamiin valtionosuuksiin.

5.2 Kielellinen jaotus

Kielilain (423/2003) 5 §:n mukaan kielellisen jaotuksen perusyksikkö on kunta. Se tarkoittaa, että kaikkien muiden viranomaisten kielisyys rakentuu kuntien varaan. Kunta on joko *yksikielinen* tai *kaksikielinen*. Kaksikieliset kunnat jakautuvat enemmistökieleltään suomenkielisiin ja enemmistökieleltään ruotsinkielisiin. Kuntien kielestä säädetään valtioneuvoston asetuksella kuntien kielellisestä asemasta vuosina 2013–2022 (53/2012).

Kunta on säädettävä kaksikieliseksi, jos kunnassa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita ja vähemmistö on vähintään kahdeksan prosenttia asukkaista tai vähintään

3 000 asukasta. Kaksikielinen kunta on säädettävä yksikieliseksi, jos vähemmistö on alle 3 000 asukasta ja sen osuus on laskenut alle kuuden prosentin.

Laskennassa otetaan huomioon vain ne asukkaat, jotka ovat ilmoittaneet äidinkielekseen suomen tai ruotsin kielen. Jos laskentatapa halutaan pitää muuttumattomana, väestötietojärjestelmästä tulisi edelleen käydä ilmi onko henkilön pääkieli suomi, ruotsi, vai jokin muu.

Vuoden 2016 alussa Suomessa oli 313 kuntaa, joista 49 on ruotsinkielisiä tai kaksikielisiä. Kaikki 16 ruotsinkielistä kuntaa sijaitsevat Ahvenanmaalla. Kaksikielisiä kuntia on yhteensä 33, joista 15:ssä enemmistökielenä ruotsi ja 18:ssä enemmistökielenä suomi.⁴³

Kaksikieliset kunnat sijaitsevat etelä- ja länsirannikolla. Näissä kunnissa ruotsinkielisten osuus ja määrä vaihtelevat suuresti. Kunnissa joissa ruotsi on enemmistökieli, suomenkielisten osuus vaihtelee 3,2 %:sta (Korsnäs), 42,8 %:iin (Inkoo) väestöstä. Kunnissa joissa suomi on enemmistökieli, ruotsinkielisten osuus vaihtelee 2,6 %:sta (Vantaa), 42,5 %:iin (Hanko) väestöstä. Ahvenanmaan kunnat ovat kaikki yksikielisesti ruotsinkielisiä, eikä kieli-laki koske niitä.

Kuvio 2. Kartta kaksikielisistä kunnista sekä Ahvenanmaan kunnista.

43 Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2017, s. 33

5.3 Palveluiden suunnittelu

Tietoja kuntalaisten rekisteröidystä äidinkielestä käytetään muun muassa palveluiden suunnittelussa. Tietojen perusteella voidaan esimerkiksi tehdä arvio siitä, kuinka moni lapsi aloittaa suomenkielisen, ja kuinka moni ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen tai koulun. Tietoja suomen- ja ruotsinkielisten määrästä käytetään myös muiden palveluiden järjestämisessä.

Viranomaisen tulee toiminnassaan oma-aloitteisesti huolehtia siitä, että yksityishenkilön kielelliset oikeudet toteutuvat käytännössä. Sekä kielilain, että saamen kielilain tarkoituksena on, että kielelliset oikeudet toteutuvat ilman että niihin erikseen vedotaan. Esimerkiksi ruotsinkieliselle henkilölle tulisi osoittaa ruotsin kieltä taitava omalääkäri, sosiaalityöntekijä yms., ilman että henkilön erikseen tarvitsee tätä pyytää. Tieto potilaan tai asiakkaan kielestä voidaan selvittää väestötietojärjestelmästä.

Jos järjestelmästä ei ilmene henkilön pääkieli, viranomainen ei oma-aloitteisesti pysty arvioimaan millä kielellä henkilö haluaa palvelua.

5.4 Yhteydenottokieli

Kielilain 23 §:n 3 momentin mukaan kaksikielisen viranomaisen tulee yhteydenotoissaan yksityishenkilöihin ja oikeushenkilöihin käyttää näiden kieltä, suomea tai ruotsia, jos se on tiedossa tai kohtuudella selvitettävissä, taikka molempia.

Lain perusteella viranomainen on velvollinen käyttämään henkilön omaa kieltä tai hänen valitsemaansa, toisin sanoen hänen aikaisemmin käyttämäänsä kieltä. Tarkoituksena on varmistaa, että viranomainen lähestyy vastaanottajaa oikealla kielellä. Henkilön kieli saatetaan jo aikaisemman asioinnin perusteella olla viranomaisen tiedossa. Useissa tapauksissa viranomainen voi kuitenkin tarkistaa asian väestötietojärjestelmästä.⁴⁴

Viranomainen voi yleensä olettaa, että vastaanottaja haluaa asioida viranomaisten kanssa väestötietojärjestelmään merkityllä kielellä, jollei viranomaisen aikaisemman yhteydenpidon perusteella ole syytä olettaa, että vastaanottaja haluaa käyttää toista kieltä.⁴⁵

44 HE 92/2002 vp, s. 82

45 HE 92/2002 vp, s. 82

Saamen kielilain (1086/2003) 15 §:n 1 momentin mukaan viranomaisten tulee kotiseutalueella ilmoituksissa, kutsuissa ja kirjeissä, jotka lähetetään asianosaiselle tai sille, jolle lain mukaan on ilmoitettava vireillä olevasta tai vireille tulevasta asiasta, käyttää asian käsittelykielestä riippumatta vastaanottajan omaa kieltä, jos se on tiedossa tai kohtuudella selvitettävissä, taikka käyttää sekä suomen että saamen kieltä. Lisäksi viranomaisen on ilman, että sitä erikseen pyydetään, käytettävä saamen kieltä vastatessaan sille saamen kielellä toimitettuihin kirjallisiin yhteydenottoihin.

Vieraskieliset voivat valita asiointikieleksi suomen tai ruotsin. Valinta ilmenee väestötietojärjestelmästä.

Kielilain ja saamen kielilain tavoitteena on, että kielelliset oikeudet toteutuvat ilman että niitä erikseen vaaditaan. Tähän liittyy tiiviisti viranomaisen velvollisuus omaehtoisesti selvittää millä kielellä henkilö haluaa asioida. Jos viranomaisen ja asiakkaan välillä ei aiemmin ole ollut yhteydenpitoa, josta selviäisi millä kielellä henkilö haluaa asioida, viranomainen voi käyttää väestötietojärjestelmään merkittyä kieltä. Jos väestötietojen sisältöä muutetaan, siitä tulisi edelleen selkeästi ilmetä, haluaako henkilö, että häneen otetaan yhteyttä suomen, ruotsin vai saamen kielellä.

5.5 Asian käsittelykieli

Hallintoasian, hallintolainkäyttöasian, rikosasian, riita-asian ja hakemusasian kielestä säädetään kielilain 3 luvussa. Kielen valintaan vaikuttaa asian laatu, viranomaisen kieli, asianosaisen kieli ja/tai vastaajan kieli. Käsittelykieli on joko suomi tai ruotsi. Tuomio tai päätös annetaan aina asian käsittelykielellä.

Käsittelykieli on aina suomi tai ruotsi ja tuomio tai päätös annetaan aina asian käsittelykielellä. Käsittelykieli määräytyy laissa määriteltyjen kriteerien tai tuomioistuimen kokonaisharkinnan perusteella. Joissakin tapauksissa käsittelykielen valintaan vaikuttaa asianosaisen kielten ennakkointi. Näin esimerkiksi, jos suomenkielinen yritys on hakenut maankäyttöön liittyvää lupaa alueella, jossa pääsääntöisesti asuu ruotsinkielisiä.

Saamelaisilla on saamen kielilaissa säädetyin edellytyksin oikeus käyttää saamen kieltä asioidessaan viranomaisissa. Jos saamelainen saamen kielilain nojalla käyttää asian suullisessa käsittelyssä saamen kieltä, on asian käsitteleminen pyrittävä lain 19 §:n mukaan antamaan saamen kielen taitoiselle henkilölle hoidettavaksi, tai toissijaisesti järjestettävä asiakkaalle maksuton tulkkaus. Lain 13 §:n perusteella saamelaiselle asianosaiselle on pyynnöstä annettava haastehakemus, tuomio, päätös, pöytäkirja tai muu asiakirja saamen kielellä siltä osin kuin asia koskee hänen oikeuttaan, etuaan tai velvollisuuttaan, paitsi

jos kysymyksessä on asian ratkaisuun ilmeisesti vaikuttamaton asiakirja. Jos saamelainen asianosainen on käyttänyt kirjallisesti tai suullisesti saamen kieltä ottaessaan yhteyttä asiaa käsittelevään viranomaiseen, on saamenkielinen toimituskirja vastaavassa laajuudessa ja vastaavin edellytyksin annettava ilman, että sitä erikseen pyydetäisiin. Toimituskirjasta on kuitenkin annettava vain virallinen saamenkielinen käännös, jos asianosaisia on useita, eivätkä he ole yksimielisiä saamen kielen käyttämisestä.

Jos asianomistaja ei ole ollut yhteydessä viranomaiseen, eikä muuten ilmene millä kielellä hän haluaa, että asiaa käsitellään, on viranomaisen voitava päätellä jostain muusta lähteestä millä kielellä asiaa käsitellään. Viranomaiset voivat yleensä luottaa siihen, että väestötietojärjestelmään merkitty tieto kielestä pitää paikkansa, ja päätellä siitä, mikä on asian käsittelykieli. Mahdollinen väestötietojärjestelmän muutos ei saisi vaikeuttaa asian käsittelykielen valintaa.

5.6 Valtionosuudet

Kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetussa laissa (1704/2009) säädetään valtionosuuden määräytymisperusteista. Lain 9 §:ssä säädetään vieraskielisyyskertoimesta, 10 §:ssä kaksikielisyydestä ja 28 §:ssä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosasta. Kunnan vieraskielisyyskertoimen laskemisessa käytetään väestötietojärjestelmän tietoja vieraskielisten määrästä kunnassa. Myös kaksikieliselle kunnalle kaksikielisyyden perusteella määräytyviä kustannuksia laskettaessa tieto kunnan ruotsinkielisten asukkaiden määrästä saadaan väestötietojärjestelmästä. Niinikään saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosan laskemiseksi tarvittava kunnan saamenkielisten osuus määräytyy väestötietojärjestelmän tietojen perusteella.

Valtionosuuden määräytymisessä merkitystä on nimenomaan väestötietojärjestelmään merkityllä henkilön äidinkielellä. Tämä olisi jatkossakin perusteltua. Valtionosuuden tarkoituksena on rahoittaa kunnan lakisääteisten peruspalvelujen järjestämistä, joten käytettävien kriteerien tulee kytkeytyä kunnan velvollisuuteen järjestää palveluja.

Lainsäädännön tulisi olla yksiselitteisen selvä siltä osin, että henkilön väestötietomerkin-tää äidinkielestä käytetään valtionosuuskriteerinä. Mutta esimerkiksi palvelujen suunnittelussa voitaisiin käyttää kunnissa ja muualla hyödyksi myös tarkempaa tietoa henkilön mahdollisesta muusta kotikielestä.

Oppilaan väestötietojärjestelmään merkitty äidinkieli vaikuttaa nykyisin siihen, voidaanko henkilö huomioida korotetun rahoituksen perustaksi.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) 45 §:ssä säädetään saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen myönnettävästä valtionavustuksesta sekä eräistä muista valtionavustuksista. Valtionavustusten määräytymisperusteista säädetään tarkemmin opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.⁴⁶

Vaikka oppilaan osallistumista S2/R2-opetukseen ei ole rajattu väestötietojärjestelmään merkityn kielen mukaan, voi S2/R2-opetukseen saada valtionavustusta vain vieraskielisistä oppilaista, joiden perusopetuslaissa tarkoitettuun opetukseen osallistumisen aloittamisesta on kulunut enintään kuusi vuotta ja jotka eivät osaa suomea tai ruotsia vastaavan ikäisen suomen- tai ruotsinkielisen oppilaan äidinkielen tasoisesti⁴⁷. Opetushallituksen kanta on ollut, että vieraskieliseksi oppilaaksi voidaan katsoa oppilas, jonka äidinkieli väestötietojärjestelmässä on muu kuin suomi, ruotsi tai saame.

Vaikka oppilaan osallistumista oman äidinkielen opetukseen ei ole rajattu väestötietojärjestelmään merkityn kielen mukaan, voi oman äidinkielen opetukseen saada valtionavustusta vain saamenkielisille, romanikielisille ja vieraskielisille oppilaille, joille ei järjestetä perusopetuslain 12 §:ssä tarkoitettua äidinkielen opetusta.⁴⁸ Valtionavustusta voi saada vain yhden kielen opiskeluun.

5.7 Saamenkielisiin ja kotiseutualueen kuntiin kohdistuvat muut vaikutukset

Viranomaiset joihin saamen kielilakia sovelletaan ovat muun muassa saamelaisten kotiseutualueen kunnat, tuomioistuimet, eräät valtion alueelliset viranomaiset joiden virka-alueeseen kotiseutualueen kunnat kuuluvat, ylimmät laillisuusvalvojat ja tietyt valvontaviranomaiset, eräät valtion keskusvirastot kuten Verohallinto, sekä Kansaneläkelaitos.

Saamen kielilain 4 §:n mukaan saamelaisella on oikeus omassa asiassaan tai asiassa, jossa häntä kuullaan, käyttää saamen kieltä sellaisessa viranomaisessa johon lakia sovelletaan. Tämän lisäksi saamelaisten kotiseutualueella sijaitsevista lain soveltamisalaan kuuluvien viranomaisten virastoissa ja muissa toimipaikoissa saamelaisella on oikeus käyttää aina viranomaisessa asioidessaan valintansa mukaan suomen tai saamen kieltä. Viranomaisen

46 Opetusministeriön asetus vieraskielisten sekä saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden täydentävään opetukseen perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa myönnettävän valtionavustuksen perusteista (1777/2009)

47 Opetusministeriön asetus vieraskielisten sekä saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden täydentävään opetukseen perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa myönnettävän valtionavustuksen perusteista (1777/2009), 2 §

48 Opetusministeriön asetus vieraskielisten sekä saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden täydentävään opetukseen perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa myönnettävän valtionavustuksen perusteista (1777/2009), 3 §

on kotiseutualueella käytettävä saamelaiselle asiakkaalle lähetettävissä kirjeissä ja muissa asiakirjoissa oma-aloitteisesti saamen kieltä, mikäli se on kohtuudella selvitettävissä. Viranomaiset voivat tarkistaa kielen esimerkiksi väestötietojärjestelmästä.

Kuten edellä 4.3 kappaleessa on kuvattu, on kuitenkin saamen kielen merkitseminen väestötietojärjestelmään vähäistä. Mahdollisuus merkitä useampi kieli väestötietojärjestelmään voisi auttaa esimerkiksi tilanteissa, joissa henkilö koskee puutteellisen luku- ja kirjoitustaidon tai uudissanaston tai ”virkasaamen” heikon tuntemuksen vuoksi asiainnitietyissä tilanteissa luontevammaksi suomen kielellä eikä sen vuoksi ole merkinnyt äidinkielen kielekseen saamea.⁴⁹

Saamen kielilain 16 §:ssä säädetään saamen kielen käyttämisestä kunnan asiakirjoissa. Kunnassa, jossa saamenkielisten osuus väestöstä on edellisen vuoden ensimmäisenä päivänä ollut suurempi kuin yksi kolmasosa, kunnan toimielimen tulee käyttää myös saamen kieltä sellaisissa pöytäkirjoissa ja muissa asiakirjoissa, joita ei ole annettava yksityiselle asianosaiselle ja joilla on yleistä merkitystä. Käytännössä säännös koskee Utsjoen kuntaa. Muussakin kunnassa kunnan toimielimen tulee käyttää saamen kieltä tällaisissa asiakirjoissaan harkitsemassaan laajuudessa.

Koska velvollisuus käyttää saamen kieltä asiakirjoissa joilla on yleistä merkitystä, kuten luottamuselinten asiakirjoissa, on sidottu saamenkielisten osuuteen kunnassa, on väestötietojärjestelmästä yksiselitteisesti käytävä ilmi saamenkielisten osuus kunnan väestöstä.

49 Saamebarometri 2016, s. 25.

6 Äidinkieltä koskeva tieto ja opetus

6.1 Oikeus opetukseen omalla äidinkielellä

Perustuslain 17 §:n 1 momentin mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Pykälän 2 momentin mukaan julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Pykälän 3 momentin mukaan saamelaisilla alkuperäiskansana sekä romaneilla ja muilla ryhmillä on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Viittomakieltä käyttävien sekä vammaisuuden vuoksi tulkitsemis- ja käännösapua tarvitsevien oikeudet turvataan lailla.

Perustuslain 17 §:n säännöksillä kielellisistä oikeuksista on merkitystä esimerkiksi koulu- ja muiden sivistysolojen järjestämisessä. Kouluolojen ja opetuksen järjestämisen näkökulmasta perustuslain 17 §:n 2 momentin säännöksissä on keskeisesti kysymys jokaisen oikeudesta saada oman kielen opetusta ja opetusta omalla kielellään.

Oikeutta saada opetusta omalla äidinkielellään ei ole varsinaisesti turvattu ihmisoikeussopimuksissa. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (ETYJ) eräissä ihmisoikeusasiakirjoissa osallistujavaltiot ovat tosin sitoutuneet turvaamaan uskonnollisen opetuksen oppilaiden omalla äidinkielellä. Koska alkeisopetuksen on taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien sopimuksen (TSS-sopimus) mukaan oltava pakollista ja maksutta kaikkien saatavissa ja koska kaiken muunkin opetuksen on oltava yleisesti saavutettavissa, valtioilla on kuitenkin velvollisuus järjestää esimerkiksi maahanmuuttajalapsille vähintään sellainen omakielinen opetus, joka mahdollistaa muun opetuksen seuraamisen. Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan vähemmistöryhmään tai alkuperäiskansaan kuululta lapselta ei myöskään saa kieltää oikeutta käyttää omaa kieltään.

6.2 Varhaiskasvatus ja esiopetus

Varhaiskasvatuksesta säädetään varhaiskasvatuslaissa (540/2018) ja esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Jos esiopetusta järjestetään päiväkodissa tai perhepäiväkodissa, esiopetukseen sovelletaan lisäksi, mitä varhaiskasvatuslaissa tai sen nojalla asetuksella säädetään. Esiopetusta koskevista säännöksistä kerrotaan siis myös jäljempänä osiossa Perusopetus.

Varhaiskasvatuksen kielestä säädetään varhaiskasvatuslain 8 §:ssä, jonka mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen tai ruotsin kielellä tai saamen kielilain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitetulla saamen kielellä.

Pykälän 2 momentin mukaan kaksikielisessä kunnassa ja kaksikielisiä tai sekä suomen- ja ruotsinkielisiä kuntia käsittävässä kuntayhtymässä varhaiskasvatus järjestetään kunnan tai kuntayhtymän molemmilla kielillä siten, että palvelunkäyttäjä saa varhaiskasvatusta valitsemallaan kielellään, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa⁵⁰ tarkennetaan pykälän 1 momenttia toteamalla, että käytännössä lapsen oikeudesta saada varhaiskasvatusta äidinkielellään päättävät lapsen vanhemmat tai muut huoltajat. Apulaisoikeusasiamies on todennut, että vaikka väestötietojärjestelmään äidinkieleksi merkitty tieto antaa vahvan viitteen henkilön äidinkielestä, ei tietoa voida yksinään pitää ratkaisevana harkittaessa oikeutta varhaiskasvatukseen ja sen järjestämistapaan.⁵¹ Olennaista olisi, että lapsen kielellisistä ja kulttuurillisista oikeuksista ja lapsen huoltajien toiveista keskusteltaisiin varhaiskasvatuspaikkaa haettaessa ja lapselle pyritäisiin löytämään lapsen edun mukainen ja lapsen kielellisiä tarpeita vastaava palvelu yhteisymmärryksessä huoltajien kanssa. Mikään ei estäisi kuntaa tarjoamasta varhaiskasvatusta lapselle myös muulla kuin lapsen äidinkielellä, jos tämä olisi lapsen edun mukaista, lapsen huoltajat näin toivoisivat ja kunnassa palveluja kyseisellä kielellä tarjottaisiin. Varhaiskasvatusta voidaan järjestää myös viittoma- tai romanikielellä.

Edellä mainitun ratkaisun taustalla on mm. Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puitesopimuksen neuvoa-antavan komitean lausunnot, joiden mukaan pääsy saamenkieliseen esiopetukseen ei saa olla riippuvainen väestörekisterimerkinnästä. Vaikka monet saamelaiset ovat tosiasiallisesti kaksikielisiä, yksittäinen ihminen voi väestörekisterissä ilmoittaa äidinkielekseen vain yhden kielen. Tämän vuoksi

⁵⁰ HE 40/2018 vp

⁵¹ EAO 18.12.2013, dnro 410/4/12, koskien saamenkielistä varhaiskasvatusta

väestörekisteritietoja ei pitäisi käyttää kriteereinä saamenkieliseen esiopetukseen tai varhaiskasvatukseen pääsyle.

Opetus- ja kulttuuriministeriön arvion mukaan väestötietojärjestelmän äidinkieli tietoja käytettäneen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluiden yleiseen suunnitteluun, kuten päiväkotien ja niiden henkilöstön sijoittumiseen.

*Koulujen monet kielet ja uskonnot -selvityksessä*⁵² kuntia pyydettiin ilmoittamaan varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kotikielien sekä kaksi- tai monikielisten lasten lukumäärää. Kotikielten osalta vastauksissa mainittiin yhteensä 98 eri kieltä. Usea iso kaupunkimainen kunta oli lisännyt tarkennuksiin arvelunsa siitä, että kotikieliä olisi todellisuudessa ilmoitettua enemmän.

Selvityksessä suomen kielen jälkeen yleisimmiksi varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kotikieliksi raportoitiin venäjä (70 %), kurdin kielet (51 %), viro (48 %) ja arabia (46 %). Määrät vastaavat melko hyvin myös Tilastokeskuksen tiedoissa ilmeneviä määriä Suomessa eniten puhutuista kielistä. Kyselyn vastauksia ja Tilastokeskuksen tilastoa vertailtaessa käy ilmi, että kurdi painottuu kyselyn vastauksissa: kyselyssä se asettui kolmanneksi puhutuimmaksi kieleksi, kun se Tilastokeskuksen tilastossa on vasta kahdeksanneksi puhutuin. Samoin on käynyt thain ja turkin osalta: thain kieli on kyselyssä kahdeksanneksi puhutuin, kun se Tilastokeskuksen tilastossa on 13; turkin kieli on kyselyssä yhdeksänneksi puhutuin, kun se Tilastokeskuksen tilastoissa on sijalla 15. Näyttääkin siltä, että näiden kielten puhujissa on suhteessa muihin ikäryhmiin paljon varhaiskasvatusikäisiä lapsia.

Esiopetuksessa suomen kielen jälkeen yleisimmiksi lasten kotikieliksi raportoitiin venäjä (46 %), ruotsi (32 %), arabia (30 %) ja kurdi (30 %). Nämä vastaavat melko hyvin myös Tilastokeskuksen tietoja Suomessa eniten puhutuista kielistä. Kyselyssä ilmoitettujen kielten keskinäinen yleisyysjärjestys tosin poikkeaa tilastoista, kun tarkastellaan kielten puhujamääriä suhteessa koko Suomen väestöön.

6.3 Perusopetus

Äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksesta perusopetuksessa säädetään perusopetuslaissa. Myös perusopetusta täydentävien opetusmuotojen eli oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmien

⁵² Koulujen monet kielet ja uskonnot, 2019

perusteisiin kuuluu äidinkielen ja kirjallisuuden opetus. Perusopetusta täydentävien opetusmuotojen järjestäminen on kunnille vapaaehtoista.

Kieltenopetuksen, kuten muidenkin aineiden opetuksen, tuntimääristä säädetään perusopetuksen tuntijakoasetuksessa (422/2012).

Perusopetuksen toteutusta ohjaavat valtakunnalliset Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (POPS) vuodelta 2014 sekä niiden perusteella laaditut paikalliset opetussuunnitelmat.

Perusopetuksen aineenopettajan kelpoisuuksista säädetään opetustoimen kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) 5 §:ssä, joka koskee kaikkia oppiaineita.

6.4 Koulun opetuskieli

Perusopetuslain 10 §:n 1 momentin mukaan koulun opetuskieli ja muualla kuin koulussa järjestettävässä opetuksessa käytettävä kieli on joko suomi tai ruotsi. Opetuskielenä voi olla myös saame, romani tai viittomakieli. Lisäksi osa opetuksesta voidaan antaa muulla kuin edellä mainitulla oppilaan omalla kielellä, jos se ei vaaranna oppilaan mahdollisuuksia seurata opetusta.

Pykälän 2 momentin mukaan saamelaisten kotiseutualueella asuvien saamen kieltä osaa-vien oppilaiden opetus *tulee antaa* pääosin saamen kielellä. Kuulovammaisille *tulee tarvittaessa antaa* opetusta myös viittomakielellä.

Pykälän 3 momentin mukaan, jos opetuksen järjestäjä antaa opetusta useammalla kuin yhdellä sellaisella 1 ja 2 momentissa tarkoitetulla opetuskielellä, jolla oppilas pystyy opiskelemaan, oppilaan huoltaja saa valita opetuskielen.

Pykälän 4 momentin mukaan lisäksi erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin 1 momentissa mainitulla kielellä.

Perusopetuslain 11 §:n mukaan äidinkieli on kaikille yhteinen oppiaine, eli jokaisen oppilaan on opiskeltava jotakin äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärää.

Perusopetuslain 12 §:n mukaan ”äidinkielenä *opetetaan* oppilaan opetuskielen mukaisesti suomen, ruotsin tai saamen kieltä. Äidinkielenä *voidaan* huoltajan valinnan mukaan *opettaa* myös romanikieltä, viittomakieltä tai muuta oppilaan äidinkieltä.”

Perusopetuslain mukainen koulun opetuskieli määrittelee siis sen, millä kielellä äidinkielen ja kirjallisuuden opetus kussakin koulussa annetaan. Väestötietojärjestelmään merkitty äidinkieli ei näin ollen vaikuta koulun opetuskieleen eikä näin myöskään koulussa opetettavaan äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärään. Sen sijaan äidinkielellä on merkitystä siihen, mihin kouluun oppilaalle määritetään koulupaikka. Lisää tässä alla kappaleessa 6.5.

6.5 Koulupaikan määräytyminen

Oppilaan äidinkieli vaikuttaa virallisesti ainakin suomen-, ruotsin-, saamen- ja viittomakielisten oppilaiden koulupaikan määräytymiseen. Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan ”kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään.” Perusopetuslain 4 §:n 4 momentin mukaan ”kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.” Perusopetuslain 10 §:n 2 momentin mukaan ”saamelaisten kotiseutualueella asuvien saamen kieltä osaavien oppilaiden opetus tulee antaa pääosin saamen kielellä. Kuulovammaisille tulee tarvittaessa antaa opetusta myös viittomakielellä.”⁵³

Perusopetuslain 28 §:n 1 momentin mukaan perusopetuksessa oppilaalla on oikeus käydä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua koulua. Pykälän 2 momentin mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun kouluun.

Opetus- ja kulttuuriministeriön käsityksen mukaan tieto oppilaan äidinkielestä sekä kotona puhutuista kielistä saataneen ensisijaisesti huoltajan täyttämästä lomakkeesta kouluun ilmoittauduttaessa. Opetuksen järjestäjät käyttänevät väestötietojärjestelmän äidinkielitietoja ennemmin koulupalveluiden yleiseen suunnitteluun. Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedossa ei ole, missä määrin opetuksen järjestävät tarkistavat koulupaikan määräytymiseen liittyen oppilaan äidinkielen väestötietojärjestelmästä. Mikäli opetuksen järjestäjät tarkistavat äidinkielen, ja mikäli väestötietojärjestelmään merkittäisiin tulevaisuudessa useampi äidinkieli, merkitsisi tämä muutoksia myös oppilaan koulupaikan määrittämiseen.

⁵³ Ks. myös HE 86/1997 vp s. 55

6.6 Kaksikielinen opetus

Kaksikielinen opetus määritellään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa.⁵⁴ Opetus voidaan toteuttaa laajamittaisena kaksikielisenä opetuksena, joka voidaan jakaa kotimaisten kielten varhaiseen täydelliseen kielikylpyyn ja muuhun laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen. Sitä voidaan antaa myös suppeampana kaksikielisenä opetuksena, ja joskus kaksikielistä opetusta toteutetaan muilla kuin kotimaisilla kielillä kielikylvyn tapaan.

Kaksikielisessä opetuksessa äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän ja A1-kielen oppimäärän tunnit voidaan tarvittaessa yhdistää valtioneuvoston asetuksen mukaisesti.⁵⁵ Tuntimäärä tulee määrittää siten, että koulun opetuskielen mukaan määräytyvän äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksessa voidaan perusopetuksen aikana saavuttaa äidinkielelle ja kirjallisuudelle asetetut tavoitteet. Yhdistetystä tuntimäärästä on tällöin vähintään puolet opetettava koulun varsinaisella opetuskielellä.

Väestötietojärjestelmän äidinkielitiedolla ei ole vaikutusta kaksikieliseen opetukseen.

6.7 Suomi tai ruotsi toisena kielenä

Tuntijakoasetuksen (422/2012) 8 §:n 2 momentin mukaan koulun opetuskielen mukaan määräytyvän äidinkielen ja kirjallisuuden sijasta maahanmuuttajille voidaan opettaa joko kokonaan tai osittain suomen tai ruotsin kieltä erityisen maahanmuuttajille tarkoitetun oppimäärän mukaisesti. Erityinen oppimäärä ei tarkoita sitä, että oppilas opiskelisi tuntijakoasetuksen mukaista äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärää vähemmän. S2/R2-kielen oppimäärän opettaminen ei ole pakollista kunnille.

S2/R2-kieli on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimääristä. Oppimäärän tehtävänä on antaa kielelliset valmiudet jatko-opintoihin. S2/R2-kielillä on omat tavoitteensa, sisältönsä ja arviointikriteerinsä, ja sen valinnan määrittää oppilaan kielitaidon taso ja opiskeluedellytykset, ei esimerkiksi merkintä VTJ:ssä. Oppilas saa päättötodistukseen arvonsa S2/R2-oppimäärästä, mikäli hän on opiskellut ko. oppimäärää 9. vuosiluokalla riippumatta siitä, mikä hänen äidinkielensä on VTJ:ssä.

⁵⁴ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, luku 10

⁵⁵ Valtioneuvoston asetus (422/2012) 8 §

6.8 Oppilaan oman äidinkielen opetus

Oppilaan oman äidinkielen opetus on esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa täydentävää opetusta, jonka järjestäminen ja johon osallistuminen on vapaaehtoista. Opetus ei vähennä tuntijakoasetuksen mukaista opetusta, vaan opetus annetaan sen lisäksi.

Opetushallitus on laatinut oman äidinkielen opetusta varten opetussuunnitelman perusteet (POPS liite 3).⁵⁶ Opetussuunnitelman perusteiden tavoitteet ja sisällöt on määritelty koko perusopetuksen ajan annettavaa kahden vuosiviikkotunnin laajuista oppilaan oman äidinkielen opetusta varten.

POPS:n liitteen 3 mukaan oppilaan omaa äidinkieltä voivat opiskella kaikki ne oppilaat, joiden äidinkieli tai jokin perheen kielistä on muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Lisäksi oppilaan omaa äidinkieltä voivat opiskella ne suomen-, ruotsin- tai saamenkieliset oppilaat, jotka osallistuvat ulkomailla hankitun kielitaidon ylläpito-opetukseen. Saadakseen oman äidinkielen opetusta väestötietojärjestelmässä ei tarvitse olla merkintää kyseisestä kielestä.

Valtionavustuksen⁵⁷ edellytyksenä on, että oman äidinkielen opetusta ei saa yhdistää perusopetuslain 11 §:ssä tarkoitettuihin kaikille opetettavien yhteisten aineiden oppitunteihin. Avustuksen perustana oleva opetus tulee sijoittaa oppilaiden ja opiskelijoiden työjärjestykseen ja järjestää oppilaan työpäivän aikana. Valtionavustusta suoritetaan 2 opetustunnista viikossa jokaista neljän oppilaan laskennallista ryhmää kohti. Mikäli opetuksen järjestäjällä on saamenkielisiä tai romanikielisiä oppilaita vähemmän kuin neljä, voi laskennallisen ryhmän vähimmäiskoko olla kaksi oppilasta. Nämä valtionavustuksen vaatimukset ovat aiheuttaneet haasteita käytännön opetustoiminnassa. Ryhmiä on saatettu muodostaa usean eri koulun oppilaita, jolloin kyseeseen tulevat myös kuljetusjärjestelyt.

*Koulujen monet kielet ja uskonnot -selvityksen*⁵⁸ mukaan omaa äidinkieltä opiskelevien määrä oli selkeästi suurin Etelä-Suomessa. Myös opetettavien omien äidinkielten kielten kirjo oli Etelä-Suomen alueella selvästi suurimmillaan. Koko Suomen osalta kyselyyn vastanneet kunnat mainitsivat järjestävänsä opetusta yhteensä 49:ssä oppilaan omassa äidinkielessä. Etelä-Suomessa oman äidinkielen opetusta järjestetään 46 eri kielessä. Länsi- ja Sisä-Suomessa vastaava luku on 32, Lounais-Suomessa 27 ja Pohjois-Suomessa 13. Itä-Suomessa, Lapissa ja Ahvenanmaalla oppilaan omien äidinkielten opetuksen määrä jää kyselyn mukaan alle kymmeneen

⁵⁶ Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, liite 3

⁵⁷ Opetusministeriön asetus vieraskielisten sekä saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden täydentävään opetukseen perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa myönnettävän valtionavustuksen perusteista (1777/2009)

⁵⁸ Koulujen monet kielet ja uskonnot, 2019

kieleen. Oppilaiden omista äidinkielistä opetettiin eniten venäjää. Seuraavaksi yleisimpiä oppilaan omia äidinkieliä olivat arabia, viro ja englantia.

Saman selvityksen mukaan perusopetuksen oppilaiden omien äidinkielen opettajien kelpoisuudessa oli huomattavia eroja eri kielten välillä. Englannin, saksan ja venäjän opettajat olivat pääosin kelpoisia, mutta erityisesti kelpoisista arabian, kiinan, albanian, kurdin, thain ja somalin opettajista on valtava pula. Vastaajat pelkäsivät, että epäpätevät opettajat kohtaava vaikeuksia opetussuunnitelman toteutuksessa sekä arvioinnin lainmukaisuudessa. Ongelmaksi koettiin myös se, että useilla opettajilla oli kelpoisuus kotimaassaan, mutta Suomen tiukat kelpoisuusvaatimukset eivät täyttyneet.

6.9 Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinto

Lukiolain (714/2018) 15 §:n mukaan lukiokoulutuksessa äidinkielenä opetetaan oppilaitoksen opetuskielen mukaisesti suomea tai ruotsia tai opiskelijan äidinkielen mukaisesti saamen kieltä. Äidinkielenä voidaan opettaa myös romanikieltä, viittomakieltä tai muuta opiskelijan äidinkieltä.

Äidinkielen ja kirjallisuuden koe on ylioppilastutkinnossa pakollinen. Koe suoritetaan pääsääntöisesti lukion opetuskielen mukaisesti. Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeet järjestetään suomen, ruotsin ja saamen kielissä.

Ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019) 11 §:n mukaisesti suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään perustuvan kokeen suorittamisen edellytyksenä on, että kokelaan äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame sekä kyseisen oppimäärän suorittaminen taikka että kokelas on viittomakieltä äidinkielenään tai ensikielenään käyttävä. Ylioppilastutkintolautakunta määrittää säännöksessä tarkoitetun kokelaan äidinkielen väestötietojärjestelmän merkintöjen perusteella.⁵⁹

59 Ylioppilastutkintolautakunnan suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koetta koskeva määräys, 29.3.2019

6.10 Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen lain (531/2017) 24 §:n mukaan opetuskieli voi olla suomi, ruotsi tai saame. Koulutuksen järjestäjä voi olla myös kaksikielinen, jolloin opetuskielet ovat suomi ja ruotsi. Yhdellä järjestäjistä opetuskielet ovat suomi ja saame. Järjestämisluvassa määrätyn opetuskielen lisäksi koulutuksen järjestäjä voi antaa opetusta myös toisella kotimaisella kielellä, saamenkielellä, romanikielellä, viittomakielellä tai vieraalla kielellä.

Tutkinnon tai valmentavan koulutuksen voi suorittaa järjestämisluvassa määrättyllä tutkintokielellä. Koulutuksen järjestäjän tutkintokieliä ovat järjestämisluvassa määrätty opetuskielet sekä järjestämisluvassa tutkinnoittain tai valmentavan koulutuksen osalta määrätty muut kielet.

Perustutkintojen tutkinnon perusteisiin sisältyy yhteisiä opintoja, joista pakollisiin opintoihin mm. yhteensä 8 osp viestintä- ja vuorovaikutusosaamista (4 osp äidinkieli tai suomi toisena kielenä, 1 osp toinen kotimainen kieli ja 3 osp englanti). Yhteisten tutkinnon osien valinnaisissa opinnoissa voi valita myös tähän viestintä- ja vuorovaikutusteemaan liittyviä opintoja.

6.11 Korkeakoulutus

Yliopistojen osalta opetus- ja tutkintokielistä säädetään yliopistolain (558/2009) 11 §:ssä. Yliopisto voi päättää lisäksi muun kielen käyttämisestä opetus- ja tutkintokielenä.

Yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) 6 §:ssä säädetään opinnoissa osoitettavasta kielitaidosta. Opiskelijan tulee alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

1. suomen ja ruotsin kielen taidon, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 6 §:n 1 momentin mukaan vaaditaan valtion henkilöstöltä kaksikielisessä viranomaisessa ja joka on tarpeen oman alan kannalta; sekä
2. vähintään yhden vieraan kielen sellaisen taidon, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske opiskelijaa, joka on saanut koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä, eikä opiskelijaa, joka on saanut koulusivistyksensä ulkomailla. Tällaiselta opiskelijalta vaadittavasta kielitaidosta määrää yliopisto.

Alemman korkeakoulututkinnon osalta säädetään, että opiskelijan on kirjoitettava kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä opinnäytteen alaan ja suomen tai ruotsin kielen taitoa. Kun opiskelijalta ei vaadita 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua kielitaitoa, yliopisto määrää kypsyysnäytteen kielestä erikseen.

Ammattikorkeakoululain (932/2014) 8 §:n mukaan ammattikorkeakoulujen opetus- ja tutkintokieli määrätään ammattikorkeakoulun toimiluvassa. Tutkintokieli on suomi tai ruotsi. Ammattikorkeakoulu voi päättää, että tämän lisäksi opetus- ja tutkintokielenä käytetään jotain muuta kieltä.

Ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 7 §:n mukaan opiskelijan tulee ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

1. sellainen suomen ja ruotsin kielen taito, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) mukaan vaaditaan korkeakoulututkintoa edellyttävään virkaan kaksikielisellä virka-alueella ja joka ammatin harjoittamisen ja ammatillisen kehityksen kannalta on tarpeellinen; sekä
2. sellainen yhden tai kahden vieraan kielen kirjallinen ja suullinen taito, joka ammatin harjoittamisen ja ammatillisen kehityksen kannalta on tarpeellinen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske opiskelijaa, joka on saanut koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä, eikä opiskelijaa, joka on saanut koulusivistyksensä ulkomailla. Tällaiselta opiskelijalta vaadittavasta kielitaidosta päättää ammattikorkeakoulu.

Asetuksen 8 §:n mukaan tutkintoa varten opiskelijan on kirjoitettava opinnäytetyönsä alalta kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä alaan ja suomen tai ruotsin kielen taitoa. Ammattikorkeakoulu päättää kypsyysnäytteestä silloin, kun opiskelijalta ei vaadita 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua kielitaitoa.

Väestötietojärjestelmän mahdollisilla muutoksilla ei olisi vaikutuksia mainittuihin korkeakouluja koskeviin säännöksiin.

6.12 Johtopäätökset opetusta koskevan lainsäädännön osalta

Useampi äidinkieli väestötietojärjestelmässä tarkoittaisi nykytilanteessa (opetuslainsäädäntöä muuttamatta) perusopetuksen osalta mahdollisesti muutoksia koulupaikan määrätymiseen sekä muutoksia valtionavustusten määrätymiseen. Mikäli väestötietojärjestelmään merkittäisiin useampi kuin yksi äidinkieli, tulisi selvittää, onko tällä vaikutuksia sen määrittämiseen, kuka voi suorittaa suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään perustuvan kokeen osana ylioppilastutkintoa.

Mikäli useamman äidinkielen merkitsemisellä väestötietojärjestelmään tavoiteltaisiin myös laajempaa oikeutta saada äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän perusopetusta (opetuslainsäädännön muutosta), niin sillä voidaan arvioida olevan seuraavanlaisia vaikutuksia. Oikeus suorittaa äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärä perusopetuksessa jokaisella Suomeen rekisteröidyllä äidinkielellä, saati useammalla sellaisella, olisi vaikea ja kallis järjestää ottaen huomioon eri äidinkielten suuren määrän, kelpoisten kieltenopettajien heikon saatavuuden, koulukuljetukset, oppimateriaalit sekä sen, ettei oppilaita olisi riittävästi opetusryhmien muodostamiseen kaikissa kielissä. Esiin nousee myös herkästi kysymys eri kieliryhmien eriarvoisesta kohtelusta.

Opetuksen kannalta edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että usean kielen opiskeluun on jo nykyisin olemassa erilaisia mahdollisuuksia, jotka eivät edellytä useaa väestötietojärjestelmään merkittyä äidinkieltä. Väestötietojärjestelmää koskeviin säädösmuutoksiin ei siis kielten oppimisen näkökulmasta ole tarvetta. Kunnan palveluiden, kuten varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen, yleistä järjestämistä voisi kuitenkin helpottaa, jos käytävissä olisi tieto siitä, jos lapsen kotona käytetään jotakin toista kieltä, niin sanottuna kotikielenä.

7 Toteuttamisvaihtoehdot

Oikeusministeriön, valtiovarainministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, Digi- ja väestötietoviraston sekä etnisten suhteiden neuvottelukunnan virkamiehistä koostuva asiantuntijaryhmä päätyi vaikutusarvioinnin perusteella tarkastelemaan kahta eri vaihtoehtoa väestötietojärjestelmän muuttamiseksi. Vaihtoehto A on usean äidinkielen merkitseminen siten, että henkilö aina myös merkitsee asiointikielekseen suomen tai ruotsin kielen. Vaihtoehto B on, että äidinkieli ja asiointikieli merkitään samalla tavalla kuin nykyään, ja lisätään mahdollisuus merkitä väestötietojärjestelmään yksi tai useampi kotikieli.

Kummassakaan vaihtoehdossa ei ehdoteta muutoksia tapaan merkitä kieliä koskevia tietoja väestötietojärjestelmään. Vanhemmat ilmoittaisivat edelleen lapsen kielen samalla kun lapsen nimitiedot ilmoitetaan väestötietojärjestelmään, ja henkilöllä olisi edelleen mahdollisuus itse ilmoittaa muutoksista kielitietoihinsa väestötietojärjestelmään.

7.1 Usean äidinkielen merkitseminen sekä asiointikielen valitseminen (Malli A)

Vaihtoehto A:ssa henkilö voisi merkitä useita kieliä äidinkielekseen. Tämän lisäksi henkilö valitsisi aina myös asiointikielen, joka olisi suomi tai ruotsi. Tämä koskisi myös niitä suomen- ja ruotsinkielisiä, jotka ovat merkinneet sekä suomen että ruotsin äidinkielekseen.

Mahdollisuus merkitä useita kieliä äidinkieleksi tarkoittaisi kaksi- tai monikielisissä perheissä sitä, että lapsen kieliä ei tarvitsisi järjestää hierarkkisesti. Vaihtoehto toisi myös esiin henkilön kielellisen identiteetin ja kielivarannon kokonaisuudessaan. Saamenkielisten palvelutarpeen ennakointi voisi myös parantua.

Viranomaisten kannalta vaihtoehdon vaikutukset olisivat merkittäviä. Suurimmat vaikutukset kohdistuisivat kuntien kielisyyteen, valtionosuusjärjestelmään, lainsäädännön teknisluontoihin muutostarpeisiin sekä eri viranomaisten järjestelmiin. Lisäksi tulisi ottaa

kantaa siihen, voitaisiinko saamen kieli merkitä asiointikieleksi tilanteessa, jossa äidinkieleksi on merkitty myös suomi tai ruotsi.

Kuntien kielisyyteen ja kuntien sekä muiden viranomaisten enemmistökieleen vaikuttaa voimassa olevan lainsäädännön mukaan vain kunnassa asuvien suomen- ja ruotsinkielisten osuus. Vaihtoehto A tarkoittaisi, että kantaa pitäisi ottaa myös siihen, mikä tai mitkä tekijät otettaisiin huomioon, kun viranomaisen kielisyys tai enemmistökieli määritellään. Olisiko määrittävä tekijä esimerkiksi asiointikieli tai vain niiden henkilöiden asiointikieli joiden äidinkieleksi on merkitty suomi ja/tai ruotsi? Joka tapauksessa muutos olisi merkittävä.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuksien määräytymisperusteena on väestön äidinkieli. Kaksikielisyyskertoimen ja vieraskielisyyskertoimen laskennassa käytetään väestötietojärjestelmään merkittyjä tietoja äidinkielestä. Myös tältä osin järjestelmän muuttaminen merkitsisi, että kantaa tulisi ottaa siihen, minkä perusteella ruotsinkielisten, saamenkielisten ja vieraskielisten lukumäärä lasketaan. Tässä selvityksessä ei ole selvitetty vaihtoehtojen vaikutuksia kuntien valtionosuuksiin. Todennäköistä kuitenkin on, että muutoksia tulisi, ja että ne kohdistuisivat eri kuntiin eri tavalla riippuen siitä, mitkä kielitiedot otettaisiin huomioon laskentaperusteena. Ratkaisu ei saisi jättää epäselväksi, millä perusteella valtionosuudet lasketaan, eikä toisaalta kasvattaa kunnan velvollisuuksia järjestää palveluja ilman, että lisäkustannukset otetaan asianmukaisesti huomioon.

Jos asiointikieleksi nykyiseen tapaan voidaan valita vain suomen tai ruotsin kieli, järjestelmästä ei voisi varmuudella päätellä mitä kieltä saamelainen ensisijaisesti haluaisi käyttää asioidessaan viranomaisten kanssa. Tällöin tulisi harkita saamen kielen lisäämistä asiointikieleksi, suomen ja ruotsin kielen rinnalle. Tällaisen muutoksen tuomia vaikutuksia ei ole tässä selvityksessä arvioitu.

Äidinkieli tai tieto äidinkielestä mainitaan useassa säädöksessä eri tarkoituksia varten. Jos äidinkieltä koskevan tiedon sijaan olisi tarvetta käyttää asiointikieltä koskevia tietoja, merkitsisi tämä sitä, että myös kymmeniä muita säädöksiä tulisi muuttaa. Vaikka suurin osa muutoksista olisi teknisluonteisia, ei ole poissuljettua, että jotkut muutokset johtaisivat myös aineellisiin muutoksiin kyseisissä säädöksissä.

Vaihtoehtoon taloudelliset vaikutukset teknisestä toteuttamisesta Digi- ja väestötietovirastolle olisivat 127–146 htp, eli noin 120 000 euroa. Lomakkeiden muuttamisesta aiheutuvia kustannuksia ei ole arvioitu. Jos järjestelmää muutetaan, siitä tulisi myös tiedottaa, mikä omalta osaltaan aiheuttaa kustannuksia.

Useat viranomaiset merkitsevät tiedon äidinkielestä rekistereihinsä eri tarkoituksia varten. Vaihtoehto vaikuttaisi Digi- ja väestötietovirastolle aiheutuvien muutosten lisäksi laajasti

eri viranomaisten rekistereihin ja edellyttäisi järjestelmämuutoksia joiden taloudellisia vaikutuksia tulisi jatkoselvittää.

7.2 Äidinkielen merkitsemisen lisäksi järjestelmään voidaan merkitä muu kotikieli (Malli B)

Vaihtoehto B:ssä henkilö merkitsisi, nykytilaa vastaavasti yhden kielen äidinkielekseen ja tarvittaessa asiointikielen. Tämän lisäksi henkilö voisi merkitä yhden tai useamman kotikielen väestötietoihin.

Kotikielellä viitattaisiin UNECE:n suositukseen tilastoinnista. Tämän mukaan kotikielellä tarkoitetaan kieltä, jota useimmiten nykyään puhutaan kotona.⁶⁰ Myös Monikielisyys vahvuudeksi-selvityksessä esitetään mahdollisuutta merkitä äidinkielen lisäksi muita kotikieliä.⁶¹

Henkilön kannalta vaihtoehto tarkoittaisi edelleen sitä, että vain yksi kieli voidaan merkitä äidinkieleksi. Tieto kotikielestä tai kotikielistä kuvastaisi kuitenkin henkilön kielellistä identiteettiä huomattavasti nykyistä paremmin.

Vaihtoehdossa henkilön merkitsemää tietoa äidinkielestä käytettäisiin kuten nyt. Viranomaiset, kuten opetuksen järjestäjät voisivat saada tiedot lisätietona väestötietojärjestelmästä. Tiedot antaisivat myös suunta antavasti käsityksen Suomen kielivarannosta.

Väestötietojärjestelmään merkittävät tiedot henkilön kielestä tai kielistä ei tässäkään vaihtoehdossa tarkistettaisi. Jokaisella olisi lisäksi mahdollisuus halutessaan muuttaa tietoja. On myös epäselvää, kuinka moni käyttäisi mahdollisuutta merkitä useita kieliä väestötietoihinsa. Siten tietojen käyttö tilastojen perusteena sisältäisi samat puutteet ja epävarmuustekijät kuin nyt.

Vaihtoehdon taloudelliset vaikutukset sen teknisestä toteuttamisesta olisivat 100–120 htp, eli noin 100 000 euroa. Lomakkeiden muuttamisesta aiheutuvia kustannuksia ei ole arvioitu. Jos järjestelmää muutetaan, siitä tulisi myös tiedottaa, mikä omalta osaltaan aiheuttaa kustannuksia.

Viranomaiset saisivat tiedon kotikielestä lisätietona. Vaikutuksia aiheutuisi vain niille viranomaisille jotka hyödyntävät kyseisiä tietoja.

60 Conference of European Statisticians Recommendations for the 2020 Censuses of population and Housing, Chapter XII. Ethno-cultural characteristics, p. 148–153

61 Monikielisyys vahvuudeksi – Selvitys Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta, s.20

7.3 Johtopäätökset

Sekä vaihtoehto A:lla, jossa äidinkieleksi voitaisiin merkitä useampi kieli ja valittaisiin yksi asiointikieli ja vaihtoehto B:llä, jossa valittaisiin yksi äidinkieli ja voitaisiin merkitä useampi kotikieli, on vaikutuksia yksityisiin ja viranomaisiin. Molemmissa vaihtoehtoissa tulisi arvioida onko muutoksesta saatava hyöty perusteltua suhteessa muutoksen aiheuttamiin taloudellisiin vaikutuksiin ja vaikutuksiin viranomaisten toimintaan.

Koska väestötietojärjestelmään merkitty tieto henkilön äidinkielestä ei luo henkilölle oikeuksia tiettyihin palveluihin, myöskään useamman kielen merkitseminen ei toisi henkilölle lisäoikeuksia. Tässä suhteessa malli A ja malli B eivät eroa toisistaan.

Vaihtoehto A:n kaikkia vaikutuksia ei ole arvioitu. Selvityksen perusteella voidaan kuitenkin todeta, että jo tässä arvioidut vaikutukset olisivat merkittäviä. Malli B:n vaikutukset painottuisivat väestötietojärjestelmään aiheutuviin muutoksiin sekä väestötietojärjestelmän kotikielitietoa hyödyntävien organisaatioiden järjestelmämuutoksiin, joiden vaikutuksia ei ole ollut selvityksen puitteissa mahdollista arvioida.

Suomen tapa rekisteröidä tieto äidinkielestä väestötietojärjestelmään on maailmanlaatuisesti katsottuna harvinainen. Järjestelmää käytetään turvaamaan kieliryhmien oikeuksia sekä monikielisyydestä johtuvien kustannuksien korvaamiseen. Nykyisen järjestelmän muuttaminen ei ole perusteltua, jos se heikentää kieliryhmien oikeuksien huomioimista.

Lähdeluettelo

Säädökset ja määräykset

Alueellisia tai vähemmistökieliä koskeva Eurooppalainen peruskirja (23/1998)
 Kielilaki (423/2003)
 Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017)
 Laki julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003)
 Laki kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta (1704/2009)
 Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009)
 Laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista (661/2009)
 Laki ylioppilastutkinnosta (502/2019)
 Ammattikorkeakoululaki (932/2014)
 Perusopetuslaki (628/1998)
 Saamen kielilaki (1086/2003)
 Varhaiskasvatustutkimuslaki (540/2018)
 Lukiolaki (714/2018)
 Yliopistolaki (558/2009)
 VNA Ammattikorkeakouluista (1129/2014)
 VNA kuntien kielellisestä asemasta vuosina 2013–2022 (53/2012)
 VNA perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta (422/2012)
 VNA yliopistojen tutkinnoista (794/2004)
 Opetusministeriön asetus vieraskielisten sekä saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden täydentävään opetukseen perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa myönnettävän valtionavustuksen perusteista (1777/2009)
 Ylioppilastutkintolautakunnan suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koetta koskeva määräys, 29.3.2019
 Språklag (2009:600); Ruotsi
 Mållova: Lov om målbruk i offentleg teneste (LOV-1980-04-11-5)

Virallisasiakirjat

HE 86/1997 vp: Hallituksen esitys Eduskunnalle koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi

HE 92/2002 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle uudeksi kielilaiksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi.

HE 40/2018 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle varhaiskasvatuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen ratkaisu EAO 18.12.2013, dnro 410/4/12, koskien saamenkielistä varhaiskasvatusta

Julkaisut

Conference of European Statisticians Recommendations for the 2020 Censuses of population and Housing; UNECE

Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen neuvoa antavan komitean Suomea koskeva neljäs raportti. (ACFC/OP/IV(2016)002)

Fifth opinion on Finland, Advisory Committee on the Framework Convention for the Protection of National Minorities, Adopted on 27 June 2019

Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2017; Hallituksen julkaisusarja 8/2017

Koulujen monet kielet ja uskonnot - Selvitys vähemmistöäidinkielten ja -uskontojen sekä suomi ja ruotsi toisena kielenä –opetuksen tilanteesta eri koulutusasteilla; Liisa Tainio & Arto Kallioniemi (toim.); Valtioneuvoston selvitys ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 11/2019

Latomaa Sirkku; Kielitilasto maahanmuuttajien väestöosuuden mittarina; Yhteiskuntapolitiikka 77 (2012):5

Measuring population and housing, Practices of UNECE countries in the 2010 round of censuses; United Nations Economic Commission for Europe; United Nations, New York and Geneva 2014; {HYPERLINK "https://www.unece.org/publications/publication_on_2010_censuses.html"},

Monikielisyys vahvuudeksi – Selvitys Suomen kielivarojen tilasta ja tasosta; OKM julkaisuja 2017:51

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014; Opetushallitus; Määräykset ja ohjeet 2014:96

Päätöslauselma CM/ResCMN(2017)1 kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevan puiteyleissopimuksen täytäntöönpanosta Suomessa

Romanien perustuslaissa turvattujen kielellisten oikeuksien toteutuminen, oikeusministeriön selvityksiä ja ohjeita 11/2014

Saamebarometri 2016; oikeusministeriön selvityksiä ja ohjeita 39/2016

Saukkonen Pasi; Monikulttuurisuuden tilastointi kaipaa uudistamista; 6.5.2016; www.stat.fi/tietotrendit

Muut lähteet

Familia ry yhdessä Cultura-säätiön ja Yhteiset Lapsemme ry:n kanssa järjesti 14.3.2019 pyöreän pöydän keskustelun useamman kuin yhden äidinkielen rekisteröimismahdollisuudesta väestötietojärjestelmään.

Kuurojen liitolta saatu sähköposti 9.12.2019

Laatuseloste: Väestörakenne 2018; www.tilastokeskus.fi

Väestörakenne 2018; www.tilastokeskus.fi

Väestötietojärjestelmästä saatu tieto 15.1.2020

www.folktinget.fi

www.kotus.fi/kielitieto/kielet/saame

www.stat.fi

www.minoritet.se

www.om.fi/saamenkielet

<https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/>

www.sprakradet.no

<https://www.sprakradet.no/Spraklige-rettigheter/Spraklege-rettar-som-gjeld-bruken-av-norsk/Maalova/Statistikk/>

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto
www.oikeusministerio.fi

Justitieministeriet
PB 25
00023 Statsrådet
www.justitieministeriet.fi

ISSN 2490-0990 (PDF)
ISBN 978-952-259-800-4 (PDF)

12 § Talous- ja hallintojohtajan viran auki julistaminen (vakanssi 207416)

VD/3498/01.01.04.00.00/2020

TA/K-ML/SM/HY-L

Talous- ja hallintojohtaja Ari Toiva on jäänyt eläkkeelle 29.2.2020 sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan talous- ja hallintojohtajan virasta (vakanssi 207416).

Vantaan kaupungin hallintosäännön 7 luvun 4 §:n mukaan talous- ja hallintopalveluiden palvelualue vastaa talous- ja hallintojohtajan johdolla: keskitetysti toimialan talouteen, hallintoon, henkilöstöasioihin ja toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä sekä toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista, tukipalveluiden tarjoamisesta toimialan muille palvelualueille.

Talous- ja hallintojohtaja

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta siten, että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Virka on tarkoituksenmukaista laittaa hakuun heti.

Viran voimassaolevat kelpoisuusehdot ovat soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, riittävä johtamistaito sekä suomen kielen hyvä ja ruotsin kielen tyydyttävä kirjallinen ja suullinen taito.

Virassa menestyminen edellyttää erinomaisia johtamisvalmiuksia, kykyä ja näkemyksellisyyttä palvelualueen ja koko sosiaali- ja terveystoimen toimialan toiminnan ohjaamiseen ja kehittämiseen apulaiskaupunginjohtajan työparina sekä hyvät kommunikointi- ja esiintymistaidot sekä energisyyttä johtamisessa. Lisäksi henkilöltä edellytetään kykyä sosiaali- ja terveystoimen kuntayhtymien ohjaamiseen.

Viran tehtäväkohtainen palkka on 6000 euroa ja rahapalkan lisäksi viranhaltijalla on puhelinetu.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 12

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään julistaa talous- ja hallintojohtajan virka (vakanssi 207416) auki heti.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Kaupunginhallitus muutti asian esityslistatekstiä toisen kappaleen osalta siten, että siitä poistettiin viimeinen lause ”Vuoden 2021 alusta henkilöstöasioita ollaan keskittämässä kaupunkistrategian ja johdon toimialalle.”

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: henkilöstö ja konsernipalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtaja Timo Aronkytö, puh.09 8392 2800
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

13 § Kuolinpesän omaisuuden anominen Vantaan kaupungille

VD/2407/02.05.02/2020

TA/NK/KK

Vantaalla on kuollut 27.3.2019 henkilö jättämättä jälkeensä perimään oikeutettuja sukulaisia tai testamenttia.

Perintökaaren 5 luvun 2 §:n mukaan Valtiokonttori voi päättää, että omaisuus luovutetaan sille kunnalle, jossa kuollut henkilö on viimeksi asunut. Perukirjan mukaan kuolinpesän omaisuuden säästö on noin 110 000 euroa. Perukirja on nähtävillä kokoussihteerillä. Perukirja ja sen sisältämät tiedot ovat salassa pidettäviä.

Kaupunginkanslian lakimies ehdottaa, että kaupunginhallitus päättäisi anoa Valtiokonttorilta jäämistön luovuttamista Vantaan kaupungille, vainajan kotikunnalle. Sosiaali- ja terveystoimen johtoryhmä esittää, että varat käytetään neuropsykiatrisesti oireilevan lapsen tai nuoren nepsy-palvelukokonaisuuksia koordinoivan henkilön palkkaamiseen, mikäli omaisuus päätetään luovuttaa kaupungille.

Vantaan kaupunginhallitus päättää kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 100 000 euroa (hallintosääntö 9 luku 1§ 18-kohta).

Hakemus Valtiokonttorille tulee toimittaa viimeistään 6.5.2020.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 13

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) tehdä valtiokonttorille anomus kuolinpesän omaisuuden luovuttamiseksi Vantaan kaupungille käytettäväksi esittelytekstissä mainittuun tarkoitukseen ja
- b) että, tarkemmasta käyttötarkoituksesta päättää sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtaja, mikäli omaisuus luovutetaan kaupungille.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Hakemus valtiokonttorille

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

lakimies Niina Kolju, puh. 040 5149 558, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi),
vs. talous- ja hallintojohtaja Hanna Heinikainen, puh. 050 3122 109, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

14 §

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle koskien Finavian hakemaa Lentoaseman ympäristöluvan muutosta (ESAVI/13877/2019)

YM/3286/11.01.01.00/2008

HP/MSI/API/PK/LS

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 21.2.2020 päivätyllä kirjeellä pyytänyt Vantaan kaupunginhallitukselta sekä kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja terveydensuojeluviranomaiselta lausuntoa Finavia Oyj:n hakemuksesta Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi (dnro ESAVI/13877/2019) 28.4.2020 mennessä.

Hakemus koskee Finavia Oyj Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan (ESAVI/75/04.08/2010, 4.8.2011, VHO 13/02301/1, 5.9.2013, KHO Nro 94, 21.1.2015) lupamääräyksen 4 muuttamista. Rinnakkaisten kiitoteiden 22L ja 22R välilähestymiskorkeuksia esitetään vaihdettavaksi keskenään. Toimenpiteen tarkoituksena on vähentää rinnakkaisista kiitoteistä 22L ja 22R enemmän laskeutumisiin käytetylle kiitotielle 22L tehtävien lähestymisten aiheuttamaa melua sekä samalla parantaa jatkuvan liu'un lähestymisten (CDO) toteutumista.

Toimenpide perustui ympäristölupamääräysten 5.1. ja 5.2. perusteella tehtyihin selvitykseen ja suunnitelmaan. Lupamääräyksen 4 mukaan CDO-tavoitetaso ei koske kiitoteiden riippumattoman rinnakkaiskäytön ajalla (nykyisin pari tuntia päivässä iltapäivisin) alemman välilähestymiskorkeuden kiitoteitä. Ne ovat lupaa annettaessa vallinneen tilanteen mukaisesti lupamääräyksessä nimetty kiitoteiksi 22L ja 04L. Vastaavasti korkeamman välilähestymiskorkeuden kiitoteille 22R ja 04R on lupamääräyksessä annettu erilliset matalammat CDO-tavoitetasot kiitoteiden riippumattoman rinnakkaiskäytön ajalle.

Finavia Oyj on ympäristöluvassa määritellystä huolimatta käyttänyt alemman välilähestymiskorkeuden kiitoteinä (joille ei riippumattoman rinnakkaiskäytön tilanteissa ole CDO-tavoitetta) kiitoteitä 22R ja 04L. Nyt lupamääräyksessä alemman välilähestymiskorkeuden kiitoteinä 22L ja 04L. Nyt toteutettu käytäntö on Finavian mukaan vähentänyt laskeutumisten aiheuttamaa melualtistusta kiitoteiden vaikutusalueilla asuville, sillä kiitotietä 22L käytetään enemmän kuin 22R.

Finavia esittää, että ympäristöluvassa ei enää nimettäisi kiitoteitä, vaan käytettäisiin niiden nimien sijaan käsitteitä alemman ja ylemmän välilähestymiskorkeuden kiitotie. Finavia myös katsoo, että muutoksen voisi tehdä selventämällä lupamääräystä YSL 92 § mukaisella lausumalla. ESAVIN päätöksen johdosta Finavia kuitenkin on laittanut asian vireille YSL 89 § 1 mom mukaisena muutoksena.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 14

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraava lausunto ja tarkastaa pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa:

Vantaan kaupunki katsoo, että Finavian toteuttama käytäntö kiitotien 22L käyttämiseksi ylemmän välilähestymiskorkeuden kiitotienä, jolla on mahdollista toteuttaa laskeutumisen melunhallintamenetelmänä jatkuvan liu'un periaatetta (CDO), on hyvä. Käytäntö vähentää lentokonemelulle altistuvien asukkaiden määrää verrattuna siihen, että kiitotiellä 22L ei voisi menetelmää käyttää.

Vantaan kaupunki toivoo, että kiitotie 04 R säilyy ylemmän välilähestymiskorkeuden kiitotienä, sillä sen vaikutuspiiriin sijoittuu tiiviisti asuttuja alueita ja siten paljon melulle altistuvia, joiden altistumista on tarkoituksenmukaista vähentää laskeutumisten melunhallintatoimenpiteillä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö (ESAVI/13877/2019)

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristösuunnittelija Ari Pietilä, puh. 043 827 2543
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

21.2.2020

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo	
Saapunut:	21.2.2020
Dn:o	YM/3286/11.01.01.00/2008

Jakelun mukaan

Hakija Finavia Oyj

Asia Lentoaseman ympäristöluvan muuttaminen, Vantaa

Aluehallintovirasto pyytää lausuntoanne asiakohdassa mainitusta hakemuksesta **28.4.2020 mennessä**. Lausunnossa on ilmoitettava asian **dnro ESAVI/13877/2019**.

Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (www.avi.fi/muistutus).

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa www.avi.fi/lupatietopalvelu

Mikäli ette pidä lausunnon antamista tarpeellisena, pyydämme ilmoittamaan siitä kirjaaamoomme.

Lisätietoja antaa

Ympäristöneuvos Päivi Vilenius, puh. 0295 016 308
sähköposti: paivi.vilenius@avi.fi

Jakelu Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupunginhallitukset
Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiset
Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupungin terveys-
densuojeluviranomaiset
Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kunnanhallitukset
Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset
Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomaiset

15 §

Lausunto aluehallintovirastolle koskien Uudenmaan ELY-keskuksen aloitetta Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi (ESAVI/22998/2018)

YM/3286/11.01.01.00/2008

HP/MSI/API/PK/LS

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 21.2.2020 päivätyllä kirjeellä pyytänyt Vantaan kaupunginhallituksen lausuntoa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi (dnro ESAVI/22998/2018) 28.4.2020 mennessä.

Aluehallintovirastossa on Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesta aloitteesta vireillä Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttaminen, minkä johdosta Finavia Oyj on pyynnöstä toimittanut luvan muuttamisen perusteen ja tarpeen arvioimiseksi tarpeellisia selvityksiä aluehallintovirastolle. ELY-keskus katsoo, aloitteesta tarkemmin ilmenevällä tavalla, että lupaa on muutettava, koska toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta (YSL 89 § 2 mom. 1 kohta). Finavia Oyj:n toimittamissa selvityksissä tarkastellaan mm. Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokoneliikenteen ja lentokonemelun leviämisalueiden kehittymistä, melumittauksia, lentokonemelun hallintaa, hulevesien hallintaa sekä hajua. Selvitysten yhteydessä antamassaan vastineessa Finavia Oyj on arvioinut, etteivät toiminnan ympäristövaikutukset ole muuttuneet aiemman lupakäsittelyn aikaisesta tilanteesta eikä lentokonemelun leviäminen tai muu toiminnan aiheuttama pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti aiemmasta. Aluehallintovirasto harkitsee ympäristöluvan muuttamisperusteet ja -tarpeen ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesti ELY-keskuksen aloitteen, Finavia Oyj:n toimittamien selvitysten ja vastineen sekä asiassa saatavien lausuntojen, muistutusten ja mielipiteiden perusteella ja tarvittaessa muuttaa ympäristölupaa.

Finavia Oyj:n Helsinki-Vantaan lentoasemalla on Etelä-Suomen aluehallintaviraston myöntämä ympäristölupa, joka on tullut voimaan KHO:n päätöksellä 2015. Tämän jälkeen lupaa on muutettu ja täydennetty ESAVIN päätöksillä. Lupamääräyksissä on useita kohtia, joissa edellytetään suunnitelman tai selvityksen tekemistä tiettyyn määräpäivään mennessä. Tämän vuoksi Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että useat lupamääräykset ovat vanhentuneet ja ehdottavat lupamääräyksiin tarkistuksia, joiden myötä selvityksiä tai suunnitelmia jatkossa tehtäisiin tai tarkistettaisiin tietyin määräajoin tai tarvittaessa.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 15

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraava lausunto ja tarkastaa pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa:

Vantaa pitää Helsinki-Vantaan lentoasemaa merkittävänä taloudellisena vetovoimatekijänä alueen kehitykselle ja haluaa varmistaa lentokentän toimintaedellytykset ja kehittymisen myös jatkossa. Vantaan kaupunki katsoo, että ympäristölupamääräykset tulee päivittää ajan tasalle ja asettaa lupamääräysten edellyttämille selvityksille tietyn päivämäärän sijaan jatkossa ehto, jonka mukaan niitä tarkistetaan määräajoin tai tarvittaessa. Näin voidaan varmistaa ympäristöluvan suunnitelmien ja selvitysten päivittyminen ja ympäristöluvan ajantasaisuus.

Finavia on raportoinut vuosittain toteutuneet lentomelualueet ja niitä on verrattu ympäristölupahakemuksen liitteenä olleisiin melukäyriin (ns. ennuste 2025). Toteutuneet lentomelualueet vaihtelevat vuosittain mm. sääolosuhteista johtuen, mutta kokonaispinta-alaltaan toteutuneet melualueet ovat ennustekäyriä pienemmät, vaikka joissain kohti toteutuneet melualueet ovat paikoin kiitoteiden päässä ulottuneet mallinnettujen melualueiden ulkopuolelle. Myös operaatiomäärät ovat olleet ennustetilannetta pienempiä, noin puolet siitä. Operaatiomäärien lisääntyessä myös kiitoteiden käyttöjakauma muuttunee ennusteen suuntaan, kun nyt liikenne painottuu voimakkaasti tietyille kiitoteille. Tämän vuoksi Vantaan kaupunki katsoo, että mallinnetut lentomelun verhoikäyrät ovat riittävän hyvä kuvaus lentomelualueiden kehityksestä.

Vantaan kaupungin kannalta ei ole toivottavaa, että lentomelualueet muuttuvat. Strategista maankäytön suunnittelua ohjaamaan tarvitaan riittävän pitkän aikavälin ennuste, sillä suunnitelmat ovat pitkään voimassa. Lentomeluennusteet ohjaavat kaupunkirakenteen kehittymistä pitkällä aikavälillä. Suunnitelmissa voidaan varautua ennakolta lentomelun lisääntymiseen esimerkiksi ääneneristävyysvaatimuksin ja muilla keinoin, joita on mahdollista tarkastella myös lyhyemmällä aikavälillä.

Vantaa pitää tärkeänä, että lentokoneiden melunhallintaa ja maankäytön suunnittelua tehdään yhteistyössä pitkäjänteisesti tulevaisuuteen. Tämän vuoksi lentoaseman ympäristöluvan päivityksen yhteydessä tulisi tarkastella myös seuraavia melunhallinnan ja maankäytön suunnittelun yhteensovittamisen keinoja:

Lentoonlähtöreitti 22R pohjoiseen

Finavia Oyj:n on selvitettävä ja otettava käyttöön kiitotieltä 22R pohjoiseen Hämeenlinnanväylän suuntaisesti tarkka lentoonlähtöreitti niin suihkukoneille kuin potkurikoneille. Kiitotieltä 22R pohjoiseen lentoonlähtöreiteillä tulisi ensimmäinen kaartto määritellä tehtäväksi myöhemmäksi siten, että Kivistön keskustassa lentomelun haitallisia vaikutuksia voitaisiin vähentää kuitenkin siten, ettei lentomelu lisäännä Martinlaakson asuinalueella. Tällöin maankäytön suunnittelussa voitaisiin varautua lentoreitteihin, vaikka lentomelutason nykyisten ennusteiden mukaan ei ylittäisikään Lden 55 dB:n tasoa. Vaikka lentomelu ei vielä rajoitakaan asumista Klaukkalan ja Kivistön välillä, niin olisi lentoaseman toiminnan turvaamiseksi tärkeätä jo nyt määritellä selkeä lentoonlähtöreitti, jotta maankäytön suunnittelussa voitaisiin varautua lentoliikenteen melun häiritsevyyteen ja suunnitella suoraan lentoonlähtöreitin alla olevat alueet muuhun kuin asumiseen, vaikka lentomelun taso olisikin alle Lden 55dB. Vantaan kaupungin haluaa turvata lentoaseman kehittämisen edellytykset myös tulevaisuudessa.

Kiitotien 1 yöaikaisen käytön vähentäminen

Finavia Oyj:n on selvitettävä, miten melulle altistuvien määrää voisi vähentää ohjaamalla nykyistä enemmän yöaikaista käyttöä kiitotieltä 1 kiitotielle 3. Rinnakkaisista kiitoteistä kiitotie 3:n vaikutuspiirissä altistuu huomattavasti vähemmän asukkaista lentomelulle kuin kiitotie 1 vaikutuspiirissä. Yöaikaan kiitotietä 1 ei siksi tulisi käyttää. Kiitotien 1 yöaikaisen käytön vähentämisellä turvattaisiin yhä useammalle asukkaalle mahdollisuus nukkumiseen ilman lentomeluhäiriöitä. Kiitotien 1 laskeutumisreittien alle jää tiivistä asutut alueet Myyrmäessä, Martinlaaksossa ja Vantaanlaaksossa Länsi-Vantaalla sekä Vierumäki ja Vallinoja Itä-Vantaalla ja Savio Keravalla. Nousureittien alle jää vastaavasti Kaivoksela Länsi-Vantaalla sekä Vierumäki, Vallinoja, Ilola, Rekola Itä-Vantaalla ja Savio Keravalla.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausuntopyyntö (ESAVI/22998/2018)

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristösuunnittelija Ari Pietilä, puh. 043 827 2543

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

21.2.2020

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo

Saapunut: 21.2.2020

Dn:o YM/3286/11.01.01.00/2008

Jakelun mukaan

Hakija Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Asia Aloite Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan muuttamiseksi, Vantaa

Aluehallintovirasto pyytää lausuntoanne asiakohdassa mainitusta hakemuksesta **28.4.2020 mennessä**. Lausunnossa on ilmoitettava asian **dnro ESAVI/22998/2018**.

Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (www.avi.fi/muistutus).

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa www.avi.fi/lupatietopalvelu

Mikäli ette pidä lausunnon antamista tarpeellisena, pyydämme ilmoittamaan siitä kirjaamoomme.

Lisätietoja antaa

Ympäristöneuvos Heli Rissanen, puh. 0295 016 548
sähköposti: heli.rissanen@avi.fi

Jakelu Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupunginhallitukset
Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiset
Helsingin, Vantaan, Espoon, Järvenpään, Keravan ja Kauniaisten kaupungin terveydensuojeluviranomaiset
Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kunnanhallitukset
Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset
Sipoon, Tuusulan ja Nurmijärven kunnan terveydensuojeluviranomaiset

16 § **Asemakaavamuutos 002364 sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1 - 3**

VD/8716/10.02.04.01/2017

HP/TLA/TKA/MKU/LS

Asemakaavamuutoksella esitetään purettavan Kuohukujan ostoskeskuksen paikalle uutta arkkitehtuuriltaan korkeatasoista 8-kerroksista asuinrakennusta ja yksikerroksista liikerakennusta, yhteensä 3 645 k-m². Autopaikat sijoittuvat osin pysäköintihalliin, jonka katolle tulee oleskelupiha, ja osin LPA-tontille. Sauna sijoittuu asuinrakennuksen katolle.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 15652 sekä katualuetta, kaupunginosassa 15, Myyrmäki. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 15653, osaa korttelista 15652 sekä katualuetta.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskevat osaa korttelista 15652.

Alue sijaitsee Myyrmäen pohjoisosassa osoitteessa Kuohukuja 1-3 ja koskee korttelia 15653 ja korttelin 15652 LPA-alueena olevaa tonttia 10 sekä katualuetta kaupunginosassa 15, Myyrmäki. Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa asuintonttiin osoitteessa Kuohukuja 5, etelässä Uomatiehen, idässä viereiseen asuintonttiin ja lännessä Kuohukujaan. Suunnittelualueella sijaitsee Kuohukujan ostoskeskus, parkkialue, aukio sekä Kuohupolun katualuetta.

Kaavan hakija

Kiinteistö Oy Myyrmäki.

Maanomistus

Kaavamuutosalue on yksityisessä maanomistuksessa lukuun ottamatta katualueita.

Kaavan valmisteluun osallistuneet

Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut Kari Leppänen Arkkitehdit Oy, Optiplan Oy ja Helimäki Akustikot Oy konsultteina sekä T2H Oy rakennuttajana.

Yleiskaava

Kaavamuutoksen alue on tehokasta asuntoaluetta (A1) kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa. Suunnittelualue sijoittuu n. 350 m päähän kehäradan Louhelan asemasta (LJ).

Asemakaavan muutos

Kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa kaupunkirakenteen sopivaa täydennysrakentamista. Asemakaavalla muutetaan nykyinen asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta asuin- ja liiketilojen korttelialueeksi AK. Nykyinen ostoskeskusrakennus puretaan ja tilalle esitetään 8-kerroksista asuin- ja liiketaloa ja liiketilaa kivijalkakerrokseen. Kerrosalaa asumiselle esitetään 3 300 k-m², mikä mahdollistaa noin 80–90 asuntoa 85–95 asukkaalle. Asuinrakennuksen maantasokerrokseen Uomatien ja viereisen aukion suuntaan esitetään liike- ja palvelutilaa liiketilaa 190 k-m². Asuinrakennuksen kaakkoiskulmaan tulee sijoittaa asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä tiloja. Varsinainen oleskelupiha on sijoitettu 1-kerroksen rakennusmassa katolle. AK-korttelialueen pohjoisosaan osoitetaan ajoyhteys, jolla huolto ja tontille ajo on sallittu. Autopaikat sijoitetaan osin pysäköintilaitokseen, osin maan tasoon LPA-alueelle.

Kaavamääräyksissä on painotettu erityisesti uudistuvan korttelin arkkitehtuuria sekä kytkeytymistä alueen kaupunkirakenteeseen.

Kuohukujan ostoskeskus on monissa selvityksissä todettu kulttuurihistorialliselta arvoltaan erittäin merkittäväksi, mutta se on huonokuntoinen ja siksi osin tyhjillään. Kaavatyössä on tutkittu myös ostarin säilyttävä vaihtoehto sekä osittainen uudisrakentamisvaihtoehto. Kaupunkisuunnittelu teetti Kuohukujan ostoskeskuksen uudiskäytön mahdollisuuksista selvityksen, jonka laati Optiplan Oy. Asemakaavamuutoksen mukaista, ostoskeskuksen purkavaa vaihtoehtoa perustellaan rakennuksen heikolla kunnolla, osittaisella käyttämättömyydellä sekä kustannussyillä. Lisäksi ratkaisulla saadaan lisää uusia, esteettömiä ja hyvin ääni- ja lämpöeristettyjä asuntoja Myyrmäkeen.

Ostoskeskuksessa ei ole päivittäistavarakauppaa, se on naapuritontilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 1.2.2018

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa 3.2.2018 ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteet pyydettiin 2.3.2018 mennessä (MRL 62 §) sekä erillisellä kuulemisella 3.8.2018 mennessä ja niitä saatiin 16 kappaletta, joista kaksi on saman asuntoyhtiön. Lisäksi hankkeesta järjestettiin 12.2.2018 asukastilaisuus sekä erillinen kuuleminen naapurikiinteistöille 14.6.2018. Mielipiteissä nousi esille muun muassa nykyisin tyhjillään olevat liiketilat sekä autopaikkamäärän säilyminen. Osa asukkaista koki, että rakentaminen varjostaa ympäröiviä asuinrakennuksia.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset

Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaavatyö kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa 3 300 k-m², (noin 85–90 asuntoa).

Sopimus

Asemakaavan muutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Muutostkustannukset maksaa hakija Kiinteistö Oy Myyrinmäki ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 4 (18 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 000 €), yhteensä 19 000 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 5.11.2018 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.11.2018 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1-3,
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot,
- c) vahvistetaan maksuluokka 4 ja todetaan, että hakija Kiinteistö Oy Myyrinmäki maksaa muutostkustannukset (18 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1000 €), yhteensä 19 000 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 12.11.2018 § 26

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 5.11.2018 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1-3,
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot, ja
- c) vahvistaa maksuluokaksi 4 ja todeta, että hakija Kiinteistö Oy Myyrinmäki maksaa muutuskustannukset (18 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1000 €), yhteensä 19 000 €.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.11.2018–2.1.2019.

Tällöin jätettiin kolme muistutusta, joissa esitettiin

- rakennus saisi olla korkeintaan kolme- tai neljäkerroksinen,
- kaavamuutos on hylättävä,
- ostoskeskusta ei tule purkaa, aloitettava suojelukaavan valmistelu Myyrmäen pohjoisosaan.

Muistutukset vastineineen ovat liitteenä.

Lausunnot

Kaupunginhallitus päätti 12.11.2018 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot.

Kaupunginmuseolta pyydettiin lausunto, jonka mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot.

Rakennus on kuitenkin heikon kunnon vuoksi pääosin tyhjillään eikä rakennusvalvonnan arvion mukaan ole taloudellisteknisesti korjattavissa.

Lausunto ja vastine on liitteenä.

Tarkistukset

Kaavaselostusta on tarkistettu.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.2.2019 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.2.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1-3,

- c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Käsittely:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Maija Vanhanen esitti asian palauttamista valmisteluun. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Kaupunginhallitus 4.3.2019 § 23

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.2.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1-3,
- c) lähettää kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Sopimus:

Asiaa koskeva maankäyttösopimus on allekirjoitettu 28.2.2019.

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 29

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon,
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.2.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1-3,
- c) lähettää kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon,

- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 25.2.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1–3,
- c) lähettää kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Sade Tahvanainen esitti kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Kotilan kannattamana asian palauttamista takaisin valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: He, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat asian palauttamista takaisin valmisteluun äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin kuusi (6) jaa-ääntä (Juurikkala, Kaira, Multala, Norrena, Orpana, Rokkanen) ja kuusi (6) ei-ääntä (Abdi, Hakulinen, Kaukola, Kotila, Puoskari, Tahvanainen). Äänestyksessä annettujen äänten näin mennessä tasan, ehdotus, jota puheenjohtaja on äänestänyt, tulee päätökseksi, joten asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä 25.2.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1–3.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginvaltuuston jäsen Jouko Jääskeläinen esitti asian palauttamista takaisin valmisteluun. Palautusta kannattivat Keskustan valtuustoryhmä, vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja sosialidemokraattinen valtuustoryhmä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: He, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat asian palauttamista takaisin valmisteluun äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 32 jaa-ääntä ja 33 ei-ääntä, joten asia palautettiin valmisteluun.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaavaehdotuksen uudelleen valmistelu

Palautuksen johdosta kaavaehdotukseen on tehty seuraavia tarkistuksia:

Huoneistojakauma on tarkistettu siten, että yksiöitä on 22 kpl eli 28,6 % ja perheasuntoja (3 h+) 16 kpl eli 20,8 %. Samalla asuntojen lukumäärä on vähentynyt 88 asunnosta 77 asuntoon. Sauna sijoitetaan asuinrakennuksen katolle ilmastointihuoneen viereen, minkä myös nähtävillä ollut kaavaehdotus sallii. Huoneistojakauma sovitaan maankäyttösopimuksessa.

Vanhassa ostoskeskuksessa ei ole käyttökelpoisia rakennusosia. Ne eivät täytä nykyisiä rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Katto on vuotanut, palkit ovat taipuneita ja pilarit alapäistään lahot. Vain liimapuupalkkeja voidaan käyttää katoksessa.

Uudisrakennuksessa voidaan kuitenkin käyttää uudella tavalla vanhan ostoskeskusrakennuksen aiheita: tummaa tiiltä, liimapuupalkkeja, ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Puupilarit rekonstruoidaan.

Kaavamuutosehdotus määräyksineen on tarkistettu uutta luonnosta vastaavaksi, erityisesti

- Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.
- Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa.
- Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.
- Lentokentän laskeutumisvyöhykkeellä ääneneristävyysvaatimus lentomelua vastaan on asunnoissa 35 dB ja liiketiloissa 28 dB.
- LPA-tonttia ei pienennetä vaan katuvalaisimen ja kaapelin saa sijoittaa LPA-tontin puolelle.
- Tarpeettomiksi jääviä kaavamääräyksiä on poistettu.
- Lisäksi kaava on piirretty uuteen tietojärjestelmään.

Uusi rakennusoikeus on 3 475 k-m² + liiketiloja 170 k-m², yhteensä 3 645 k-m².

Muutokset on kuvattu tarkemmin kaavaselostuksessa.

Kaavan nähtävilläolon aikana annettuihin muistutuksiin ja lausuntoon annetaan tarkistettua kaavaehdotusta vastaavat vastineet.

Kaavaan on saatu myös kaupunginmuseon pyytämä lausunto, Arkkitehdit Leppänen Oy 13.12.2019.

Myyrmäen Huolto Oy on kuultu tarkistuksista MRA 32 §:n mukaisesti sähköposteilla 20.12.2019 ja 2.1.2020.

Vastauksessaan 14.1.2020 Myyrmäen Huolto Oy edellytti sopimusta jätehuollon sijoituksesta sekä mahdollisten autokatosten ja autotallien rakentamisesta.

Tarvittavat yksityisoikeudelliset sopimukset eivät vaikuta kaavaratkaisuun.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtäville pano ei ole tarpeen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.2.2020 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.2.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1–3,
- c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Sopimus

Asemakaavamuutosta koskeva maankäyttösopimus on allekirjoitettu 27.3.2020.

Kaupunginhallitus 6.4.2020 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.2.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1-3,
- c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 11.2.2020 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002364 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 15 Myyrmäki / Kuohukuja 1-3,
- c) kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä MRL 67 §:n mukaisesti pyytäneet.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

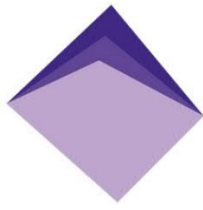
- Asemakaavamuutoksen selostus 11.2.2020
- Muistutukset ja vastineet 11.2.2020
- Lausunto ja vastine 11.2.2020
- Lausunto, Arkkitehdit Leppänen Oy 13.12.2019

Täytäntöönpano: laki ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 050 312 2132, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa
Myyrmäki

002364 Kuohukuja 1–3

Kuohukujan ostoskeskuksen tilalle asuntoja ja liiketilaa

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 11.2.2020 päivättyä asemakaavakarttaa
nro 002364

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Kuohukujan ostoskeskuksen purku ja uuden asuin- ja liiketalon rakentaminen.

Asemakaavan muutos

Vantaan kaupunki, kaupunginosa 15 Myyrmäki

Osa korttelia 15652 sekä katualuetta

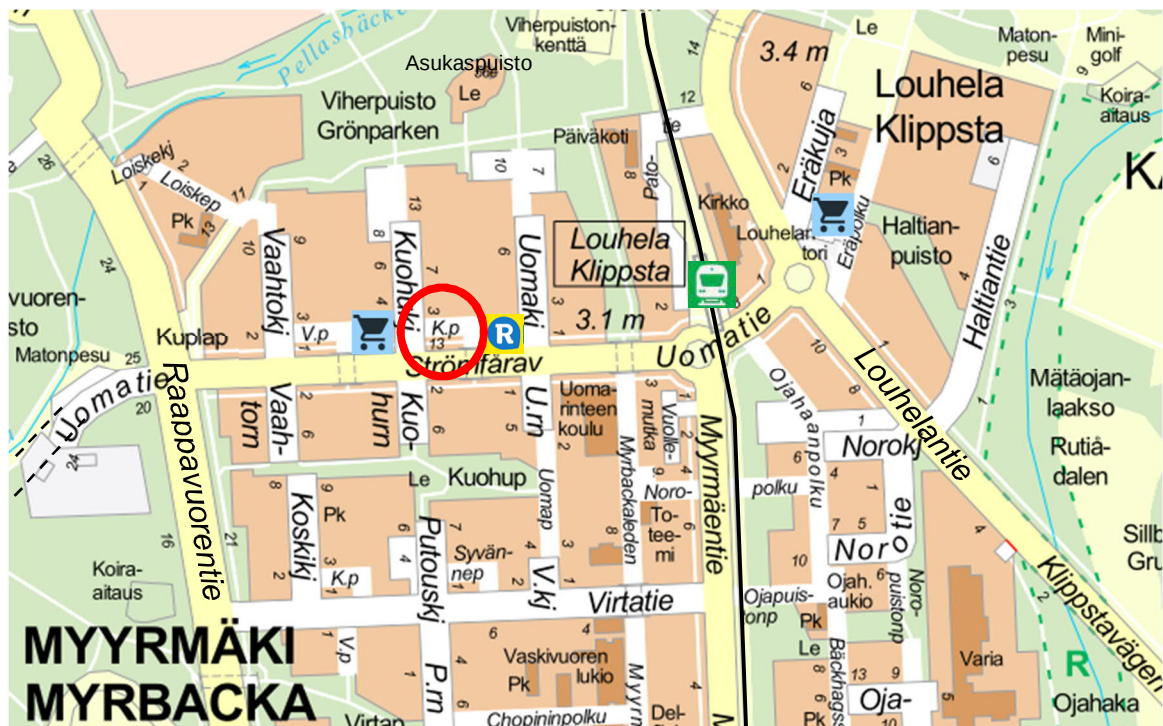
(Kumoutuvan asemakaavan kortteli 15653, osa korttelia 15652 sekä katualuetta)

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 15652

Kaava-alueen sijainti

Kuohukuja 1 – 3

Alueen sijainti, lähipalvelut ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Kaavan laatijat

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti

Johanna Rajala, asemakaavasuunnittelija, 31.12.2018 asti

Kaavaprosessin vaiheet

- Kiinteistö Oy Myyrimäen kaavamuutoshakemus 29.9.2017
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1.2.2018, mielipiteet 2.3.2018 mennessä
- Erillinen kuuleminen 1.6.2018, mielipiteet 3.8.2018 mennessä
- Asukastilaisuus 12.2.2018 ja erillinen kuulemistilaisuus 14.6.2018
- Nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 28.11.2018 – 2.1.2019
- Kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti kaavan uudelleen valmisteltavaksi
- Myyrmäen Huolto Oy:n erillinen kuuleminen 2.1. – 21.1.2020.

Sisällysluettelo

1. Tiivistelmä.....	4
2. Lähtökohdat.....	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
2.2 Suunnittelutilanne	11
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	15
3.1 Suunnittelun käynnistäminen ja vireilletulo	15
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	15
3.4. Asemakaavan tavoitteet	26
3.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	27
4. Asemakaavan kuvaus.....	37
4.1 Kaavan rakenne	37
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	39
4.3 Aluevaraukset.....	39
4.4 Kaavan merkittävät vaikutukset	48
4.5 Ympäristön häiriötekijät	52
4.5 Nimistö.....	52
5. Asemakaavan toteutus	53

Luettelo kaavaa koskevista selvityksistä

- Kuohukuja 1, rakennushistoriaselvitys, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 30.11.2017
- Ostarien uudet konseptit, Kuohukuja 1, Optiplan Oy 1.6.2018
- Meluselvitys, Koy Myyrinmäki, Helimäki Akustikot 29.5.2018
- Varjoanalyysit, Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 8.6.2018

Edelliset ovat luettavissa https://www.vantaa.fi/uutisia/ajankohtaiset_kaavat/myyrmaen_kaavat/myyrmaen_kaavat_arkisto/101/0/137195 ja ne on referoitu tässä kaavaselostuksessa.

Muita lähteitä

- Olli Helasvuo & Niina Vainio; Laatua laitakaupungilla – Vanaan ostoskeskukset 1961–1986. Vantaan kaupunginmuseo ja Vantaan kaupunkisuunnittelu, C8:2008
- Selvitys Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1961–1986 maankäytön mahdollisuuksista, Kala 18.5.2015, Kh 8.6.2015 tiedoksi
- KOy Myyrinmäki; Laskelma korjauskustannuksista 25.8.2017
- KOy Myyrinmäki; Selvitys kiinteistön kunnosta, kannattavuudesta ja vuokrausasteesta 25.8.2017
- KOy Myyrinmäki; Tiilijulkisivujen kuntotutkimus ja vesikaton kuntokartoitus 31.12.2013
- KOy Myyrinmäki; Vesivahingon kosteuskartoitus 10.2.2016

1. TIIVISTELMÄ

Havainnekuva Kuohuaukiolta idästä.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019

Asemakaavamuutoksessa Kuohukujan ostoskeskuksen paikalle esitetään uutta arkkitehtuuriltaan korkeatasoista 8-kerroksista asuinkerrostaloa ja yksikerroksista liikerakennusta. Rakentaminen sovitetaan näin Pohjois-Myymäen kaupunkirakenteeseen ja Uomatien kaupunkikuvaan.

Kerrosalaa tulee asumiselle 3 475 k-m² ja liiketiloiksi 170 k-m², yhteensä 3 645 k-m². Kaava tuottaa 77 asuntoa. Näistä yksiöitä on 22 kpl (29 %) ja perheasuntoja 16 kpl (21 %).

Autopaikat sijoitetaan osin pysäköintihalliin, osin maan tasoon viereiselle LPA-tontille. Oleskelupiha sijoittuu pysäköintihallin katolle, sauna asuinrakennuksen katolle ullakolle.

Yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1.

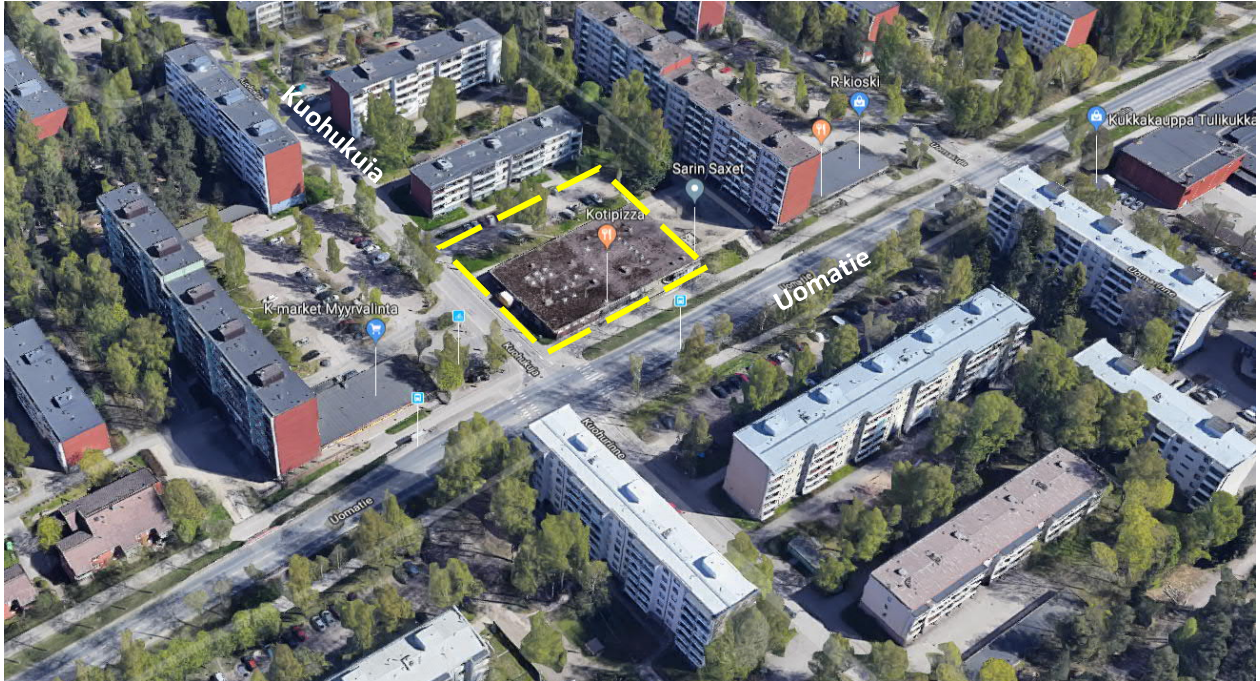
Kaavamuutoksessa nykyinen asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Kuohupolun paikalle osoitetaan yleinen jalankulku- ja huoltoajoyhteys ja tontille ajo Kuohuaukiolle. Lisäksi 1 metrin levyinen kaistale Kuohukujan puoleista tontinosaa muutetaan katualueeksi, jolloin nykyinen katuvalaisin ja kaapeli sijoittuvat katualueelle.

Kuohukujan ostoskeskus on todettu selvityksissä kulttuurihistorialliselta arvoltaan erittäin merkittäväksi. Tämän vuoksi kaavatyössä on tutkittu myös ostoskeskuksen säilyttävä ja osittain säilyttävä vaihtoehto. Ostoskeskus on kuitenkin heikkokuntoinen ja siksi pääosin tyhjiillään. Rakennusvalvonta on arvioinut, että rakennus ei ole taloudellisteknisesti korjattavissa. Rakennuksessa ei ole käyttökelpoisia rakennusosia. Ne eivät täytä nykyisiä rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Katto on vuotanut. Palkit ovat taipuneita ja pilarit alapäistään lahot. Vain liimapuupalkkeja voidaan käyttää katoksessa.

Uusissa rakennuksissa käytetään kuitenkin uudella tavalla vanhan ostoskeskuksen aiheita: tummaa tiiltä, liimapuupalkkeja, ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Puupilarit rekonstruoidaan.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Kaavamuutosalue ja sen lähiympäristö lounaasta.

Google 2019

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Myyrmäki on rakennettu osaksi Haaga – Vantaan nauhakaupunkia ja läntisen Vantaan aluekeskukseksi. Alerakentamissopimus solmittiin 1967. Sen jälkeen kaupunginosaa on rakennettu kaikkina vuosikymmeninä. Martinlaakson rautatie valmistui 1975 ja Kehärata 2015.

Myyrmäki sijaitsee liikenteellisesti erinomaisella paikalla Kehäradan varrella ja lähellä Hämeenlinnanväylää. Yhteydet Helsingin keskustaan, lentoasemalle ja muualle pääkaupunkiseudulle ovat hyvät. Muita vetovoimatekijöitä ovat erinomainen palvelutarjonta, virkistysalueet ja yhteisöllisyys. Kaupunkikulttuuri kukoistaa etenkin Myyrmäki-liikkeen ansiosta. Alue on profiloitunut myös katu- ja taiteen kaupunginosana. Kaavoituksen pääpaino on nyt Myyrmäen keskustassa. Uudet kaavoituskohteet sijoittuvat tiiviisti nykyiseen kaupunkirakenteeseen kehäradan vaikutusalueelle.

Kuohukujan ostoskeskus liittyy Myyrmäen pohjoisosan aluerakentamiseen. Ostoskeskuksen ympäristö on osa Uomatien ja risteävien jalankulkureittien muodostamaa, miellyttävää jalankulkuympäristöä. Ostoskeskus liittyy tiiviisti sen molemmiin puoliin oleviin asuinkerrostaloihin niiden matalien liiketilasiipien, porttikäytävien ja toistuvien aukiosommitelmien myötä. Kokonaisuus on hyvin säilynyt. Rakennuksen itäpuolella on pieni toriaukio, josta nousee portaita pitkin ostoskeskuksen paviljongeille. Aukio muodostaa viihtyisää julkista ulkotilaa.

Kiinteistö Oy Myyrmäki on teetetty ostoskeskusrakennuksesta ulkopuolisen asiantuntijan kuntotutkimuksen. Tutkimuksen mukaan rakennus on niin huonossa kunnossa, että sen taloudellinen käyttö on elinkaarensa päässä. Kuntotarkastuksen lisäksi rakennuksessa on tehty kartoituksia satuneiden vesivahinkojen johdosta. Rakennuksen tiloista on käytössä enää vain kolmannes.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Myyrmäen pohjoisosaan moreeniselänteelle, joka kohoaa monin paikoin yli 48 metrin korkeuteen. Tällä selänteellä kulkee myös Mätäjoen ja Pitkäjärven valuma-alueiden välinen vedenjakaja. Kuohupuisto on yksi korkeimmista lakialueista, jonka korkein kohta on 48,6 metrin korkeudella. Siellä on vielä näkyvissä maiseman alkuperäinen luonne, jossa on komeita kallioita ja mäntyjä. Nykyisin suurin osa kaupunginosan pintamaasta on kuitenkin täyttömaata.

Vesistöt ja vesitalous

Nykytilanteessa kaava-alue on osin vettä läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa ja osin puoliläpäisevää hiekkakenttää. Tonttien kuivatus perustuu yleiseen hulevesiviemärintiini. Kaava-alueen länssiosan hulevedet johdetaan Pellaksenojaan ja edelleen Varistonojaa Pikkujärveen ja Pitkäjärveen ja lopulta Espoossa mereen. Kaava-alueen itäosan hulevedet johdetaan Mätäjoaan. Mätäjoanlaakso on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue ja se toimii luontaisena tulva-alueena. Mätäjoanlaaksossa elää harvinaisia eläin- ja kasvilajeja, joista merkittävin on halavasepikkä. Kaava-alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä

Kaava-alue on täyttömaata.

Topografia

Alue viettää hieman länteen. Maaston korko vaihtelee +41,9 ... 44,0 metrin välillä.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

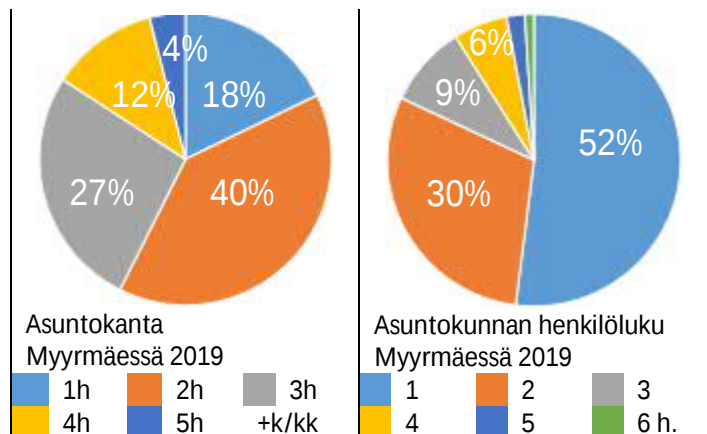
Väestön rakenne ja kehitys

Myyrmäki on Vantaan väkirikkain kaupunginosa, asukkaita nyt 17 200 henkeä, ja asukastiheydeltään suurin, 6 100 asukasta/km². Väkiluku on kasvanut täydennysrakentamisella koko vuosikymmenen. Asunnoista lähes kaikki ovat kerrostaloissa. Myyrmäen asutokunnista puolet on yhden hengen talouksia ja asutokunnan keskikoko on 1,8 henkeä. Asuntojen keskikoko on 61 m², yksiöitä on 18 %. Myyrmäkeläisten ikärakenne on nykyisin senioripainotteinen (65+ vuotiaita 23 %). Myös vieraskielisten osuus on kasvanut ja on nyt 24 %. Myyrmäen suuralueella on 57 000 asukasta. (1.1.2019)

Palvelut ja työpaikat

Myyrmäki on läntisen Vantaan aluekeskus, josta löytyy runsaasti julkisia ja kaupallisia palveluita. Kaupallisen ytimen muodostavat Myyrmannin ja Isomyyrin kauppakeskukset. Kaupunginosassa on erinomaiset vapaa-ajan palvelut. Alueella sijaitsee urheilutalo, uimahalli ja urheilupuisto. Myyrmäki on myös koulutuspalveluiden keskus.

Myyrmäessä on runsaasti työpaikkoja. Niistä suurin osa sijaitsee Kehäradan asemien läheisyydessä.

Kaupunkirakenne ja kaupunkikuva

Myyrmäki on osa Haaga – Vantaaksi kutsuttua rautatiehen ja Hämeenlinnanväylään tukeutuvaa kaupunkirakennetta. Kaavamuutosalue sijaitsee Myyrmäen pohjoisosassa Uomatien varrella noin 360 metrin päässä Louhelan asemasta. Myyrmäen rakentaminen alkoi Louhelasta ja Uomatieltä 1960-luvulla ja kaupunginosa rakentui vähitellen pohjoisesta etelään päin. Myyrmäkeä on rakennettu kaikkina eri vuosikymmeninä. Martinlaakson rautatie valmistui 1975 ja Kehärata 2015.

Uomatietä rajaavat asuinkerrostalojen punatiilipäädyt ja niihin liittyvät yksikerroksiset liiketilasiiivet. Naapuritonteilla on 4 – 8-kerroksisia taloja. Maanpäällinen kellari lasketaan nykyisin kerrokseksi. Viereisillä tonteilla Uomatien varrella on kaupallisia palveluita, muun muassa K-market ja R-Kioski.

Kuohukujan ostoskeskus.

R-kioski, Uomakuja 2.

JRa 2018

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kuohukujan ostoskeskusrakennus on vuodelta 1972 ja sen on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Uniplan ky / Ilpo Hälvä. Rakennus on säilynyt osittain liikerakennuksena. Pääosa tiloista on tyhjiillään. Ostoskeskus on mittakaavaltaan pieni ja suunnittelultaan oman aikansa edustava esimerkki. Vantaan kaupunginmuseon ylläpitämässä Kirsti-tietokannassa rakennuksen kulttuurihistoriallinen arvo on luokkaa erittäin merkittävä, R1. Laatua laitakaupungilla –inventoinnissa (2008) ostoskeskusta on kuvattu muun muassa näin: Ostoskeskus on poikkeuksellisen näyttävä ja harkittu arkkitehtoninen teos, jonka rakennusosat vaikuttavat tarkasti suunnitelluilta ja ne on toteutettu huolellisesti. Ostoskeskus liittyy tiiviisti sen molemmin puolin oleviin, Eino Tuompon vuonna 1969 suunnittelemiin asuinkerrostaloihin niiden matalien liiketilasiipien, porttikäytävien ja toistuvien aukiosommitelmien myötä. Rakennus edustaa 1960-70-lukujen ostoskeskuksille ominaisen liimapuuarkkitehtuurin viimeisteltyä parhaimmistoa. Kokonaisuus on erittäin hyvin säilynyt.

Selvitys Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1961 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (2015) sisältää inventointikortit ostareista. Tällä tietokannalla on pyritty hahmottamaan jokaisen ostoskeskuksen tai kauppakeskuksen kohdalla sen merkitystä osana Vantaan paikallishistoriaa, alueen kokonaisuutta sekä kehittymisen edellytyksiä. Lopullisesti kohteiden tulevaisuus ratkaistaan asemakaavoittamalla. Inventoinnissa Kuohukujan ostoskeskuksen todetaan liittyvän Myyrmäen pohjoisosan aluerakentamiseen. Ostoskeskuksen ympäristö on osa Uomatien ja risteävien jalankulkureittien muodostamaa, miellyttävää jalankulkuympäristöä. Ostoskeskus liittyy tiiviisti sen molemmin puolin oleviin asuinkerrostaloihin niiden matalien liiketilasiipien, porttikäytävien ja toistuvien aukiosommitelmien myötä. Rakennuksen itäpuolinen pieni toriaukio muodostaa viihtyisää julkista ulkotilaa. Ostoskeskuksen merkittävyys paikallisessa palveluverkossa on todettu olevan vähäinen ja sen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisesti-tekniisesti korjattavissa. Kuitenkin rakennushistorialliselta arvoltaan ostoskeskus on inventoinnissa esitetty erittäin merkittäväksi.

Kuohukujan ostoskeskus.

Ostoskeskuksen itäpuoleinen aukio.

JRa 2018

Kuohukujan ostoskeskuksen (1972) jälkeen Myyrmäkeen ovat valmistuneet Myyrinpuhos (1975), Isomyyri (1985), Myyrmanni (1994) ja uusi Louhelan ostoskeskus (2012).

Asemakaavamuutostyön lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuu-toshakemuksen mukainen vaihtoehto, jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään asumista sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä säilyttävä ja osittain säilyttävä tarkastelu.

Rakennushistoriallinen selvitys, yhteenveto

Asemakaavamuutosta varten Kuohukujan ostoskeskuksesta on tehty rakennushistoriallinen selvitys (Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 30.11.2017).

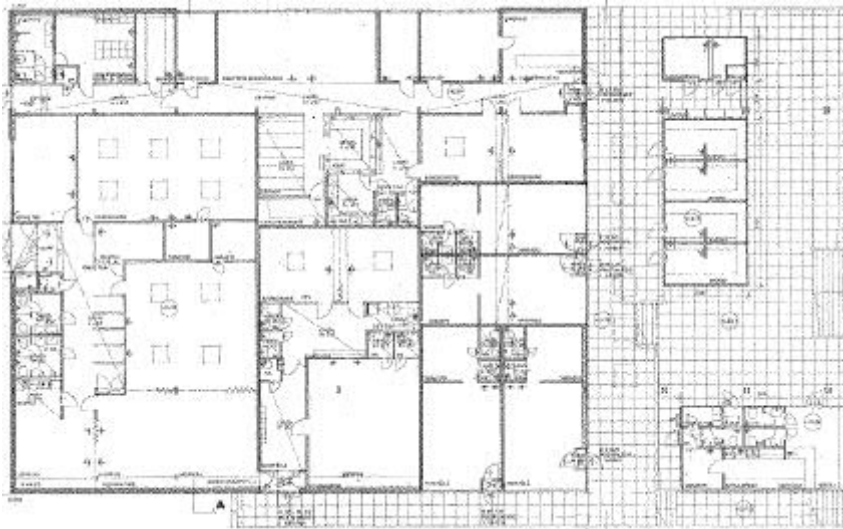
--- Ilpo Hälvän suunnittelema ostoskeskus on vuonna 1972 valmistunut suorakaiteenmuotoisen lii-kerakennuksen ja kahden pienemmän kioskipaviljongin muodostama kokonaisuus. Yhteinen katto ja paviljonkeja ympäröivä terassi sitovat osat yhdeksi kokonaisuudeksi. Ostari on oranssia paviljonkia lukuun ottamatta värimaailmaltaan tummasävyinen.

Kulttuurihistorialliset arvot

Hälvän suunnittelema kokonaisuus kuuluu Vantaan modernin rakennuskulttuurin kohteisiin ja on osa vantaalaista rakennusperintöä. Rakennus edustaa tyyliään konstruktivismia ja on 1970-luvun arkkitehtuurin tyylipiirteitä omintakeisesti yhdistävä kokonaisuus.

Vantaan kaupunki on teettänyt selvityksen vanhojen ostoskeskusten maankäytön mahdollisuuksista. Lautakunta poisti ostoskeskusten jaottelun eri koreihin. Rakennusvalvonnan arviona oli luokka 2 (heikko, tilanne huononee, ei taloudellisteknisesti korjattavissa) ja yleiskaavoituksen arviona luokka 3 (ostoskeskuksen merkittävyys paikallisessa palveluverkossa on vähäinen; kiinteistöä voidaan kehittää ilman että paikallinen palvelutarjonta heikkenee oleellisesti) (Heikkola, 2014; Rekonen, Aavaharju, Korhonen, Lamminen, Timo & Viitanen, 2015; Vantaan kaupunkisuunnittelu, Kala 18.5.2015). Ostoskeskus sai Laatua laitakaupungilla – Vantaan ostoskeskukset 1961 – 1989 -selvityksessä luokituksen "kansainvälisesti tai valtakunnallisesti merkittävä" (Helasvuo & Vainio 2008), mutta inventointi ei ollut kansainvälisesti eikä valtakunnallisesti kattava eikä kohde sisälly Museoviraston valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennussuojelukohteisiin. Kaupunginmuseo antoi Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 – 1979 -inventointiraportissa luokituksen A1, Vantaan rakennusperinnön kannalta merkittävä (Eskola 2002). Nykyinen Vantaan kaupunginmuseon luokitus on R1, inventoitu kohde on kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä.

1972 valmistuneen rakennuksen ulkopuoli, sekä useat ovet, ikkunat ja tuulikaapit ovat säilyneet pääosin alkuperäisessä asussaan. Pintojen ja elementtien korjauksia ei ole rakennukseen juurikaan tehty ja näin ollen rakennus on kauttaaltaan huonossa kunnossa. Ulkoiset muutostyöt eivät ole tehty muistuttamaan alkuperäistä kovinkaan paljon, vaan julkisivujäsentelyä, väritystä ja materiaaleja on paikoin muutettu. Massoittelu ja suuret linjat ovat kuitenkin ennallaan. Muutostöitä on tehty tiheään ja huolettomasti etenkin sisätiloihin käyttötärpeiden muuttuessa.

Pohjapiirros.
Ilpo Hälvä 1971

Ostoskeskukseen
tehdyt muutokset.

- Ei merkittäviä muutoksia.
- Uusittuja pintoja ja yksityiskohtia:
- 1970 – 1980
- 1990 – 2000
- 2000 – 2010

Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 2017

Yleiseen kaupunkirakenteeseen suhteutettuna liikekeskukset voidaan jakaa karkeasti kahteen eri tyyppiin: pienimuotoisiin asuinalueita palveleviin ostoskeskuksiin ja autoilla liikkuville tarkoitettuihin suurellisiin kauppakeskuksiin. Kuohukujan ostoskeskus on pienimuotoinen sisä- ja ulkotilan käsittävä ostari. Rakennus on historiallisesti tyypillinen alueelleen. Uomatiellä, Myyrinmäen ostarin molemmin puolin on vastaavan ikäiset ostoskeskukset, joissa yhteneviä piirteitä ovat muun muassa tumma ulkoasu, matala tasakatto ja suorakulmaisuus. Lisäksi 1970-luvun ostoskeskussuunnittelulle tyypillinen yhtenäisen tilan luominen näkyy rakennuksissa sisätilojen muunneltavuutena, sekä ulkotilojen kattamisena. Muunneltavuus oli ostoskeskusten kohdalla hyvin keskeistä, niin tilaajan pyrkimysten kuin arkkitehdin suunnittelun kannalta. Rakennussuojelun kannalta muunneltavuus ja väliaikaisuus ovat kuitenkin erittäin haasteellisia lähtökohtia. (Ilkkala, Joutsalmi, 2010)

Ympäristöarvot

Piha-alue on ympäristön suhteen toistuva ja jäsennelty, mutta kasvillisuudeltaan vaatimatonta. Nykyisin yleisilme on epäsiisti ja levoton. Julkisivuissa on runsaasti markiiseja ja mainoksia, jotka eivät ole keskenään yhtenäisiä.

Betonisokkeli.

Portaat ja kaide.

Palkit ja pilarit.

Sisätiloja.

Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 2017

Virkistys

Tontin vieressä on Kuohuaukio. Lähimmät viheralueet ovat Kuohupuisto (200 m), Viherpuisto (300 m) ja Raappavuoret (500 m).

Liikenne

Uomatie on paikallinen kokoojaku, jonka liikennemäärä on 2 940 ajon/vrk (2018) ja nopeusrajoitus 40 km/h. Kuohukuja on päättävä lyhyt tonttikatu, 600 ajon/vrk (2018), 30 km/h. Uomatiellä on jalankulku-pyörätiet ja alikulkuja. Kuohukujalla on jalkakäytävät ja kadunvarsipysäköintiä.

Louhelan asemalle on noin 360 m. Uomatiellä kulkee useita bussilinjoja.

Tekninen huolto

Vedenjakelu

Kaava-alue on rakennetun vesijohtoverkoston piirissä. Kaava-alueen lähimmät yleiset vesijohdot sijaitsevat Uomatiellä (63 M 1988, 300 V 1969) ja Kuohukujalla/Kuohurinteellä (150 V 1969). Kaava-alue kuuluu vedenjakelujärjestelmässä Myyrmäen painepiiriin, johon vedet johdetaan Pitkäkösken vedenpuhdistuslaitokselta Helsingistä. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +82 m... +95 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

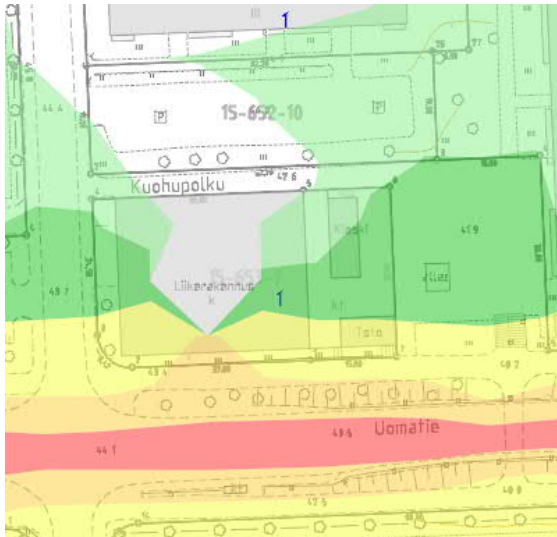
Kaava-alue on rakennetun jätevesiviemäriverkon piirissä. Kaava-alueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Kuohukujalla/Kuohurinteellä (300 B 1969) ja Uomatiellä (300 B 1969). Kaava-alueen jätevedet johdetaan Vapaalan jätevedenpumppaamolle. Vapaalasta jätevedet johdetaan runkoviemäriässä Vihdintien alitse Hämeenkylässä ja sieltä Hämevaaraan. Hämevaarassa runkoviemäri liittyy Espoon viemäriverkostoon, jossa jätevedet ohjataan Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesijärjestelmä

Kaava-alue on rakennetun hulevesiviemäriverkoston piirissä. Kaava-alueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Kuohukujalla/Kuohurinteellä (300 B 1969) ja Uomatiellä (400 B 1969, 300 B 1969). Hulevedet johdetaan hulevesiviemäreissä ja avo-ojissa Mätäojaan sekä Pellaksenojaan.

Sähköverkko ja kaukolämpö

Vantaan Energian pienjännitemaakaapeleita on kaava-alueen koilliskulmassa. Kaukolämpöjohdot kulkevat Kuohukujalla.

Ympäristöhäiriöt

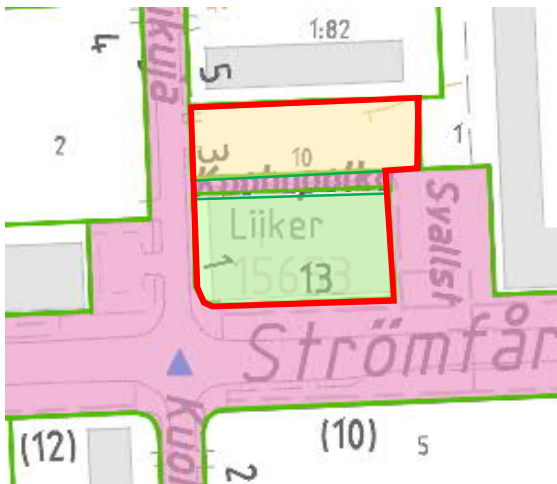
Alueella on lento- ja katumelua. Lentomelutaso Lden 50 ... 55 dB edellyttää asunnoilta 32 dB ja toimistoilta 28 dB ääneneristävyyttä sekä laskeutumisvyöhyke asunnoilta 35 dB ääneneristävyyttä. Katumelun torjuntasuunnitelma on esitetty jäljempänä. Tässä tapauksessa ääneneristävyysvaatimus lentomelua vastaan on määräävä.

Tiemelutilanne 2016.

Keskiaänitaso (LAeq), päivällä (klo 7-22)

45-50	50-55	55-60	60-65
65-70	70-75	75- dB	

Vantaan ympäristökeskus 2016

Maanomistus

Maanomistustilanne.

Maanomistaja	Alue
Myyrmäen Huolto Oy	Kuohukuja 3
Kiinteistö Oy Myyrinmäki	Kuohukuja 1
Vantaan kaupunki	Katualueet

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

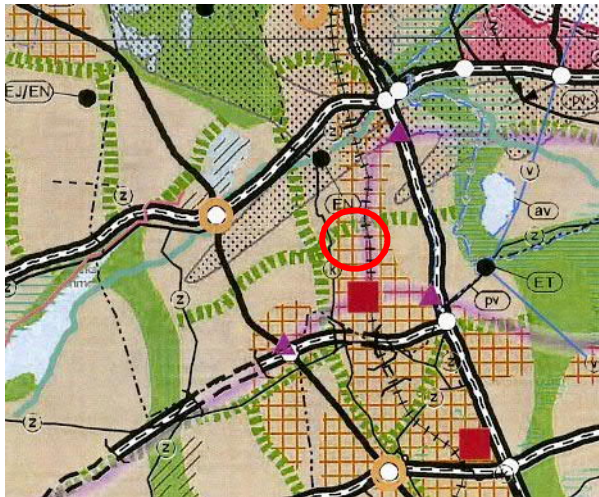
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Tähän asemakaavamuutokseen liittyviä tavoitteita (VN 14.12.2017)

- Luodaan edellytykset väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotutannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.

Yksittäiseen rakennushankkeeseen tavoitteet välittyvät kaavoituksen kautta.

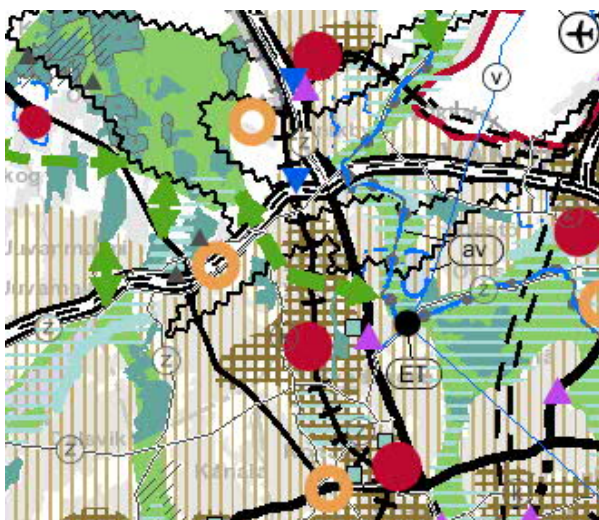
=> Kaavamuutos on tavoitteiden mukainen. Ostoskeskus ei ole valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö.

Maakuntakaava

Uudenmaan maakuntakaavoissa (2014) alue on taajamatoimintojen aluetta ja tiivistettävää aluetta.
=> Kaavamuutos on maakuntakaavojen mukainen.

- Keskustatoimintojen alue.
- Taajamatoimintojen alue.
- Tiivistettävä alue.
- Virkistysalue.
- Viheryhteystarve.
- Lentomelualue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

Uusimaa-kaava 2050, ehdotus

Kaavan tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Louhela kuuluu pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeseen. Kaavaehdotus oli nähtävillä syksyllä 2019. / Uudenmaan liitto
=> Kaavamuutos on maakuntakaavaehdotuksen mukainen.

- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
- Keskustatoimintojen alue, keskus.
- Kaupan alue.
- Viheryhteystarve.

Yleiskaava

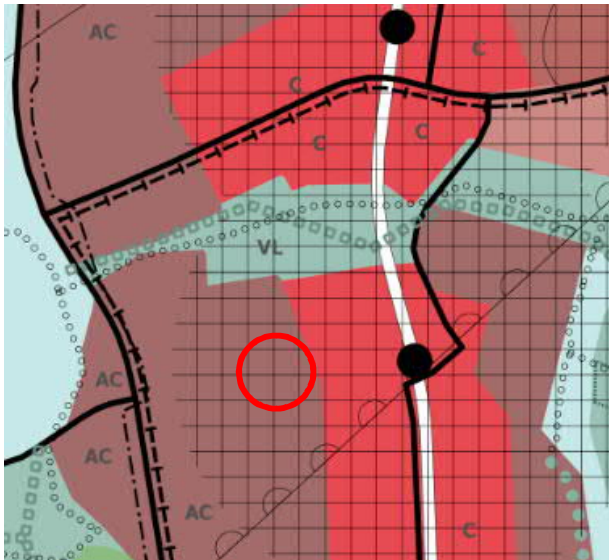
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. => Kaavamuutos on yleiskaavan mukainen.

Vantaan yleiskaava 2007

- A1 Tehokas asuntoalue.
- A3 Pientaloalue.
- C Keskustatoimintojen alue.
- P1 Palvelujen alue.
- PY Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.
- VL Lähivirkistysalue.
- (LJ)-• Joukkoliikenteen terminaali.
- LR Rautatiealue.

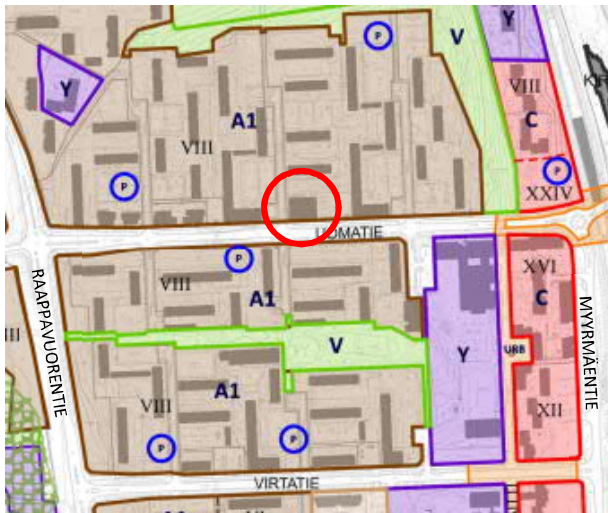
Yleiskaavaluonnos 2020

Kaupunki varautuu 90 000 asukkaan kasvuun vuoteen 2050, mikä tarkoittaa huomattavaa määrää rakentamista. Pääkeskustoista Tikkurilasta, Aviapoliksesta ja Myyrmäestä kehitetään monipuolisia työpaikkojen ja palvelujen keskittymiä. Tämä kaava-alue on asuntovaltaista keskusta-aluetta AC, kestävän kasvun vyöhykettä ja lentoaseman laskeutumisvyöhykettä. Kestävän kasvun vyöhyke on joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. (Kh 11.2.2019, ollut nähtävillä 18.2. – 29.3.2019)
=> Kaavamuuotos on yleiskaavaluonnoksen mukainen.

Vantaan yleiskaavaluonnos 2020

AC	Asuntovaltainen keskusta-alue.
C	Kaupunkikeskustan alue.
SL	Luonnonsuojelualue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Kestävän kasvun vyöhyke.
	Ekologinen runkoyhteys.
	Ohjeellinen ulkoilureitti.
	Rautatieasema.
	Joukkoliikenteen runkoyhteys.
	Pyöräilyn baana.
	Laskeutumisvyöhyke.

Myyrmäen kaavarunko

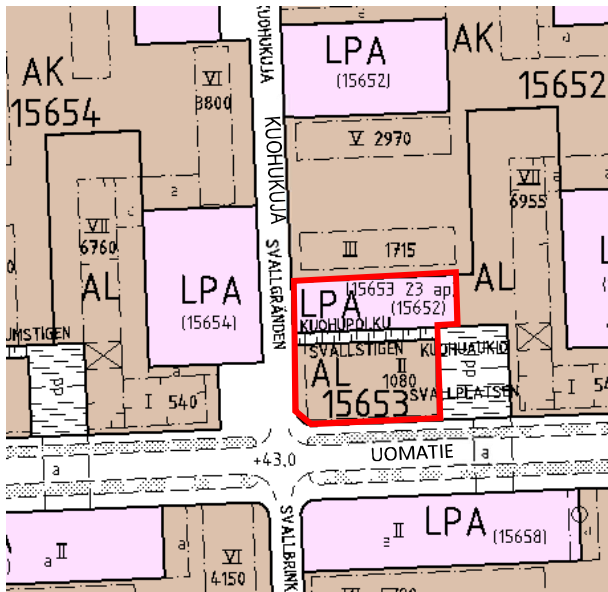
Kaavarungossa on määritelty tavoitteet ja keinot ohjaamaan Myyrmäen kokonaissuunnittelua. Kaavarungossa on esitetty, että tällä alueella voi yleisesti olla kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. (Kh 29.4.2019 § 36)
=> Kaavamuuotos on kaavarungon mukainen.

A1	Tehokas asuntoalue.
C	Keskustatoimintojen alue.
URB	Urbaniin sykkeen alueet.
V	Virkistysalue.
Y	Yleisten rakennusten alue.
VIII	Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.
	Keskitetty pysäköinti.

Myyrmäen kaavarungon havainnekuva, ote.

Uomatien varrella kaupunkikuvaa muodostavat korkeat asuinrakennusten päädyt ja matalat liikerakennusten siivet. Maanpäällinen kellari laskeaan nykyisin kerrokseksi.

Voimassa oleva asemakaava

Alueella on voimassa asemakaava 001319 (Kv 20.10.1997), jossa kaavamuuotosalue on asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta AL, autopaikkojen korttelialuetta LPA sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua katualuetta (pp).

Ajantasa-asemakaava.

AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.
AL	Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.
LPA	Autopaikkojen korttelialue.
15652	Korttelin numero.
1080	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
II	Suurin kerrosluku (room. numeroin).
pp	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.
	Kaavamuuotosalueen rajaus.

Asuinkortteleissa saa rakennusoikeuden ja kerrosluvun lisäksi rakentaa palvelutiloja 10 %.
Asuinkortteleissa saa ullakolle rakentaa sauna-, vaatehuolto- ym. tiloja.
LPA-alueelle on rakennettava korttelia 15653 varten 23 autopaikkaa.

Kaavoja, karttoja ja paikkatietoja voi katsoa tarkemmin: kartta.vantaa.fi

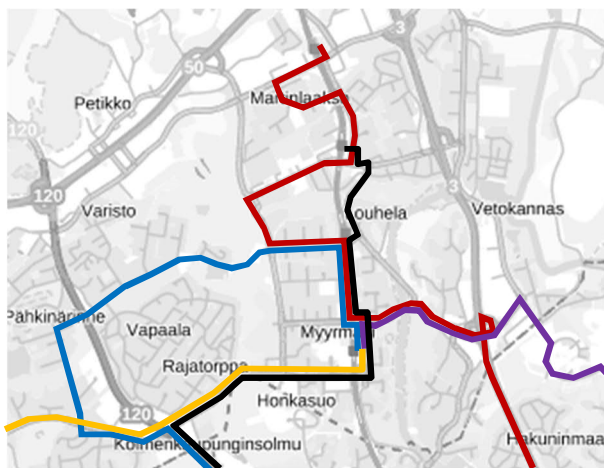
Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Tähdätään riittävään, monipuoliseen ja kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Tavoitteena laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys. (Kv 18.6.2018)

Vantaan asemakaavoituksen tavoitteet 2020

Kaavoitetaan laadukasta, kohtuuhintaista ja monipuolista asumista 260 000 k-m2.

=> Kaava tuottaa asumista 3 475 k-m2 ja 77 asuntoa.

HSL:n linjastosuunnitelma, luonnos

HSL esittää, että Myyrmäkeen tulisi Kehäradan lisäksi viisi tiheästi liikennöivää runkobussilinjaa. Näistä kolme kulkisi Louhelan aseman kautta. Linjasto on tarkoitus toteuttaa elokuussa 2022.

- 300 Elielinaukio – Vihdintie – Pähkinärinne – Louhelan asema – Myyrmäen asema
 - 400 Elielinaukio – Hämeenlinnanväylä – Myyrmäki – Louhelan as – Martinlaakso – Vantaankosken as
 - 520 Martinlaakso – Leppävaara – Matinkylä
 - 530 Myyrmäki – Jorvi – Espoon keskus – Matinkylä
 - 560 Myyrmäki – Malmi – Vuosaari
- Lisätietoja: hsl.fi

Rakennusjärjestys: Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri: Vantaan kiinteistörekisteri.

Rakennuskiellot: Ei ole.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

Ostoskeskus sijaitsee avaralla paikalla. Panoraama Uomatieltä.

TKa 14.1.2019

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA VIREILLETULO

Kiinteistö Oy Myyrinmäki haki kaavamuutosta 29.9.2017.

Kaavatyö otettiin kaupunkisuunnittelun vuoden 2018 työohjelmaan, nro 002364 (Kala 29.1.2018).

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.3.1 Osalliset

- Kaavoituksessa osallisia olivat
- alueen maanomistajat ja maanvuokraajat,
- kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, naapurit,
- asukas- ym. yhdistykset,
- kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia,
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset,
- kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia,
- Uudenmaan ELY-keskus, Liikennevirasto, Pelastuslaitos, Vantaan kaupunginmuseo, tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt, Uudenmaan liitto, HSY, HSL.

3.3.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin 1.2.2018. Asemakaavamuutoksen alkamisesta tiedotettiin Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa 3.2.2018 sekä kirjeitse 1.2.2018 maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Mielenpitoa pyydettiin 2.3.2018 mennessä. (MRL 62 §)

Kaavoituksen vireillä olosta ilmoitettiin kaavoituskatsauksessa Vantaan asukaslehdessä 9.3.2018.

Naapurikiinteistölle Asunto Oy Myyrinmäki (Kuohukuja 5) järjestettiin lisäksi erillinen kuuleminen kirjeellä 1.6.2018, johon mielenpitoa pyydettiin 3.8.2018 mennessä.

Asukastilaisuus osallisille järjestettiin 12.2.2018 ja erillinen kuulemistilaisuus Asunto Oy Myyrinmäkelle 14.6.2018, molemmat Kilterin koululla.

Osallistumisessa ja vuorovaikutuksessa saadut mielipiteet

Asukastilaisuudessa 12.2.2018 nousi esille muun muassa nykyisin tyhjillään olevat liiketilat ja autopaikkamäärän säilyminen. Osa asukkaista koki, että rakentaminen varjostaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Sen sijaan itäpuolisen asuinrakennuksen asukkaat kokivat suunnitelman pääosin hyvänä. Osalta asukkaista tuli myös positiivista palautetta mm. arkkitehtuurista.

Erillisen kuulemistilaisuus 14.6.2018 järjestettiin kaavamuutosalueen naapurikiinteistölle As Oy Myyrinmäki, koska 12.2. järjestetyssä asukastilaisuudessa tuli kysymyksiä Kuohukuja 5:n autopaikkojen järjestämisestä. Paikalla oli neljä asuntoyhtiön edustajaa. Asukkaille esiteltiin asemapiirrosta, johon oli esitetty kummankin kiinteistön tarvitsemat autopaikat. Asukkaat pyysivät tarkistamaan viitesuunnitelmien autopaikkojen leveyden. Lisäksi todettiin, että pelastusajoneuvo tarvitsee enemmän tilaa autorivien välissä. Tämä tulisi olla noin 8 metriä. Korkoero Kuohupolun suuntaan voidaan hoitaa tukimuurilla, joka maisemoidaan. Kulku parkkialueelta aukiolle varmistetaan. Myös varjostuskaaviot esiteltiin asukkaille.

Kirjallisia mielipiteitä saatiin yhteensä 16 kpl, joista kaksi on saman taloyhtiön.

Tiivistelmä kirjallisista mielipiteistä

- Uusi rakentaminen on liian korkea. 8-kerroksinen rakennus varjostaa ympärillä olevia rakennuksia. Asuntojen arvo laskee, kun näköala muuttuu tämänhetkisestä.
- Liian tiheä uudisrakentaminen johtaa ahtaaseen asumistunnelmaan ja betonilähiön epämukavuuteen.
- Säilyykö Kuohukuja 5:n autopaikat? Onko niiden mitoitus riittävä?
- Ostoskeskusrakennus tulisi säilyttää (kaupunginmuseo ja muutama asukas)
- Saadaanko liiketiloihin toimijoita?

1. Caruna Oy / 1.2.2018

Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa.

2. Asukas 1, Uomakuja 2 / 7.2.2018

Pyydän ottamaan huomioon kaavamuutostyötä tehtäessä seuraavat seikat:

- Korkea kerrostalo estää Uomakuja 2:n alakerrokseen tulevan valon ja auringonpaisteen.
- Näköala peittyy jo olemassa olevaan kasvillisuuteen (mm. isot kauniit koivut ym. luonnonpuut).
- Oma yksityisyys asunnossa ja parvekkeella häiriintyy, mikäli vastapäätä rakennetaan asuntoja, joista on suora näkyvyys Uomakuja 2:sen asuntoihin.
- Rakentaminen aiheuttaa huomattavaa melu- ja pölyhaittaa naapuritalojen asukkaille. Mahdollinen viikonloppuihin ja kesälomaan sijoittuva rakentamismelu haittaa pitkään jatkuessaan lähitalon asukkaita
- Asuntojen arvo laskee, kun näköala muuttuu tämänhetkisestä.
- Liian tiheä uudisrakentaminen johtaa ahtaaseen asumistunnelmaan ja betonilähiön epämukavuuteen.
- Toivon, että kaava suunniteltaessa säilytetään maltti tulevien talojen kerrosten lukumäärässä (max. 3 kerrosta kuten naapuritalossa Kuohukujalla)

Vastine:

- 8-kerroksinen asuinrakennus sijoittuu noin 60 metrin päähän Uomakuja 2:n julkisivusta. 1-kerroksisessa liikerakennuksessa ei ole asuntoja ja siinä on viherkatto.
- 8 kerrosta on perusteltua tässä kohdassa. Uomatien varrella on sarja 8-kerroksisten asuinrakennusten päätyjä yhdistettyinä 1-kerroksisiin liiketilasiipiin. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakentamiseen Uomatien varrella. Maanpäällinen kellari lasketaan nykyisin kerrokseksi.
- Valitusta ratkaisusta on tehty varjostusanalyysit. Uusi 8-kerroksinen asuinkerrostalo ei merkittävästi varjosta ympäröiviä olemassa olevia asuinrakennuksia, vaikka hetkellisesti rakennuksen

varjo ohittaa nykyisen Uomatie 2:n rakennuksen. Toukokuusta heinäkuuhun varjostusolosuhteet eivät juuri muutu verrattuna nykytilanteeseen. Myös nykyiset puut varjostavat.

- Vaihtoehdon A (kaavan mukainen viitesuunnitelma) variaatioina tutkittiin kaksi muuta rakennuksen massoitteluvaihtoehtoa. A2-vaihtoehdossa 5 – 6 -kerroksinen rakennusmassa varjostaisi liikaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Vaihtoehdossa A3 puolestaan pysäköintihallin päällä oleva piha jäisi varjoisaksi. Kumpikaan vaihtoehto ei istu alueen kaupunkikuvaan niin hyvin kuin vaihtoehto A1. Katso selostuksen kohta 3.5.

3. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy / 13.2.2018

Sähköverkko: Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteen 1 mukaisesti. Keskijänniteverkkoa ei sijaitse suunnittelualueella. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko: Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöverkon siirtolinja liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (liite 2). Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan siirtolinjan sijainti ja mahdollinen siirtotarve. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

- Kaavassa huomioidaan sähköverkon maakaapeleiden sekä kaukolämmön siirtolinjan sijainti ja mahdollinen siirtotarve.
- Uomatiellä valaisin kiinnitetään rakennuksen seinään. Kuohukujaan lisätään tontilta 1 metrin kaistale, jolloin katuvalaisin ja kaapeli sijoittuvat katualueelle. LPA-tontille lisätään määräys katuvalaisimen ja kaapelin sijoittumisesta tontin puolelle. Pysäköintilaitoksen yhteyteen saa tarvittaessa sijoittaa muuntamon.

4. Asukas 2, myyrmäkeläinen / 14.2.2018

Palautteena suunnitelmaan pidän ehdotettuja uudisrakennuksia liian korkeana. Esim. Kuohukuja 5 näkymä etelään peittyy kohtuuttoman paljon, ja varsinkin alempien kerrosten asunnot jää kovin pimeiksi jos uusista rakennuksista tulee 7-8 kerroksisia. 5-6 kerrosta olisi mielestäni sopivampi korkeus.

Vastine: Katso vastine mielipiteeseen 8.

5. Asukas 3, Norotie 6 / 23.2.2018

Ostoskeskuksen arkkitehtuurissa on ilmeikkyyttä, jota toivon säilytettäväksi tulevassa rakentamisessa. Erityisesti ostoskeskuksen näkyvät liimapuupalkkirakenteet edustavat hyvin 1960-luvun tyyliä ja sopivat hyvin pohjoisen Myyrmäen metsäiseen värimaailmaan. Esimerkiksi liimapuupalkki-idean toteuttaminen tulevan rakentamisen katutasen kerroksessa voisi hyvin luoda jatkuvuutta alueen ilmeen nykytilaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty idea liike- ja palvelutilan sijoittamisesta Uomatien suuntaan on kannatettava. Alueella kävelyetäisyydellä (Myyrmäki ei ole tulkintani mukaan kävelyetäisyydellä) olevat palvelut ovat sen verran pienimuotoisia, että liike- ja palvelutilan sijoittaminen kaavatyon 002364 tarkastelukohteen kivijalkaan on käytännössä välttämätöntä riittävien kaupallisten lähipalveluiden turvaamiseksi.

Alueen palveluverkko laajemmin ajateltuna tukisi esitettyä isompaakin asuinkerrosalaa. Tässä tapauksessa isompi kerrosala poissulkenee ostarin kokonaan säilyttävän vaihtoehdon. Ostarin osittain säilyttävä vaihtoehto voisi yllä mainituista kaupunkikuvallisista syistä olla mielekäs, jos se vaan on kustannustehokkaasti toteutettavissa.

Lähialueella on lukuisia pieniä aukioita. Tässä tapauksessa en pitäisi välttämättömänä aukion säilyttämistä ainakaan kokonaisuudessaan, sillä lähialueen nykyisetkin aukiot ovat lähinnä läpikulkupaikkoja ja tässä tapauksessa aukio sijaitsee vielä varsin varjoisassa kohdassa, mikä ei tue aukion houkuttelevuutta.

Vastine:

- Asemakaavamuutoksen lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto (A), jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään asumista sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä vaihtoehtoisen säilyttävän (B) ja osittain säilyttävän tarkastelun (C). B- ja C-vaihtoehdot pohjautuvat kaupunkisuunnittelun teettämään ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan Oy.
- Vanha ostoskeskus on heikossa kunnossa eikä ole taloudellisteknisesti korjattavissa. Myös uuden käyttötarkoituksen löytäminen säilytettävälle ostoskeskukselle (vaihtoehto B) voi olla vaikeaa. Kaupungillakaan ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille. Kaupungin tilojen sijoittaminen ostoskeskukseen on haastavaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Päiväkodin pihalle ei ole tilaa. Myöskään melun ja pienhiukkasten kannalta tämä ei ole kaupungin ohjeiden mukaan sovelias paikka kaupungin omalle päiväkodille. Yksityinen päiväkotikiinteistö saattaisi kuitenkin sijoittua tänne. Kaupunginosan muita palveluita kuten asukastiloja keskitetään Myyrmäen asemanseudulle. Rakennuksesta enää kolmannes on käytössä heikon kunnan vuoksi. Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen (Optiplanin arvio 2 200 000 €) suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla.
- Osittain säilyttävässä vaihtoehdossa C esitetty palveluasuminen ei ole mahdollista. Tavalliselle asumiselle ratkaisussa ei riitä autopaikat. Vanhat rakennusosat eivät ole käyttökelpoisia.

6. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL / 23.2.2018

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukainen Myyrmäen alueen tiivistäminen tukee hyvin Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015:n kärkitavoitteiden toteutumista. Suunnitteluala sijaitsee kohtuullisen kävelymatkan päässä Louhelan rautatieasemasta. Lisäksi alueen eteläreunalla Uomatietä pitkin kulkevat bussilinjat 311A, 335/B, 411, 415N, 431N, 565, 571 ja 574. Alueelta on myös hyvät polkupyöräyhteydet eri puolille Vantaata sekä joukkoliikenteen solmukohtiin. Lisäksi Raappavuorentielle on yleiskaavassa linjattu pikaraitiotievaraus.

Alueen eteläreunalla on Kuohukujan pysäkki itään päin. Pysäkin pari sijaitsee Kuohukujan ja Uomatien luoteiskulmassa vähän suunnittelualan ulkopuolella. Pysäkkien sijainti on hyvä, mutta ne eivät täytä nykyvaatimuksia mm. leveyden osalta. Aluetta suunniteltaessa pysäkkejä tulee parantaa, niiden kunto on hyvä tarkistaa ja tehdä mahdolliset korjaustoimenpiteet samassa yhteydessä. Tavoitteena tulee olla kahden teliauton mittaiset esteettömät pysäkit. Uomatietä pitkin on alustavasti myös suunniteltu runkolinjan reitti.

HSL haluaa jatkossa edelleen osallistua Myyrmäen aluetta koskevaan suunnitteluun, mikäli sillä on vaikutuksia alueen liikennejärjestelyihin.

Vastine: Linjasto muuttuu, kun runkolinjasto toteutetaan. Pysäkki ei sijaitse kaavamuutosalueella. Pysäkkiä voidaan tutkia erikseen runkolinjojen suunnittelun yhteydessä.

7. Asukas 4, Uomakuja 2 / 27.2.2018

Toivoisin, että suunnitelmissa huomioidaan lähitalojen asumisviihtyvyys. Kahdeksan kerroksinen kerrostalo on aivan liian korkea, joka ratkaisevasti varjostaa lähi-taloja. Ymmärrän, että vanha ostari alkaa olla tiensä päässä, enkä vastusta sen purkamista. Eikö tulevaisuuden suunnitelmissa voitaisi toteuttaa matalampaa, korkeintaan neljä-viisi kerroksista taloa. Mielestäni matalampi talo sopisi katukuvaankin paremmin, onhan vieressä matala kerrostalo ja ruokakauppa.

Vastine: Katso vastineet mielipiteeseen 2 ja 8.

8. Asunto Oy Myyrinmetsän hallitus / 28.2.2018

Auringon varjostus

Esitettyjen suunnitelmien mukaan Kuohukuja 1:een (KOy Myyrinmäki) tuleva rakennus olisi varsin korkea. Koska etäisyys As Oy Myyrinmetsän (Kuohukuja 5) rakennukseen on arviolta samaa luokkaa kuin uuden Myyrinmäen korkeus, uuden rakennuksen luoma varjo poistaisi Myyrinmetsän etelän puoleisilta parvekkeilta ja ikkunoilta suoran auringonvalon ajoittain kokonaan. Tämä vähentäisi merkittävästi Myyrinmetsän asukkaiden asumisviihtyvyyttä ja ennen pitkää vaikuttaisi heikentävästi myös asuntojen arvoon.

Monet Myyrinmetsän asukkaat ovat aikanaan hankkineet asuntonsa luottaen siihen, että eteläparvekkeella voi nauttia auringonvalosta matalan Myyrinmäen rakennuksen yli keskipäivästä alkuiltaan. Lähin korkea rakennus, joka edes teoriassa olisi voinut varjostaa Myyrinmetsän asuntojen eteläpuolta, on kaukana Uomatien eteläpuolella. Siksi viereisen Myyrinmäen korkeuden kasvattaminen näin merkittävästi muuttaa Myyrinmetsän asukkaiden tilanteen auringonvalon osalta täysin. Vaikka varjot ovat lyhimmillään ja varjostuksen haitat siten pienimmillään kesäisin, korkean rakennuksen varjon aiheuttama haitta asumisen laadulle on merkittävä.

Niinä vuoden- ja vuorokaudenaikoina, jolloin Myyrinmäen aiheuttama varjo ylettyy Myyrinmetsän katolle, katolle mahdollisesti suunniteltujen aurinkopaneelien tuotto pienenee. Paneelien vähäisenkin osittainen varjostus vähentäisi saatavan aurinkosähkön määrää siinä määrin, että varjostus käytännössä poistaa Myyrinmetsältä mahdollisuuden aurinkosähkön käyttöön tulevaisuudessa.

Varjostuksen tarkemman kohdentumisen arviointi edellyttää tutkimusta, jossa uuden Myyrinmäen varjon koko ja suunta kuvataan eri vuoden- ja vuorokaudenaikoina. Laskelmassa tulee myös käyttää Myyrinmäelle vaihtoehtoisia rakennuskorkeuksia.

Pysäköinti Kuohukuja 3:n autopaikkatontilla

Myyrinmäen pysäköinnissä on tarkoitus valtaosin tukeutua Kuohukuja 3:ssa sijaitsevalle Myyrinmetsän kanssa yhteiskäytössä olevalle autopaikkatontille. Mitoitus on suunniteltu siten, että Myyrinmäki ottaisi tontilta käyttöönsä 23 autopaikkaa. Tällä hetkellä autopaikkatontilla on paperilla Myyrinmetsällä 22 paikkaa (joista 20 vuokrattuna) ja Myyrinmäellä 23 paikkaa (joista 7 vuokrattuna). Todellisuudessa autopaikkatontille on toteutettu 32 autopaikkaa, joista vuokrattuna on yhteensä 27.

Myyrinmäen autopaikkoihin sovelletaan hyvin tiukkaa normia: yksi autopaikka 130 kerrosneliömetriä kohden. Näin ollen on odotettavissa, että kaikki autopaikkatontille Myyrinmäen käyttöön suunnitellut 23 autopaikkaa tarvitaan ja osa asukkaista jää jonoon. Ongelma on siinä, että Myyrinmetsän nykyiset 20-22 paikkaa ja Myyrinmäen tulevat 23 paikkaa eivät mahdu nykyiselle tontille.

Tarvittavien autopaikkojen määrä ja niiden sijoittelu tulee täsmentää suunnitelmissa ottaen huomioon vallitsevan tilanteen. Myyrinmäen suunnitelmat eivät saa johtaa siihen, että Myyrinmetsän käytössä olevaa autopaikkamäärää vähennetään. Myyrinmäen autopaikkojen runsas todellinen lisätarve (nyt 7 paikkaa käytössä, jatkossa melko varmasti 23 paikkaa) kumpuaa yksinomaan Myyrinmäen laajentumissuunnitelmasta. Suunnitelma ei tällöin saa aiheuttaa Myyrinmetsälle lisäkustannuksia esimerkiksi autopaikkojen mahdollisen lisärakentamisen osalta.

Vastine:

- 8-kerroksisen uudisrakennuksen kapeampi pääty sijoittuu noin 30 metrin päähän Kuohukuja 5:n julkisivusta. Rakennusmassan päätyjä on hiukan kavennettu alkuperäisestä suunnitelmasta. 1-kerroksisessa liikerakennuksessa ei ole asuntoja ja sen katolla on viherpiha.

- 8 kerrosta on perusteltua tässä kohdassa. Uomatien varrella on sarja 8-kerroksisten asuinrakennusten päätyjä yhdistettyinä 1-kerroksisiin liiketilasiipiin. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen Uomatien varrella. Maanpäällinen kellari lasketaan nykyisin kerrokseksi.
- Valitusta ratkaisusta on tehty varjostusanalyysit. Uusi 8-kerroksinen asuinkerrostalo ei merkittävästi varjosta ympäröiviä olemassa olevia asuinrakennuksia, vaikka hetkellisesti rakennuksen varjo ohittaa nykyisen Kuohukuja 5:n rakennuksen. Huhtikuusta elokuuhun varjostusolosuhteet eivät juurikaan muutu nykytilanteeseen verrattuna.
- Vaihtoehdon A (kaava mukainen viitesuunnitelma) variaatioina tutkittiin kaksi muuta rakennuksen massoittelevaihtoehtoa. A2-vaihtoehdossa 5 – 6 -kerroksinen rakennusmassa varjostaisi liikaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Vaihtoehdossa A3 puolestaan pysäköintilaitoksen päällä oleva piha jäisi varjoiseksi. Kumpikaan vaihtoehto ei myös istu alueen kaupunkikuvaan niin hyvin kuin vaihtoehto A1. Katso selostuksen kohta 3.5.
- LPA-tontilla säilyy Kuohukuja 5:n nykyinen autopaikkamäärä 27 kpl.

9. Asukas 5, Uomakuja 2 / 1.3.2018

Kuohukuja 2:n uusissa suunnitelmissa pistää silmään suunnitellun uuden kerrostalon korkeus. Sekä Uomakuja 2:n että Uomatie 15:n kerrostalo on seitsenkerroksinen ja lisäksi Kuohukuja on muutama metrin korkeammalla kuin katutaso Uomakuja 2:n ja Uomatie 15:n kerrostalojen eteläpäädyssä. Tällöin vanhan ostarin paikalle suunniteltu kerrostalo olisi toteutuessaan 8-kerroksisena huomattavan paljon ympäristön rakennuksia korkeampi, tavallaan kaksi kerrosta naapureitaan korkeampi. Niin korkeana se ei suinkaan sulautuisi luontevasti ympäristöönsä. Päinvastoin talo töröttäisi silmiinpistävän häiritsevästi ja lisäksi varjostaisi naapuritaloja ja pientä toria. Näin ollen vaikuttaisi kaikin puolin järkevältä, että uudesta talosta tehtäisiin enintään kuusikerroksinen.

On harmillista, että ostaria suunnitellaan purettavaksi, vaikka rakennus on todettu kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi. Epäilemättä asiaan vaikuttaa suuresti se, että osa liiketiloista on ollut pitkään tyhjänä. Herää kuitenkin epäily, ettei uusiinkaan liiketiloihin saada pysyviä vuokralaisia, kun niitä ei nykyisiinkään tiloihin saada.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2, 5 ja 8.

10. Asukas 6, Uomakuja 2 / 1.3.2018

Älkää ihmeessä rakentako Uomatien korkeimmalle paikalle tikkuna silmään pistävää kolossia. Vie- reiset korkeat talot ovat viettävällä rinteellä tai vastapäätä 6-kerroksinen. Ymmärrän, että trendinä on nykyisin tupata taloja joka rakoon, jotka sitten seuraava sukupolvi purkaa. Matalampi rakennus menettelee, jos on pakko rakentaa ja pilata entinen hyvä suunnitelma. Kivijalkakaupat voitte unoh- taa. Kuka niitä käyttää? Ei täällä pussin perällä suutarit, pesulat, erikoismyymälät pärjää. Entisetkin ovat lähteneet.

Informaatiotilaisuus oli varmasti tarpeellinen, mutta onko täysi mahdollisuus opetella mikrofonin käyttöä. Puhujat olivat pääsääntöisesti epäselvästi mumisevia, solkottavia puhujia, joista osa ei edes käyttänyt mikrofonia. Yleisöä poistui. Jo entinen suomen kielen opettajani opetti: puhukaa selkeästi ja kuuluvasti.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2 ja 8.

11. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY / 1.3.2018

Asemakaavamuuotosalueen lähimmät jakelu- ja keräilyverkostoyhteydet sijaitsevat Kuohukujalla (vj 150, jv 300, hv 300), Uomatiellä (vj 300, hv 300) ja toriaukiolla (hv 300). Asemakaavan laatimisen johdosta muodostuvien uusien tonttien kytkentä vesihuoltoon tarkastellaan kustannusarvioineen kaavoituksen edetessä ja esitetään kaavaselostuksen osana vesihuollon esisuunnitelmassa.

Asemakaavan muutosalueella, nykyisellä pp-alueella sijaitsee huleveden yleinen keräilyviemäri (hv 300). Mikäli asemakaavan muutos aiheuttaa yleisen huleveden johtosiirtotarpeen, tulee johtosiirrosta ja sen kustannuksista sopia HSY:n kanssa.

Kiinteistöjen 15-652-10, 414-1-82, 414-1-81 ja 15-652-1 yhteinen hulevesitonttiviemäri sijaitsee kaavamuutosalueen itäosassa nykyisellä pp-alueella. Ennen kaavamuutosalueen rakentamista tulee sopia kiinteistöjen liitosten mahdollisesta uudelleen järjestelystä. HSY ei osallistu yksityisten johtojen siirtokustannuksiin.

Vastine: Kiinteistöjen liitosten mahdollisesta uudelleen järjestelystä sovitaan erikseen ennen kaavamuutosalueen rakentamista.

Ostoskeskus Uomatien suuntaan. Vain osa julkisivusta on avointa liiketilaa.

TKa 14.1.2019

12. Vantaan kaupunginmuseo / 2.3.2018

--- Kuohukujan ostoskeskus on Vantaan kaupungin erittäin merkittäväksi arvoitettu rakennusperintökohde. Rakennus on mukana vuonna 2008 valmistuneessa Vantaan ostoskeskusten inventoinnissa, jossa se on saanut korkeimman luokitustunnuksen. Vuonna 2015 valmistuneessa päivitysinventoinnissa, sen kulttuurihistoriallisen tarkastelun osiossa, todettiin kohteen rakennusperintöarvojen säilyneen ja luokitus pysyi tältä osin ennallaan. Rakennuksesta on tehty rakennushistoriallinen selvitys (Kari Leppänen arkkitehdit Oy 30.11.2017), joka täydentää olemassa olevaa inventointitietoa ja kulttuurihistoriallinen arvottaminen voidaan suorittaa kaavatyötä varten.

Arkkitehti Ilpo Hälvän suunnitelmien mukaan rakennetun Kuohukujan ostoskeskuksen rakentaminen ajoittuu 1970-luvun suuren massamuuton ja kaupungistumisen aikaan. Tämä yhteiskunnallinen murros vaikutti suuresti Vantaaseen, joka pääkaupunkiseudun kuntana houkutteli maalta muuttavaa väestöä ja väestömäärä kasvoi räjähdysmäisesti. Vantaasta tuli virallisesti kaupunki vuonna 1974. Teollistuvan yhteiskunnan keskusten kasvupainetta helpottamiseksi kehittyi aluerakentamismalli, jonka puitteissa suuri osa Vantaan uusista asutuskeskuksista rakentui. Suunnittelutavoitteet noudattivat 1970-luvulle tultaessa tiivisasutuksen mallia, niin kutsuttua kompaktikaupunki-ideologiaa.

Pohjois-Myyrmäki on yksi Vantaan lähiöaluekokonaisuuksista, joka suunniteltiin ajan ihanteiden mukaisesti löyhää ruutukaavaa noudattaen. Kaikkein tyypillisin lähiö Myyrmäki ei kuitenkaan ole sen aseman viereen sijoittuvan palvelukeskuksen takia. Alue suunniteltiin kunnan läntiseksi keskukseksi, vastapainoksi idässä sijaitsevalle Tikkurilalle. Pohjoisosiltaan kaupunkirakenne asuin-kerrostaloineen ja niihen liittyvine pienine liikerakennuksineen edustaa jo tyypillisempää lähiömaailmaa. Uomatien, joka kulkee Kuohukujan ostoskeskuksen eteläpuolella, varrelle sijoittuu

Myyrmäen rakentamisen ensimmäiset vaiheet. Varsinainen aluekeskus palveluineen saatiin alueelle paljon suunniteltua myöhemmin ja palvelut olivat alkuvuosikymmeninä pääosin pienten liikkeiden varassa.

Teollistuva rakennustapa saneli sauntotarpeen kasvaessa etenevässä määrin asuinrakennusten muodon ja sijainnin, jolloin suunnittelijoiden merkitys alueiden arkkitehtonisessa ilmeessä väheni. Merkittävimmiksi suunnittelukohteiksi nousi usein alueiden julkiset rakennukset, kuten ostoskeskukset, joiden suunnitteluun pystyttiin panostamaan enemmän. Niiden arkkitehtuurissa ilmenee hyvin ajan suunnitteluihanteet.

Kuohukujan ostoskeskuksen arkkitehtuuri noudattaa jo 1960-luvulla alkanutta konstruktivistista suuntausta, jonka keskeinen ajatus on rakenteiden korostaminen. Konstruktivistisen rakennuksen tunnuspiirteitä ovat suorakulmaisuus, avoin pohjaratkaisu, pilari-palkkijärjestelmä, tasakatto, kevyet seinärakenteet sekä suuret lasipinnat. 1960-luvulla ostoskeskusrakentamisessa oli tyypillistä, että saman katon alle ryhmiteltiin rakennusmassoja siten, että syntyi katettuja käytäviä ja edustiloja. Myös rakenneosien konstastisuuden (kevyt – raskas) korostaminen, esimerkiksi kattorakenteen ja paviljonkien kohdalla, on 1960-luvun ihanteiden mukaista. 1970-luvun lisän arkkitehtuuriin tuovat rakennuksen länsipäädyn harjattua tiiltä olevat julkisivut ja paviljonkien osittain säilynyt oranssi väri. Rakennuksen itäpuolella oleva aukio nitoo rakennuksen osaksi kompaktikaupunki-ideologian mukaista kokonaissuunnitelmaa. Kävely-ympäristön miellyttävyyden varmistaminen oli osa suunnittelua ja sitä on Kuohukujan ostoskeskuksen aukion kohdalla pyritty varmistamaan muun muassa istutuksilla, laatoituksilla ja kiinteillä piharakenteilla.

Kuohukujan ostoskeskusta koskevissa selvityksissä ilmenee, että rakennus on arkkitehtonisesti harvinainen, alueelleen tyypillinen ja aikansa edustava rakennus, jossa on hyvin näkyvissä alkuperäiset suunnitteluihanteet ja alkuperäiset materiaalit. Rakennuksessa on säilynyt näihin päiviin liiketoimintaa ja sillä on historiallista todistusvoimaisuutta. Rakennuksella on ympäristöarvoa osana pohjoisen Myyrmäen jalankulkuympäristöä. Näiden arvojen perusteella museo toteaa ostoskeskuksen suojeluperusteiden täyttyvän. Näin ollen kaupunginmuseo näkee, että säilytettävän vaihtoehdot tutkiminnan tulee olla lähtökohtana alueenkehittämiseksi. Kaavatyön aikana tulee selvittää millä edellytyksillä ostoskeskus voitaisiin kunnostaa tai miten täydennysrakentamista voitaisiin alueelle tehdä ilman, että rakennuksen purkamisen johdosta kulttuurihistoriallisia arvoja menetetään.

Myyrmäessä tehtävän kaavarungon tavoitteina on paikallisidentiteetin vahvistaminen ja paikan henki, mieleenpainuva kaupunkikuva ja viisaasti täydentyvä kaupunki. Nämä ovat kaikki teemoja, jotka tukevat rakennuksen säilyttämistä. Pohjois-Myyrmäen alueen yleisilme on vielä hyvin säilynyt ja Kuohukuja ostoskeskuksen suojelu täydentyvässä ympäristössä ylläpitäisi alueen ominaispiirteitä ja toisi uudistuvaan kaupunkikuvaan mielenkiintoa. Näkyvissä olevat eri historiallisten kehitysvaiheiden konkreettisen ilmentymät ovat identiteetin kannalta vahvistavia tekijöitä. Ostoskeskukset ovat oma erityinen rakennustyyppinsä, joilla on keskeinen rooli niin lähiöalueiden fyysisessä kaupunkirakenteessa kuin yhteiskunnallisesn ilmiön kuvaajana.

Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettuja muinsisjäänöksiä.

Vastine:

Ostoskeskusselvityksen (2015) mukaan ostoskeskuksen merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennusvalvonnan arvion mukaan kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisteknisesti korjattavissa. Rakennuksen tiloista vain kolmannes (35 %) on heikon kunnan vuoksi enää käytössä. Kaavaa varten on tehty kuntoselvityksiä. Jäljempänä myös Arkkitehdit Leppänen Oy:n lausunto.

- Asemakaavamuutoksen lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja: kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto (A), jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään uutta asuin- ja liikerakennusta sekä ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä vaihtoehtoisen säilyttävän (B) ja osittain säilyttävän tarkastelun (C). B- ja C-vaihtoehdot pohjautuvat kaupunkisuunnittelun teettämään ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan Oy (2018) ja johon kaupunginmuseo osallistui.
- Uuden käyttötarkoituksen löytäminen säilytettävälle ostoskeskusrakennukselle (vaihtoehto B) voi olla vaikeaa. Kaupungillakaan ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille. Kaupungin tilojen sijoittaminen ostoskeskukseen olisi haastavaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Päiväkodin pihalle ei ole tilaa. Myöskään melun ja pienhiukkasten kannalta tämä ei ole kaupungin ohjeiden mukaan sopiva paikka kaupungin omalle päiväkodille. Yksityinen päiväkotitoi saattaisi kuitenkin sijoittua tänne. Kaupunginosan muita palveluita kuten asukastiloja keskitetään Myyrmäen aseman seudulle. Rakennuksesta enää kolmannes on käytössä heikon kunnon vuoksi. Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen (Optiplanin arvio 2 200 000 €) suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla.
- Osittain säilyttävässä vaihtoehdossa C esitetty palveluasuminen ei ole mahdollista. Tavalliselle asumiselle ratkaisussa ei riitä autopaikat. Vanhat rakennusosat eivät ole käyttökelpoisia.
- Kaupunginmuseo on antanut asiassa lausunnon, joka on erillisenä liitteenä.

13. Asukas 7, Kuohukuja 6 / 2.3.2018

Kuohukujan ostarin tilalle on syytä rakentaa uusi talo. Siinä tulee olla enintään neljä kerrosta. Tällöin se soveltuu hyvin erityisesti pohjoispuolella olevien talojen yhteyteen. Korkeamman talon rakentaminen nimenomaan tähän kohteeseen ei ole tarpeen myöskään asuntopulaa helpottamaan. Myyrmäen asuinalueella on jo laajennettu ja laajennetaan edelleen. Näille uusille alueille voidaan rakentaa korkeampiakin taloja. Huono esimerkki vanhojen talojen yhteyteen sijoitetusta korkeasta talosta on Raappavuorentien ja Rajatorpantien kulmaan rakennettu talo.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2 ja 8.

14. Asukas 8, Uomatie 15 / 2.3.2018

1.2.2018 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nimetty otsikolla "Kuohukujan ostarin tilalle asuntoja". On erikoista, että otsikossa annetaan ymmärtää, että asia on jo päätetty. Pidän menettelyä hyvin hallinnon vastaisena ja kansalaisia harhaanjohtavana.

Suunnitelmassa on kuitenkin hyvin selostettu alueen nykytilanne ja se antaa mielestäni hyvät lähtökohdat asian puolueettomalle käsittelylle. Nykytilanne ei suinkaan puolla ostarin purkamista, vaan sen säilyttämistä.

Lähialueen yleistilanteesta

Lähistöltä on purettu Martinlaakson ostari ja sen tilalle rakennetaan asuintaloja. Kaivokselan ostarin alue on "tuhottu". Myyrmäen alueella rakennetaan uusia asuintaloja monella suunnalla. Kuohukujan ostarilta n 300 metrin päähän Raappavuorentien varteen on rakennettu ja rakenteilla kymmenkunta taloa. Uomatien länsipäähän n 300 metrin päähän on tulossa kymmeniä uusia asuintaloja. Näiden rakentamisella kavennetaan viheralueita ja tuhotaan liito-oravan asuinpaikkoja. Alueelle on siis tulossa uudisrakentamista aivan riittävästi ilman, että tarvitsisi puuttua pysyväksi miellettyyn ja hyvin suunniteltuun kokonaisuuteen Kuohukujan ostarin alueella.

Nämä muutokset vaikuttavat ihmisten elinoloihin ja ympäristöön. Monet Vantaalle muuttaneista ovat tulleet tänne luonnon läheisyyden ja hyvän kaupunki- ja yhdyskuntarakenteen vuoksi. Myyrmäen alueen rakennusten sijoittelu ja muodostuneet näkymät ovat hyvin suunnittelun tulosta.

Suunnitelmassa on ostarin osalta kuvattu tätä hyvin mm. Vantaan kaupunginmuseon teksteinä. Täydennysrakentamisella ei ole syytä turmella asukkaiden nykyistä hyvää ympäristöä.

Edellä sanotun perusteella ostarin purkamista ei tule asettaa vaihtoehdoksi jatkosuunnittelulle.

Tarvittaessa lienee mahdollista harkita ostarin suojelua rakennussuojelulailla. Tätä voinevat museo-
viranomaiset yhteistyötahoineen harkita erikseen.

Vastine:

- Katso vastineet mielipiteisiin 2, 5 ja 8.
- Osallistumisvaiheessa kysytään mielipiteitä kaavamuutoshakemukseen.
- Kaupunki kasvaa. Maakuntakaavassa Myyrmäki on tiivistettävää aluetta ja yleiskaavassa tehokasta asuntoaluetta. Tavoitteena on asuntorakentamisen keskittäminen rautatien ja palvelujen yhteyteen. Myyrmäen kaavarungossa kaupunkirakenteen tiivistämisen periaatteena on tehokkaampi ja korkeampi kaupunkirakenne erityisesti Myyrmäen ja Louhelan asemien läheisyydessä. Olemassa olevia korttelialueita ja laajoja pysäköintialueita täydennysrakennetaan myös muualla Myyrmäessä, mutta maltillisemmin kuin ydinkeskustassa. Sen sijaan vehreät katutilat, puistot ja suuret ympäröivät viheralueet säilytetään vastapainona tiiviille rakentamiselle. Näillä periaatteilla vastataan asuntotuotannon ja täydennysrakentamisen tavoitteisiin sekä asukkailta tulleeeseen palautteeseen, jossa alueen vehreyttä on pidetty erittäin tärkeänä.

Naapuritontilla on K-market Myyrvalinta ja Asunto Oy Myyränniityn asuintalo (Uomatie 15). TKa 14.1.2019

15. Asunto Oy Myyränniitty, Uomatie 15 / 1.5.2018

Kysymyksessä olevan kaavatyön osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on voinut esittää mielipiteitä 2.3.2018 mennessä. Asunto-osaakeyhtiö Myyränniityn varsinainen yhtiökokous on pidetty 17 päivänä huhtikuuta 2018. Tätä ennen yhtiöllä ei ollut edellytyksiä ottaa kantaa kysymyksessä olevaan kaavatyöhön.

Asiaa käsiteltäessä yhtiökokous täysin yksimielisesti asettui kielteiselle kannalle Kuohukujan ostarin purkamiseen ja korvaamiseen huomattavalla asuntorakentamisella. Lähialueille on rakennettu ja on tulossa valtavasti lisää asuntorakentamista. Olemassa olevaa hyvää miljöötä ei ole syytä turmella. Yhtiökokous velvoitti yhtiön hallituksen toimimaan tehdyn päätöksen mukaisesti.

Ilmoitamme siis täten Vantaan kaupungille kielteisen kantamme ostarin purkamiseen ja tuleamme asian käsittelyn myöhemmissä vaiheissa toimimaan yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti ja perustelevaan kantamme aikanaan tehtäviin esityksiin.

Yhtiössämme asuu 146 henkilöä.

Vastine: Katso vastineet mielipiteisiin 2, 5, 8 ja 14.

Ostoskeskus itäpuoleisen Kuohuaukion suuntaan.

TKa 14.1.2019

16. Asunto Oy Myyrinmetsän hallitus, Kuohukuja 5 / 1.8.2018

Kommentit perustuvat viimeisimpään näkemäämme kehitysehdotukseen, päivätty 12.6.2018. Ehdotus esiteltiin 14.6.2018 klo 17-18.

Pysäköinti Kuohukuja 3:n autopaikkatontilla

Ehdotukseen on piirretty 46 autopaikkaa, joista 27 tulisi As Oy Myyrinmetsän käyttöön ja 19 KOy Myyrinmäen käyttöön. Autopaikkojen leveys on suunnitelmasta mitattuna 2,30 metriä. Mitoitus ei sovellu nykyaikaan. Autot ovat vuosi vuodelta leventyneet ja kehitys todennäköisesti jatkuu. Kuohukuja 5 tarvitsee suunnitellun määrän paikkoja, mutta esimerkiksi 2,50 metriä leveinä.

Nykyisellään Kuohukuja 5:n portaiden eteen voi tarvittaessa ajaa autolla Kuohukujan suunnasta ja poistua pysäköintialueen suuntaan - tai toisin päin. Tämä on antanut joustavan mahdollisuuden huoltoajoon. Uuteen suunnitelmaan on piirretty pysäköintipaikkoja C-portaan eteen, jolloin kulkureitti ei olisi enää käytettävissä.

Jalankulkijat, muutkin kuin Kuohukuja 5:n asukkaat, käyttävät kulkureittinä runsaasti pysäköintialueen kaakkoiskulmassa olevia portaita. Kulku vaikeutuisi, koska sekä C-portaan että kaakkoiskulmassa olevien portaiden eteen tulisi pysäköityjä autoja, joiden välistä jalankulkijoiden tulisi puikkelehtia. Runsaan jalankulun vuoksi reitille osuvat paikat eivät myöskään olisi pysäköijien suosiossa. Reittiä käyttäville jalankulkijoille tulisi saada esteettömämpi kulku.

Pysäköintialueelle suunniteltu kulkuramppi Kuohukuja 1:n tontilla tapahtuvaa pysäköintiä varten olisi ongelmallinen, koska se lisäisi pysäköintialueen liikennettä tarpeettomasti. Ramppi myös veisi tilaa pysäköintipaikoilta. Liikenne Kuohukuja 1:n pysäköintipaikoille sekä jäteauton kulku tulisi järjestää Kuohupolkua pitkin, ei pysäköintialueen kautta.

Vastine:

- Autopaikkojen määrät ja mitoitus viitesuunnitelmissa on tarkistettu.
- Ajoyhteys on siirretty nykyiselle Kuohupolulle uuden Kuohukuja 1:n tontin pohjoisosaan.

3.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018 – 2021 strategia (Kv 11.12.2017)

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssivii-
saasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäris-
töistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turva-
taan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hy-
vinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

MAL-tavoitteet

- Erilaisten väestöryhmien asumistarpeisiin vastaaminen tarjoamalla edellytykset kohtuuhintai-
selle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Yhdyskuntarakenteen eheytyminen ja joukkoliikenteen edistäminen sekä maankäytön, asumi-
sen ja liikenteen yhteensovittaminen tiivistämällä ja täydentämällä olevaa keskustaa raideli-
ikenteen aseman välittömässä läheisyydessä

Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja tontinluovutusta
(Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoitta-
minen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden ra-
kentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkira-
kenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja
keskustoissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015)

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uu-
sien energiamuotojen käyttöön.
- Uudistamme keskustojen pysäköintijärjestelyt esteettisesti korkeatasoisiksi.
- Luomme mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuudelle myös rakennetuissa ulkotiloissa.
- Huolehdimme pihojen kauneudesta, monimuotoisuudesta ja vesitaloudesta.
- Otamme käyttöön uusia työkaluja, kuten vihertehokkuuden.

=> Kaavamuutos on kaupungin tavoitteiden ja linjausten mukainen.

3.4.2 Muut tavoitteet

Kaavatyön aloituskokouksessa 25.1.2018 kirjattiin seuraavat keskeiset tavoitteet

- Maanomistaja: Nykyisen Kuohukujan ostoskeskuksen purku ja uuden asuinkorttelin rakenta-
minen.
- Kaavatyö noudattaa samaan aikaan tehtävää Myyrmäen kaavarunkoa.
- Uuden rakentamisen tulee sopeutua Uomatien varren kaupunkikuvaan. Rakennuksen katujen
puoleiset julkisivut ovat erityisen tärkeitä kaupunkikuvallisesti.
- 8-kerroksinen osuus toimii kiinnekohtana.
- Uomatien ja aukion varrelle tulee sijoittaa liike- ja palvelutilaa.
- Viereisen aukion elävyys ja viihtyisyys huomioitava.

- Piha tulee suureksi osaksi koostumaan kansipihasta, jolloin kasvillisuudella erittäin tärkeä merkitys. Kaavan yhteydessä tehdään vihertehokkuuslaskelma.
- Kaupunginmuseo: Kuohukujan ostarirakennus tulisi esittää suojeltavaksi.
- Kaavamuutoksen osana tulee tutkia purkavan vaihtoehdon lisäksi myös säilyttävä ja osin säilyttävä vaihtoehto.
- Kaukolämpöputket, sähköjohdot ja tontin itäreunassa aukiolla lähellä tontin rajaa kulkeva huulevesiviemäri tulee huomioida tarkemmassa suunnittelussa ja rakennuksen sijoittelussa.
- Hulevesien hallintasuunnitelma laaditaan kaupungin ohjeiden mukaisesti.
- Julkinen ulkotila tulee yhdistyä luontevasti osaksi korttelirakennetta.

3.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Asemakaavamuutostyön lähtökohtana on selvitetty erilaisia maankäyttövaihtoehtoja

- A) kaavamuutoshakemuksen mukainen vaihtoehto, jossa ostoskeskus puretaan ja tilalle esitetään asumista ja liiketiloja,
- B) ostoskeskuksen uudelleenkäytöstä säilyttävä vaihtoehto,
- C) osittain säilyttävä tarkastelu.

B- ja C-vaihtoehdot pohjautuvat kaupunkisuunnittelun teettämään ostoskeskusten uudiskäytön ideointityöhön, jossa konsulttina oli Optiplan. Vantaalla on useita 1960–70 -luvulla rakennettuja ostoskeskuksia. Suuri osa niistä on paikallishistorian, arkkitehtuurin, oman aikakautensa ja aluerakentamisen historian kannalta merkittäviä. Ostoskeskukset sijaitsevat asumalähiöiden ytimissä, ovat tiloiltaan melko pieniä ja kaipaavat kunnostusta täyttääkseen muun muassa kaupallisia edellytyksiä. Vantaan kaupunkisuunnittelu halusi etsiä uudenlaisia näkemyksiä ja vaihtoehtoja modernin rakennusperinnön säilyttämisen haasteisiin. Selvityksessä tutkittiin kaikkiaan kolmen Länsi-Vantaalla sijaitsevan ostoskeskuksen (Kuohukujan ostoskeskuksen lisäksi Myyrinpuhos ja Kaivoksela) uudistamisesta säilyttävän ja osittain säilyttävän ratkaisun. Suunnitellut vaihtoehdot laadittiin alueiden kokonaissuunnittelua varten, mahdollisten asemakaavamuutosten lähtötiedoksi sekä suojelun tavoitteiden määrittelemiseksi. Rakennusten käyttötarkoitus oli tehtävänannossa vapaa, mutta ideoiden oli oltava toteuttamiskelpoisia. Lisäksi suunnitelmista pyydettiin yleispiirteinen, mutta realistisiin kustannuksiin perustuva kustannusarvio.

Optiplan Oy:n tehtävänä oli tutkia kaksi idea-/suunnitteluvaihtoehtoa

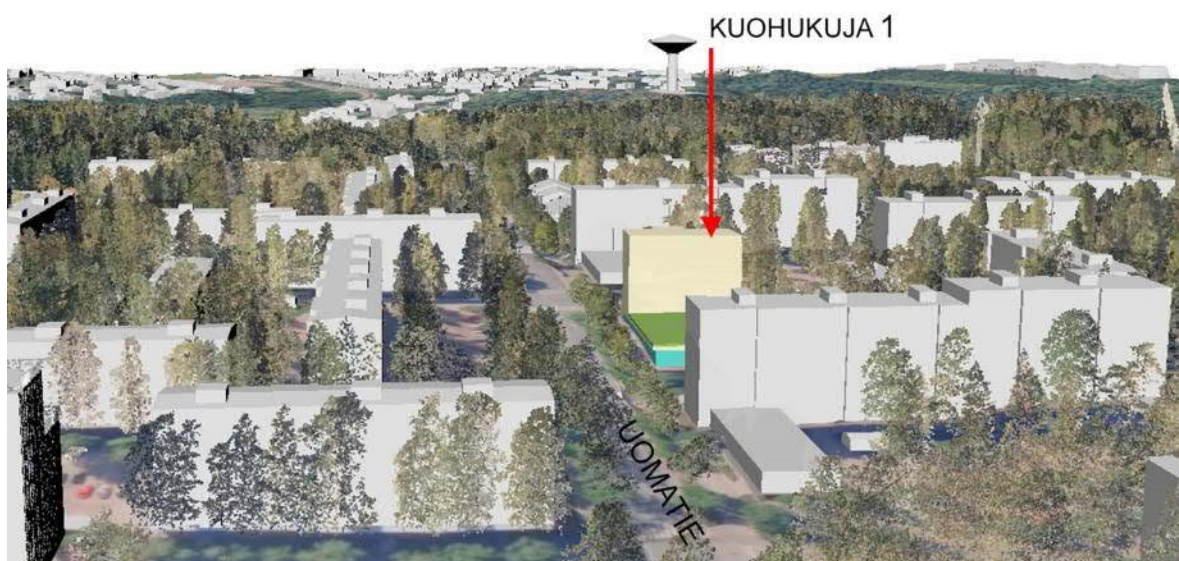
- B) Rakennus kunnostetaan säilyttäen ja
- C) Rakennus kunnostetaan osittain tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen ja uudistetaan osittain.

Vaihtoehto A, purettavan ostoskeskuksen paikalle uudisrakennus

Vaihtoehto A1

Uomatien ja Kuohukujan risteykseen sijoittuva nykyinen Kuohukujan liikerakennus puretaan. Purettavan liikerakennuksen paikalle rakennetaan 8-kerroksinen asuinkerrostalo sekä siihen yhdistyvä 1-kerroksinen rakennusmassa, johon sijoittuu osa autopaikoista ja liiketilaa. Loput autopaikat ovat tontin pohjoispuolisella LPA-alueella. Rakennus massoitellaan siten, että se yhdistyy alueen kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen. 8-kerroksinen pohjois-eteläsuuntainen rakennus 1-kerroksisine liiketilasipiineen yhdistyy kaupunkikuvallisesti Uomatien varren 8-kerroksisiin asuinkerrostaloihin. Piha osoitetaan rakennuksen 1-kerroksisen osan katolle.

Myyrmäen kaavarungossa Uomatien varrelle suunnittelualueelle saakka on esitetty ns. urbaanin sykkeen aluetta, jolla julkinen ulkotila yhdistyy rakennusten alimpien kerrosten liiketiloihin, työtiloihin ja etupihoihin ja levenee välillä aukioiksi. Ulkotila rakennetaan laadukkaaksi ja viihtyisäksi käyttäen erilaisia pintamateriaaleja, kasvillisuutta, kalusteita ja valaistusta. Suunnittelualueella liike- ja palvelutilaa tulee sijoittaa Uomatiehen ja viereiseen aukioon rajautuen. Julkinen ulkotila yhdistetään luontevasti osaksi korttelirakennetta. Kortteli rajautuu länsipuolella ohi kulkevaan kehitettävään reittiin.

Luonnos A1.

Johanna Rajala 2018

Vaihtoehdot A2 ja A3

Vaihtoehtojen A variaatioina tutkittiin kaksi muuta rakennuksen massoitteluvaihtoehtoa. A2-vaihtoehtossa 5-6-kerroksinen rakennusmassa varjostaisi liikaa pohjoispuolista asuinrakennusta. Vaihtoehtossa A3 puolestaan 1-kerroksisen rakennuksen osan päällä oleva piha jäisi varjoiseksi. Kumpikaan vaihtoehto ei myös istu alueen kaupunkikuvaan niin hyvin kuin vaihtoehto A1.

Luonnokset A2 ja A3.

Johanna Rajala 2018

Vaihtoehto B, ostoskeskus peruskorjataan

Ostoskeskus peruskorjataan palvelutiloiksi arvokkaat ominaispiirteet säilyttäen. Optiplanin selvityksessä rakennukselle esitettiin käyttötarkoitukseksi esimerkiksi päiväkotia ja muita palvelutiloja. Aukiota voitaisiin kehittää kalustein ja istutuksin asukkaiden toiveiden mukaan. Pieni leikkipaikka tai aktiivipuisto toisi myös paikkaan eloa ja iloa. Terassi voidaan myös lasittaa.

Vaihtoehto B:n kustannustarkastelu (alv 0 %)

B1: Rakennus kunnostetaan säilyttäen esim. palvelukeskukseksi tai päiväkodiksi 1 480 k-m² (2 200 000€)

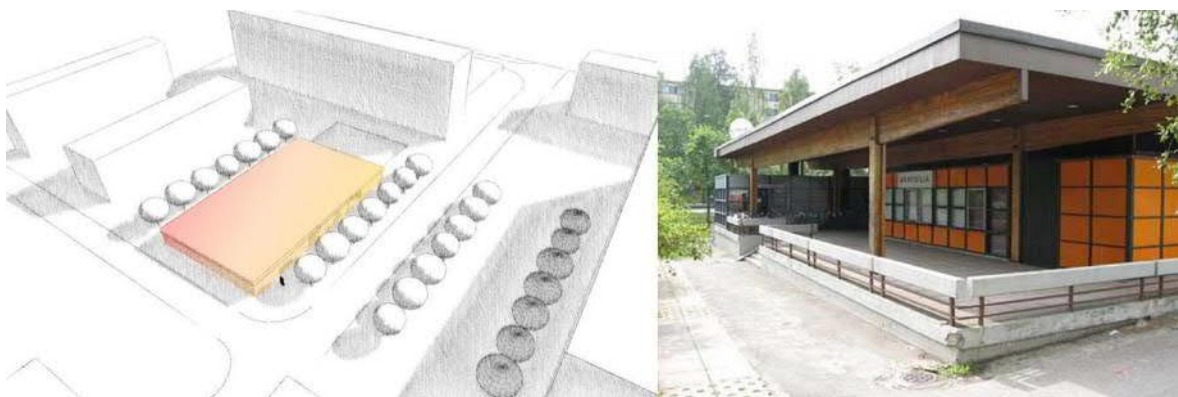
- Säilytettävän osan kerrosala 1 080 m² kerrosluku 1
- Terassin / sisääntuloalueen lasittaminen 400 m²
- Kerrosalat toiminnoittain: uusi sisääntuloalue 400 m², keittiö 80 m², sosiaali- pesutilat 50 m², ryhmätilat/monitoimitilat (jaettavissa) 950 m²

B2: Kevyt kunnostus, 1 080 m² (1 000 €/brm², 900 – 1 100 €/brm²)

- Vesikate, ikkunat, märkätilat, tilojen pintarakenteet, julkisivun pintarakenteet, kiintokalusteet ja talotekniikan laaja uusiminen

B3: Laaja Kunnostus, 1 480 m² (1 500 €/brm², 1 300 – 2 000 €/brm²)

- Lasitettu sisääntuloalue 400 m²

Luonnos B.

Optiplan Oy 1.6.2018

Vaihtoehto C, pääosa ostoskeskuksesta säilyy

Ostoskeskuksen länsipäähän rakennetaan noin 8-kerroksinen asuinkerrostalo (2 500m²), joka eheyttää väljää katuristeystä. Ostoskeskuksen länsipää puretaan, mutta pääosa rakennuksesta säilyy. Tällöin siitä syntyy asumista palveleva siipi naapurikerrostalojen tapaan.

Uudisosaan esitettiin Optiplanin selvityksessä palveluasumista, jolloin peruskorjattavaan ostoskeskusosaan voisi sijoittua mm. ravintola-juhlatila, sauna, harrastustiloja ja hyvinvointipalveluja yhteensä 1000 m². Palvelutilat avattaisiin myös lähialueen asukkaille. Ostoskeskuksen rakennejärjestelmä mahdollistaa sisätilojen vapaan sijoittelun ja myös katon kautta tulevan luonnonvalon. Terassein lasittaminen monipuolistaa sen käyttöä ympäri vuoden.

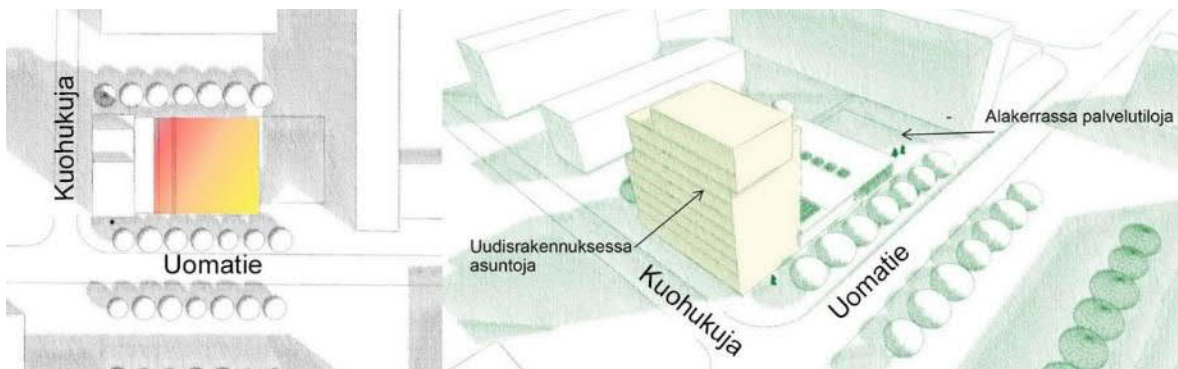
Vaihtoehto C:n kustannustarkastelu (alv 0 %)

C1: Rakennus osittain kunnostetaan tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen ja osittain uudistetaan palvelukeskukseksi tai palveluasumiseen 4 580 k-m² (8 400 000 €)

- Säilytettävän osan kerrosala 480 m², kerrosluku 1
- Terrassin / sisääntuloalueen lasittaminen 400 m²
- Kerrosalat toiminnoittain: asuminen II–VIII 2 500 m², pysäköinti kellarissa 600 m²
- Keittiö 80 m², sosiaali- ja pesutilat 50 m², ryhmätilat/monitoimitilat alakerroksessa (jaettavissa) 950 m² (vanhaa 480 m² ja uutta 470 m²), lasitettu sisääntuloalue 400 m²

C2: Osittainen purku ja laaja kunnostus, 880 m² (1 300 €/brm², 1 200 – 1 800 €/brm²) ja uusi asuinkerrostalo tai palvelutalo, 3 700 m² (1 950 €/brm², 1 900 – 2 100 €/brm²)

- Asuntoja 40 – 65 kpl, autopaikkoja kellarissa noin 25 kpl

Luonnos C.

Optiplan Oy 1.6.2018

Vaihtoehtojen arviointi

Vaihtoehtoja A, B ja C vertailtiin rakennuksen käytön ja tulevaisuuden kannalta todennäköisimmistä alavaihtoehtoista A1, B1 ja C1.

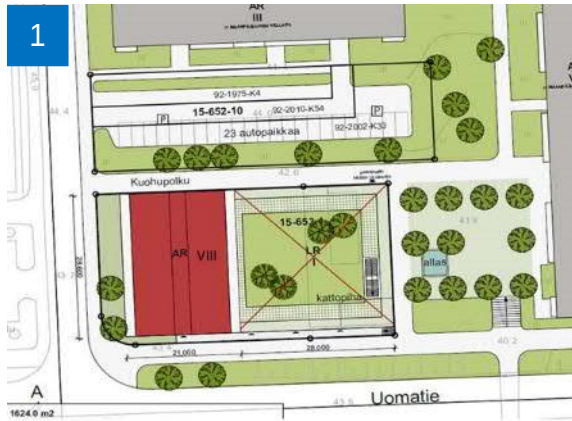
Vaihtoehto	Plussat	Miinukset
A (A1)	Saadaan lisää uusia esteettömiä asuntoja ja uutta hyväkuntoista liiketilaa Kehäradan vyöhykkeelle. Kokonaisuus liittyy hyvin Uomatien varren kaupunkikuvalliseen kokonaisuuteen. Arkkitehtuurissa on muistumia vanhasta ostoskeskuksesta.	Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä, mutta huonokuntoinen ja taloudellisteknisesti korjauskelvoton ostoskeskus puretaan.
B (B1)	Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä ostoskeskus säilyisi pääosin. Alueen historiallinen kerroksellisuus säilyisi.	Uuden käyttötarkoituksen löytäminen saattaa olla vaikeaa. Peruskorjaus nostaa liiketilojen vuokratasoa. Kaupungillakaan ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille. Kaupungin tilojen sijoittaminen ostoskeskukseen olisi haastavaa sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Päiväkodin pihalle ei ole tilaa. Myöskään melun ja pienhiukasten kannalta tämä tontti ei ole kaupungin ohjeiden mukaan sopiva paikka kaupungin omalle päiväkodille. Yksityinen päiväkoti saataisi kuitenkin sijoittua tänne. Kaupunginosaan muita palveluita kuten asukastiloja keskitetään Myyrmäen aseman lähelle. Vaihtoehto ei ole taloudellisesti järkevä ratkaisu kiinteistönomistajan näkökulmasta (Optiplanin arvio 2 200 000 €).
C (C1)	Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä ostoskeskus olisi mahdollista osittain säilyttää. Asuin-kerrostalosta ja ostoskeskuksesta saataisiin näyttävä kokonaisuus, joka on samalla yhteinen, viihtyisä tapaamispaikka. Alueen historiallinen kerroksellisuus osin säilyisi.	Tontti ei ole sopiva palveluasumiselle, koska Myyrmäessä on jo riittävästi vanhusten palveluasumista ja lisäksi on tulossa muualle Myyrmäkeen. Tavalliselle asumiselle ratkaisussa ei riitä autopaikat. Vanhan rakennuksen uudistaminen ja erityisesti yhteensovittaminen uuden kerrostalon kanssa saattaa olla teknisesti haastavaa. Jos vanhaa rakennusta säilytettäisiin osittain, sen käyttöikä olisi huomattavasti uutta kerrostaloa lyhyempi. Autopaikkojen (25 kpl) rakentaminen kellariin nostaisi Optiplanin kustannusarviota noin 1 500 000 €, jolloin hankkeen kannattavuus laskee huomattavasti.

Suunnittelua jatkettiin realistisen vaihtoehdon A1 pohjalta.

3.5.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Viitesuunnitelman kehittyminen

Alla on esitetty viitesuunnitelman kehittyminen kaavaprosessissa. Autopaikkoja ja niiden mitoitusta, jätehuollon sijaintia ja piharakenteita on tarkennettu prosessin aikana. Osa Kuohupolun kaualuetta liitetään tonttiin ja aluetta käytetään tontille ajoon ja huoltoon.

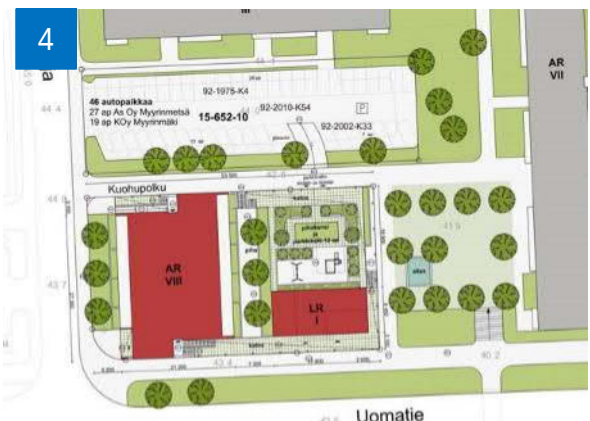
21.2.2017

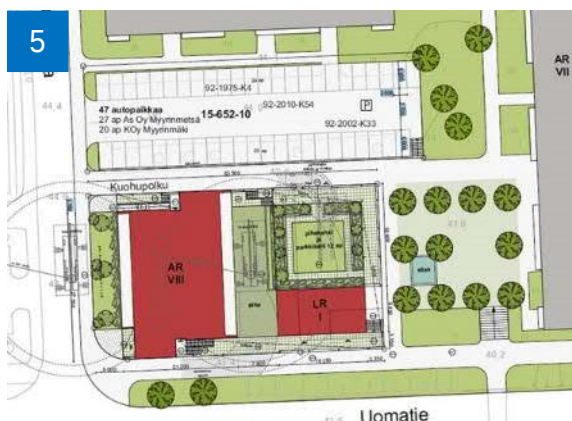
1.9.2017

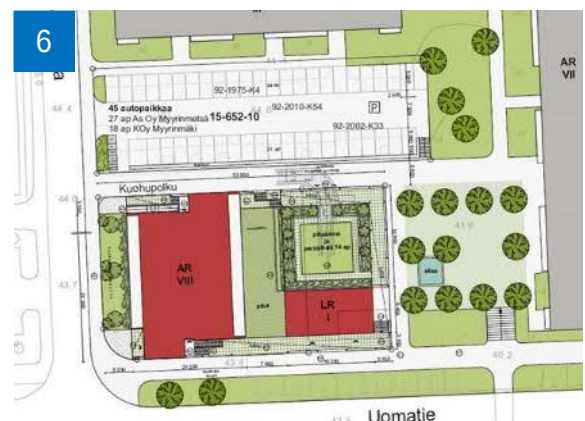
7.3.2018

12.6.2018

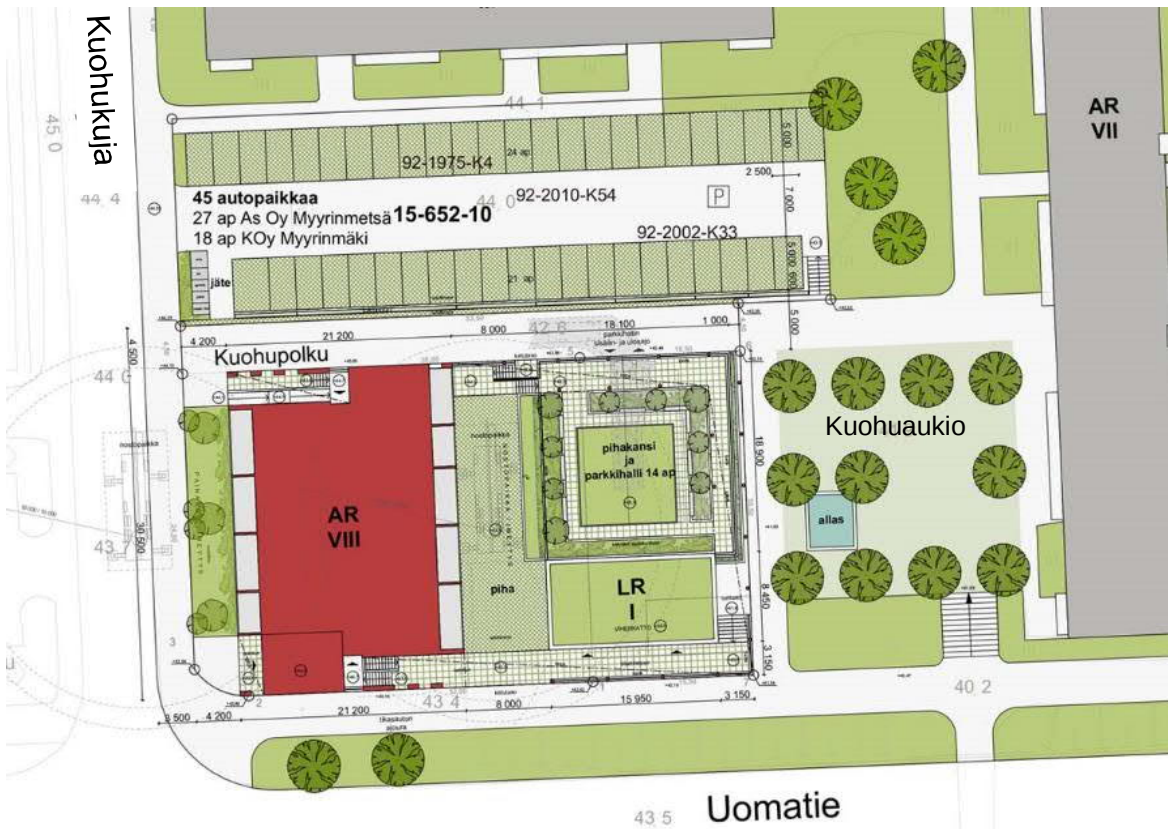

19.6.2018

10.8.2018

Luonnokset Kari Leppänen Arkkitehdit Oy

Asemakaavan muutosehdotus, Kala 5.11.2018 ... ollut nähtävillä 28.11. – 2.1.2019 ... Kv 20.5.2019 palautti. / Leppänen Arkkitehdit Oy 14.9.2018

Valitun ratkaisuvaihtoehdon kuvaus

Uuden asuin- liikerakennuksen muodostama kokonaisuus kytkee yhteen muistumia paikan historiasta sekä nykypäivän rakentamiselle ja ympäristölle asetetut tavoitteet. Asuin- liikerakennus huomio ympäröivän Myyrmäen asuinalueen kaupunkirakenteen massoittelun ja sijoittelun osalta ja tuo siihen uuden ja arkkitehtuuriltaan tunnistettavan kaupunkikuvaa rikastuttavan lisän.

Uusi pohjois-eteläsuuntainen 8-kerroksinen asuinkerrostalo sijoittuu tontin länsireunaan Kuohukujan suuntaisesti. Tällöin rakennus varjostaa ympäröiviä rakennuksia mahdollisimman vähän. Uomatien varteen rakennettava 1-kerroksinen liikerakennus liittyy asuinrakennukseen pihaa kiertävän ja sitä jäsentävän katoksen välityksellä. Liikerakennuksen editse kadun puolelta kulkeva jalankulku taso yhdistyy portailla tontin itäpuolella sijaitsevaan aukioon. Asukkaiden yksityiselle oleskelupihalle on yhteys liikerakennuksen ja asuinrakennuksen välistä Uomatien puolelta. Pihalla sijaitseva leikkialue on korotettu muuta ympäröivää aluetta ylemmäksi alapuolella sijaitsevan pysäköintihallin johdosta.

Asuin- ja liikerakennuksen arkkitehtuuri on tyyliltään ajatonta ja modernia. Elävyyttä julkisivuihin on saatu aikaiseksi vuorottelemalla tiili- ja rappauspintoja, joita puuverhoillut julkisivuosat korostavat. Pihaa kiertävä valkoiseksi maalattu betonirakenteinen katos sitoo rakennusosat toisiinsa ja modernilla tavalla antaa viitteen purettavan liikerakennuksen `japanilaiselle` arkkitehtuurille. Piha-alue muodostaa asukkaille vehreän oleskelualueen, jota liikerakennuksen viherkatto täydentää.

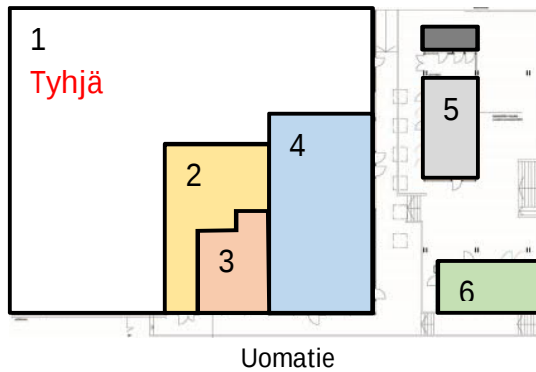
Pysäköinti 14 ap on järjestetty pihakannen alle ja 18 ap LPA-tontille. Ajoyhteys pysäköintihalliin tapahtuu tontin pohjoisosan ajoyhteyden kautta. Osa pysäköinnistä sijoittuu tontin pohjoispuolella sijaitsevalle pysäköintikentälle, jonka yhteyteen on järjestetty myös jätehuolto.

1. – 8. kerrokseen sijoittuvat asunnot avautuvat joko Kuohukujan tai pihan puolelle. Asuinrakennuksen keskikäytäväratkaisu mahdollistaa erikokoisten asuntojen laadukkaan ja joustavan suunnittelun. Asuntojen avarat ja valoisa oleskelutilat kytkeytyvät huoneistojen lasitettuihin parvekkeisiin. 1. kerrokseen sijoittuvat asukkaiden sauna- ja yhteistilat, muiden varasto- ja aputilojen sijaitessa kellarissa.

Uomatien varteen suunniteltu 1-kerroksiseen liikerakennukseen ja liiketiloihin on käynti Uomatien puoleisen jalankulku tason kautta. Liikerakennukseen tehdään viherkatto. Kulkuyhteys liikerakennuksen ja viereisen aukion välillä on järjestetty porrasyhteyden avulla. Asuinrakennuksen Uomatien ja Kuohukujan kulmaukseen sijoittuu katutasossa erillinen liiketila.

Pelastusajoneuvon nostopaikat sovitetaan yhteen pihan kasvillisuuden kanssa, esimerkkinä Kuohukujan puoleiset matalat puuistutukset. Valaisin Uomatiellä kiinnitetään rakennuksen seinään. Kuohukujan katualueeseen lisätään tontista 1 metrin kaistale, jotta nykyinen katuvalaisin ja kaapeli mahtuvat katualueelle. Jätteenkeräys on esitetty LPA-tontille, mikä sujuvoittaa huoltoliikennettä.

Ostoskeskuksen nykyinen käyttö

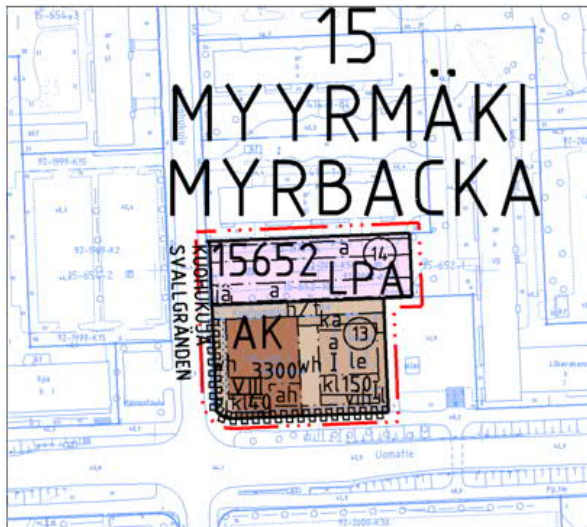
Tilakaavio 4.2.2019

1. Suomen kirjatukku, tyhjä, vain kalusteita
 2. Vantaankosken seurakuntayhtymä, kerhotila
 3. Kotipizza Myyrmäki
 4. Kaihdinmaailma Vantaa
 5. Jätehuone ja lehtijakelun varastot
 6. Parturi-kampaamo Sarin saxet
- TKa

Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan

kalliin korjauksen suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla. Ostoskeskuksessa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja enää kolmannes rakennuksesta on käytössä heikon kunnan vuoksi.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olo, muistutukset ja lausunnot

Kaupunginhallitus 12.11.2018 hyväksyi kaavaehdotuksen nähtäville. Kaavamuutos on ollut MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 28.11.2018 – 2.1.2019, jolloin jätettiin kolme muistutusta. Kaupunginmuseolta pyydettiin 11.1.2019 lausunto, joka saatiin 29.1.2019. Muistutukset ja lausunto vastineineen olivat päätöksenteossa liitteinä.

Nähtävillä ollut asemakaavan muutosehdotus.

Kaupunginvaltuuston käsittely

Kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti kaavaehdotuksen valmisteluun äänin 32 jaa – 33 ei.

Kaavan uudelleen valmistelu

Huoneistojakauma on tarkistettu siten, että yksiöitä on 28,6 % ja perheasuntoja (3 h+) 20,8 %.

Vanhassa ostoskeskuksessa ei ole käyttökelpoisia rakennusosia. Vain liimapuupalkkeja voidaan käyttää katoksessa. Muut rakennusosat eivät täytä tämän päivän rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Katto on vuotanut. Palkit ovat taipuneet ja pilarit ovat alapäistään lahot. Uudisrakennuksessa voidaan kuitenkin käyttää uudella tavalla vanhan ostoskeskusrakennuksen aiheita: tummaa tiiltä, liimapuupalkkeja, ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Rakennusoikeus ja kaavamääräyksiä on tarkistettu. Ullakolle on lisätty sauna, minkä myös voimassa oleva kaava ja nähtävillä ollut kaavaehdotus sallivat. LPA-tontti ei pienene vaan katuvalaistimen ja kaapelin saa sijoittaa tontin puolelle. Lisäksi kaava on piirretty uuteen tietojärjestelmään.

Tarkistukset eivät ole olennaisia eivätkä siten edellytä kaavan uutta nähtäville panoa.

Erillinen kuuleminen

Myyrmäen Huolto Oy on kuultu muutoksista sähköposteilla 20.12.2019 ja 2.1.2020 (MRA 32 §).

Myyrmäen Huolto Oy antoi 14.1.2020 seuraavan vastauksen:

”Myyrmäen Huollon mielipide kaavaselostusluonnokseen.

1. Mikäli tontille sijoittuu jätteenkeräys tulee siitä tehdä rasitesopimus, sekä huolto ja kunnossapitosopimus tontin omistajan kanssa.
2. Autotallien ja autokatosten rakentamiseen tarvitaan tontinomistajan kirjallinen suostumus. Muuten asia on hyväksyttävissä.”

=> Tarvittavat yksityisoikeudelliset sopimukset eivät vaikuta kaavaratkaisuun.

Lausunto Kuohukujan ostoskeskuksen liikepaviljonkien purkamisesta ja paviljongin uudelleen rakentamisesta

”Vantaan kaupunginmuseon pyynnöstä lausumme kannanottomme koskien nykyisen ostoskeskuksen purkamista ja uuden asuinrakennuksen ja liikerakennuksen muodostaman kokonaisuuden rakentamista.

Arkkitehti Ilpo Hälvän suunnittelema nykyinen ostoskeskus koostuu puukatosta ja sen alle vapaasti sijoitetuista erillisistä oranssivärisistä liikepaviljongeista. Nämä rakenteet ovat kaupunkikuvallisesti luonteenomaisia tälle paikalle, mutta ovat saavuttaneet toiminnallisesti ja rakennusteknisesti elinkaarensa pään. Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan tekemän ostariselvityksen (31.12.2014) mukaan rakennus ei ole taloudellis-teknisesti korjattavissa. Kyseisessä selvityksessä todetaan mm., että ulkotilan liimapuurakenteet ovat taipuneet ja niiden kunto on epäilyttävä.

Liimapuupalkit ovat noin 50 vuotta vanhoja ja on epätodennäköistä, että liimasaumat kestäisivät toiset 50 vuotta. Palkkeja kannattelevat puupilarit ovat päässeet säärasituksen johdosta alapäästä lahoamaan. Lisäksi liikepaviljonkien julkisivujen ulkorakenteet ovat huonossa kunnossa. Alkuperäisistä levyistä, jotka ovat oranssiksi maalattuja peltikasetteja, on osa maalattu jälkeensä harmaaksi ja osa vaihdettu vaneri- ja mineriitti-levyiksi. Metallirunkojen ja peltikasettien lämmöneristys ei myöskään täytä tämän päivän vaatimuksia.

Edellä mainituista syistä johtuen olemassa olevien rakenteiden säilyttäminen ei ole enää kaikilta osin mahdollista.

Ottamalla huomioon alkuperäisen rakennuksen arkkitehtuurin ja rakennushistoriallisen merkityksen osana Myyrmäen aluetta, viitesuunnitelma pyrkii rekonstruoimaan puukatoksen ja Uomatien puolella olevan liikepaviljongin.

Uusi puukatos ja liikepaviljonki toteutetaan värien, detaljien ja materiaalien osalta mahdollisimman lähelle alkuperäisten rakennuksien arkkitehtuuria. Nykyiset kattorakennetta kannattavat liimapuupalkit pyritään kunnostamaan ja käyttämään uudelleen. Nykyiset puupilarit rekonstruoidaan, mutta jako ja paikat pyritään säilyttämään ennallaan.

Uuden liikepaviljongin värit ja mittakaava huomioidaan hienovaraisesti viereen rakennettavan asuinrakennuksen jalustaosan arkkitehtuurissa siten, että katutasen ilme on jatkuva ja yhtenäinen.”

Helsinki 13.12.2019

Leppänen Arkkitehdit Oy

Kari Leppänen, arkkitehti SAFA

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

Havainnekuva kaakosta, etualalla Uomatie.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019.

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL sekä jalankululle ja pyöräilylle varattua Kuohupolun katualuetta asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Lisäksi 1 metrin levyinen kaistale Kuohukujan puoleista tontinosaa muutetaan katualueeksi, jolloin nykyinen katuvälisin ja sen kaapeli sijoittuvat katualueelle.

Nykyinen ostoskeskusrakennus puretaan. Tämän tilalle rakennetaan 8-kerroksinen asuinkerrostalo 3 475 k-m², sen kivijalkaan liiketilaa 40 k-m² Uomatien ja Kuohukujan kulmaukseen sekä erillinen yksikerroksinen liikerakennus 130 k-m² Uomatien ja Kuohuaukion kulmaukseen. Rakennusoikeus on yhteensä 3 645 k-m². Kuohupolun paikalle AK-tontin pohjoisosaan merkitään yleiselle jalankululle varattu piha-alue, jolla huoltoajo Kuohuaukiolle ja tontille ajo on sallittu (h/t).

Autopaikat sijoitetaan osin tontille pysäköintilaitokseen, jonka päälle tulee leikki- ja oleskelupiha, ja osin viereiselle LPA-tontille maan tasoon. Oleskelualue ympäröidään katoksella. Liikerakennus kaivetaan viherkatolla.

Saunaosasto ja kattoterassi sijoittuvat asuinrakennuksen katolle ullakolle ilmastointikonehuoneen ja jo sen tarvitseman porrashuoneen yhteyteen.

Havainnekuva kaakosta, etualalla Uomatie.

Leppänen Arkkitehdit Oy 6.11.2019

4.1.1 Mitoitus

Asuinkerrostalojen korttelialue AK

Tontti	1 833 m2, rakennusoikeus 3 475 + kl 170 k-m2, tonttitehokkuus e = 1,99			
Kerrosala	3 674 k-m2, siitä asunnot 3 474 k-m2, liikkeet 169 k-m2			
Huoneistoala	3 258 h-m2, siitä asunnot 3 100 h-m2, liikkeet 158 h-m2			
Asunnot	1 h + kt	22 kpl	28,6 %	
	2 h + kt	39	50,6	
	3-4 h + kt	16	20,8	
	Yhteensä	77	Keskipinta-ala 40,3 h-m2	
Autopaikat	Vaatus	asunnot	1 ap / 130 k-m2	27 ap
		liikkeet	1 ap / 100 k-m2	2 ap
		yhteensä		29 ap
	Toteutus	parkkihallissa 14 ap + LPA-tontilla 18 ap		32 ap
Pysäköinnin asumisen kokeilunormin (Kala 19.12.2013) tavoitteena on helpottaa ja lisätä asun- to- tuotantoa joukkoliikenteen kannalta edullisilla alueilla sekä edistää asun- to- rakentamisen kohtuu- hintaistausta optimoimalla erityisesti rakenteellisten pysäköintipaikkojen määrää.				
Polkupyöräpaikat		asunnot	1 pp / asuinhuone	149 pp
		liikkeet	1 pp / 30 k-m2	7 pp
		yhteensä		156 pp

Autopaikkojen korttelialue LPA

Tontti 1 213 m², autopaikkoja 45 kpl, josta As Oy Myyrinmetsälle 27 kpl ja hankkeelle 18 kpl.

Tontille saa rakentaa autotalleja ja autokatoksia (a). Tontille sijoittuu jätteenkeräys (jä).

Katuvalaisimet ja sen kaapelin saa sijoittaa tontin puolelle.

Havainnekuva luoteesta, etualalla Uomatie.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Alueelta puretaan kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä ostoskeskus, joka on kuitenkin heikkokuntoinen eikä taloudellisteknisesti korjattavissa ja josta vain kolmannes on rakennuksen heikon kunnon vuoksi enää käytössä. Uusi asuin- ja liikerakennus noudattaa ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa ja edustaa korkeatasoista arkkitehtuuria. Kaavassa annetaan määräyksiä arkkitehtuurin laadusta, julkisivumateriaaleista, viherkatoista, viherrakentamisesta, hulevesien käsittelystä ja meluntorjunnasta. Kaikki parvekkeet tulee lasittaa.

4.3 ALUEVARAUKSET

AK, Asuinkerrostalojen korttelialue

Asuinrakennuksen, liikerakennuksen ja pysäköintilaitoksen tulee yhdessä muodostaa arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen kokonaisuus. Asuinrakennuksen pohjois- ja eteläjulkisivut ovat pääosin tummaa paikallamuurattua tiiltä, tiilen sävyisin saumoin, kuten nykyisessä ostoskeskuksessa. Asuinrakennuksen idän ja lännen puoleisille julkisivuille luodaan yhtenäinen ilme lasitetuilla parvekkeilla. Parvekkeiden julkisivumateriaalien tulee olla korkealuokkaisia ja kestäviä sekä muodostaa rakennusten pääasiallisten julkisivumateriaalien kanssa ehjä kokonaisuus. Parvekkeiden ja pielirakenteiden tulee olla pintakäsiteltyjä. Parvekkeiden ja niiden väliseinien tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan veistoksellinen kokonaisuus.

Sokkelin, rakennuksen 1. kerroksen, pihakannen julkisivujen ja muurien tulee muodostaa yleisilmeeltään yhtenäinen vaalea arkkitehtoninen kokonaisuus. Alimmissakin kerroksissa tulee olla ikkunoita. Julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa. Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin.

Vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uudisrakennuksen arkkitehtuurissa.

Havainnekuva luoteesta, etualalla Uomatie.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019

Liiketilojen julkisivuissa käytetään vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaihteita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä soveltuvin osin katosrakenteissa. Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista tehdään tutkimus ja järjestetään katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Porrashuoneiden tai porraskäytävien tulee erottua muusta julkisivusta ja niitä tulee korostaa suurin ikkunapinnoin.

Pihakansi rajataan tummalla katoksella. Pysäköintilaitoksen julkisivuja jäsennetään aukotusten lisäksi vaihtelevan korkuisella kasvillisuudella esimerkiksi viherseinämin. Julkisivun ja viherrakentamisen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.

Yksikerroksisen liikerakennuksen sisätilan vapaan korkeuden tulee olla vähintään 4 metriä. Tilat varustetaan toimisto-, ravintola- tai kahvilakäytön mahdollistavalla talotekniikalla. Kaikkien liiketilojen etuosa suunnitellaan ja rakennetaan siten, että liiketoiminta voi laajentua ulkotilaan. Liiketiloihin tulee olla suuria avattavia ikkunoita tai ovia kadun puolella tilojen yhdistämiseksi ulkotiloihin. Liikerakennuksen katolle on rakennettava viherkatto.

Asukas- ja yhteistiloja saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi. Ullakko- tai ylimpään kerrokseen sijoittuessaan saunan yhteyteen tulee toteuttaa kattoterassi.

Rakennusalueelle saa rakentaa kannellisia autopaikkoja ja autopaikkoja saa sijoittaa myös rakennusten alimpiin kerroksiin pihakannen alaisen pysäköintilaitoksen yhteyteen. Pihakannen alla olevaan pysäköintitilaan saa sijoittaa tele- tai muita teknisiä ja väestönsuojatiloja sekä asumista palvelevia varastotiloja.

Pysäköintilaitos yhdistetään arkkitehtuuriltaan koko korttelin arkkitehtuuriin. Itäpuolisen aukion suuntaisten seinien tulee olla osin viherseinää tai niiden edustoille tulee istuttaa kahden metrin välein sivusuuntaan leviäviä köynnöksiä.

Havainnekuva Kuohuaukiolta idästä.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.10.2019

Tontille laaditaan pihasuunnitelma, jossa huomioidaan eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha toteutetaan kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa. Pihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, istutetaan. Pihalla tulee saavuttaa vihertehokkuus 0,8.

Pysäköintilaitoksen katolle sijoitetaan vihreä kansipiha, joka jäsenellään erilaisin materiaalein. Kansipiha tulee mitoittaa siten, että sille tulee hulevesiä viivytävää kasvillisuutta. Asuntopihojen aitaus sovitetaan muihin pihan ja rakennusten materiaaleihin sekä arkkitehtuuriin. Asuntokohtaisia pihoja saa sijoittaa pihakannelle.

Rakennusten ja katu- ja torialueiden väliset tontin osat ovat yleiselle jalankululle varattuja alueita, ja ne käsitellään osana korkeatasoista kaupunkimaista katutilaa. Pinnoitemateriaalit sovitetaan yhteen katu- ja torialueiden pintamateriaalien kanssa. Korttelin lounaiskulma laatoitetaan aukiomaiseksi tilaksi.

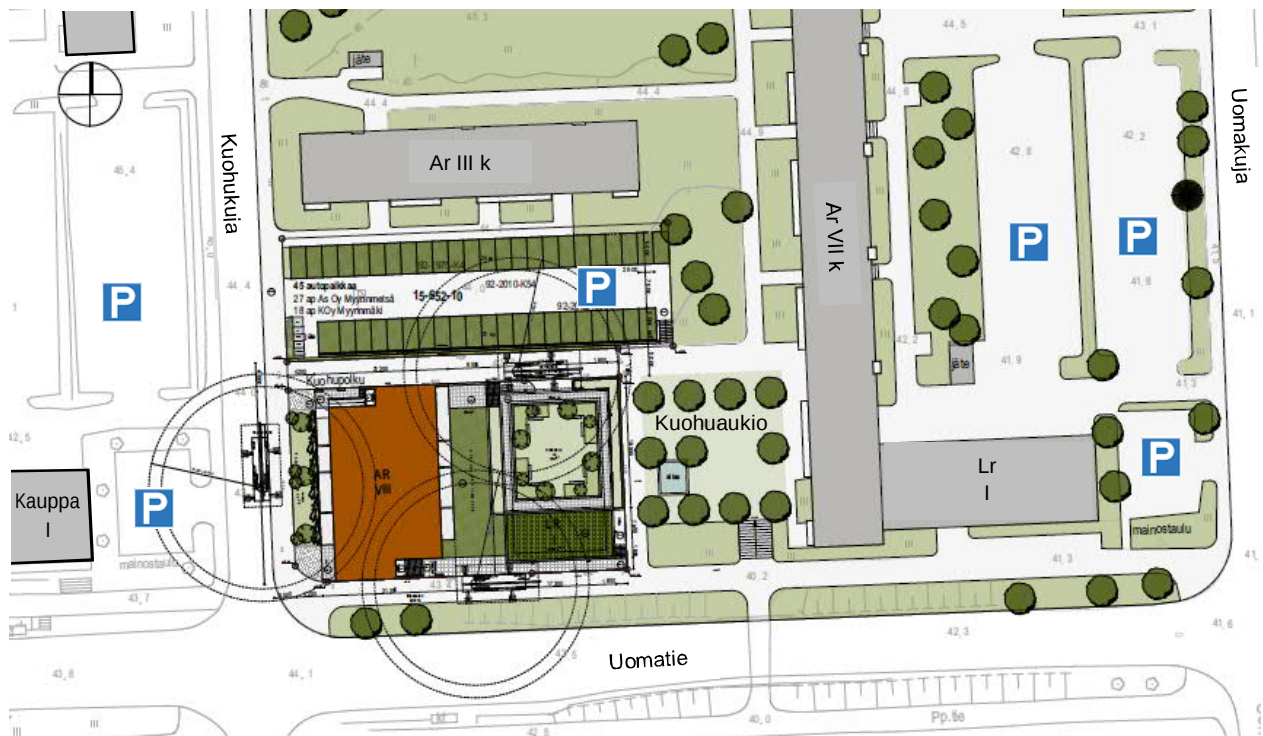
Alueella järjestetään hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään. Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta. Alueella tulee käyttää läpäiseviä pinnoitteita. Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Tontin pinta-alojen muutokset

Vanhasta AL-tontista muutetaan katualueeksi 27 m² katuvalaisinta ja kaapelia varten. Kuohupolusta liitetään AK-tonttiin 236 m² ja Kuohukujan katualueeseen 4 m². AL-tontin pinta-ala on nyt 1 624 m². Uuden AK-tontin pinta-ala on 1 833 m² (muutos 209 m²).

LPA, autopaikkojen korttelialue

Osa uuden asuinkerrostalon pysäköinnistä sekä nykyisen Kuohukuja 5:n autopaikat sijoittuvat autopaikkojen korttelialueille LPA. Tontin etelärajalle ja muille rajoille korkoeron vaatiessa on rakennettava kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen maisemoitu tukimuuri. Mahdollisen autokatoksen ja tukimuurin tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan yhtenäinen kokonaisuus. Autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä. Katuvalaisimet ja sen kaapelin saa sijoittaa tontille.

Asemapiirros.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.12.2019

Suunnitelmaan ja asemakaavaan palautuksen jälkeen tehdyt tarkistukset perusteluineen

Huoneistojakauma on tarkistettu siten, että asunnoista on yksiöitä 28,5 % ja perheasuntoja (3 h +) 20,8 %. Kaavoitus on aloitettu ja tuotu kaupunkisuunnittelulautakuntaan aikana, jolloin maankäyttö-sopimuksissa ei ollut perheasuntovaatimusta, joka on nyt vähintään 30 %.

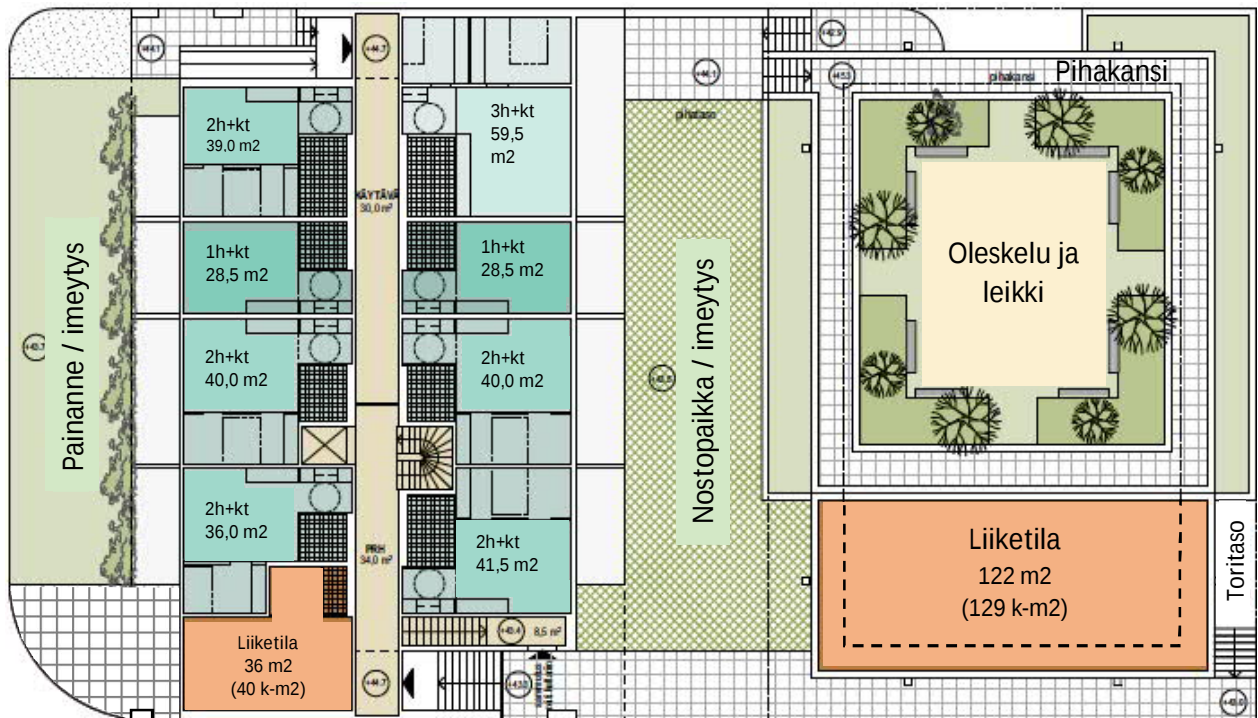
Perheasuntojen määrä on lisääntynyt 4 asunnosta 16 asuntoon. Samalla asuntojen lukumäärä on vähentynyt 88 asunnosta 77 asuntoon. Huoneistojakauma sovitaan maankäyttösopimuksessa.

Arkkitehtuurista määrätään, että rakennuksessa käytetään nykyisen ostoskeskuksen julkisivuai-heita: tummaa tiiltä, liimapuupalkkeja, ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.

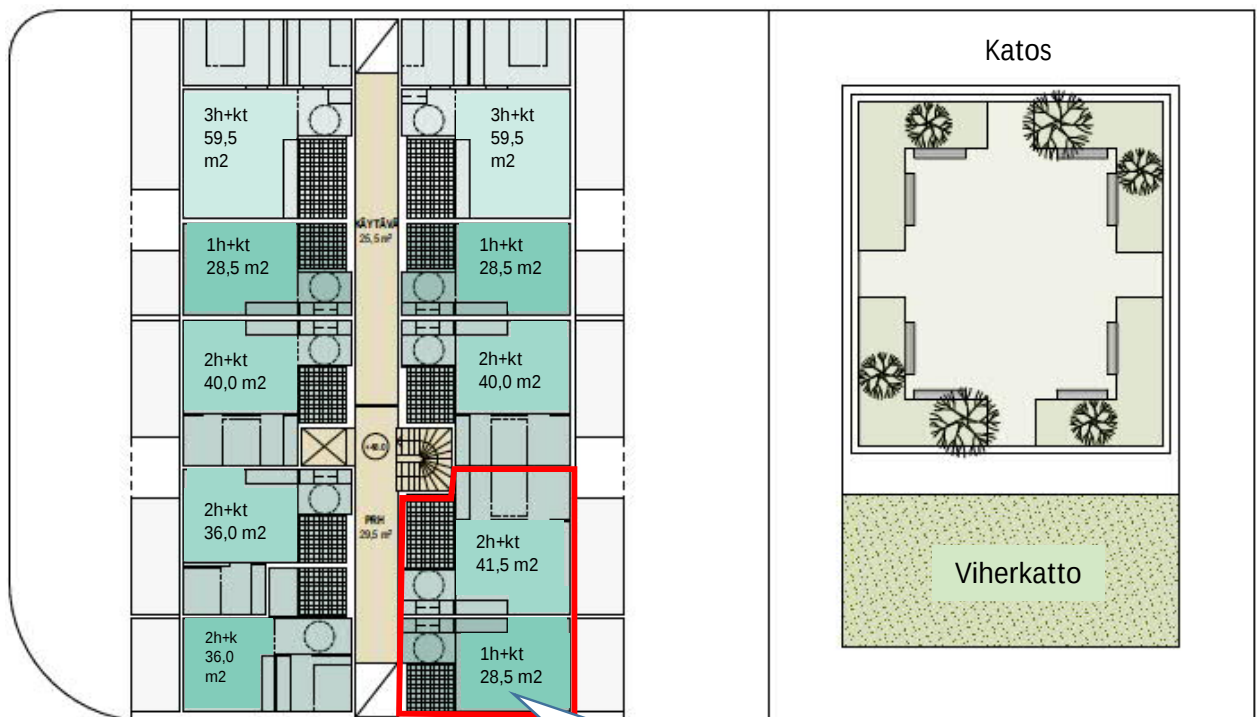
Nykyisen ostoskeskuksen vanhoja heikkokuntoisia puurakenteita ei voi rakentamisessa enää käyt-tää. Puurakentamisessa on tyypillistä, että vanhoja rakennusosia joudutaan aika ajoin uusimaan. Ostoskeskuksen laajempi säilyttäminen on mahdotonta myös tarvittavan pysäköintihallin vuoksi.

Kaavamääräykset on tarkistettu uutta luonnosta vastaaviksi: Asuinrakennuksen, liikerakennuksen ja pysäköintilaitoksen tulee... Asuinrakennuksen pohjois- ja eteläjulkisivujen... Asuinrakennuksen idän ja lännen puoleisille julkisivuille... Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskuk-seen viittaavia julkisivuaiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Vanhan ostoskes-kuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa. Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytet-tävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana. Pysäköintihalli ja erillinen liikerakennus on ympäröitävä tummalla katoksella. Yksiker-roksisen liikerakennuksen... Korttelin lounaiskulma tulee laatoittaa aukiomaiseksi tilaksi. Lentoken-tän laskeutumisvyöhykkeellä ääneneristävyysvaatimus lentomelua vastaan on asunnoissa 35 dB ja liiketiloissa 28 dB. LPA-tontille lisätään autopaikkojen varaus eri tontteja varten. LPA-tonttia ei pie-nennetä vaan katuvalaisimen ja kaapelin saa sijoittaa LPA-tontin puolelle. Tarpeettomaksi jääneitä kaavamääräyksiä on poistettu. Lisäksi kaava on piirretty uuteen tietojärjestelmään.

Uusi rakennusoikeus on 3 475 k-m² + liiketiloja 170 k-m², yhteensä 3 645 k-m². Sauna sijoitetaan katolle ilmastointihuoneen ja portaikon viereen, minkä myös nähtävillä ollut kaavaehdotus sallii.

1. kerros.

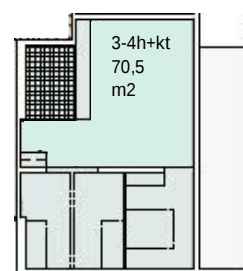

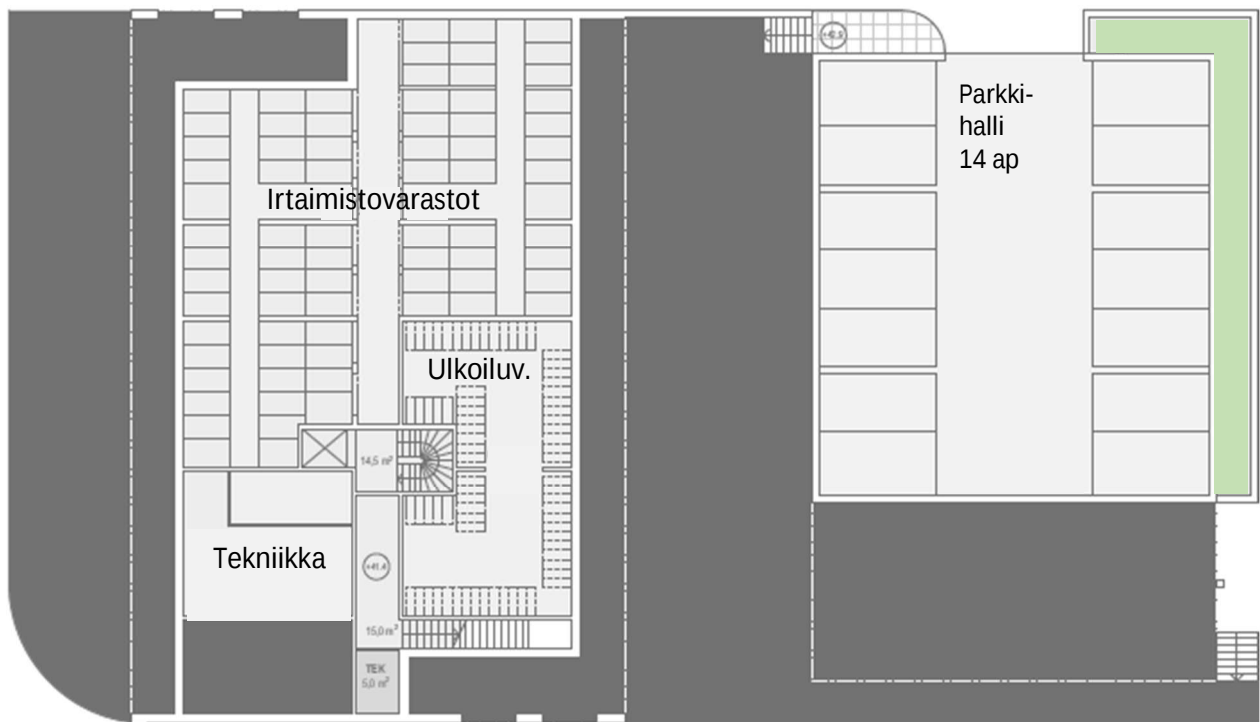
2. – 8. kerros.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.12.2019

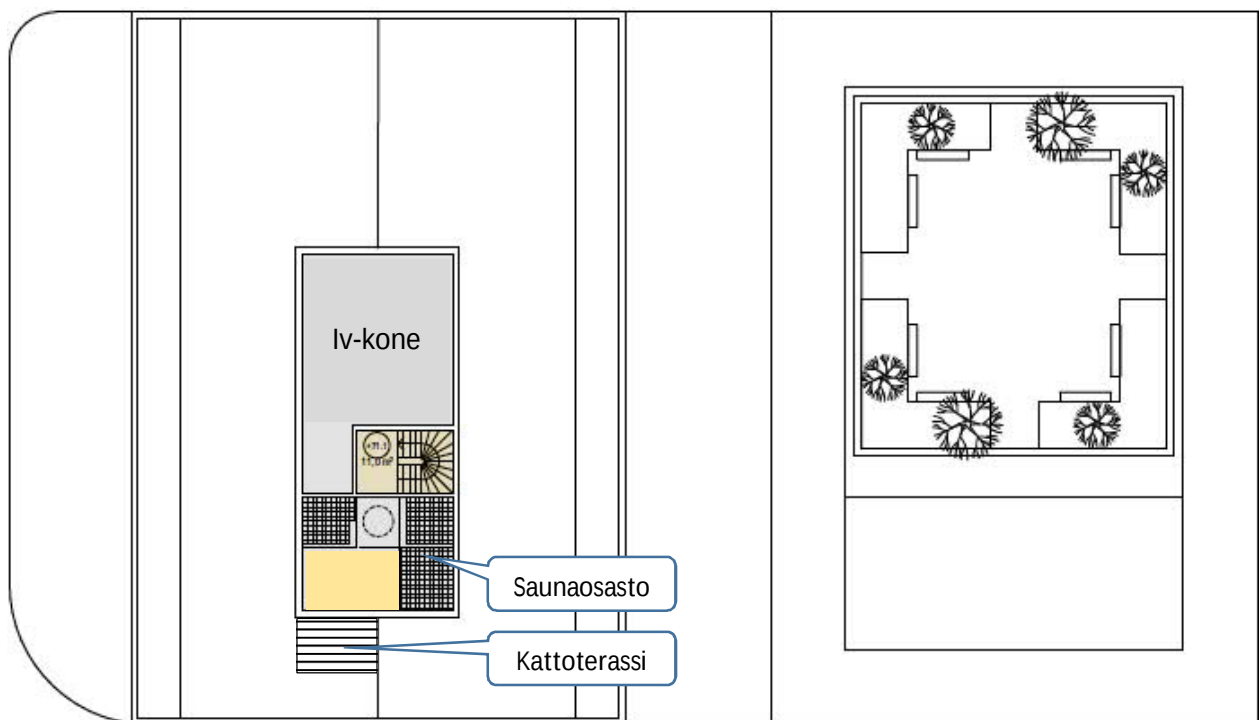
8. kerroksessa
yhdistetty asunto.

Kulmahuoneistoista
avautuu näkymät
kahteen suuntaan.

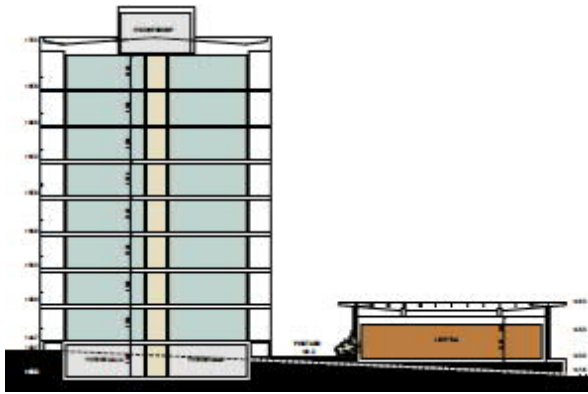

Kellari.

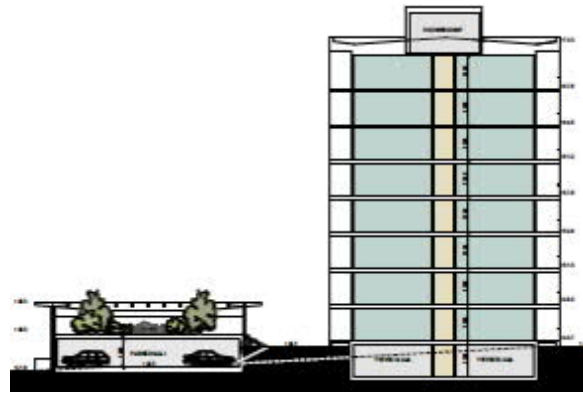

Ullakko.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.12.2019

Leikkaus etelään.

Leikkaus pohjoiseen.

Leikkaus länteen.

Uomatie

Kuohukuja

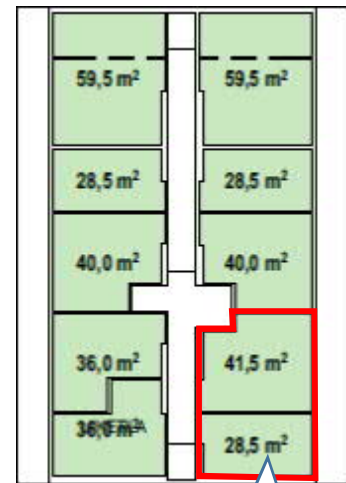
Muuri etelään nykyiselle Kuohupolulle

Kuohuaukio

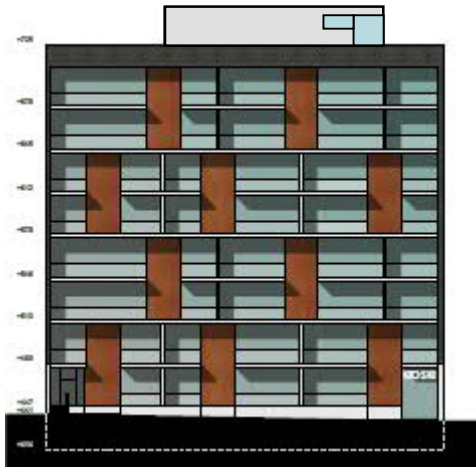
Huoneistoalat, 1. kerros.

Leppänen Arkkitehdit Oy 10.12.2019

2. – 8. kerros.

8. kerroksessa yhdistetty asunto 70,5 m²

Julkisivu länteen Kuohukujalle.

Julkisivu etelään Uomatielle.

Julkisivu pohjoiseen nykyiselle Kuohupolulle.

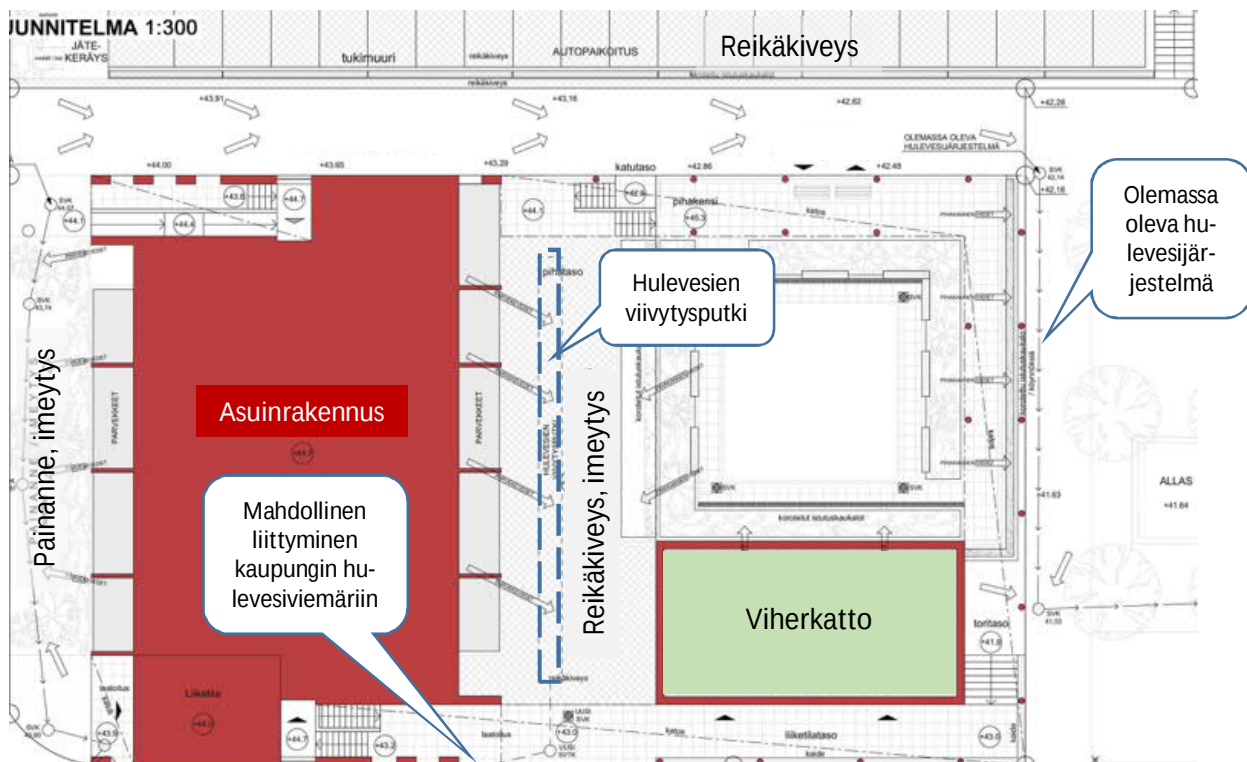
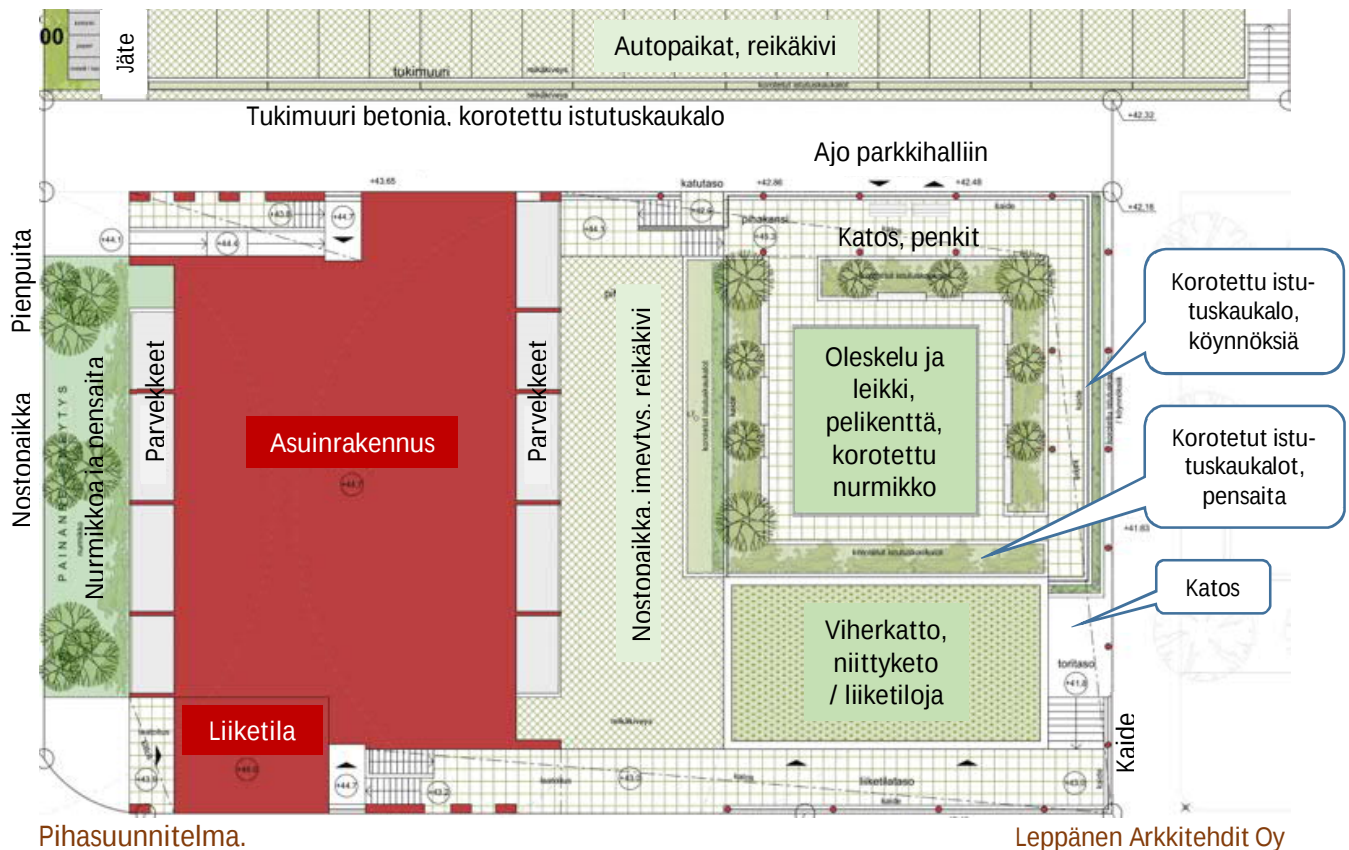

Julkisivu itään pihalle.

Julkisivu itään Kuohuaukiolle.

Leppänen Arkkitehdit Oy 6.11.2019

Hulevesien käsittelyssä suositetaan maahan imeytystä ja hyötykäyttöä. Hulevesien virtaamaa pyritään vähentämään ensisijaisesti vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla ja suodattamalla vedet osin maamateriaalin lävitse. Parvekkeiden ja katosten sadevedet johdetaan imeytyspainanteisiin ja istutusalueille hyötykäyttöön. Kattovedet ja pihakannen hulevedet viivytetään tontilla hidastusrakenteella ennen kaupungin viemäriin liittymistä. Hulevesien viivytystarve on 15 m3, joka voidaan hoitaa hulevesiputkikokoa kasvattamalla esimerkiksi 800 mm.

Hulevesisuunnitelma.

Leppänen Arkkitehdit Oy

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja näin tiivistää ja täydentää kaupunkirakennetta. Se sijoittuu lähelle rautatieasemaa hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Siten hanke on kestävä kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukainen. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Suhde kulttuurihistoriallisiin arvoihin

Kaavan toteutuminen hävittää tontilta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot, jotka on todettu inventoinneissa erittäin merkittäviksi. Rakennus on kuitenkin heikon kunnon vuoksi pääosin (65 %) tyhjiään eikä ole rakennusvalvonnan arvion mukaan taloudellisteknisesti korjattavissa. Myös omistaja on tehnyt kuntoselvityksiä. Ostoskeskus korvataan korkeatasoisia arkkitehtuuria edustavalla uudisrakennuksella, joka luo alueelle uusia arvoja.

Kaupunkikuva

Paikalle rakennetaan uusi arkkitehtonisesti korkeatasoinen asuin- ja liikerakennus, joka täydentää alueen kaupunkikuvaa nykyhetken verrattuna. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakentamiseen Uomatien varrella. Uusi 8-kerroksinen asuintalo tuo esiin solmukohtana Uomatien ja Kuohukujan risteuksen. Uudet liiketilat korvaavat poistuvaa ostoskeskusta.

Kaupunkirakenne

Kaavamuutos täydentää Myyrmäkeä. Rakennus sijoittuu Uomatien varrella. Hanke edistää täydennysrakentamista ja luo osaltaan tiivistä ja tehokasta kaupunkirakennetta kokoojakadun varteen.

Tontti sijaitsee lähellä rautatieasemaa. Kehärata yhdistää toisiinsa 200 000 asukasta ja 200 000 työpaikkaa.

Asuminen ja väestö

Kaavamuutos vastaa kaupungistumisen haasteeseen tarjoamalla mahdollisuuden asua hyvällä sijainnilla lähellä rautatieasemaa ja palveluja ja tuottaa uusia esteettömiä kerrostaloasuntoja 77 kpl. Ne vastaavat asuntojen kysyntään ja kasvavan kaupungin asuntotarpeeseen. Hanke toteuttaa maakuntakaavan ja yleiskaavan täydennysrakentamistavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa raideliikenneyhteyksien varrella. Uusia asukkaita tulee noin 95 – 110.

Palvelut ja työpaikat

Kuohukujan ostoskeskuksen merkitys palveluverkossa on vähäinen ja se on ollut jo pitkään pääosin tyhjiään. Tontille tulee 170 k-m2 liiketilaa, mikä mahdollistaa esimerkiksi kahvilan tai ravintolan ja kampaamon. Asukasmäärän lisäys vaikuttaa positiivisesti Myyrmäen palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen ja alueen elävyyteen.

Taloudelliset vaikutukset

Kaupungin kasvaessa ja maankäytön tehostuessa bruttokansantuote kasvaa.

Maanomistaja hyötyy, kun tontti rakennetaan eikä korjauskelvotonta rakennusta tarvitse ylläpitää ja korjata. Vuokratuotto ei kata korjauskustannuksia.

Kaupunki saa maanmyyntituloja ja sopimuskorvauksen rakennusoikeudesta. Hanke tuottaa verotuloja, joilla kaupunki tuottaa palveluja. Uudet asukkaat lisäävät myös kaupallisten palvelujen kysyntää.

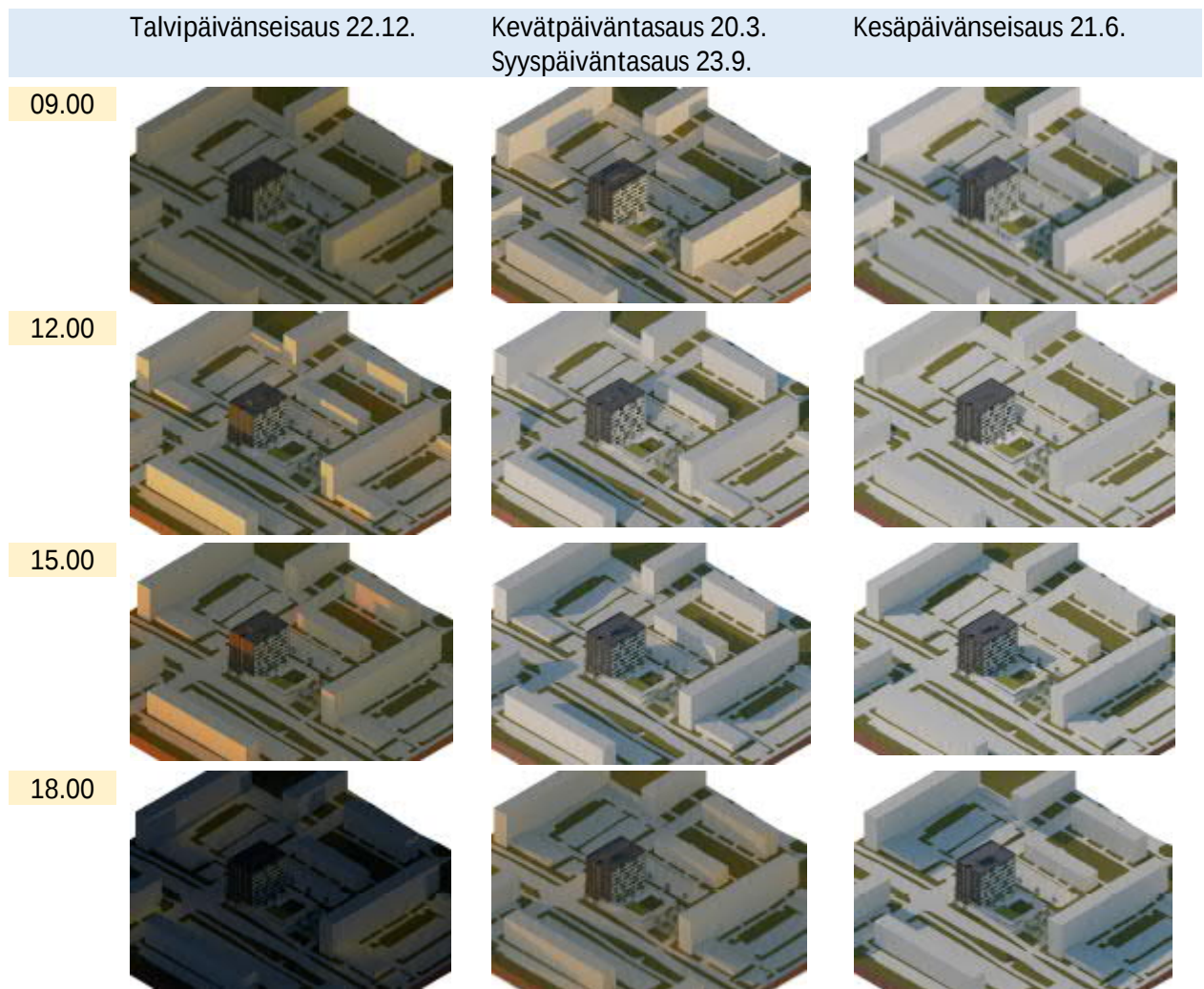
Sosiaaliset vaikutukset

Pienehkön hankkeen vaikutus ympäristöön ei ole merkittävä. Hanke tuottaa uusia omistusasuntoja. Kohteesta löytyy koti moneen tarpeeseen ja elämänvaiheeseen. Rakentaminen tarjoaa työtä.

Virkistys

Uudet asukkaat lisäävät Myyrmäen virkistysalueiden ja urheilupuiston käyttöä.

Varjostus

Kari Leppänen Arkkitehdit Oy 2018

Rakennus sijoittuu avaralle paikalle, joten se ei aiheuta merkittävää varjostusta. Myös alueella oleva puusto varjostaa. Aamuisin, iltaisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjainen.

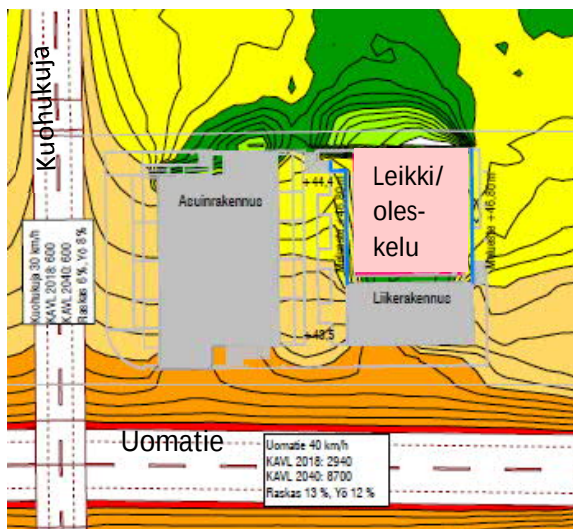
Varjostustutkimus tehtiin nykytilanteesta ja valitusta ratkaisusta. Varjot on tutkittu joului-, maaliskuu-, huhtikuu- ja kesäkuussa kahdesta eri suunnasta, kaakosta ja lounaasta. Uusi 8-kerroksinen asuinrakennus ei merkittävästi varjosta ympäröiviä olemassa olevia asuinrakennuksia, vaikka hetkellisesti rakennuksen varjo ohittaa naapuritaloja. Huhtikuusta elokuuhun varjostusolosuhteet eivät juuri muutu nykytilanteeseen verrattuna.

Liikenne

Louhelan asemalle on kävelyetäisyys ja Uomatiellä on hyvä joukkoliikenne, mikä mahdollistaa autottoman elämäntavan. Hankkeen liikennetuotos on noin 90 ajon/vrk, mutta nykyisen ostoskeskuk- sen liikenne poistuu. Liikenne mahtuu hyvin katuverkolle.

Ympäristöhäiriöt

Viitesuunnitelmista on tehty katumeluselvytys (Helimäki Akustikot Oy, 29.5.2018). Leikki- ja oleske- lupihalla vallitsee päivällä enintään 58 dB keskiäänitaso. Oleskelualueet tulee suojata melulta lä- pinäkyvin meluestein. Meluselvytyksessä on esitetty esimerkkiratkaisuja meluntorjunnasta. Asuin- rakennuksen Uomatien puoleisen julkisivun tiemelun äänitasoerovaatimus on mallinnuksen mu- kaan 31 dB. Lentoaseman laskeutumisvyöhykkeellä asuntojen ääneneristävyysvaatimus on 35 dB, joten lentomelu on määräävä. Liiketilojen ääneneristävyysvaatimus määrittyy tiemelusta ja on 28 dB. Kaikki parvekkeet on lasitettava.

Meluntorjuntaesimerkki 1.

Keskiaäänitaso (Aeq), päivällä (klo 7-22) vuonna 2040.

Melukäyrät 2 m korkeudella maan pinnasta.

45-50	50-55	55-60	60-65
65-70	70-75	75- dB	Melueste

Helimäki Akustikot Oy 29.5.2018

Tiemelun huomioon ottaminen

Tiemeluvyöhy- ke Aeq (dB)	Äänitasoero asun- noissa ΔL (dB)	Äänitasoero toi- mistoissa ΔL (dB)
65...100	erillinen selvitys	erillinen selvitys
60...64,9	35	30
55...59,9	30	25
alle 55	30*	—

Vantaan rakennusjärjestys Kv 15.11.2010; *) YM asetus 796/2017.

Kunnallistekniikka

Hanke hyödyntää olevaa yhdyskuntatekniikkaa.

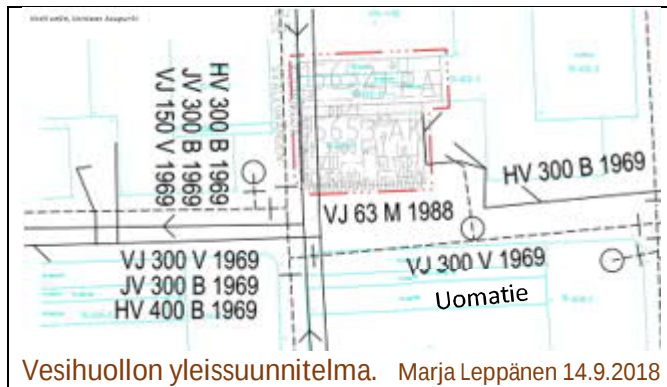
Uudet rakennukset voidaan liittää jo rakennettuun vesihuoltoverkoston. Yleistä vesihuoltoverkos- toa ei tarvitse laajentaa, joten muutoksesta ei aiheudu vesihuollolle lisäkustannuksia. Uudisraken- nus saattaa tarvita kiinteistökohtaisen paineenkorottamon. Tarkempi painetaso annetaan HSY:n lii- toskohtalausunnossa.

Uomatiellä valaisin kiinnitetään rakennuksen seinään. Kuohukujan katualueeseen otetaan tonteilta 1 metrin kaistaleet, jotta nykyiset katuvalaisimet sijoittuvat katualueelle.

Pysäköintilaitokseen tulee tarvittaessa sijoittaa muuntamo maan tasoon.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Rakentaminen sijoittuu jo rakennetulle alueelle eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin.

Hulevedet

Kaavamutoksen myötä vettä läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy. Läpäisemättömien pintojen lisääntyessä on odotettavissa, että hulevesivirtaamat kaava-alueelta kasvavat. Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttaa ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenne tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha.

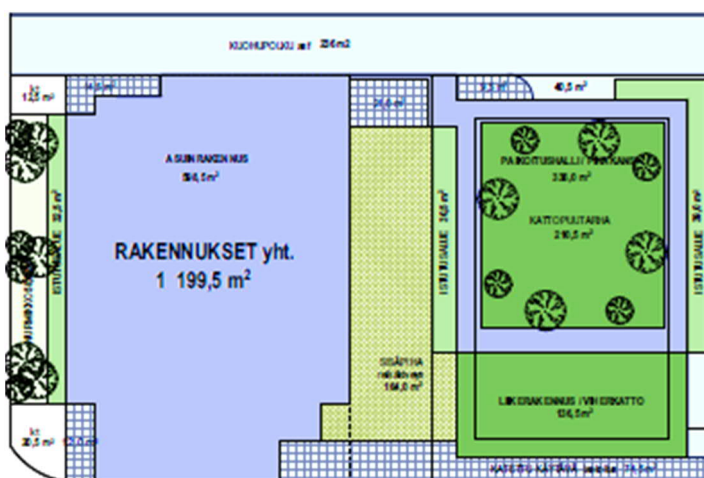
Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa saman suuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamiitoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tulvareitti on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle. Kaavatyön yhteydessä kaava-alueelle on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma. Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytään kaupungilla rakennusluvan yhteydessä.

4.4.3 Vaikutukset ilmastoon

Hankkeen vaikutukset ilmastoon ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava tontti tiivistää kaupunkirakennetta, tukeutuu Kehärataan ja tuleviin runkobussilinjoihin ja palvelut ovat lähellä. Siten hanke mahdollistaa autottoman elämäntavan.

Vihertehokkuus

Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastomuutokseensopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Menetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki-hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Asemakaavavaiheen laskelman perusteella tontin vihertehokkuusvaatimuksen tavoitetaso 0,8 on saavutettavissa.

	Tontin pinta-ala 1834 m ²
	Rakennettu ja läpäisemätön pinta yhteensä 1476 m ²
	Läpäisevä pinta ja imeytys
	Kivituhka 33 m ²
	Reikäkivetys 164 m ²
	Imeytys / nurmikko 58 m ²
	Istutusalueet 102 m ²
	Kattopuutarha 210 m ²
	Viherkatto 136 m ²
	Läpäisemätön pinta / laatoitus 138 m ²

Tontin pintamateriaalit.

Kari Leppänen Arkkitehdit 6.11.2019

Vihertehokkuuslaskelma

Päivämäärä: 24.10.2018

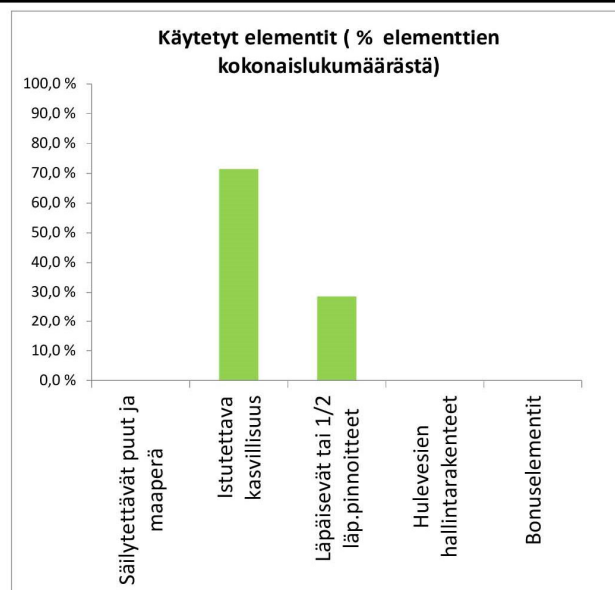
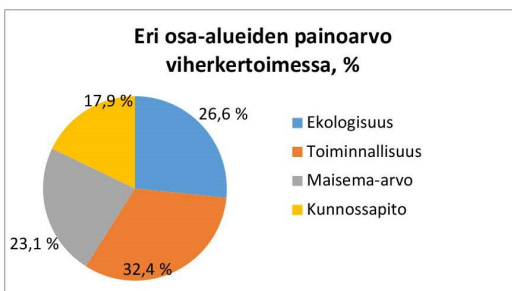
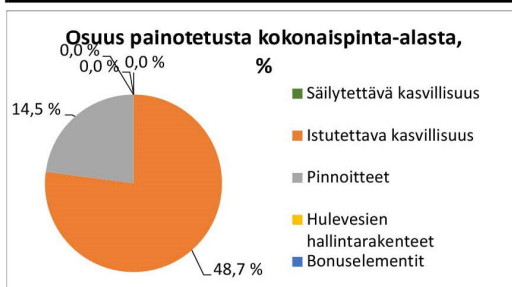
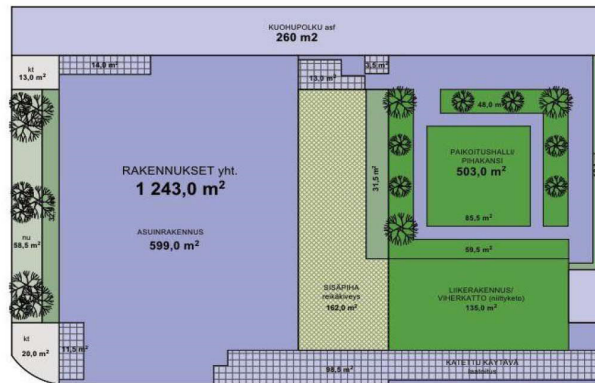
Lomakkeen täyttäjä ja yritys: Benita Leisso, Leppänen arkkitehdit Oy

Saavutettu vihertehokkuus
0,8
Tavoitetaso
0,8
Minimitaso
0,5

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävät puut ja maaperä	0	5
Istutettava kasvillisuus	5	13
Läpäisevät tai 1/2 läp.pinnoitteet	2	2
Hulevesien hallintarakenteet	0	5
Bonuselementit	0	ei käytössä Vantaalla
Yhteensä	7	25

Asemakaavavaiheen pinta-ala kaavio

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Lento- ja tiemelu on käsitelty kohdassa 4.4.1.

4.5 NIMISTÖ

Kaava-alueelta poistuu Kuohupolku, Svallstigen (2012). Jäljelle jäävän toriaukion nimeksi on jo annettu Kuohuaukio, Svallplatsen (Nr 5.11.2018, Kala 25.2.2019).

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Rakennusluvasta ilmoitetaan naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §).

Kaavatyöhön osallistuneet		
Vantaan kaupunki		
Asemakaavoitus	aluearkkitehti	Timo Kallaluoto
	asemakaavasuunnittelija	Johanna Rajala
	suunnitteluavustaja	Marko Hoffren
	kaavoitusinsinööri	Mikko Järvi
	maisema-arkkitehti	Elina Ekroos
Kadut ja puistot	suunnitteluinsinööri	Marja Leppänen
	suunnitteluinsinööri	Elina Kettunen
	liikenneinsinööri	Teemu Vihervaara
	projektisuunnittelija	Seija Tulonen
Kaupunginmuseo	maisema-arkkitehti	Inka Lappalainen
	rakennustutkija	Susanna Paavola
	asumisasioiden päällikkö	Tomi Henriksson
Kiinteistöt ja tilat	lakimies	Paula Kovari
	kaupunkikuva-arkkitehti	Matti Kärki
	lupa-arkkitehti	Timo Tamminen
Kiinteistö Oy Myyrinmäki		Mikko Vartiainen
T2H Rakennus Oy		Olli Tuominen
		Ville Tirola
		Juuso Puroila
Leppänen Arkkitehdit Oy		Kari Leppänen
		Peter Butter
		Benita Leisso
Optiplan Oy		Elli Maalismaa

Kiinteistö Oy Myyrinmäen asiamiehenä toimi T2H Rakennus Oy ja sen konsulttina Kari Leppänen Arkkitehdit Oy, sittemmin Leppänen Arkkitehdit Oy. Kaupungin konsulttina toimi Optiplan Oy.

VANTAAN KAUPUNKI

Länsi-Vantaan asemakaavoitus

Vantaa 11.2.2020

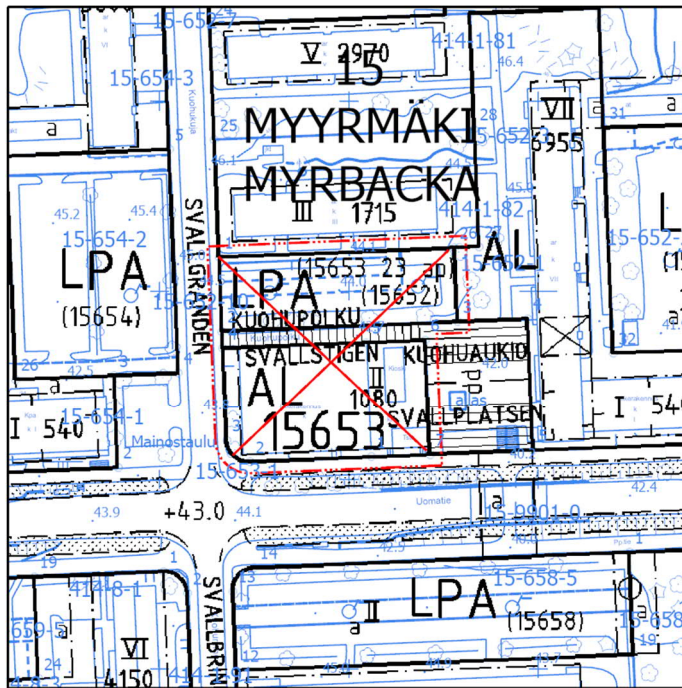
Timo Kallaluoto

Timo Kallaluoto

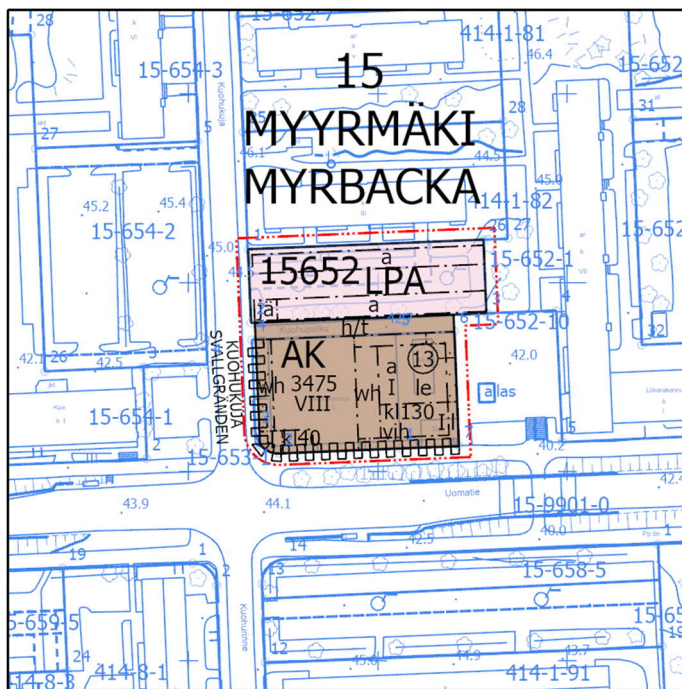
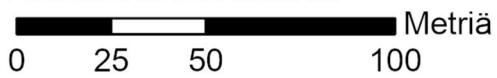
aluearkkitehti

Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu, Kielotie 28, PL 1860, 13010 VANTAAN KAUPUNKI

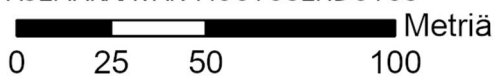
p. 050 312 2132, timo.kallaluoto@vantaa.fi

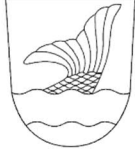

POISTETTAVAT MERKINNÄT

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 002364	Päiväys Datum 11.2.2020	1/4
Vantaan kaupunki KUOHUKUJA 1-3 Kaupunginosa 15, Myyrmäki Asemakaavan muutos Osa korttelia 15652 sekä katualuetta. Tonttijako ja tonttijaon muutos Osa korttelia 15652. 1:2000	 Vanda stad SVALLGRÄNDEN 1-3 Standardsdel 15, Myrbacka Ändring av detaljplanen Del av kvarteret 15652 samt gatuområde. Tomtindelning och ändring av tomtindelningen Del av kvarteret 15652. 1:2000	

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

- - - - -

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva

Asuinkeuhkalojen korttelialue.**Arkkitehtuuri**

Asuinrakennuksen, liikerakennuksen ja pysäköintilaitoksen tulee yhdessä muodostaa arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen kokonaisuus.

Asuinrakennuksen pohjois- ja eteläjulkisivujen tulee olla pääosin tummaa punasävyistä tiiltä. Saumat tulee olla tiilen sävyisiä. Etelän ja pohjoisen puoleisilla julkisivuilla tulee olla ikkunoita.

Asuinrakennuksen idän ja lännen puoleisille julkisivuille tulee luoda yhtenäinen ilme parvekkeilla. Kaikki parvekkeet tulee lasittaa. Parvekkeiden julkisivumateriaalien tulee olla korkealuokkaisia ja kestäviä sekä muodostaa rakennusten pääasiallisten julkisivumateriaalien kanssa ehjä kokonaisuus. Parvekkeiden ja piilirakenteiden tulee olla pintakäsittelyä. Parvekkeiden ja niiden väliseinien tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan veistoksellinen kokonaisuus.

Liiketilöiden julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä soveltuvien osin katosrakenteissa.

Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Kulmahuoneistoista ja kulmaparvekkeilta tulee avautua näkymä kahteen suuntaan.

Liikerakennuksen kerrosala on rakennettava.

Pysäköintihalli ja erillinen liikerakennus on ympäröitävä tummalla katoksella.

Sokkelin, rakennuksen 1. kerroksen ja pihakannen julkisivujen sekä muurin tulee muodostaa yleisilmeeltään yhtenäinen vaalea arkkitehtoninen kokonaisuus.

Alimmissakin kerroksissa tulee olla ikkunoita. Julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin.

Porrashuoneiden tai porraskäytävien tulee erottua muusta julkisivusta ja niitä tulee korostaa suurin ikkunapinnoin.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns

Kvarteretsområde för flervåningshus.**Arkitektur**

Bostadshuset, affärshuset och parkeringsanstalten ska tillsammans bilda en helhet som håller hög kvalitet till arkitekturen.

Fasaderna i bostadshuset mot norr och söder ska huvudsakligen bestå av mörkt tegel i en röd nyans. Fögarerna ska ha samma färg som teglet. Fasaderna på södra och norra sidan ska ha fönster.

Fasaderna i bostadshuset mot öster och väster ska ges ett enhetligt intryck genom balkonger. Alla balkonger ska inglasas. Balkongernas fasadmateriäl ska vara högklassigt och hållbart samt utgöra en harmonisk helhet tillsammans med byggnadernas huvudsakliga fasadmateriäl. Balkongerna och karmkonstruktionerna ska vara ytbehandlade. Balkongerna samt mellanväggarna mellan dessa ska tillsammans bilda en till sin arkitektur skulptural helhet.

I affärslokalernas fasader ska användas fasadteman som hänvisar till det gamla köpcentret: fönsterrutdelningen, svarta ramar och orange byggsivor. De gamla limmade träbalkarna i köpcentret måste användas i lämpliga fall i skyddstaks konstruktioner.

En undersökning av återanvändningsstrukturerna i det gamla köpcentret och en syn före och under rivningsarbetet ska genomföras.

Lägenheterna i byggnadens hörn och hörnbalkongerna ska öppnas mot två riktningar.

Byggnadsrätt för affärsvåningsyta ska byggas.

Bilhall och separat affärsbyggnad ska omges av ett mörkt skyddstak.

Sockeln, fasaderna till byggnadens första våning och gärdsdäcket samt murarna ska bilda en helhet som arkitektoniskt ger ett genomgående ljus intryck.

Också de nedersta våningarna ska ha fönster. Fasaden får inte ge ett slutet intryck.

Eventuella rörliga fögar och elementfögar ska döljas med arkitektoniska medel.

Trapphusen eller trappuppgångarna ska bilda en kontrast till den övriga fasaden och de ska framhävas med stora fönstertytor.

Ilmanvaihtokonehuoneet tulee sovittaa luontevaksi osaksi rakennusten arkkitehtuuria.

Pihakansi rajataan tummalla katoksella. Pysäköintilaitoksen julkisivuja tulee jäsentää aukotusten lisäksi vaihtelevan korkuisella kasvillisuudella esimerkiksi viherseinämin. Julkisivun ja viherrakentamisen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.

Yksikerroksisen liikerakennuksen sisätilan vapaan korkeuden tulee olla vähintään 4 metriä. Tila tulee varustaa toimisto-, ravintola- tai kahvilakäytön mahdollistavalla talotekniikalla. Kaikkien liiketilöiden etuosa tulee suunnitella ja rakentaa siten, että liiketoiminta voi laajentua ulkotilaan. Liiketiloihin tulee olla suuria avattavia ikkunoita tai ovia kadun puolella tilojen yhdistämiseksi ulkotiloihin.

Yksikerroksisen liikerakennuksen katolle on rakennettava viherkatto.

Rakennusoikeus

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia. Porrashuoneiden 15 k-m² ylittävän osan saa rakentaa kussakin kerroksessa porrashuonetta kohti rakennusoikeuden lisäksi edellyttäen, että tämä lisää porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta.

Asukas- ja yhteistiloja saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi. Ullakko- tai ylimpään kerrokseen sijoituessaan, saunan yhteyteen tulee toteuttaa kattoterassi tai parveke. Kaavassa määrätty asumista palvelevien yhteistilöiden rakennusoikeudet ja sallitut muut asumisen lisärakennusoikeudet eivät mitoiteta auto- tai polkupyöräpaikkoja tai väestönsuojatiloja.

Rakennuslalle saa rakentaa kannellisia autopaikkoja ja autopaikkoja saa sijoittaa myös rakennusten alimpiin kerroksiin pihakannen alaisen pysäköintilaitoksen yhteyteen.

Pihakannen alla olevaan pysäköintitilaan saa sijoittaa tele- tai muita teknisiä ja väestönsuojatiloja sekä asumista palvelevia varastotiloja.

Liikenne ja pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Asuminen 1 ap / 130 k-m²
Liiketilat 1 ap / 100 k-m²

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:
Asuminen 1 pp / asuinhuone
Liiketilat 1 pp / 30 k-m²

Katoksettomat autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikevyksellä.

Pysäköintilaitoksen arkkitehtuurin tulee yhdistyä selkeästi koko korttelin arkkitehtuuriin. Itäpuolisen aukion suuntaisien seinien tulee olla osin viherseinää tai niiden edustoille tulee istuttaa kahden metrin välein sivusuuntaan leviäviä köynnöksiä.

Tarvittaessa pysäköintilaitokseen tulee sijoittaa muuntamo maantasoon.

Meluntorjunta

Ulkoseinien ulkoisuuden ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava asuinrakennuksissa vähintään 35 dB sekä liikerakennuksissa vähintään 28 dB.

Parvekkeet tulee lasittaa.

Oleskelualueet tulee suojata melulta läpinäkyvin meluestein.

Piha

Tontille on laadittava rakennuslupavaiheessa yhtenäinen pihasuunnitelma, jonka suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkokasveja. Pihan osat, joita ei käytetä välittämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviihtelyyn, on istutettava.

Luftkonditioneringens maskinrum ska anpassas till att utgöra en naturlig del av byggnadens arkitektur.

Gärdsdäcket avgränsas med ett mörkt skydd. Parkeringsanläggningens fasader ska förutom med öppningar struktureras med växtlighet i varierande höjd, t.ex. gröna väggar. Fasaden och grönbyggnaden ska bilda en harmonisk helhet.

Den fria höjden inomhus i affärshuset med en våning ska vara minst 4 meter. Utrymmet ska förses med husteknik som möjliggör kontor-, restaurang- eller kafébruk. De främre delarna i alla affärslokaler ska planeras och byggas så att affärsverksamheten kan utökas till uterummet. Affärslokalerna ska ha stora fönster som går att öppna eller dörrar på gatans sida för att skapa en förbindelse mellan lokalerna och uterummen.

På taket till affärshuset med en våning ska ett gröntak anläggas.

Byggrätt

Trapphusen ska ha dagsljusintag. En del som överskrider 15 m²-vy i trapphusen får byggas utöver byggrätten i varje våning per trapphus under förutsättning att den ökar trivselen och dagsljuset i trapphuset.

Inväner- och gemensamma lokaler får byggas utöver den byggrätt som anges i planen. Lokaler som placeras till vindsvåningen eller det översta planet ska en takterrass eller balkong byggas i anslutning till bastun. Den byggrätt för gemensamma utrymmen för boende som anges i planen och den tillätna ytterligare tilläggsbyggrätten för boende räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser eller skyddsrum.

På byggnadsytan får byggas bilplatser på däck och bilplatser får också placeras i byggnadernas nedersta våningar i anslutning till en parkeringsanläggning under gärdsdäcket.

Teletekniska eller andra tekniska utrymmen och skyddsrum samt förrädsrum som betjänar boendet får placeras i parkeringsutrymmet under gärdsdäcket.

Trafik och parkering

Minimiantalet bilplatser:
Boende 1 bp / 130 m²-vy
Affärslokaler 1 bp / 100 m²-vy

Minimiantalet cykelplatser:
Boende 1 cp / bostadsrum
Affärslokaler 1 cp / 30 m²-vy

Bilplatserna utan tak, med undantag för inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering.

Parkeringsanläggningens arkitektur ska ha en tydlig anknytning till hela kvarterets arkitektur. Väggarna mot den östra öppna platsen ska delvis bestå av en grön vägg, alternativt ska klängväxter som sprider sig sidledes planteras med två meters mellanrum.

Vid behov ska en transformator placeras på markplanet i parkeringsanläggningen.

Bullerbekämpning

Ljudisoleringen mot flyg- och trafikbuller ΔL i bostadsbyggnadernas ytterskikt ska vara minst 35 dB samt i affärsbyggnader minst 28 dB.

Balkongerna ska inglasas.

Vistelseutrymmen ska skyddas mot buller med transparenta bullerskydd.

Gärdsplanen

För tomten ska i bygglovsskedet en enhetlig plan för gärdsplanen utarbetas vid vars planering behoven hos användare i olika åldrar ska beaktas. Gärdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling. De delar av gärdsplanen som inte används som nödvändiga gångvägar, områden för lek eller utevistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar.

Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,8. Laskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.

Pysäköintilaitoksen katolle tulee sijoittaa vehreä kansipiha, joka tulee jäsenellä erilaisin materiaalein.

Kansipiha tulee mitoittaa siten, että sille tulee hulevesiä viivytävää kasvillisuutta.

Asuntopihojen aitaus tulee sovittaa muihin pihan ja rakennusten materiaaleihin sekä arkkitehtuuriin. Asunokohtaisia pihvoja voidaan sijoittaa pihakannelle.

Rakennusten ja katu- ja torialueiden väliset tontin osat ovat yleiselle jalankululle varattuja alueita, ja ne tulee käsitellä osana korkeatasoista kaupunkimaista katutilaa. Pinnoitemateriaalit tulee sovittaa yhteen katu- ja torialueiden pintamateriaalien kanssa.

Korttelin lounaiskulma tulee laatoittaa aukiomaiseksi tilaksi.

Hulevedet

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.

Alueella tulee käyttää läpäiseviä pinnoitteita.

Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Hulevesirakenteet tulee toteuttaa rakentamisen yhteydessä.

Autopaikkojen korttelialue.

Tontilla tulee olla 45 autopaikkaa, joista 27 kpl tonttia 9 (Kuohukuja 5) varten ja 18 kpl tonttia 13 (Kuohukuja 1) varten.

LPA-alueen eteläpuoliselle rajalle ja muille rajoille korkoeron vaatiessa on rakennettava kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen maisemoitu tukimuuri. Mahdollisen autokatoksen ja tukimuurin tulee muodostaa arkkitehtuuriltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikivetyksellä.

Katuvalaistuksen ja sen kaapelit saa sijoittaa tontin puolelle.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.

Alueella tulee käyttää läpäiseviä pinnoitteita.

Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Hulevesirakenteet tulee toteuttaa rakentamisen yhteydessä.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja

Osa-alueen raja

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista

Kaupungin- tai kunnanosan numero

Gärden ska ha minst 0,8 i effektivitet för grönybygget. Kalkylen bifogas bygglovsansökan tillsammans med planen för gårdsplanen.

Ett grönskande gårdsdäck som ska delas in med hjälp av olika material ska placeras på parkeringsanläggningens tak.

Gårdsdäcket ska dimensioneras så att det förses med växtlighet som fördröjer dagvattnet.

Inhågnaden av bostadsgårdarna ska anpassas till gårdsplanens och byggnadernas övriga material och arkitektur. Bostädernas gårdsplaner kan placeras på gårdsdäcket.

De tomtdelar som ligger mellan byggnaderna och gatu- och torgområdena är reserverade för allmän gångtrafik och de ska hanteras som en del av ett högläsligt urbant gaturum. Ytmaterialen ska samordnas med ytmaterialen i gatu- och torgområdena.

Kvarterets sydvästra hörn ska stenas med plattor såsom torgutrymme.

Dagvatten

Fördröjning av dagvatten ska ordnas i området innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Fördröjningen av dagvatten kan ordnas oberoende av tomtens gränser.

I området ska genomsläppliga ytbeläggningar användas.

I de områden i kvarteren, där marken medger infiltrering, ska man favorisera sådana dagvattenlösningar där vattnet infiltreras.

Dagvattenkonstruktionerna ska anläggas i samband med byggandet.

Kvarteretsområde för bilplatser.

På tomten ska vara 45 bilplatser, varav 27 st. för tomt 9 (Svallgränden 5) och 18 st. för tomt 13 (Svallgränden 1).

En stadsbildsmässigt högläslig stödmur som anpassats till miljön ska byggas på LPA-områdets södra gräns och på övriga gränser där höjdskillnaden kräver det. En eventuell täckt bilplats och stödmur ska till arkitekturen bilda en enhetlig helhet.

Bilplatserna, med undantag för inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering.

Gatubelysning och dess kablar får placeras på tomtens sida.

Fördröjning av dagvatten ska ordnas i området innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Fördröjningen av dagvatten kan ordnas oberoende av tomtens gränser.

I området ska genomsläppliga ytbeläggningar användas.

I de områden i kvarteren, där marken medger infiltrering, ska man favorisera sådana dagvattenlösningar där vattnet infiltreras.

Dagvattenkonstruktionerna ska anläggas i samband med byggandet.

Kvarterets-, kvartersdels- och områdesgräns

Gräns för delområde

Riktgivande gräns för område eller del av område

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas

Stadsdels- eller kommunaldelsnummer

LPA

MYYYR	Kaupungin- tai kunnanosan nimi	Namn på stads- eller kommunal	4/4
15652	Korttelin numero	Kvartersnummer	
KUOHUKUJA	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område	
3475	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta	
VIII	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav	
	Rakennusala.	Byggnadsyta.	
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa liiketiloja.	Byggnadsyta där affärslokaler får placeras.	
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa jätehuollon vaatimia tiloja.	Byggnadsyta, på vilken utrymmen för sophämtning får placeras.	
	Auton säilytyspaikan rakennusala	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil	
	Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.	Riktgivande del av område som skall reserveras för lek och utevistelse.	
	Laatoitettava tai kivettävä alueen osa.	Områdesdel som skall beläggas med plattor eller sten.	
	Ohjeellinen hulevesialue.	Riktgivande dagvattenområde.	
	Istutettava alueen osa	Del av område som skall planteras	
	Viherkatto.	Gröntak.	
	Katu	Gata	
	Yleiselle jalankululle varattu piha-alue, jolla huoltoajo ja tontille ajo sallittu.	Gårdsområde reserverat för allmän gångtrafik där servicekörning och infart till tomten är tillåten.	
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden	
	TONTTIJAKO	TOMTINDELNING	
	Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.	

Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus		Stadsstruktur och miljö Detaljplanerin	
Kaupunkimittaus Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.		Stadsmätning Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.	
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.		Vantaalla / Vanda ____20__	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
		Kimmo Juntila Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet	
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ____/____20__		Godkänd av stadsfullmäktige ____/____20__	

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	21.01.2020
Kaavan nimi	002364 Myyrmäki 15 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	01.02.2018
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002364
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,3077	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,3077

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	0,3077	100,0	3645	1,18	0,0000	2565
A yhteensä	0,1833	59,6	3645	1,99	0,0209	2565
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,1244	40,4	0		-0,0209	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k- m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,3077	100,0	3645	1,18	0,0000	2565
A yhteensä	0,1833	59,6	3645	1,99	0,0209	2565
AK	0,1833	100,0	3645	1,99	0,1833	3645
AL	0,0000		0		-0,1624	-1080
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,1244	40,4	0		-0,0209	0
Kadut	0,0031	2,5	0		0,0031	0
Kev.liik.kadut	0,0000		0		-0,0240	0
LPA	0,1213	97,5	0		0,0000	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Asemakaavan muutosehdotus 002364 on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 28.11.2018 – 2.1.2019. Tällöin jätettiin kolme muistutusta.

Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi lausuntoon vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten muistutuksiin annetaan uudet vastineet tarkistetun asema-kaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Muistuttaja	Muistutuksen tiivistelmä	Tarkistukset
Nro 1 Asunto Oy Myyränniitty	Kerros määrä rajattava kolmeen tai neljään, jolloin minimoidaan varjostuksen aiheuttama haitta.	–
Nro 2 Naapuri, Uomatie 15	Kaavamuutos on hylättävä. Ostoskeskus on suojeltava. Vielä selvitettävä löytyisikö ostarin säilyttävä ja mahdollisesti pientä lisärakentamista mahdollistava vaihtoehto.	Lisätään kaava-määräyksiä arkkitehtuurista.
Nro 3 Myyrmäkeläinen Koskikujalta	Ostoskeskusta ei tule purkaa. Aloitettava suojelu-kaavan valmistelu Myyrmäen pohjoisosaan.	Lisätään kaava-määräyksiä arkkitehtuurista.

NRO 1 ASUNTO OY MYYRÄNNIITY

Muistutus

”Vaatimus: Kerrosmäärän alentaminen ehdotettuun asemakaavan muutosesitykseen

Perustelut: Kaavaehdotuksen mukainen 8- kerroksinen talo aiheuttaisi lähialueen asukkailla sellaista elinympäristön laadun heikkenemistä, joka on katsottava maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentissa kielletyksi. Rakennus muuttaisi oleellisesti alueen yleisilmeen nykyistä ahdistavammaksi, kun se kohoaisi selvästi ympäröiviä rakennuksia korkeammaksi.

Erityisesti Asunto Oy Myyrinniityn osalta ehdotettu uudisrakennus olisi varsin haitallinen. Kaavaluonnoksen liitteiden mukaiset varjostustarkastelut ovat hyvät ja osoittavat selvästi, että taloamme korkeampi uudisrakennus idän puolella aiheuttaa varjonmuodostuksen keväällä ja kesällä auringon nousuajasta riippuen n. klo 9 saakka. Pidämme tästä meille aiheutuvaa haittaa sellaisena elinympäristön laadun heikkenemisenä, joka on laissa kielletty. Taloyhtiössämme asuu 146 ihmistä, joiden puolesta esitämme muutosta hankkeeseen.

Jatkotoimenpiteet: Esitämme, että uudisrakennuksen kerrosmäärää rajataan kolmeen tai neljään kerrokseen, jolloin minimoidaan esittämämme varjostuksen aiheuttama haitta.

Vastine

Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi muistutukseen vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten muistutukseen annetaan uusi vastine tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi ja Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarungossa (kaupunginhallitus 29.4.2019) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (kaupunginvaltuusto 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Uudisrakennus varjostaa Asunto Oy Myyränniityn taloa vain osittain ja ohimenevästi, 20.4. – 20.8. ja 2.12. – 21.1. välisinä aikoina ei ennen klo 9.00 ollenkaan. Myyrmäessä aurinko nousee klo 9.00 alkaen ajalla 21.1. – 2.12. (2019). Tällöin aurinko laskee aikaisintaan klo 15.20, jolloin päivän pituus on vähintään 6 tuntia 20 minuuttia. Pisimmillään päivä on kesäpäivän seisauksena 21.6. (2019), jolloin aurinko nousee klo 3.53 ja laskee 22.52, jolloin klo 9.00 jälkeen päivän pituus on 13 tuntia 52 minuuttia eli 77 % päivän aurinkoisesta ajasta. Varjoanalyysissä ei ole esitetty puita, jotka nekin varjostavat.

Kaupunkien rakentamisessa ei voida lähteä siitä, että mikään rakennus ei koskaan varjosta toista. Tämä ei täyty nykytilanteessa Myyrmäessäkään. Varsinkin aamuisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjoinen.

Näkymä Kuohukujalta Asunto Oy Myyränniityn talolle (Uomatie 15). / Google maps 2019

Asunto Oy Myyränniityn talossa on seitsemän asuinkerrosta ja maanpäällinen kellari, joka nykyisin lasketaan kerrokseksi. Siten kerroksia on kahdeksan, samoin kuin tulevassa uudisrakennuksessa.

Uudisrakennus sijoittuu väljälle paikalle. Asuinrakennusten väliin jää välimatkaa peräti 70 metriä ja isoja puita, jotka nekin varjostavat.

Ottaen huomioon sijainti tiivistettävällä tehokkaalla asuntoalueella, talojen sama kerrosluku, asuinrakennusten välinen etäisyys ja talojen väliin jäävät isot puut, ei uudisrakennuksen korkeutta ja varjostusta voi pitää kohtuuttomana eikä kaava aiheuta elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen (MRL 54 § 3 mom.).

Asia käsitellään uudelleen kaupunginvaltuuston 20.5.2019 § 14 palautuspäätöksen jälkeen. Kaavaehdotusta on tarkistettu niin, että huoneistojakaumaa on tarkistettu ja vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uuden rakennuksen arkkitehtuurissa. Vanhan ostoskeskuksen rakenteista vain liimapuupalkit ovat käyttökelpoisia katoksessa.

Tarkistukset

–

NRO 2
NAAPURI, UOMATIE 15

Muistutus

”Vaatimus: ehdotettu asemakaavan muutosesitys on hylättävä, koska se on lainvastainen.

Perustelut: Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin mukaan rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kuohukujan ostari on kaikissa rakennushistoriallisissa inventoinneissa todettu erittäin merkittäväksi ja sen purkamisen on katsottava olevan maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan kielletty.

Kaavanmuutosehdotuksen ostarin purkavaa vaihtoehtoa perustellaan rakennuksen heikolla kunnolla, osittaisella käyttämättömyydellä ja kustannussyillä. Nämä eivät ole riittäviä perusteluja merkittävän kohteen purkamiselle. Ikävä kyllä vaikuttaa olevan maassamme yleinen tapa jättää rakennukset huonolle hoidolle, jolla sitten pyritään perustelemaan rakennusten purkamista. Omistajalla on kuitenkin velvollisuus pitää rakennuksensa kunnossa, joten huono kunto ei ole asiallinen perustelu purkamiselle. NykYTEkniikoin voidaan rakennukset pitää hyvässä kunnossa kun halua siihen on.

Alueen täydennysrakentamisesta: kaupungin taholta kaavatyön tavoitteena on mahdollistaa kaupunkirakenteeseen sopivaa täydennysrakentamista. Tämän osalta on todettava, että lähistölle n. 300 metrin päähän tulee n. 30 uutta asuinkerrostaloa. Viherpuistoon on jo valmistunut 10 uutta kerrostaloa ja Uomatien päähän viheralueelle on tulossa noin 20 uutta kerrostaloa. Kaupungin perustelut täydennysrakentamistarpeelle ostarin tilalle ontuvat pahasti kun sanotaan, että tähän pitää lisärakentaa, jotta viheralueet säilyvät. Lisärakentamisella ei saisi huonontaa nykyistä hienoa miljöötä. Kaupungin perustelut lisärakentamistarpeelle eivät ole hyväksyttävät tässä kohteessa. Joillekin muille Myyrmäen alueille täydennysrakentaminen sopii paremmin kun asemien ympäristöt on rakennettu siten, että asuintalot ovat vähän kauempana. Louhelan asemantienoon ja Uomatien lähistön täydennysrakentamiseen sopivat alueet on jo käytetty.

Kaavaehdotuksen mukainen 8- kerroksinen talo aiheuttaisi lähialueen asukkaille sellaista elinympäristön laadun heikkenemistä, joka on katsottava maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 3 momentissa kielletyksi. Rakennus muuttaisi oleellisesti alueen yleisilmeen nykyistä ahdistavammaksi, kun se kohoaisi selvästi ympäröiviä rakennuksia korkeammaksi. Erityisesti Uomatie 15 talon osalta aamuaurinko jäisi kokonaan pois ja Uomatie 11 osalta taas estäisi ilta-aurinko näkymisen.

Jatkotoimenpiteet: Maankäyttö- ja rakennuslain 57 §:n 2 momentin mukaisesti ”Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristösyiden vuoksi suojeltava, asemakaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset)”. On siis harkittava sellaisten suojelumääräysten antamista, jotka takaavat ostarin säilymisen. Ehkä olisi vielä selvitettävä löytyisikö ostarin säilyttävä ja mahdollisesti pientä lisärakentamista mahdollistava vaihtoehto, joka tyydyttäisi riittävästi suojelutarpeet ja aiheuttaisi lähialueen talojen asukkaille mahdollisimman pienen haitan. Jos ei sellaista vaihtoehtoa löydy, niin kaavassa pitäisi antaa riittävät suojelumääräykset.

--- Pyydän päätöksen.”

Vastine

Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi muistutukseen vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten muistutukseen annetaan uusi vastine tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Kuohukujan ostoskeskus on inventoitu, mutta rakennusta ei ole suojeltu. Rakennuksen suojelukysymys on tutkittu tässä asemakaavamuutoksessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset ovat hyvin yleispiirteisiä. Kaavan sisältöön vaikuttavat paitsi MRL 54 §:n sisältövaatimukset myös maankäyttö- ja rakennuslain yleinen tavoite, alueiden käytön suunnittelun yleiset tavoitteet ja asemakaavan tarkoituksien ohjaustavoitteet (MRL 1, 5 ja 50 §).

Selvityksessä Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1916 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (kaupunkisuunnittelulautakunta 18.5.2015) Kuohukujan ostoskeskuksesta todetaan sen kulttuurihistoriallinen merkitys, mutta merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennuksen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisteknisesti korjattavissa.

Ostarissa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja pääosa rakennuksesta on tyhjillään heikon kunnan vuoksi. Rakennus edustaa 1970-luvun kevyttä rakentamista.

Kaavaselostuksessa on jo arvioitu sekä säilyttävä että osin säilyttävä vaihtoehto (Optiplan Oy 2018), jotka on hylätty epärealistisinä, perustelut kaavaselostuksessa s. 31.

Rakennetun ympäristön vaaliminen ei merkitse, että juuri Kuohukujan ostoskeskus olisi suojeltava, saati että rakennettua ympäristöä olisi vaalittava kaikissa mahdollisissa kaavamuutoksissa. Myyrmäen kaavarungossa (kaupunginhallitus 29.4.2019 § 36) on esitetty suojeltaviksi Myyrmäen kirkko, Kilterin koulu, Virtatalo ja Metropolian vanha osa.

Kuohukujan ostoskeskus korvataan arkkitehtonisesti korkeatasoisella uudisrakennuksella, joka sisältää myös liiketiloja 170 kerrosneliömetriä.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi, Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi ja yleiskaavaluonnoksessa kestävän kehityksen vyöhykkeeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarungossa (kaupunginhallitus 29.4.2019) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (kaupunginvaltuusto 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Uudisrakennus varjostaa Asunto Oy Myyränniityn taloa vain osittain ja ohimenevästi, 20.4. – 20.8. ja 2.12. – 21.1. välisinä aikoina ei ennen klo 9.00 ollenkaan. Myyrmäessä aurinko nousee klo 9.00 alkaen ajalla 21.1. – 2.12. (2019). Tällöin aurinko laskee aikaisintaan klo 15.20, jolloin päivän pituus on vähintään 6 tuntia 20 minuuttia. Pisimmillään päivä on kesäpäivän seisauksena 21.6. (2019), jolloin aurinko nousee klo 3.53 ja laskee 22.52, jolloin klo 9.00 jälkeen päivän pituus on 13 tuntia 52 minuuttia eli 77 % päivän aurinkoisesta ajasta. Varjoanalyysissä ei ole esitetty puita, jotka nekin varjostavat.

Kaupunkien rakentamisessa ei voida lähteä siitä, että mikään rakennus ei koskaan varjosta toista. Tämä ei täyty nykytilanteessa Myyrmäessäkään. Varsinkin aamuisin ja talvella kaupunki on yleisesti varjoinen.

Näkymä Kuohukujalta Asunto Oy Myyränniityn talolle (Uomatie 15). / Google maps 2019

Asunto Oy Myyränniityn talossa on seitsemän asuinkerrosta ja maanpäällinen kellari, joka nykyisin lasketaan kerrokseksi. Siten kerroksia on kahdeksan, samoin kuin tulevassa uudisrakennuksessa.

Uudisrakennus sijoittuu väljälle paikalle. Asuinrakennusten väliin jää välimatkaa peräti 70 metriä ja isoja puita, jotka nekin varjostavat.

Ottaen huomioon sijainti tiivistettävällä tehokkaalla asuntoalueella, talojen sama kerrosluku, asuinrakennusten välinen etäisyys ja talojen väliin jäävät isot puut, ei uudisrakennuksen korkeutta ja varjostusta voi pitää kohtuuttomana eikä kaava aiheuta elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen (MRL 54 § 3 mom.).

Uomatie 11:n taloon on uudisrakennuksen 8-kerroksista asuinosa 55 metriä, eivätkä Uomatie 11:n taloyhtiö tai asukkaat ole muistuttaneet kaavamuutosehdotuksesta.

Asia käsitellään uudelleen kaupunginvaltuuston 20.5.2019 § 14 palautuspäätöksen jälkeen. Kaavaehdotusta on tarkistettu niin, että huoneistojakaumaa on tarkistettu ja vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uudella tavalla uuden rakennuksen arkkitehtuurissa.

Vanhan ostoskeskuksen rakenteista vain liimapuupalkit ovat käyttökelpoisia katoksessa. Muut rakennusosat eivät täytä nykyisiä rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Katto on vuotanut, palkit ovat taipuneet ja pilarit ovat alapäistään lahot.

Tarkistukset

Kaavaehdotukseen on lisätty seuraavat kaavamääräykset:

- Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.
- Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa.
- Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Tarkistetaan kaavaselostusta ja sen havainnekuvia vastaavasti.

NRO 3 MYYRMÄKELÄINEN KOSKIKUJALTA

Muistutus

Myyrmäki on Vantaan ensimmäisiä 1960-luvun suuria aluerakentamiskohteita. Kaupunginosan vanhimmat korttelit (Asemakaava Myyrmäki I, 21.5.1970) ovat omaleimainen esimerkki ihmisläheisestä rakentamisesta, jossa huomioitiin kalliainen maasto, säästettiin luontoa pieniksi puistikoiksi ja tehtiin yhtenäiset jalankulkureitit kauppoihin, kouluihin ja päiväkoteihin. Myyrmäen ensimmäinen ostoskeskus pääkadun Uomatien ja Kuohukujan kulmauksessa viereisine aukioineen ovat kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus ja oleellinen osa pääkadun eheää arkkitehtonista ilmettä. Aukiolle on sijoitettu Vantaan kaupungin ensimmäinen julkinen taideteos vuonna 1972.

Ostoskeskusta ei tule vähäisen käyttöasteen tai kunnossapidon laiminlyönnin vuoksi purkaa. Tontille ei tule antaa rakennuslupaa korkealle, tummapintaiselle alueen ilmeeseen sopimattomalle rakennukselle. Sen sijaan Kuohukuja 1:n kiinteistölle tulee tehdä tarpeellinen peruskorjaus ja saada se vastaamaan kiinteistössä pitkään vuokralaisina toimineiden liikeyritysten sekä alueen asukkaiden tarpeita.

Kaupunginosan samanikäisten asuinrakennusten kunnosta ovat kaikki taloyhtiöt huolehtineet ja noudattaneet korjauksissaan kaupungin ohjeita julkisivujensa materiaaleja ja väritystä myöten. Näiden vanhimpien kortteleiden rakennuskanta on säilynyt yhtenäisenä ja vastaa peruskorjausten jälkeen täysin tämän päivän vaatimuksia. Myyrmäen vanhin osa vaaleina taloineen vihreyden keskellä on eheä ja näyttävä esimerkki 1960-luvun lähiösuunnittelusta. Sen säilyminen on vielä mahdollista, sen rikkominen olisi vastuutonta.

Vantaan kaupungin on syytä huolehtia arvokkaasta lähihistoriastaan – nykyisenkin suuren kasvun aikana. Vantaan kaupunki voisi vuonna 2019 juhlistaa suuren läntisen kaupunginosansa 50-vuotista historiaa aloittamalla suojelukaavan valmistelun Myyrmäen vanhimmalle osalle (asemakaava-alue 1, 21.5.1970).

Vastine

Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi muistutukseen vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten muistutukseen annetaan uusi vastine tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi ja Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittäminen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarunkoluonnoksessa (kaupunginhallitus 23.4.2018) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksan-kerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (kaupunginvaltuusto 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Kuohukujan ostoskeskus on inventoitu, mutta sitä ei ole suojeltu. Selvityksessä Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1916 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (kaupunkisuunnittelu-lautakunta 18.5.2015) Kuohukujan ostoskeskuksesta todetaan sen kulttuurihistoriallinen

merkitys, mutta merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennuksen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisteknisesti korjattavissa.

Ostarissa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja osa rakennuksesta on tyhjillään heikon kunnan vuoksi. Rakennus edustaa 1970-luvun kevyttä rakentamista.

Kuohukujan ostoskeskus korvataan arkkitehtonisesti korkeatasoisella uudisrakennuksella, joka sisältää myös liiketilaa. Nykyinen ostoskeskus on tumma, punatiilipintainen, ja Uomatien pohjoispuolisissa taloissa on punatiilipäädyt. Naapuritaloja jonkin verran tummempi julkisivu korostaa ostoskeskusta, joka koostuu kahdesta uudesta liiketilasta ja vanhasta kaupasta Kuohukujan länsipuolella. Se kertoo myös modernimman talon rakentamisajankohdasta. Nykyisin maanpäällinen kellari lasketaan kerrokseksi, joten naapuritalotkin ovat kahdeksan-kerroksisia.

Asia käsitellään uudelleen kaupunginvaltuuston 20.5.2019 § 14 palautuspäätöksen jälkeen. Kaavaehdotusta on tarkistettu niin, että huoneistojakaumaa on tarkistettu ja vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uudella tavalla uuden rakennuksen arkkitehtuurissa.

Vanhan ostoskeskuksen rakenteista vain liimapuupalkit ovat käyttökelpoisia katoksessa. Muut rakennusosat eivät täytä nykyisiä rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Katto on vuotanut, palkit ovat taipuneet ja pilarit ovat alapäistään lahot.

Tarkistukset

Kaavaehdotukseen on lisätty seuraavat kaavamääräykset:

- Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.
- Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa.
- Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Tarkistetaan kaavaselostusta ja sen havainnekuvia vastaavasti.

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS NRO 002364

/ KUOHUKUJA 1 - 3

15 MYYRMÄKI

LAUSUNNOT JA VASTINEET

Kaupunkisuunnittelu / TKa

11.2.2020

Kaupunginhallitus 12.11.2018 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asema-kaavan muutosehdotuksesta nro 002364 / Kuohukuja 1 - 3. Lausuntoja pyydettiin yksi ja saatiin yksi. Kaupunginhallitus 8.4.2019 § 22 antoi lausuntoon vastineen, mutta kaupunginvaltuusto 20.5.2019 § 14 palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, joten lausuntoon annetaan uusi vastine tarkistetun asema-kaavan muutosehdotuksen pohjalta.

Lausunnonantaja	Lausunnon tiivistelmä	Tarkistukset
Nro 1 Vantaan kaupunginmuseo	Kaavan toteutuminen hävittää alueelta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot.	Lisätään kaavamääräyksiä ja tarkistetaan kaavaselostusta.

NRO 1

VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Lausunto

"Vantaan kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Kuohukuja ostoskeskuksen asemakaavamuutosehdotuksesta nro 002364. Kaavatyön tavoitteena on muuttaa nykyinen asuin- liike- ja toimistorakennusten korttelialue (AL), sekä viereistä katualuetta asuin- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AK). Asemakaava voimistuessaan mahdollistaa Kuohukujan kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ostoskeskusrakennuksen purkamisen. Museo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäänneksiä.

Kaupunginmuseo on jättänyt mielipiteensä kaavamuutosehdotuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 2.3.2018 (Dnro 026/2018). Museo totesi kannanotossaan, että tehtyjen selvitysten perusteella rakennuksessa on riittävästi kulttuurihistoriallisia arvoja suojeluperusteiden täyttymiseen. Näin ollen museo esitti kaavatyön lähtökohdaksi säilyttävän vaihtoehdot tutkimisen.

Kaavatyön aikana tehtiin selvitys "Ostarien uudet konseptit" (1.6.2018, Optiplan Oy), jossa visioitiin uutta käyttöä kolmelle ostoskeskukselle. Näistä yksi oli Kuohukujan ostoskeskus. Selvityksessä todettiin, että Kuohukujan ostoskeskus on poikkeuksellisen näyttävä ja harkittu arkkitehtoninen teos, jossa rakennusosat on suunniteltu ja toteutettu tarkasti. Siksi liimapuorakenteiden, julkisivun dominoelementtimukaelmien, värimaaliman sekä betonilaattojen ja kaiteiden muodostaman kokonaisuuden säilyttäminen on tärkeää. Etenkin rakennuksen itäpääty koettiin yhdessä aukion kanssa tärkeäksi.

Selvityksessä ideoitiin kahta erilaista maankäytön vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa A ostoskeskus kunnostetaan säilyttäen ja vaihtoehdossa B rakennus korvattaisiin osittain uudisrakennuksella, tärkeimpiä ominaispiirteitä säilyttäen. Konseptikuvaukset ovat viitteellisiä ja niiden oli tarkoitus näyttää suuntaa alueen ja rakennusten kehittämiselle siten, että kulttuurihistoriallisia arvoja voidaan vaalia.

Kaavaselostuksessa olevassa OAS -vaiheen vastineessa (s.13) on vaihtoehdon A hylkäämistä perusteltu sillä, että uuden käyttötarkoituksen löytäminen saattaa olla vaikeaa, kaupungilla ei ole tarvetta tämän tyyppisille tiloille ja että säilyttävä vaihtoehto

on kiinteistön omistajan kannalta liian kallis. Vaihtoehto B:n hylkäämistä perustellaan sillä, että palveluasuminen ei ole mahdollista ja tavalliselle asumiselle ei riitä autopaikat.

Museo näkemys on, että Kuohukujan ostoskeskusta voitaisiin vielä kehittää osana tiivistyvää kaupunkirakennetta, jolloin arvoja saadaan ainakin osittain säilymään. Syyt kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi todetun rakennuksen purkamiseen eivät ole riittävän perusteltuja. Museo näkee osittain säilyttävän suunnitteluratkaisun kehittämisen vaihtoehtona, jossa myös kiinteistön omistaja voi saada taloudellista hyötyä. Ratkaisun ei tarvitsisi noudattaa juuri Optiplanin selvityksessä esiin tuomia vaihtoehtoja. Selvityksellä on kuitenkin pystytty osoittamaan, että säilyttäminen on mahdollista, jos suojelutahtoa on riittävästi.

Kaavaselostuksessa ei Asemakaavan kuvaus -luvussa ole selostettu riittävästi kaavan toteutumisen vaikutusta rakennettuun kulttuuriympäristöön. Luvussa 3.3.1. Vaikutukset rakennettuun ympäristöön todetaan ainoastaan, että muutos on positiivinen kaupunkikuvan kannalta. Jos kaavaehdotus hyväksytään nykyisenlaisena, niin museon näkemyksen mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot. Tämä tulisi lisätä vaikutuksien kuvaukseen.

Kuohukujan asemakaavan sanotaan noudattavan Myyrmäen kaavarungon tavoitteista muun muassa paikallisidentiteetin vahvistamista ja paikanhengen luomista. Museon näkökannan mukaan nämä tavoitteet eivät toteudu uudisrakentamisen keinoin, vaan vaalimalla olemassa olevaa rakennuskantaa muuttuvassa ympäristössä. Kuohukujan ostoskeskuksen suojeleminen tai osittain suojeleminen on myös Maankäyttö- ja rakennuslain asemakaavan sisältövaatimusten § 54 mukaista. Laki määrää, että asemakaava on laadittava siten, että rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.”

Vastine

Kuohukujan ostoskeskus on inventoitu, mutta rakennusta ei ole suojeltu. Rakennuksen suojelukysymys on tutkittu tässä asemakaavamuutoksessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset ovat hyvin yleispiirteisiä. Kaavan sisältöön vaikuttavat paitsi MRL 54 §:n sisältövaatimukset myös maankäyttö- ja rakennuslain yleinen tavoite, alueiden käytön suunnittelun yleiset tavoitteet ja asemakaavan tarkoituspykälän ohjaustavoitteet (MRL 1, 5 ja 50 §).

Rakennetun ympäristön vaaliminen ei merkitse, että juuri Kuohukujan ostoskeskus olisi suojeltava, saati että rakennettua ympäristöä olisi vaalittava kaikissa mahdollisissa kaavamuutoksissa. Myyrmäen kaavarungossa (Kh 29.4.2019) esitetään suojeltaviksi Myyrmäen kirkko, Kilterin koulu, Metropolian vanha osa ja Virtatalo (aiemmin Imatran Voiman pääkonttori ja Colosseum).

Selvityksessä Vantaan vanhojen ostoskeskusten 1916 – 1986 maankäytön mahdollisuuksista (Kala 18.5.2015) Kuohukujan ostoskeskuksesta todetaan sen kulttuurihistoriallinen merkitys, mutta yleiskaavoituksen arvion mukaan merkitys palveluverkossa on vähäinen ja rakennusvalvonnan arvion mukaan rakennuksen kunto on heikko eikä rakennus ole taloudellisteknisesti korjattavissa. Rakennuksesta on myös sen omistajan teettämiä kuntoselvityksiä.

Rakennuksen suojelun vaatiminen on omistajalle kohtuutonta ottaen huomioon huomattavan kalliin korjauksen suhde rakennuksen tuottoon tällä paikalla. Ostoskeskuksessa ei ole päivittäistavarakauppaa, joka on naapuritontilla, ja enää kolmannes rakennuksesta on käytössä heikon kunnon vuoksi.

Kaavaselostuksessa on arvioitu sekä säilyttävä että osin säilyttävä vaihtoehto (Optiplan Oy 2018), jotka on hylätty epärealistisinä, perustelut kaavaselostuksessa s. 30. Kaupunginmuseo on osallistunut selvityksen tekemiseen. Arviointia täydennetään kaavaselostukseen.

Asiaan on saatu myös kaupunginmuseon pyytämä lausunto, Arkkitehdit Leppänen 13.12.2019.

Kaupunginmuseolle annettua vastinetta on tarkistettu kaavaselostukseen, s. 22 – 23.

Kaavaselostukseen on lisätty kaupunginmuseon arvio, jonka mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta vanhaan ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot. Ostoskeskus kuitenkin korvataan arkkitehtonisesti korkeatasoisella uudisrakennuksella, joka sisältää myös liiketiloja 170 k-m². Rakennus sijoittuu näkyvälle paikalle kokoojakadun risteykseen ja rakennukseen tulee muistumia vanhasta ostoskeskuksesta. Näin uusi asuin- ja liikerakennus vahvistaa paikallisidentiteettiä ja paikan henkeä. Kuohuaukio säilyy.

Ostoskeskuksen vanhoista rakennusosista voidaan käyttää vain liimapuupalkkeja katoksessa. Muut rakennusosat eivät täytä tämän päivän rakentamismääräyksiä tai ovat kunnoltaan huonoja tai eivät ole alkuperäisiä. Palkit ovat taipuneet ja pilarit ovat alapäistään lahot.

Kaupunginvaltuuston 20.5.2019 § 14 palautettua kaavaehdotuksen uudelleen valmisteluun hanketta on suunniteltu edelleen niin, että vanhan ostoskeskuksen aiheita käytetään uudella tavalla uuden rakennuksen arkkitehtuurissa. Asuinkerrostalon päätyjulkisivuissa käytetään tummaa tiiltä. Liiketilojen julkisivuissa käytetään ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä. Liimapuupalkkeja käytetään katoksissa. Pilarit rekonstruoidaan.

Kaavaehdotukseen on lisätty kaavamääräyksiä, erityisesti

- Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivu-aiheita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.
- Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa.
- Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Kaavamääräyksistä on neuvoteltu kaupunginmuseon kanssa.

Asemakaavamuutos vastaa kasvavan kaupungin asuntotuotantotavoitteeseen. Tavoitteena on myös jo rakennetun infran (kadut, kunnallistekniikka, koulut, Kehärata) hyödyntäminen.

Myyrmäki on osoitettu Uudenmaan maakuntakaavassa tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi, Vantaan yleiskaavassa tehokkaaksi asuntoalueeksi ja yleiskaavaluonnoksessa kestävän kehityksen vyöhykkeeksi. Maakuntakaavan tavoitteena on asumisen keskittämisen ratayhteyksien varsille. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen. Lisäksi Myyrmäen kaavarungossa (Kh 29.4.2019) Myyrmäkeen yleisesti ja Kuohukujalle erityisesti on osoitettu kahdeksankerroksista täydennysrakentamista. Kaupungin maa- ja asuntopoliittisina tavoitteina (Kv 18.6.2018) on täydennysrakentaminen erityisesti keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille sekä korkean rakentamisen lisääminen asemakeskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Kaavaehdotukseen ei ole tehty olennaisia tarkistuksia, joten kaavan uusi nähtäville pano ja uudet lausunnot eivät ole tarpeen.

Tarkistukset

Kaavaselostukseen on lisätty kaupunginmuseon arvio, jonka mukaan kaavan toteutuminen hävittää alueelta vanhaan ostoskeskusrakennukseen liittyvät kulttuurihistorialliset arvot.

Kaavaehdotukseen on lisätty seuraavat kaavamääräykset:

- Liiketilojen julkisivuissa tulee käyttää vanhaan ostoskeskukseen viittaavia julkisivuaihteita: ruutujakoa, mustia kehyksiä ja oransseja levyjä.
- Vanhan ostoskeskuksen liimapuupalkkeja on käytettävä katosrakenteissa.
- Vanhan ostoskeskuksen uudelleen käytettävistä rakenteista on tehtävä tutkimus sekä järjestettävä katselmus ennen purkutyön aloittamista ja sen aikana.

Tarkistetaan kaavaselostusta ja sen havainnekuvia vastaavasti.

Vantaan kaupunginmuseo
Rakennustutkija Susanna Paavola
Hertaksentie 1
01300 Vantaa

Viite: ASEMAKAAVAN MUUTOS NRO 002364

**LAUSUNTO KUOHUKUJAN OSTOSKESKUKSEN
LIIKEPAVILJONKIENTEN PURKAMISESTA JA PAVILJONGIN
UUELLEEN RAKENTAMISESTA**

Kohde: Kuohukujan Ostoskeskus
Kuohukuja 1
01600 Vantaa

Vantaan kaupunginmuseon pyynnöstä lausumme kannanotomme koskien nykyisen ostoskeskuksen purkamista ja uuden asuinrakennuksen ja liikerakennuksen muodostaman kokonaisuuden rakentamista.

Arkkitehti Ilpo Hälvän suunnittelema nykyinen ostoskeskus koostuu puukatosta ja sen alle vapaasti sijoitetuista erillisistä oranssivärisistä liikepaviljongeista. Nämä rakenteet ovat kaupunkikuvallisesti luonteenomaisia tälle paikalle, mutta ovat saavuttaneet toiminnallisesti ja rakennusteknisesti elinkaarensa pään. Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan tekemän ostariselvityksen (31.12.2014) mukaan rakennus ei ole taloudellis-teknisesti korjattavissa. Kyseisessä selvityksessä todetaan mm., että ulkotilan liimapuurakenteet ovat taipuneet ja niiden kunto epäilyttävä.

Liimapuupalkit ovat noin 50 vuotta vanhoja ja on epätodennäköistä, että liimasaumat kestäisivät toiset 50 vuotta. Palkkeja kannattelevat puupilarit ovat päässeet säärasituksen johdosta alapäästä lahoamaan. Lisäksi liikepaviljongien julkisivujen ulkorakenteet ovat huonossa kunnossa. Alkuperäisistä levyistä, jotka ovat oranssiksi maalattuja peltikasetteja, on osa maalattu jälkeensä harmaaksi ja osa vaihdettu vaneri- ja mineriitti-levyiksi. Metallirunkojen ja peltikasettien lämmöneristys ei myöskään täytä tämän päivän vaatimuksia.

Edellä mainituista syistä johtuen olemassa olevien rakenteiden säilyttäminen ei ole enää kaikilta osin mahdollista.

Ottamalla huomioon alkuperäisen rakennuksen arkkitehtuurin ja rakennushistoriallisen merkityksen osana Myyrmäen aluetta, viitesuunnitelma pyrkii rekonstruoimaan puukatoksen ja Uomatien puolella olevan liikepaviljongin.

Uusi puukatos ja liikepaviljongi toteutetaan värien, detaljien ja materiaalien osalta mahdollisimman lähelle alkuperäisten rakennuksien arkkitehtuuria. Nykyiset kattorakennetta kannattavat liimapuupalkit pyritään kunnostamaan ja käyttämään uudelleen. Nykyiset puupilarit rekonstruoidaan, mutta jako ja paikat pyritään säilyttämään ennallaan.

Uuden liikepaviljongin värit ja mittakaava huomioidaan hienovaraisesti viereen rakennettavan asuinrakennuksen jalustaosan arkkitehtuurissa siten, että katutasen ilme on jatkuva ja yhtenäinen.

Kari Leppänen, Arkkitehti SAFA

LEPPÄNEN

Kaupunginhallitus 20.4.2020 § 17

Käsittely:

Kaupunginhallitukselle annettiin seuraavat selostukset:

Tilannekatsaus Vantaan kaupungin koronavirusepidemiaa koskevista toimista, kaupunginjohtaja Ritva Viljanen

Valtion tukipaketti kuntatalouteen, talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula

Päätös:

Merkittiin tiedoksi saatu selostus ja käyty keskustelu.

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta**, eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä

- lainmukaisuusperusteella, eli jos
 - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
 - päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
 - päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

- tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä oikaisuvaatimukseen mukaan vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita oikaisuvaatimuksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, oikaisuvaatimuksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

Puhelin: (09) 8392 2184

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähtetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2050 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4100 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15